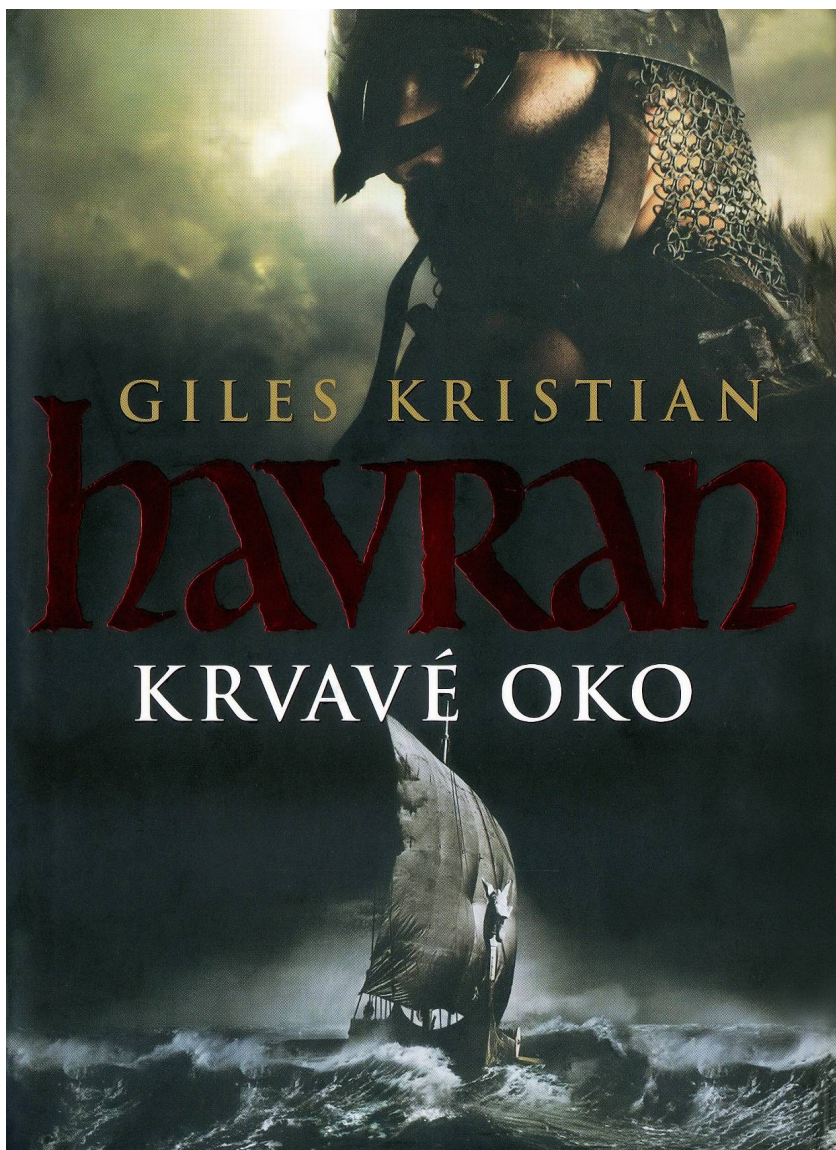

GILES KRISTIAN

HAVRAN

KRVAVÉ OKO

Svět Norů je krutý a mladý bojovník se mu musí
přizpůsobit. Osric, neboli Havran, se vydává na krvavou
a nebezpečnou cestu do nepřátelské země, aby se zmocnil
vzácného evangeliáře, který má ve svém vlastnictví
mercijský král Coenwulf.

ISBN 978-80-7381-089-4

9 788073 810894

Cena 249 Kč

Nakladatelství BB/art
bbart@bbart.cz
www.bbart.cz

Svět Norů je krutý a mladý bojovník se mu musí přizpůsobit. Osric,
neboli Havran, se vydává na krvavou a nebezpečnou cestu do

nepřátelské země, aby se zmocnil vzácného evangeliáře, který má ve svém vlastnictví mercijský král Coenwulf.

GILES KRISTIAN se narodil v roce 1975 anglickému otci a norské matce. Otec, rock'n'rollový zpěvák, snil o tom, že syn půjde v jeho stopách. A když Giles dostal nabídku působit jako vedoucí zpěvák v chlapecké skupině Upside Down, známé na konci devadesátých let, a přerušil kvůli tomu studia anglického jazyka a literatury na univerzitě, zdálo se, že se opravdu dá touto cestou. Sláva skupiny však nevydržela dlouho a Giles se později živil modelingem a v reklamním průmyslu.

Potom se rozhodl věnovat kariéře spisovatele, se Giles vrátil ke studiu a na Londýnské univerzitě absolvoval obor medievalistiky. *Havran krvavé oko* je jeho románový debut, první díl plánované trilogie.

Příběh o chlapci Osrikovi se odehrává na počátku devátého století. Osric, nalezený za záhadných okolností v blízkosti malé vesnice na jihoanglickém pobřeží, žije dva roky u němého tesaře a řezbáře, který se ho ujal, když ho ostatní vesničané chtěli kvůli jeho krvavému oku vyobcovat. Pak ale přistanou u pobřeží dvě vikínské lodě s norskými posádkami a Osric je svědkem toho, jak Norové vesnici vypálí a její muže povraždí. Osrika však ušetří, neboť vůdce Norů Sigurd Šťastný věří, že mu chlapce poslaly samy norny, pohanské sudičky, a bere Osrika na další plavbu s sebou.

Osric se tak dostává do světa pohanských Norů a začíná ho přitahovat jejich touha po dobrodružných výpravách. Brzy se také osvědčí jako rozený bojovník a mezi ním a Sigurdem se vytváří pevné pouto.

Svět Norů je však krutý a mladý bojovník se mu musí přizpůsobit. Když se později jeho noví druhové ocitnou po zradě wessexského ealdormana Ealdreda v ohrožení, zvolí si Osric, nyní již Havran, krvavou a nebezpečnou cestu a vydává se hluboko do nepřátelské země, aby se zmocnil evangeliáře svatého Jeronýma, který má ve svém vlastnictví mercijský král Coenwulf. Na této výpravě však nenachází pouze tuto vzácnou svatou knihu, ale také anglickou dívku Cynethryth, do níž se zamiluje. Zároveň se však dočká zrady od proradných mužů, z nichž některé považoval za své druhy...

Příběh o chlapci Osrikovi se odehrává na počátku devátého století. Osric, nalezený za záhadných okolností v blízkosti malé vesnice na jihoanglickém pobřeží, žije dva roky u němeého tesaře a řezbáře, který se ho ujal, když ho ostatní vesničané chtěli kvůli jeho krvavému oku vyobcovat. Pak ale přistanou u pobřeží dvě vikinské lodě s norskými posádkami a Osric je svědkem toho, jak Norové vesnici vypálí a její muže povraždí. Osrika však ušetří, neboť vůdce Norů Sigurd Šťastný věří, že mu chlapce poslaly samy norny, pohanské sudičky, a bere Osrika na další plavbu s sebou.

Osric se tak dostává do světa pohanských Norů a začíná ho přitahovat jejich touha po dobrodružných výpravách. Brzy se také osvědčí jako rozený bojovník a mezi ním a Sigurdem se vytváří pevné pouto.

Svět Norů je však krutý a mladý bojovník se mu musí přizpůsobit. Když se později jeho noví druhové ocitnou po zradě wessexského ealdormana Ealdreda v ohrožení, zvolí si Osric, nyní již Havran, krvavou a nebezpečnou cestu a vydává se hluboko do nepřátelské země, aby se zmocnil evangeliáře svatého Jeronýma, který má ve svém vlastnictví mercijský král Coenwulf. Na této výpravě však nenachází pouze tuto vzácnou svatou knihu, ale také anglickou dívku Cynethryth, do níž se zamiluje. Zároveň se však dočká zrady od proradných mužů, z nichž některé

považoval za své druhy...

GILES KRISTIAN

HAVRAN

KRVAVÉ OKO

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o.

ve spolupráci s nakladatelstvím Jiří Buchal – BB/art v roce 2011

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2009 by Giles Kristian

All rights reserved.

Z anglického originálu *Raven Blood Eye*

(First published by Bantam Press, Great Britain, 2009)

přeložil © 2011 Jiří Beneš

Redakce textu: Růžena Steklačová

Jazyková korektura: Jan Řehoř

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7381-0894

Havrana věnuji Sally, s níž jsem přeplul oceány

TĚM, KTERÍ PLULI SE MNOU

Psaní knih se někdy říká umění samotářů. A je to pravda. Ale také není. Stejně důležité jako postavy samotného příběhu jsou osoby protagonistů, kteří přistupují na palubu během plavby. Tito lidé jsou pro spisovatele vzácný artikl, protože *plavbě rozumí*. Chápou, co děláme den po dni, měsíc po měsíci, rok po roce. Někteří z nich *chápu Havrana* tak, že ho přijali do svého života a do své práce a propagují jeho příběh výmluvněji, než bych to kdy dokázal já. To jsou lidé, kterým dlužím mnohé, a je mi velkým potěšením, že je tady mohu představit.

Moji rodiče mě nikdy nenutili přizpůsobovat se. Věděli, co mám rád a co mě vzrušuje, a pomáhali mi víc, než jsem si zasloužil. Táto, ty jsi můj jarl a legenda, a ty, mami, jsi pobřeží. Jsem hrdý na vás oba. Sally, ty jsi má láska. A pak tu jsou další z mých nejbližších – můj spolubojovník James, který se mnou sdílel svůj výplatní sáček a vždy podporoval mé snahy, má obdivuhodná sestra Jackie, která mi vždycky říkala „nikdy to nevzdávej“, a Marky Mark, který se pere jako stará lady v *Age of Empires* (a pořád vyhrává!). Díky tobě, Eddie Campbelle, za to, že jsi byl mýma druhýma očima, a vám, Royi a Eddie, za to, že milujete historické romány a povzbuzujete mě. Nikki Furrer mě prosazoval dřív než kdokoli jiný v branži a dalším povzbuzovačem byl můj agent Dan Lazar z Writers House. Můj dík patří rovněž Peteru Hobbsovi za to, že za mě „ztratil slovo“, a Victorii Hobbsové, že řídila mou válečnou loď do přátelských vod. Nesmírně vděčný jsem Sáře Fisherové a Billu Hamiltonovi z agentury AM Heath, kteří mi jednou ráno sdělili nejlepší zprávu,

jakou jsem kdy dostal, a způsobili, že jsem pak tančil po ložnici jako opilý Viking na bruslích. Velmi vděčný jsem i Tomovi, který mě přesvědčil, že se mám věnovat psaní, a neustále je připravený slavit. Tak až do dna! Díky i Milnerovým za jejich podporu a Stephenovi za to, že mi dal stůl, abych mohl psát. A všem svým kamarádům, zvlášť ve Woodman Stroke Pub, vzkazuju: ještě jsme to nerozjeli. Díky také vám v nakladatelství Transworld za vaše přivítání v hodovní síni. Vaše kancelář je má Valhalla! A nakonec děkuji své redaktorce Katii Espinerové za to, že ze mě udělala spisovatele. Katie, vypustila jste *Havrana* na modrou oblohu a za to máte můj meč.

AUTOROVA POZNÁMKA

Třebaže v *Havranovi* vystupuje skupina románových postav, historický kontext samotného příběhu odpovídá dobovým pramenům a hypotézám mnoha dnešních historiků, kteří se zabývají epochou raného středověku. Samozřejmě v tradici ság se *Havran* nevyhnul některým příkrášlením a nadsázkám. Jedním z nejdůležitějších historických pramenů, jež se ze středověku zachovaly, je Anglosaská kronika. Je to sbírka letopisů anonymních autorů ve staroangličtině, sestavená kolem roku 890 ve Wessexu na popud krále Alfreda Velikého a průběžně aktualizovaná až do poloviny dvanáctého století.

V jednom ze zápisů z roku 793 se uvádí:

Ten rok se přehnalo přes northumbrijskou zem strašlivé varování, jež vyděsilo ubohý lid: oblohou šlehala nesmírná světla, zuřila vichřice a napříč nebeskou klenbou letěli ohniví draci. Brzy po těchto děsivých znameních přišel hladomor a nedlouho potom, šestý den před lednovými idami téhož roku, vyplnili pohanští nájezdníci příbytek Páně na svatém ostrově a prolili krev mučedníků.

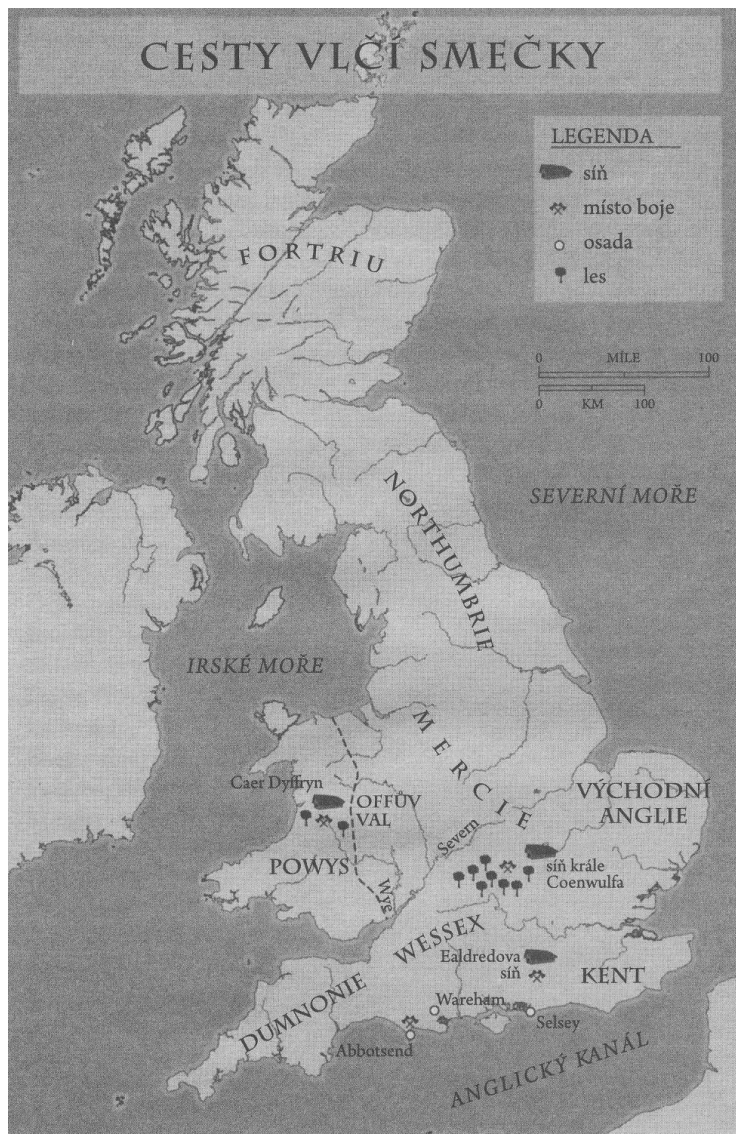
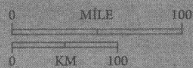
V roce 793 připlula za bouře k břehu Svatého ostrova Lindisfarne u severovýchodního pobřeží Anglie flotila štíhlých válečných lodí. Nájezdníci, kteří z plavidel se zlověstnými obludami na přídi vysákali, vypálili klášter a povraždili mnichy. Tato událost způsobila zděšení v celém západním křesťanském světě a byla považována za počátek takzvané vikinské éry, v níž dobrodružní

ctižádostiví pohané vyplouvali ze svých domovských zemí ve Skandinávii, aby podnikali nájezdy na severní a západní evropské pobřeží a povodí větších řek, kde obchodovali, ale také loupili a drancovali. Později se tyto posádky válečníků, které spojovala touha po slávě, dostaly až na dnešní Newfoundland a na jihu Evropy do středomoří a do Bagdádu, takže píseň jejich mečů zněla na severu Afriky i v Arktidě. Byli to urození muži i vyvrženi a piráti, průkopníci a skvělí mořeplavci. Byli to severané.

CESTY VLČÍ SMEČKY

LEGENDA

- síň
- místo boje
- osada
- les

SEZNAM POSTAV

WESSEXŠTÍ

Egbert, wessexský král

Edgar, správce

Ealhstan, tesář

Wulfweard, kněz

Alwunn

Eadwig

Griffin, bojovník

Burghild, jeho žena

Siward, kovář

Oeric, řezník

Bertwald

Eosterwine, řezník

Ealdred, ealdorman

Mauger, bojovník

Otec Egfrith, mnich

Cynethryth

Weohstan

Burgred

Penda

Eafa, výrobce šípů

Egric

Alric

Oswyn

Coenred
Saba, mlynář
Eni
Huda
Ceolmund
Godgifu, kuchařka
Hunwald
Cearl
Hereric
Wybert
Hrothgar

MERCIANÉ

Coenwulf, mercijský král
Cynegils
Aelfwald

NORTHUMBRIJŠTÍ

Eardwulf, northumbrijský král

NOROVÉ

Osríc (Havran)
Sigurd Šťastný, jarl
Olaf řečený Strýc, kapitán lodi *Serpent*
Asgot, *godi*
Glum, kapitán lodi *Fjord-Elk*
Svein
Eric, Olafův syn
Floki
Sigtrygg
Njal

Oleg
Eyjolf
Bjarni, Bjornův bratr
Bjorn, Bjarniho bratr
Kalf
Bram
Arnkel
Knut, kormidelník lodi *Serpent*
Ivar
Osten
Ingolf
Halfdan
Thorolf
Kon
Thormod
Gunnlaug
Thorkel
Northri
Gunnar
Thobergur
Eysteinn
Ulf
Einar
Halldor, Flokiho bratranec
Arnvid
Aslak
Thorgils, Glumův bratranec
Thorleik, Glumův bratranec
Orm
Hakon

BOHOVÉ

Odin, otec veškerenstva – bůh bojovníků, války, moudrosti a poezie
Frigg, Odinova žena
Thor, Odinův syn – hromovládce a bojovník s obry

Baldr, Odinův syn – krasavec a bůh dobra a míru
Týr, bůh války a cti
Loki, bůh sváru a lsti
Rán, matka vln
Njord, bůh moře a ochránce mořeplavců
Freya, bohyně plodnosti, manželství a smyslné slasti
Hel, bohyně podsvětí
Völund, bůh kovářské výhně
Bílý Kristus neboli Hvitakrist, název nového boha používaný v té době v severských zemích křesťanskými misionáři

Midgar, svět lidí
Asgard, sídlo bohů
Valhalla, Odinova síň mrtvých bojovníků
Yggdrasil, strom světa
Bifröst, duhový most, který spojuje Midgard a Asgard, světy bohů a lidí
Ragnarök, konec světa, poslední bitva mocností dobra a zla
valkýry, Odinovy služebnice smrti
norny, tři sudičky, které určují osudy lidí
Fenrir, obrovský vlk
Jörmungand, had, který obtáčí svět lidí Midgard
Hugin (Myšlenka), jeden ze dvou Odinových havranů
Munin (Paměť), jeden ze dvou Odinových havranů
Mjöllnir, kouzelné Thorovo kladivo

Lod' že mi koupí
s řadou krásných vesel,
slíbila mi matka,
abych plul s Vikingy:
abych stál u kormidla,
a řídil tu krásnou lod'
pak zamířil k pevnině
a pobíjel nepřátele.

Ze Ságy o Egilovi

Plameny zlobně syčí a prskají a z ohniště se valí kouř, takže se občas někdo z mužů rozsazených na sobích kůžích kolem rozkašlal. Pak se ale otevřely těžké dveře a oheň, jenž v závanu vzduchu vzplanul s novou živostí, vypudil štiplavý kouř vzhůru. Stíny tančí po zdech místnosti jako valkýry, Odinovy služebnice, které se skrývají v rozích a čekají, až se budou moci vrhnout na mrtvou duši. Zřejmě zaslechly v praskání a prskání ohně šepot smrti. A na mě čekají už dlouho.

Dokonce i ve Valhalle padlo ticho těžké jako příkrov nového sněhu, zatímco Odin, Thor a Týr odložili meče a nechali příprav na Ragnarök, poslední bitvu mocností dobra a zla. Že jsem příliš domýšlivý? Zřejmě ano. Přesto věřím, že i sami bohové si chtějí poslechnout, jak muž s krvavým okem vypráví svůj příběh. Ostatně i oni v něm vystupují. A proto se smějí, neboť nejen lidé, ale i bohové touží po nesmrtelné slávě.

Plameny v ohništi náhle vzplály, jako by je někdo vyzval k přemožení stínů, a tváře mužů ožily oranžovou září. Jsou připraveni a dychtivě čekají. Zhluboka jsem se nadechl a začal jsem.

ÚVOD

Anglie roku 802

Nevím, kde jsem se narodil. Jako malý chlapec jsem sníval o skalních stěnách, které se tyčí tak vysoko nad mořem, že se sluneční paprsky nikdy chladné černé vody pod nimi nedotknou. Ale možná to byly sny vyvolané příběhy, jež vyprávěli jiní, muži ze severních krajů, kde zimní dny zmírají dřív, než se zrodí, a letní slunce nikdy nezapadá.

Nevím také nic o svém dětství ani o rodičích, bratrech a sestrách. Dokonce nevím ani to, s jakým jménem jsem přišel na svět. A přesto si vybavuju – a možná to vypovídá o mém životě víc než cokoli jiného –, že mé nejranější vzpomínky jsou zbarveny rudě. Že jsou napsány krví, která poznamenala mé levé oko. To byl důvod, proč se mě vždy lidé báli.

Mohlo mi být asi patnáct let, a už jsem se považoval za muže, když se u našeho pobřeží objevili cizinci. Vesnice, v níž jsem žil, se jmenovala Abbotsend a bylo to chmurné a pusté místo. Má se za to, že dostalo jméno podle svatého muže, který kdysi vylezl do větví vysokého dubu a zůstal tam v pokání po tři roky bez jídla a bez vody, uchováván při životě pouze svou zbožností a vůlí Pána. Teprve když lezl dolů, spadl a zemřel na zranění, jež při tom utrpěl. A to dalo naší vesnici jméno – *abbot's end*, opatův konec. Nevím, jestli je ten příběh pravdivý, či ne; ostatně je to stejně dobré vysvětlení jména jako kterékoliv jiné, navíc zajímavější než většina ostatních. Abbotsend ležel na výběžku země ošlehávaném větry, jenž vyčnívá

do moře, jako by vyzýval živly, aby na něj útočily. Vesnice se nacházela den cesty na jihovýchod od Warehamu ve wessexském království, i když žádný král neměl nikdy důvod Abbotsend navštívit. Byla to obyčejná osada, domov prostých lidí, kteří nečekají od života nic víc než jídlo, střechu nad hlavou a pár zdravých dětí. Dobrý křesťan by mohl říct, že to bylo Bohem požehnané místo, jež za své požehnání trpělo, jako trpěl muž, podle něhož bylo pojmenováno, a jako trpí všichni mučedníci. Pohan by si však jen odplivl a prohlásil by, že postačujícím důvodem ke krutému osudu vesnice byla její bezvýznamnost. Neboť Abbotsend už neexistuje a vinu za jeho konec nesu já.

Žil jsem u starého tesaře a řezbáře Ealhstana a kácel jsem jasany a olše pro jeho šikovné ruce, které z jejich dřeva vyráběly číšky, talíře a mísy a jiné potřebné věci.

„Já vím, starouši, všichni lidé musejí jíst a pít,“ říkával jsem, když jsem viděl, jak Ealhstan bouchl dvěma talíři o sebe a ukázal na lidi z vesnice. „Ale to musíme my taky, jestli chceme dál dělat věci, které potřebují.“ Ealhstan jen zahučel a kývl hlavou, protože byl němý.

A tak jsem trávil většinu dní sám v zalesněném údolí na východ od vesnice, sekal jsem Ealhstanovou sekerou a připravoval mu vhodné kusy dřeva. Měl jsem střechu nad hlavou a v žaludku mi nekručelo hladem, takže mi nic nescházelo, třebaže jsem se držel dál od těch, kteří by byli nejradši, abych se v jejich vesnici nikdy neobjevil, a kteří se mě báli kvůli mému krvavému oku a kvůli tomu, že jsem jim nemohl říct, odkud jsem se tak podivně vzal.

Jediný Ealhstan se mě nebál a necítil ke mně zášť. Byl to starý pracovitý muž, mlčenlivý, protože nemohl mluvit, a řečmi, jež o mně vedli jiní, se nezabýval. Přijal mě k sobě a já jsem mu jeho laskavost oplácel puchýři a potem. Jenže ostatní vesničané byli jiní. Kněz Wulfweard se pokaždé, když mě uviděl, pokřičoval a ženy nabádaly své dcery, aby se mi vyhýbaly. Dokonce i mladíci se ode mě obvykle drželi dál, ale někdy se ukryli mezi stromy a pak vyskočili a ztloukli mě klacky, i když jen tehdy, pokud na mě byli tři nebo čtyři a posílili se předtím medovinou. Ani potom mě však netloukli tak, aby mi zlámali kosti, neboť věděli, že jsem Ealhstanova pravá ruka. Potřebovali jeho mísy a talíře a sudy a kola, a tak mě většinou

nechávali na pokoji.

Ve vesnici žila dívka jménem Alwunn. Byla buclatá, měla růžové tváře a po slavnosti Velikonoc, kdy zůstali střízliví jen psi a další zvířata, jsme spolu leželi. Medovina mi dodala odvahy, a tak jsem překvapil Alwunn, když nabírala u studny vodu, beze slova jsem ji vzal za ruku a zavedl ji do vysoké mokré trávy. Ani ji nenapadlo se bránit, dokonce mi připadala rozdychtěná, když k tomu došlo. Jenže vinou mé nešikovnosti to zřejmě pro ni nebyl žádný pěkný zážitek, protože se pak ode mě odvrátila a s hanbou utekla. Anebo se možná bála toho, co by jí doma řekli, kdyby se dozvěděli, s kým se spustila. V každém případě se mi Alwunn po té noci vyhýbala.

Dva roky jsem žil s Ealhstanem a učil se jeho řemeslu, abych mohl nastoupit na jeho místo, až zemře. Vstával jsem před východem slunce, vzal jsem prut a rybářskou šňůru a odcházel jsem do skalisek na pobřeží, abych chytil makrelu na snídani. Pak jsem odešel do lesa a hledal jsem vhodné stromy, z jejichž dřeva by mohl Ealhstan vyrábět stoly, lavice, kola k vozům, luky, šípy a pochvy na meče, zkrátka vše, co lidé potřebovali. Od něho jsem se naučil rozumět magii různých dřev, jako třeba, že jádrové dřevo tisu dává bojovému luku jeho sílu, zatímco dřevo bělové ho činí ohebným, až jsem nakonec pouhým pohledem nebo dotykem poznal, zda strom je, nebo není vhodný k určitému účelu. Zvlášť s duby jsem strávil celé hodiny, i když jsem nevěděl, proč mě tak uchvacují. Jenom jsem cítil, že mají podivnou moc nad mojí fantazií, protože v jejich blízkosti se v mé mysli začínaly z mlhavých vláken vzpomínek splétat podivné obrazy, jimž jsem nerozuměl. Jindy jsem si zase uvědomil, že vydávám zvuky, kterým nejsem schopen přisoudit žádný význam, a pak, zmatený z toho všeho, jsem nahlas vyslovoval názvy stromů a rostlin, abych vytrhl mysl z mlhy. A přesto jsem se mezi duby znovu a znovu vracel. Táhl mě to k nim, a tak jsem chodil od jednoho stromu k druhému a hledal velké pokroucené větve, v nichž jádro dřeva vyrostlo tak silné, že je nedokáže nic zlomit. Jenže starý tesař nepotřeboval silná dubová dřeva a bručel, že jen marním čas.

Neměli jsme koně ani vůz. Jednou, když jsem si stěžoval na těžkou práci, se Ealhstan zaklonil, jako by měl obrovské břicho, a pak šel kolem dílny a vedl na oprati pomyslného koně zapraženého

do vozu. Potom ukázal na mě a zakýval prstem.

Pochopil jsem, co tím myslí. „Nejsi starosta Edgar a nemůžeš si dovolit koně,“ řekl jsem a on s úšklebkem přikývl, chytil mě za límec a ukázal na dveře. „Ale mohl by sis ho dovolit, kdybys nemusel živit mě, že?“ Zahučel na znamení, že i tomu jsem porozuměl správně. Bylo to natolik jasné varování, že jsem si přestal stěžovat.

A tak mi záda i paže sílily a ti, co mě dříve tloukli, se teď zaměřili na mrzáka Eadwiga, který jim dříve vždy, když si na mě chtěli počíhat, řezal lískové klacky. Často jsem po dnu tvrdé práce sedával s Ealhstanem a díval se, jak jeho zručné ruce dávají dřevu tvar a lesk. A večer, když jsme pojedli chleba a sýr nebo hustou polévku s masem, jsme zašli do staré síně a poslouchali kupce, jak si sdělují, co je kde nového, nebo muže, kteří vyprávěli příběhy o velkých bitvách a slavných činech. Nejvíc jsem si oblíbil příběh o válečníkovi Beowulfovi, jenž zabil obludu Grendel. Vzpomínám si, že jsem seděl a s otevřenou pusou jako fascinovaný poslouchal, zatímco kouř z ohniště naplňoval síň nasládlou pryskyřičnou vůní a unavení muži pili medovinu nebo pivo, až nakonec padli na rákosové rohože, usínali a do svých domovů se dopotáceli za ranního kuropění.

Tak to byl můj život v Abbotsendu. Ale netrval dlouho.

PRVNÍ KAPITOLA

Nastal duben. Dny hodování a dlouhé zimní měsíce skončily s plnými břichy velikonočních svátků. Lidé vycházeli ven a pouštěli se do prací, v nichž jim dosud bránily ledové větry – opravovali uvolněné došky, vyměňovali shnilé ploty, doplňovali zásoby dřeva a probouzeli zoraná pole k novému životu. V tmavých lesích pokryla zem bílá záplava divokého česneku, jehož vůni vířil větřík, a na travnatých svazích se jako nízká mlha, čeřená slaným mořským větrem, modraly koberce jarních ladoněk.

Obvykle mě budilo Ealhstanovo mumlání a jeho kostnatý prst, kterým mě rýpl do žeber, ale v ten den jsem vstal dřív než on a doufal jsem, že odejdu chytat rybu k snídani bez toho, že bych předtím musel snášet starcovu špatnou náladu. Dokonce jsem si představil, že ho potěší, až zjistí, že jsem vyrazil za svým každodenním úkolem dřív, než slunce zbarvilo východní obzor doruda, i když jsem věděl, že ho spíš popudí, že jsem vstal před ním. S rybářským prutem v ruce a zachumlaný do chatrného pláště jsem tedy vyšel do předjitřního ticha. V první chvíli jsem se zachvěl chladem a zívł jsem, až mi zaslzely oči.

„To tě ten starý kozel vyhání pracovat ještě za svitu hvězd?“ ozvalo se za mnou. Otočil jsem se a poznal jsem bojovníka Griffina s velkým šedým loveckým psem na provaze. „Klid, hochu!“ okřikl Griffin psa, který prudce škubal provazem uvázaným tak těsně kolem krku, že se téměř dusil. Pomyslel jsem si, že pokud Griffin nepřestane za provaz tahat, nejspíš psa uškrtí.

„Znáš Ealhstana, dokud se nenasnídá, ani se nevymočí,“ řekl

jsem. Stáhl jsem si vlasy dozadu, sklonil jsem se nad sudem a strčil hlavu do chladné dešťové vody. Chvilí jsem ji tam držel, pak jsem ji zvedl, zatřepal jí a hřbetem ruky si protřel oči.

Griffin se díval na psa, který konečně nechal pokusů zbavit se těsného provazu a se svěšenou hlavou upíral na pána žalostný pohled. „Právě jsem ho přistihl, bastarda jednoho, jak čmuchá kolem Siwardova domu. Včera mi utekl. Poprvé, co ho mám.“

„Siward má háravou čubu,“ poznamenal jsem.

„Jo, taky mi to žena říkala,“ přikývl Griffin s lehkým úsměvem. „Vlastně mu to člověk ani nemůže vyčítat. Všichni si chceme sem tam trochu užít, že, chlapče?“ dodal a podrbl psa na hlavě. Měl jsem Griffina rád. Byl to tvrdý muž, ale necítil jsem u něho takovou nenávist jako u ostatních. Anebo se mě nebál jako oni.

„Některé věci v životě jsou jisté, Griffine,“ řekl jsem a oplatil mu úsměv. „Jako třeba to, že se psi honí za čubami nebo že dokud Ealhstanovi nevypadají zuby, bude každé ráno snídat makrelu.“

„Takže uděláš nejlíp, když mu ji půjdeš chytnout, abys s ním vydržel,“ zasmál se. „I tady Raf má menší skus než Ealhstan. Řeknu ti, být na tvém místě, nechtěl bych si to s tím starým němým bastardem rozházet.“

Pohlédl jsem zpátky k domu. „Ealhstan je dobrý člověk, ale někdy to s ním není lehké,“ řekl jsem tiše. Griffin se zazubil, sklonil se a pohládl Rafa po čumáku. „Jednou ti přinesu tresku dlouhou jako ruka, Griffine,“ dodal jsem. Znovu jsem si vytřepal vodu z vlasů a pak už jsme šli každý za svým – on ke svému domu a já tam, odkud znělo tiché šumění moře.

Východní obzor se už potáhl růžovou září, ale slunce stále ještě nevyšlo, a když jsem stoupal do kopce, který chránil Abbotsend před těmi nejhoršími bouřemi, jež se občas přišenou z šedivého moře, byla pořád tma, třebaže už šedla. Ale já jsem znal každý krok cesty, po níž jsem šel, a žádné světlo jsem nepotřeboval. Ostatně na vrcholu kopce se proti temně rudé obloze rýsovala černá silueta staré rozpadávající se strážní věže. Lidé říkali, že ji postavili Římané, kteří tu kdysi byli, ale už dávno odešli. Nevěděl jsem, jestli je to pravda, ale přesto jsem jim byl vděčný, neboť s jejich věží na dohled jsem nemohl sejít z cesty.

Má mysl však bloudila. Uvažoval jsem, zda se mám odvážit

vypлout zítra ráno s lehkým člunem za skaliska, o která se tříští příboj, a pokusit se chytit něco jiného než makrelu. Člověk může vytáhnout velkou tresku, když se mu podaří spustit háček až na dno. Náhle mě zastavilo jakési prudké plesknutí, něco mě šlehlo přes oči a na okamžik mě oslepilo, ale přesto jsem stačil postřehnout, že se vzduchem mihlo cosi černého. Padl jsem na koleno a ucítil jsem, že se mi vzadu na krku zjezily chlupy. A pak zaznělo do ticha ostré zakrákání a já jsem si uvědomil, že se ten černý zjev usadil na vrcholu strážní věže. Havran. Znovu zakrákal a i v chabém předjitřním světle jsem zahlédl, jak se mu blýskla křídla nachovým leskem, když zabořil silný zobák do peří. Podobné ptáky jsem už viděl mnohokrát, mračna vran, které se slétávaly na pole a vyhrabávaly semena a červy, ale tohle byl obrovský havran a pohled na něj stačil, aby mi stýdla v těle krev.

„Táhni pryč!“ zvolal jsem a pak jsem vzal kámen a mrštil jím po černém ptáku. Netrefil jsem ho, ale aspoň jsem ho vyplašil. Havran se zvedl a s hlasitým plácáním křídel vzlétl k jasnící se obloze. „Takže teď už se bojíš i ptáků, Osriku?“ zamumlal jsem si pro sebe polohlasně a znovu jsem vykročil vzhůru. Přešel jsem vrchol kopce a pokračoval mezi růžovými trsy trávníček dolů k pobřeží. Duny a oblázkový břeh halila vlhká mlha. Nad hlavou mi s křikem přeletělo hejno racků, vzápětí zmizelo v temném šeru a zůstal za ním jen doznívající křik. Přeskočil jsem tři tůňky ve skalních prohlubních, plné zelených mořských řas, a zamířil ke své skále, z níž jsem byl zvyklý chytat. Nejdřív jsem srazil patkou prutu do moře přílipku, a teprve pak jsem rozvinul šňůru.

Po nějaké době, během které jsem ostřil nůž, o háček nic ani nezavadilo. Už jsem uvažoval, že zkusím jiné místo, kde jsem jednou vytáhl rybu s hrbolatou kůží a velkými ostrými zuby, dlouhou jako má noha, ale pak jsem náhle zaslechl mezi pravidelným dechem mořského příboje podivný zvuk. Zastrčil jsem prut do pukliny ve skále a vylezl jsem o něco výš. Neviděl jsem však nic jiného než lehkou mlhu, kterou vířil příboj, takže se zdála jako něco živého, jako podivná šelma, jež se zmítá pode mnou a znovu a znovu halí a opět odkrývá oceán. A slyšel jsem jen křik bílých racků a hukot tříštících se vln. Už jsem se chtěl vrátit k prutu, když se ten podivný zvuk ozval znovu.

Strnul jsem a chvíli jsem se ani nehnul, jen vzrušený dech mi zvedal hrud'. Cítil jsem, že mi po zádech přeběhl mráz. Slabý dutý zvuk rohu zazněl znovu a vzápětí se ke mně donesly rytmické rázy vesel. A pak, jako by vyvolaný kouzlem ze světa duchů, se objevil drak. Byla to dřevěná obluda s břichem pobitým překládanými plaňkami, které přecházelo do štíhlého krku, na němž seděla hlava s bledýma červenýma očima. Chtěl jsem utéct, ale nedokázal jsem se pohnout, jako by mě na skálu přimrazil upřený pohled mohutného vousatého bojovníka, jenž stál na přídi lodi a jednou rukou objímal krk monstra. Vous, rozdělený do pramenů, odhaloval škodolibý úsměv. A potom už zaskřípal kýl na oblázcích a z lodi začali vyskakovat muži, klouzali po mokřích balvanech, padali a brodili se příbojem. Ze skal za mnou se odrážely jejich hrdelní hlasy a mně se sevřely útroby. Někde dál na pobřeží za Poustevníkovou skálou musela přirazit jiná dračí loď, neboť z ranní mlhy vystupovali další muži s meči, sekerami a kulatými pomalovanými štíty. Jejich zbroj a zbraně hlasitě řinčely a rozbíjely nepřírozené ticho opuštěného pobřeží. Shlukli se kolem mě jako smečka vlků, ukazovali k jihozápadu a jejich drsné hlasy plašily racky, kteří létali nad námi a křičeli. Mumlal jsem modlitbu ke Kristovi a jeho svatým, prosil jsem je, aby mi dali zemřít rychle, když vtom ke mně přistoupil válečník, kterého jsem uviděl na přídi lodi, chytil mě za hrdlo a vrazil mě na druhého muže. Ten mi sevřel silnýma rukama ramena. Měl zelený plášť sepnutý stříbrnou sponou ve tvaru vlčí hlavy, ale pod ním jsem zahlédl železné kroužky drátěné košile. Zmocnil se mě takový strach, že jsem začal zvracet.

Dnes, po všech těch letech, bych se mohl pokusit o pár lží, neboť pochybuju, že je ještě naživu někdo, kdo by mi dokázal, že nemluvím pravdu. Mohl bych říct, že jsem potlačil strach a vypjal hrdě hrud', ale kdo by mi to věřil? Vždyť cizinci, kteří vyskákali z lodí s draky na přídi, byli ozbrojení a vypadali jako lidé, již neznají slitování. Navíc to byli dospělí muži, válečníci, zatímco já jsem byl ještě chlapec. A tehdy se stalo něco zvláštního. Bylo to, jako by na mě začalo působit podivné neznámé kouzlo. Zdálo se mi, že se ostrý jazyk cizinců mění, a náhle jsem ho vnímal nějak jinak. Hrdelní zvuky z jejich úst mi už nepřipadaly tak tvrdé, dokonce ve mně vyvolávaly pocit, že je znám, že jsem je už někdy slyšel. Vymanil

jsem se ze sevření strachu, a když jsem je začal opakovat a můj jazyk přes ně plynul hladce jako voda přes oblázky, přestávaly být pro mě pouhými zvuky a stávaly se slovy. A já jsem jim rozuměl.

„Podívej se na jeho oko, Strýci,“ řekl muž v plášti sepnutém sponou ve tvaru vlčí hlavy. „Je poznamenaný. Bůh války Odin mu vložil chuchvalec krve do oka. Na mou duši, jako bych cítil, že mi na krk dýchá Otec veškerenstva.“

„Sigurd má pravdu,“ řekl jiný muž, který si mě měřil přimhouřenýma očima. „To, jak se vynořil z mlhy, nebylo jen tak. Všichni jste to viděli. Mlha se zhmotnila v tělo! Každý normální člověk by před tímhle utekl,“ ukázal na loď s vyřezanou dračí hlavou na přídi. „Ale on tady stál jako... jako by na nás čekal. Ne,“ zavrtěl hlavou, „nechci se podílet na jeho smrti, Sigurde.“

Modlil jsem se, aby si nevšimli rybářského prutu zastrčeného do pukliny ve skále, a doufal jsem, že makrely stále ještě spí. Protože makrela bojuje jako ďábel, když se jí zasekne háček do tlamy, a pak by cizinci poznali, co jsem zač a jak jsem se tady objevil.

„Můžu vám pomoci,“ vyhrkl jsem náhle, povzbuzený nadějí, že sem cizince zanesly nevyzpytatelné mořské proudy při cestě kdovíkam, takže se tu ocitli náhodou a bez zlých úmyslů.

„Ty umíš norsky, chlapče?“ podivil se muž s vlčí sponou na plášti a jeho tvrdá tvář ošlehaná větry se rozjasnila. Ostatní se obezřetně rozestoupili a pohlíželi přes ranní mlhu k severu. Takže to jsou Norové, pomyslel jsem si. „Jsme obchodníci a já jsem Sigurd, syn Haraldův,“ řekl muž a stále na mě hleděl, jako by zkoumal, co vlastně jsem. „Máme kožešiny, jantar, kosti... Břicha našich lodí jsou plná dobrého zboží, které se bude Angličanům líbit. Obchodujeme s nimi, jestliže mají něco, co zase chceme my,“ dodal a zazubil se. Nevěřil jsem, že jsou obchodníci, neboť měli kroužkové košile a kožené kabátce a v rukou třímali zbraně. Byl jsem však mladý, měl jsem strach a nechtěl jsem zemřít. „Doved’ nás do nejbližší vesnice,“ řekl mi Sigurd. Jeho oči byly tak pronikavé, že jsem musel sebrat všechnu odvalu, abych do nich pohlédl. Bylo mi jasné, že tak jako žádná makrela nespolkla můj háček, ani tento muž nespolkne mé lži.

„A pospěš si, chlapče, máme toho Angličanům hodně co dát,“ řekl obrovitý muž s rudými vlasy a náramky na pažích. Usmál se na

mě a ruka mu sklouzla k jílcí meče, který se mu houpal u pasu.

Co jsem mohl dělat? Se sevřeným žaludkem a pocitem závratí jsem vedl Nory k naší vesnici, i když jsem věděl, že jsem jim měl raději dovolit, aby mě zabili.

Klopýtal jsem přes balvany a oblázky a snažil se udržet na nohou, když mě Norové postrkovali. Mohlo jich být asi padesát. Možná polovina jich zůstala u lodí, zatímco zbývající šli za mnou přes travnaté duny, kde před námi prchali mezi trsy trávy hlasitě trylkující ústříčníci s rudými zobáky. Norové si nesli kopí, sekery a štíty, jako by šli do boje. Nikdo z nich nyní nemluvil. Duny postupně nahradila pevná půda a my jsme stoupali po stezce pokryté sutí, která vedla k vrcholu kopce nad mou vesnicí. Namlouval jsem si, že by ji Norové našli i beze mě. Abbotsend ležel hned na druhé straně kopce, a kdyby vystoupili od pobřeží na nějaké vyšší místo, aby se rozhlédli, museli by ho uvidět. Přesto jsem je vedl, jak by vedl Griffina jeho pes k jezevčímu doupěti, a jestli poteče krev, bude to mou vinou, neboť jsem neměl dost odvahy zemřít.

Norové se zastavili na vrcholu pod starou strážní věží a chvíli si naši malou vesnici prohlíželi. Abbotsend bylo šestnáct ubohých doškových chýší, mlýn, stará síň a kamenný kostelík, ale zřejmě jim to stačilo, protože se někteří z nich potěšeně zazubili. Ucítil jsem, že ten, který mě držel za košili, mě pustil. Okamžitě jsem toho využil a vyrazil z kopce dolů. Mával jsem rukama, abych nespádl, a řval jsem, že bych probudil mrtvého. Lidé vybíhali z chýší, a když mě uviděli, v panice se rozprchávali na všechny strany a jejich křik se nesl po úbočí kopce vzhůru. Už tehdy jsme věděli o krutostech pohanů a jejich touze po kořisti. Teď už běželi i Norové, aby se dostali do vesnice dřív, než lidé stačí schovat to nejcennější nebo najdou odvalu k obraně.

Zakopl jsem a roztáhl se na blátě mezi chýšemi, kde se už někteří z vesnických mužů řadili do chabé štítové hradby. Jiní třímali sekery, vidle nebo cokoliv ostrého, čím se dá zabít člověk, takže to může sloužit jako zbraň. Zvedl jsem se právě ve chvíli, kdy z kovárny vyšel kovář Siward s náručí mečů, z nichž některé neměly jílec a jiné byly ještě černé od ohně, a začal je rozdávát mužům připraveným postavit se tváří v tvář tomu, co se blížilo. Zamířil jsem ke kovárně.

„Zmizni někam, chlapče!“ zavrčel na mě Griffin a chytil Siwarda

za paži, kterou mi kovář podával meč. Přesto jsem se pokusil zbraně zmocnit, ale Griffin mě znovu okřikl a Siward se ke mně otočil zády. „Vyrovnajte tu řadu, chlapci!“ houkl Griffin na osm mužů po svém boku. „A semkněte ji!“ Griffin byl nejzkušenější bojovník ve vesnici, ale neměl čas obléknout si drátěnou košili ani si vzít štít, a tak tady stál, ozbrojený jen svým těžkým mečem. Raf byl s ním a přes vyceněné žluté tesáky vrčel, jako by i on chtěl bránit svůj domov proti vetřelcům.

Vedle mě se objevil Ealhstan. Těkal horečně očima z jednoho muže na druhého a zřejmě nevěděl, co se děje. „Řekli mi, že jsou obchodníci,“ ukázal jsem na Nory. Ti už postavili svou štítovou hradbu, která však byla mnohem delší než naše, navíc dvojitá.

Tys je sem zavedl? zeptal se mě Ealhstan očima. Pokřičoval se a já jsem viděl, že se chvěje. Nevypadají na obchodníky, chlapče, říkal výraz v jeho tváři.

„Zabili by mě,“ vyhrkl jsem, i když jsem věděl, že to jsou slova zbabělce. Ealhstan zasyčel a ukázal směrem k lesu na východní straně vesnice, ale já jsem na něho nedbal. Udeřil mě kostnatou pěstí do hrudi a znovu ukázal k lesu. Jenže já jsem přivedl pohany přes kopec, a kdybych teď utekl, byl bych mñ než malý bázlivý kluk.

„Co tady chcete?“ křikl Griffin. Jeho hlas byl pevný, bez sebemenšího náznaku strachu. Hruď se mu pod tunikou zdvíhala a přimhouřenýma očima pozoroval muže před sebou, jako by odhadoval, co jsou zač. „Běžte pryč a nechte nás na pokoji. Ať jste kdo jste, žádný spor s vámi nemáme. Běžte, než poteče krev.“ Rafovi se zjeřila srst na krku a jako by chtěl potvrdit varování svého pána, třikrát zaštěkal.

Vůdce Norů Sigurd, který dosud nevytáhl meč z pochvy, krátce pohlédl na psa a pak vystoupil před řadu. „Jsme obchodníci,“ řekl anglicky se silným cizím přízvukem. „Přivezli jsme kožešiny a spoustu jeleních paroží. A taky mroží kly, jestli máte dost stříbra, abyste za naše zboží zaplatili.“ Norové stojící za ním si nás měřili divokými pohledy, a bylo v nich stejně mírumilovnosti jako v loveckých psech, kteří trhají šňůrami, dychtiví vyrazit vpřed. Vlastně vypadali spíš jako vlci než psi. Několik jich začalo bušit v hrozivém rytmu jílcí mečů o štíty. „Tak chcete obchodovat?“ zeptal se Sigurd silnějším hlasem.

„Nevypadáte jako obchodníci,“ odpověděl Griffin a plivl před sebe, aby zdůraznil, co si o nich myslí. „Obchodníci nepotřebují válečné štíty a přilbice.“ Muži kolem něho zahučeli na souhlas. Bylo vidět, že jim vyzývavý odpor jejich vůdce dodal odvahy. Už se také shromáždili další vesničtí muži po tom, co zabezpečili své rodiny. Ti, kteří měli štíty, se vtlačili do řady, a ostatní stáli za ní, ozbrojeni loveckými kopími a dlouhými noži.

Sigurd pokrčil širokými rameny a ušklíbl se. „Někdy jsme obchodníci, a někdy nejsme,“ řekl.

„Odkud jste?“ zeptal se Griffin. „Sem k nám nepřichází mnoho cizinců.“ Ohlédl se a uviděl, že vesnické ženy táhnou děti a běží se s nimi ukrýt do východních lesů, i když z bouchání dveří u některých chýší se dalo soudit, že ne všechny se rozhodly pro útěk.

„Jsme od Hardangerského fjordu daleko na severu,“ odpověděl Sigurd, „a jak jsem řekl, někdy i obchodujeme.“ Slovo *někdy* zaznělo z jeho úst jako temné varování.

„Nevyhrožuj nám, pohane!“ zahřměl kněz Wulfweard, který přišel z kostela s dřevěným křížem napřaženým před sebou. Byl to mohutný muž a říkalo se, že kdysi býval bojovník. Vystoupil až před Nory a tyčil se před nimi jako kamenný pilíř z jeho kostela. Upřel na Sigurda tvrdý pohled. „Náš Pán zná zkaženost vašich srdcí a nedovolí, abyste v tomto mírumilovném místě prolévali krev.“ Pozvedl dřevěný kříž, jako by byl přesvědčen, že pouhý pohled na něj smete Nory do prachu, a v tu chvíli jsem bezmezně věřil v moc křesťanského boha. Teď se však kněz obrátil ke mně s tváří zkřivenou nenávistí. „Ty, chlapče,“ řekl tiše a ukázal na mě, „jsi jedním z ďáblových pohůnků. Víme to o tobě už dávno. A teď jsi přivedl do našeho stáda vlka.“

Ealhstan zahučel a mávl nesouhlasně rukou.

„Má pravdu, Wulfwearde,“ ozval se Griffin. „Víš dobře, že by sem připluli i bez něho. Jejich loď sem ten chlapec nepřivedl.“

Sigurd na mě pohlédl a vytáhl se zaskřípěním meč z pochvy. Wulfweard se znovu obrátil k němu. „Vy pohané jste poslední z ďáblových sluhů a brzy z vás zbude jen prach jako ze všech bezvěrců před vámi,“ prohlásil s úšklebkem. „Armády Kristovy smetou vaši špínu a učiní svět lepším,“ dodal.

Někteří z Norů vykřikli na Sigurda, aby Wulfwearda zabil, jako

by se báli, že slova, kterým nerozuměli, mohou obsahovat nějakou zaklínací formuli. Sigurd se však otočil ke knězi zády na znamení, že ze slov žádný strach nemá, pak zvedl meč a zarazil ho před svými muži do země. Jak to Norové viděli, chopili se i oni svých mečů a kopí a s výkřikem je zabodli do země, až se čepele zachvěly jako obilí ve vánku. Pak se Sigurd obrátil zpátky k Wulfweardovi a náhle po něm hodil svůj kulatý štít. Kněz uskočil, ale přesto ho štít udeřil do holeně. Muselo ho to bolet, ale nedal na sobě nic znát.

„Přišli jsme obchodovat,“ oznámil Sigurd štítové hradbě vesničanů. „Přisahám na otcův meč, že je to pravda,“ dodal a položil ruku na hrušku jílce meče vetknutého do země. „Nechceme vám nijak ublížit. Copak vám váš bůh zakazuje mít krásné kůže? Jestliže ano, pak je to podivný bůh, když vás nechá v chladných zimních dnech mrznout.“

„To si raději necháme zmrznout krev v žilách, než bychom obchodovali s ďáblovými pohůnky,“ odpověděl Wulfweard. V tu chvíli však vystoupil z řady Griffin a zarazil svůj meč do země vedle meče Sigurdova.

„Wulfweard mluví za sebe a má na to právo,“ řekl, aniž odtrhl oči od Sigurda. „Ale jelenů je letos málo, protože náš král prahne po stříbru, které mu vynášejí parohy, a jeho muži loví, kde jen můžou. Dobrá kůže může v zimních dnech leckoho udržet naživu. Máme rodiny,“ ukázal hlavou na muže za sebou. „Budeme obchodovat, Sigurde.“ A s tím postoupil o pár kroků dopředu, sevřel Sigurdovu paži a oba muži se usmáli, protože místo prolévání krve se bude obchodovat. Vydechl jsem úlevou a plácl jsem Ealhstana po zádech. To už ostatní vesničané vítali cizince gesty a někteří i potřásáním rukou.

Wulfweard se otočil a s mumláním odcházel ke svému kostelíku. Griffin se za ním chvíli díval a zakroutil hlavou. „Je to strážce našich duší, Sigurde,“ řekl, „ale člověk se taky musí starat o svůj život. Ještě nejsme mrtví. A jestli se ty a tví lidé modlíte k psím kulkám nebo k starému pokroucenému stromu, to je mi úplně jedno. Hlavně že si můžeme v míru a v dobré vůli poskytovat věci, které nám usnadňují život.“

Sigurd přikývl. „To dobře znám, Angličane. Můj *god* mě taky často kárá,“ řekl a mávl rukou za odcházejícím knězem. „Nechme je

s jejich kyselými jablky. Ti obchodují se strádáním, zatímco my máme stříbro a kůže.“

Griffin zamručel na souhlas, ale pak svažtil čelo. „Budeme muset poslat zprávu našemu správci. Ten by spolkl zub, kdyby se dozvěděl, že jste tady přistáli a nezaplatili mu poplatek.“ Sigurd zvedl obočí a poškrábal se ve vousu. „Ale nedělej si starosti, Nore,“ pokračoval Griffin a položil mu ruku na rameno. „Jestli sebou hodíme, vyřídíme náš obchod tak, že budete moct odplout dřív, než sem Edgar dovleče svůj tlustý zadek. Samozřejmě nemáme v úmyslu vás tady zdržovat.“

Sigurd se otočil. Jeho muži vyťahovali meče ze země a otírali čepele od hlíny. „Budeme mít zbraně v pochvách,“ uklidňoval Griffina, který spolu s některými ostatními muži z vesnice náhle znejistěl.

„Tvé slovo mi stačí, Sigurde,“ řekl a vážně kývl hlavou, jako by se ukláněl. „Dobrá. Já teď promluvíím s našimi lidmi,“ odpověděl Sigurd a sevřel Griffinovu paži na znamení vzájemné důvěry. Griffin se vrátil k ostatním vesničánům a začal odpovídat na jejich otázky.

Sigurd se mezitím obrátil ke mně. „Jak se jmenuješ, ty s rudým okem?“ zeptal se mě norsky.

„Osric, pane,“ řekl jsem, „a tohle je můj pán Ealhstan,“ ukázal jsem na svého starce. Žasl jsem, jak je možné, že jsem k tomu našel slova v jazyce cizinců.

„Ty tomu starému němému kozlovi sloužíš?“ zeptal se Sigurd. „Aha, už chápu,“ zazubil se. „Nemáš rád, když tě někdo sekýruje a pořád ti říká, co máš dělat, že?“

„Ne, tak to není. Můj pán má jiné způsoby jak mi říct, co chce,“ odpověděl jsem. Ealhstan mě rýpl do zad a udělal rukou pohyb, jako když plave ryba. Věděl jsem, že se mě ptá, jestli pro něj mám snídani. Zavrtěl jsem hlavou. Stařík se zatvářil mrzutě a odšoural se pryč. Pochopil, že se dnes musí své makrely vzdát, a nelíbilo se mu to.

„Kde ses naučil náš jazyk?“ zeptal se mě Sigurd.

„Nevěděl jsem, že ho umím, pane,“ odpověděl jsem. „Až dnes jsem to zjistil.“

„Ten kněz Bílého Krista tě nemá rád, Osriku,“ řekl. Zvedl meč a palcem setřel z čepele hlínu.

Pokrčil jsem rameny. „Skoro nikdo z vesnice mě nemá rád. A

všichni se mě bojí.“

Sigurd našpulil rty a přikývl. Nikdy jsem neviděl člověka, který by mu byl podobný. Vypadal jako někdo, kdo by mohl holýma rukama zápasit s medvědem, a ještě ho přemoct.

„Jsme první z našich lidí, kteří přepluli přes nevlídné moře,“ řekl. „Ale ani my nejsme ušetřeni strachu. Víš, čeho se já bojím, chlapče?“ Zavrtěl jsem hlavou. Nejspíš ničeho, pomyslel jsem si. „Třeba toho, že mi vyschne v hrdle,“ pokračoval Sigurd. „Přines nám něco k pití. S medovinou jde obchod líp, že?“ usmál se na obrovského Nora s rudými vlasy a rudým vousem a ten mu úsměv oplatil. Otočil jsem se, abych přinesl z Ealhstanova domu medovinu. „Ale ne abys do ní vložil nějakou kletbu, ty d'áblův pohůnku!“ zavolal za mnou Sigurd, napodobuje Wulfwearda. „Mám žízeň!“

Norové se vrátili k lodím, aby z nich přinesli zboží, a místní děti, dokonce i někteří muži je doprovázeli a s obdivem si prohlíželi štíhlá plavidla s draky na špicí přídě. Podobné lodě ještě nikdy neviděli. Děti pomáhaly nosit zboží do vesnice, kde už čekaly hloučky žen, dychtivých uvidět, co mají cizinci na prodej. Jejich jelení kůže byly tlusté a brusné kameny měly jemné zrno, i když kovář Siward prohlásil, že nejsou tak dobré jako anglické. Norové naházeli kůže na zem a na ně vyložili jantarové kameny, většinou ve tvaru korálků, a kožené láhve plné medoviny. Měli také sušené ryby, sobí kosti a mroží kly, které se zalíbily zvláště mužům, neboť všechny vyložené kusy skoupili a už se těšili, jak jim z nich Ealhstan vyřeže hladké či vzorované střenky nožů a jílce mečů nebo amulety pro jejich ženy. Teď už se z úkrytu v lese vracely poslední ženy s dětmi, přidávaly se k tlačenci a vybíraly si zboží. Přinášely také své váhy, aby zvážily mince a korálky, a snažily se s Nory domluvit posunky, i když i tak musel Sigurd řešit několik nedorozumění. Dělal to však ochotně a na tvrdé tváři mu přitom hrál úsměv.

„Osric mluví jejich jazykem,“ oznámil Griffin nad hemžením kolem zboží a zamrkal na mě. Abbotsendští tedy rychle zapomněli, že jsem d'áblův pohůnek, a začali se na mě obracet, abych jim pomohl uzavřít obchod. Ale mně to činilo potěšení, i když jsem si říkal, jestli se všichni ti lidé, kteří se ode mě vždy odvraceli, ke mně budou chovat líp i potom, až Norové odplují. Zprvu jsem hledal slova s obtížemi, asi jako když se člověk snaží sbírat lesní bobule

potom, co na nich hodovali ptáci, ale čím déle jsem Nory poslouchal, tím víc jsem jim rozuměl. Byl jsem tak zabraný do smlouvání obchodů, že jsem neměl čas lámat si hlavu nad tím, jaká podivná magie tady působí.

Starý Ealhstan na mě zahučel a ukázal na oválnou bronzovou sponu, kterou mu jeden z cizinců nabízel. U Norových nohou se na hladké kůži v šikmém slunci pozdního odpoledne blýskaly celé tucty takových ozdob. Většina obchodů už končila, ale vesnice stále šuměla ruchem, jak si lidé ukazovali, co koupili, a jeden druhému se chlubili, jak je to přišlo levně.

„Nemyslím, že těchhle prodal mnoho,“ řekl jsem Ealhstanovi, když jsem viděl, jak horlivě Nor nabízí ženskou sponu starému němému muži. Ealhstan se pokřižoval, našpulil okoralé rty a ukázal ke kostelu.

„Chceš říct, že ženy budou bolet uši od Wulfweardových kázání, až je na nich uvidí?“ zeptal jsem se, když mi podal sponu. „Bohobojné ženy ověšené pohanskými ozdobami...“ Snažil jsem se představit si to. „To se Wulfweardovi nebude líbit. Vůbec se mu to nebude líbit.“

Ke zklamání Nora jsem položil bronzovou sponu zpátky na kůži k ostatním. Všechny byly delší než prst a u některých se mezi spletími vzory plnými kudrlinek, vyrytými do lesklého kovu, blýskaly ozdobné knoflíky z jantaru nebo ze skla. „Kde vlastně ten tlustoprd s rudým obličejem je?“ zeptal jsem se. „Od rána jsem ho neviděl.“

Ealhstan pokrčil kostnatými rameny a zahrozil mi prstem. Samozřejmě dobře věděl, že myslím Wulfwearda. „Já vím, měl bych o něm mluvit uctivěji,“ povzdechl jsem. „Je to služebník boží. I když by se na mě ani nevymočil, kdybych hořel.“ Jakési dítě hlasitě vyjeklo a oba jsme se otočili. „Jenom si hrají,“ řekl jsem a zasmál jsem se, když obrovský rudovlasý Nor zamručel jako medvěd, aby postrašil tři chlapce, kteří po něm lezli. Jeden mu seděl na zádech a další dva měl na rukou.

„Pojď sem, Wini!“ zavolala matka jednoho z chlapců a hned i ostatní matky odvedly své děti pryč. Nor s velkým rozsochatým vousem se jen usmíval.

„Nezdá se, že by to byli zloduchové,“ poznamenal jsem. Ealhstan

zvedl bílé obočí. Ale dnes ráno sis to nemyslel, říkaly jeho chlupaté housenky nad očima. Jsou to zlovolní pohané a uděláš nejlíp, když se od nich budeš držet dál.

Jenže já jsem se od nich nechtěl držet dál.

Griffin čekal, až slunce doputuje k západnímu obzoru, a teprve pak poslal muže, aby uvědomil místního správce Edgara, že zde přistáli cizinci s dvěma loděmi a měli by zaplatit poplatek. Už předtím Sigurd souhlasil, že stráví noc popíjením medoviny s abbotsendskými muži. V každém případě dal lodě vytáhnout na břeh a do příštího přílivu tedy nemohl odplout, takže mu hrozil poplatek za noc na suché zemi. Po vesnici se rozneslo, že se muži po setmění shromáždí ve staré síni, a já jsem pozoroval, jak Norové balí zbývající zboží do truhel a kůží. Zdálo se, že jsou na popíjení medoviny ještě dychtivější než na obchodování.

„Měl bys tam být taky, Osriku,“ zavolal na mě Griffin přes dvě tlusté sobí kůže, které nesl. Raf se držel u jeho nohou. „Budeme potřebovat, abys nám překládal tu jejich hatlaninu. Jak to, že jim rozumíš, chlapče?“

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny. „Sám si to nedovedu vysvětlit.“

„Dobrá, tak se uvidíme večer.“ Zazubil se a zachrastil jantarovým náhrdelníkem, který mu visel na zápěstí. „Až to dám Burghild, ani jí nebude vadit, že strávím celou noc popíjením s těmi pohany..., aspoň si to myslím.“ Pes zvedl hlavu a pohlédl na něho, jako by o tom pochyboval.

„Možná jsi jí měl koupit i bronzovou sponu,“ řekl jsem s potlačovaným úsměvem, „a nějaký sobí paroh. Anebo některý z těch stříbrných špendlíků.“

Griffin se podíval přes kůže na jantarový náhrdelník, pak pohlédl na mě a na temné tváři se mu objevil mrak. Potom se ale otočil a s Rafem v patách šel svou cestou.

DRUHÁ KAPITOLA

Muži byli ve staré síni namačkaní jako pstruzi ve vrbové pasti. Místnost překypovala hlukem a těžkými pachy, ale pohané a křesťané spolu vycházeli lépe, než mohl kdokoliv doufat. Dokonce i Wulfweard tam byl. Seděl na nízké stoličce, popíjel medovinu a neustále se prsty dotýkal křížku pověšeného na krku. Zřejmě věřil, že ho ta malá dřevěná věcička ochrání před vším zlem, které ho obklopovalo. Co chvíli také podezíravě vzhlédl ke střeše, jako by se bál, že hlahol a křik hýřících mužů roztřese staré trámy tak, že spadnou a všechny nás rozdrtí.

Sín patřila panu Swefredovi, který však už šest let odpočíval pod zemí, a protože neměl žádné dědice, používala se příležitostně, když vznikla potřeba, aby se kvůli obchodu nebo nějaké oslavě shromáždili lidé pod střešou, jako třeba teď. Patřila tedy všem a nikomu, takže nikdo neviděl důvod, proč by se měl starat o její udržování. A podle toho to v ní vypadalo. Na udusané hliněné podlaze vyrážel místy plevel, chyběly závěsy, které by bránily tomu, aby dovnitř vnikal zvenku chlad, a zdi z proutěného pletiva omazaného hlínou byly vlhké a pokryté plísní.

Ale v ten večer to místo vřelo životem. Vzpomněl jsem si na příběh o Beowulfovi, kdy se Geatové shromáždili ve velké hodovní síni. Slavní bojovníci tam seděli na lavicích pobitých drahými kovy a na stěnách zářily goblény vyšívané zlatem. Ale možná byla tahle síň také kdysi skvělá a nyní tihle hrdí pohanští bojovníci, kteří připluli zdálky přes šedé moře, dali starým trámům, zčernalým od sazí, příležitost, aby oživily svou starou slávu.

Místní muži nechtěli, aby se kolem Norů, opojených medovinou, motaly jejich ženy, takže síní procházeli s plnými koženými měchy jejich synové, dolévali číše a rozdávali kusy masa, které odřezávali ze dvou prasat opékaných nad ohněm. Sigurd je koupil od řezníka Oerika a já jsem dychtivě sledoval, jak v plamenech syčí mastnota a pachy plísňe, vlhké země a lidského potu překrývá lahodná vůně jídla. Muži, kteří se nemohli dorozumět, křičeli v domnění, že to pomůže, a ostatní se smáli. Hlučné veselí pokračovalo dlouho do noci a po celou tu dobu jsem se snažil být prospěšný tím, že jsem dával cizím slovům smysl, aby jim opilí muži aspoň trochu rozuměli. Později se přinesly kůže, polštáře a slamníky a muži se začali ukládat k spánku. Protože síň nikomu nepatřila, neviděli pohané žádný důvod, aby odložili zbraně venku, a tak seděli nebo leželi u zdí síně a každý z nich měl vedle sebe kulatý malovaný štít, kopí a meč.

„V životě jsem neviděl tolik drátěných košíl,“ zamumlal Griffin tiše. Bylo pozdě, a přestože abbotsendské muže čekala doma pohodlná lůžka, ukládali se na noc tady. Někteří už chrápali. Griffin a já jsme ulehli na severní straně pod jediným oknem síně, které tvořil úzký otvor zakrytý pergamenem. Většina svící postupně zhasla, a tak na schoulené spáče zachumlané do plášťů vrhaly matnou zář pouze žhavé uhlíky v ohništi uprostřed síně. „Bojoval jsem víckrát, než si dokážu vzpomenout, za krále Egberta a před ním za krále Beorhtrika, ale povím ti, chlapče, že jsem nikdy neviděl líp ozbrojené muže.“ Vytáhl z vousu veš a prohlížel si ji. „Myslím, že budeme všichni rádi, až odtud zmizí,“ dodal a znovu stočil pohled k jarlu Sigurdovi, který tiše hovořil se starším Norem s kulatou tváří a rozsochatým vousem.

„Ale obchody šly dobře,“ řekl jsem.

Griffin rozmáčkl veš nehtem a pohlédl na mě. „To jo,“ připustil, ale pak zakroutil hlavou a zakoulel očima. „Představ si, že Burghild chce dvě ty velké spony, ty bronzové s jantarem.“

„A co náhrdelník?“ zeptal jsem se, když jsem si vzpomněl, jak byl spokojený se svým nákupem.

„Říká, že jí není k ničemu, když nemá sponu, která se k němu hodí,“ zabručel. Pak zachytil můj pohled a oba jsme se dali do smíchu. Vzbudili jsme tím tmavovlasého Nora, který stačil jen zaklít, než se mu opět zavřely oči. I já jsem musel nějakou dobu spát,

protože mě vzbudilo cvaknutí závory a vrznutí dveří. Mumlání těch, kteří byli ještě vzhůru, se mísilo s chrápáním spáčů a já jsem uviděl, že dovnitř se vbelhal starý Ealhstan. Nikdo by si ho nevšiml, kdyby nezaskřípaly rezavé závěsy dveří. Také Griffin se probudil a rozlil zbytek medoviny z číšky, kterou stále držel.

„Málem jsem usnul, chlapče,“ zabručel a ukázal na Ealhstana. „Kde celou dobu byl? Vyřezával kříže pro pohany?“ Pak mu znovu spadla víčka a hlava bouchla o zeď. Opatrně jsem mu vzal číšku z ruky a položil ji na zem. Ealhstan se pomalu proplétal mezi chrápajícími muži.

„Za úsvitu zajdu pro prut,“ zašeptal jsem v domněnání, že má starost, jestli se včas vzbudím, abych mohl jít chytit snídani. Ale on jen mávl rukou, zamračil se a s tichým syknutím poklekl ke mně. Když se přesvědčil, že Griffin spí a nikdo si nás nevšimá, upřeně na mě pohlédl. Hubenou tvář měl zastíněnou a v matném světle od ohniště vystupovalo jenom šedivé chmýří jeho vlasů. „Co se děje?“ zeptal jsem se. Položil mi prst na rty, pak mi vzal ruku a něco do ní vložil. Podíval jsem se a uviděl jsem, že je to snítka kapradí. Pohlédl jsem na něho, protože jsem netušil, co to znamená. Ealhstan mi ukázal, že mám k lístkům přičichnout. Promnul jsem je tedy mezi prsty a čichl k nim. Páchly jako zkažený pastinák. Uvědomil jsem si, že to není kapradí, ale bolehlav. Vzpomněl jsem si, že jsem jednou viděl, jak ovce, které se nažraly bolehlavu, zdechly. Nejdřív začaly podivně skákat a trojčit, pak padly na zem, nohy a uši měly studené a nakonec zdechly.

Smetl jsem si lístky z dlaně, plivl si na prsty a utřel si je o košili. Ealhstan nafoukl tváře a udělal znamení kříže.

„Wulfweard?“ zašeptal jsem.

Příkývł. Potom uviděl Griffinovu číšku, zvedl ji a naznačil druhou rukou, jako by do ní něco stříkal. Jeho oči byly pod hustým bílým obočím pouhé šterbinky. Otočil se a pohlédl na Sigurda, který seděl opřený o západní stěnu a vedle sebe měl velký kulatý štít, železnou přilbici a těžké kopí.

Zatahal jsem Ealhstana za rameno. „Wulfweard chce jarla Sigurda otrávit?“ zeptal jsem se šepem. „Viděl jsi, jak sbírá bolehlav?“

Starý muž se podíval na nejbližší Nory, aby se ujistil, že nás

nikdo z nich nemůže slyšet nebo nám rozumět, a pak na mě vrhl zlobný pohled. Přikývl jsem, aby věděl, že jsem jeho výtku pochopil. „Je to blázen,“ zamumlal jsem.

Ealhstan udělal souhlasnou grimasu. Pak ukázal ke dveřím, vstal a posunkem mě vybídl, abych šel za ním. Opatrně, abych nikoho nevzbudil, jsem ho následoval a cestou jsem si povoloval opasek, jako bych si šel ven ulevit.

Nesvítil měsíc a noc byla temná. Před síní se rvali dva psi o kost. Někomu zřejmě utekla z ohrady husa a teď seděla na doškové střeše Siwardovy kovárny, roztahovala křídla a kejhalo. Jinak bylo všude ticho a vesnice spala. Zdálo se mi, že slyším, jak se na jižním pobřeží za černými kopci tříští příboj. Ealhstan sáhl do váčku u pasu a s pohledem upřeným na mě mi cosi podal. A právě v tu chvíli jsem uviděl Alwunn, dívku, s níž jsem ležel o Velikonocích. Stála ve stínu převisu střechy, držela si buclaté ruce u úst, jako by se něčeho děsila, a dívala se na Ealhstana. Podle rozčuchaných světlých vlasů jsem pochopil, že ji starý muž vytáhl z postele.

„Co se děje, Ealhstane?“ zeptal jsem znovu a prohlížel si malý nůž s kostěnou stříenkou, který mi dal. Otvorem ve střence byl provlečený kožený řemínek. Stařec kývl na Alwunn. Dívka vystoupila ze stínu a nejistě se na mě usmála. Odkušala si a znovu pohlédla na Ealhstana, jako by ho žádala o souhlas. Kývl a ještě zamručel.

„Ahoj, Osriku,“ pozdravila mě Alwunn tiše. Její oči se rozšířily a náhle si rozpačitě sáhla na vlasy. Olízla si ruku a pokusila se trochu si je upravit, ale moc platné to nebylo.

„Co tady děláš, Alwunn?“ zeptal jsem se jí. „To jsi tady v tom, v čem spíš?“ Rozpačitě přešlápla z nohy na nohu. Ealhstan netrpělivě zamával rukama.

„Ten nůž je důležitý, Osriku,“ řekla.

Přešel jsem palcem po tupém ostří. „Důležitý?“ podivil jsem se. „Moc na to nevypadá. S tím bys nedokázala stáhnout zajíce.“ Ealhstan mi nůž sebral a podržel mi stříenku před očima. Vzal jsem si nůž zpátky a prohlédl si ho pozorněji. Na bílé kosti stříenky se svíjeli dva hadi a vzájemně si polykali stočené ocasy. „Pěkná práce,“ přikývl jsem. „Zřejmě pohanská.“ Ealhstan zahuhlal na souhlas. „Ale co s tím mám dělat?“ zeptal jsem se, protože jsem pořád nechápal, co

ode mě chtějí. „Proč mi ten nůž ukazuješ?“

„Byla jsem u toho, když tě našli, Osriku,“ řekla Alwunn téměř provinile.

„No a co?“ Pořád jsem nechápal. Znal jsem tu historku. Našli mě mezi pohřebními mohylami dávných lidí jihovýchodně od Abbotsendu. Byl jsem v bezvědomí a nikdo nevěděl, odkud jsem se tam vzal. A když jsem se pak probral, byla moje mysl prázdná jako soudek medoviny po svatební hostině.

„Z hlavy ti tekla krev, takže si všichni mysleli, že jsi mrtvý,“ pokračovala Alwunn. „Ale pak tě obrátili a ty jsi měl oči otevřené. Když Wulfweard uviděl...,“ zaváhala a ukázala na mé krvavé oko, „prohlásil, že jsi poznamenaný ďáblem.“ Pokřižovala se, jako by se polekala vlastních slov.

„Měl jsem štěstí, že starý Ealhstan potřeboval víc pár rukou, které by mu pomáhaly, než Wulfweardova pitomá kázání,“ řekl jsem a usmál jsem se na starce. Ten jenom opět zahučel. Alwunn se znovu zatvářila zděšeně, tentokrát z toho, co jsem řekl já, a rozhlédla se kolem, jestli jsme pořád sami. Oba psi, kteří se prali o kost, zřejmě ucítili zájce a rozběhli se s divokým štěkotem pryč.

„Ten nůž jsi měl pověšený na krku,“ pokračovala Alwunn. „Ealhstan ho našel a vzal ho dřív, než si ho Wulfweard a ostatní všimli.“ Pohlédla na starce. „Bál se toho, co by mohli udělat. Ano, je to pohanský nůž, Osriku,“ řekla s důrazem na slovo pohanský, „a pokud jde o tvé oko...“ Pokrčila rameny a opět se zatvářila rozpačitě, jako by se na jednu stranu styděla za to, jak se ke mně místní lidé chovají, ale zároveň jejich důvody chápala.

„Jak jsem řekl, starý muž potřeboval učně,“ zabručel jsem a prohlížel si nůž ještě pozorněji.

„Opravdu si nevzpomínáš, jak ses tam dostal?“ zeptala se Alwunn. Znovu se snažila upravit si rozčuchané vlasy, ale nic s nimi nenadělala.

„Ne,“ zavrtil jsem hlavou. „Probral jsem se až v Ealhstanově chýši. O tom, co bylo předtím, nic nevím. Nic se mi nevybavuje.“ Znovu jsem zvedl nůž. „Tys o něm věděla?“ Alwunn přikývla. „A ví o něm ještě někdo jiný?“

„Proč to chceš vědět? Myslíš, že by se k tobě mohli chovat ještě hůř?“ zeptala se s trpkým úsměvem. Zamračil jsem se na ni. „Nikdo

jiný o něm neví,“ řekla a pohlédla na Ealhstana. „Už bych měla jít. Kdyby matka věděla, že jsem tady venku.“

Ealhstan přikývl a dotkl se její paže, jako by jí děkoval. Ještě na mě krátce pohlédla, pak si zvedla lem noční košile a odběhla do tmy.

„Proč mi to všechno teď říká?“ zeptal jsem se Ealhstana a začal si přivazovat nůž řemínkem k opasku. Alwunn měla pravdu. Co mi teď můžou udělat? Dva roky mě nenáviděli, ale nechali mě být, protože jsem Ealhstanův učeň a pomocník. Jenže teď už jsem se za starého tesaře schovávat nemínil.

Ealhstan se díval na nůž u mého pasu, ale nechtěl, abych mu ho vrátil. Jenom lehce zakroutil hlavou.

„Nevím, co to všechno znamená, ale stejně ti děkuju,“ řekl jsem a položil mu ruku na rameno. Husa se opět hlasitě rozkejhala, a když jsem se otočil, uviděl jsem, že k nám míří temná postava.

„To je Bertwaldova husa?“ zeptal se Wulfweard a pokřižoval se, když si mě všiml. Měl na sobě svou kněžskou zbroj: dlouhou bílou vlněnou tuniku a pruh zeleného hedvábí obtočeného kolem krku, který mu splýval až pod kolena. „Říkám mu, že by si měl zvýšit ohradu. Když se husa něčeho lekne, může uletět třeba sto kroků. Už jsem to viděl.“ Podívali jsme se na husu, která divoce mávala křídly. „Je ten zloduch Sigurd pořád tam?“ zeptal se Wulfweard Ealhstana.

Starý tesař přikývl.

„Určitě vymýšlí další způsoby, jak urazit našeho Pána a Otce,“ zabručel kněz. „Ale k tomu, o čem jsme spolu mluvili, Ealhstane, myslím tu Cearlovu zahradu...,“ pokračoval. „Naštěstí..., i když samozřejmě musíme věřit, že štěstí není nic menšího než odměna, kterou udílí Bůh spravedlivým,“ ukázal tlustým prstem vzhůru a ani jsem mu nemusel vidět do tváře, abych věděl, že se samolibě usmívá. „Zkrátka podařilo se mi najít trs lopuchů schovaný mezi kopřivami a šfovíky. Předpokládám, že jsi obeznámený s projímacími účinky lopuchových listů,“ řekl a přešel si rukou po podbřišku, „i s tím, že šťáva z nich pomáhá při bleším kousnutí, hadím uštknutí a podobných věcech. Ale možná nevíš, že když se olej z kořenů lopuchu vetře do kůže na hlavě, způsobuje uklidnění – nemluvě o tom, že přispívá k růstu vlasů.“ Ealhstan zahučel a Wulfweard mu stiskl rameno. „Pokoj tobě, příteli.“ Kněz se obrátil ke mně. Jak jsem se na něho díval ve tmě, připadlo mi, že se jeho výraz podobá

zvřecímu. „Ustup, chlapče, jdu, abych byl svědkem Božího díla.“ S těmito slovy otevřel dveře staré síně, vrhl na Ealhstana zlomyslný úsměv a vešel dovnitř.

Ealhstan se chystal odejít a ukázal mi, abych šel s ním, jenže já jsem zůstal stát pod hnijící doškovou střechou. Starý tesař zahučel a popuzeně mávl rukou.

„To ho necháš, aby jarla Sigurda otrávil?“ zavolal jsem za ním zděšeně. „O tom lopuchu lhal.“ Přičichl jsem k prstům, na kterých mi ulpěl zatuchlý pach bolehlavu. Ealhstan na mě znovu kývl, abych šel pryč. „Nepůjdu,“ řekl jsem. „Nemůžeme ho nechat, aby to udělal. Wulfweard je blázen, má hlavu plnou pavouků.“ Stařec se zamračil, ale já jsem nečekal, co udělá, a zamířil jsem za knězem do síně.

Někdo zřejmě přiložil na oheň pár polen, protože živě praskal a zář plamenů pozlatila štiplavý kouř, který stoupal nad spícími muži a vinul se kolem hladkých dubových sloupů vzhůru. Wulfweard stál nad jarlem Sigurdem s hrnkem v rukou a pár spáčů se neklidně pohnulo, jako by tušili, že se něco děje. Wulfweard zaslechl vrznout dveře a ohlédl se, ale když uviděl mě, jenom se ušklíbl a znovu se obrátil k vůdci Norů. Zamířil jsem k ohništi a ve chvíli, kdy jsem ucítil na tváři teplo, vešel do síně Ealhstan a skrčil se vedle kováře Siwarda.

„Tví lidé klopýtají v temnotě, jarle Sigurde,“ řekl Wulfweard hlasem, který skřípal, jako když se vytahuje meč z pochvy. „Ale není snad úkolem pastýře chránit své stádo před vlky?“

„Táhni, knězi,“ zamumlal Sigurd a podrbal si zlatavý vous. „Nepřeplul jsem Njordovo moře, abych poslouchal tvé bláboly. Slova ti odpadávají od úst jako bobky od kozího zadku.“ Někteří z Norů se zasmáli a vzbudili ty, co ještě spali.

„Vrať se do domu svého Bílého Krista a na kolenou tam třeba i spi,“ řekl jeden z Norů vedle Sigurda.

Wulfweard se chvíli na Sigurda upřeně díval. Ve světle ohně jsem viděl, že se kněz chvěje hněvem a volná ruka se mu svírá v pěst.

„Přišel jsem za tebou v míru, pohane,“ zamumlal, „a doufal jsem, že bys mohl přijmout Kristovo požehnání. Zítra už budeš pryč.“

„Chceš říct, že Bílý Kristus je někde tady?“ zazubil se Sigurd a rozhlédl se.

„Náš Pán je všude,“ odpověděl Wulfweard a vrhl varovný pohled na Angličany, kteří v síni leželi. „Dám ti v Kristově jménu požehnání, Sigurde, a ráno tě pokřtím a očistím tě od špíny ďábelské, která dusí tvé lidi.“

Později jsem přemýšlel, jestli Wulfweard změnil svůj úmysl, nebo jestli se Ealhstan s tím bohlelavem mýlil. Možná kněz opravdu používal lopuch jako lék proti vypadávání vlasů.

„Táhni se svými kouzly, knězi!“ zavrčel Sigurd a máchl proti Wulfweardovi rukou. To už o kus dál vstal ze země starý Nor, který měl v dlouhých splhlých šedivých vlasech vpletené kosti, a zamířil k jarlovi. „Táhni, nebo požádám svého *godiho*, aby ti proměnil střeva v červy,“ dodal Sigurd. Pohanský čaroděj se zlovolně zazubil, ale někteří z Norů sáhli po svých kopích a mečích. Dotkl jsem se pohanského nože u pasu a přešel palcem tvary svíjejících se hadů na jeho kostěné střence. Všiml jsem si, že Norům vyčnívají z pochev podobně zdobené střenky nožů. Pohlédl jsem na ty cizince a snažil jsem se představit si sebe mezi nimi. Měli většinou nažloutlé vlasy a světlé vousy, i když jeden měl vlasy černé jako já.

„Vidím, že ještě nejsi připravený přijmout Kristovo odpuštění,“ řekl Wulfweard a přinutil se k úsměvu. „Dobrá, zkusil jsem to,“ zvolal a v bezmocném gestu rozhodil ruce, „a možná jsem zasadil první ránu v boji za vaše zkažené duše.“ Otočil se, jako by chtěl odejít, ale pak se zarazil a znovu se obrátil k Norovi a natáhl k němu ruku, v níž držel pohár s medovinou. „Napiješ se aspoň se mnou, jarle Sigurde, abys všem, co tu jsou, ukázal, že je mezi námi mír?“ zeptal se.

Sigurd našpulil rty a pokrčil širokými rameny. „Napiju se s tebou, knězi,“ řekl a přijal pohár, „jestli potom odejdeš a necháš mě na pokoji.“ Wulfweard přikývl a o krok ustoupil. Sigurd pozvedl pohár k ústům.

„Ne, pane!“ vykřikl jsem. „Nepij to!“ Koutkem oka jsem zahlédl, že se muži zvedají ze země.

Wulfweard se otočil a upřel na mě oči plné nenávisti. „Vrať se do pekla, ďáblův přísluhovači!“ zvolal, až se to rozlehlo celou síní.

„Zavři zobák, knězi!“ okřikl ho Sigurd. Setřásl ze sebe kůži a unaveně se zvedl. Muži v síni se začali stahovat do oddělených skupin, Norové na jednu stranu a místní na druhou, přičemž ne jeden

ze seveřanů se chopil svého kopí. „Pojď sem, rudooký, a mluv!“ poručil mi Sigurd a paží obtěžkanou zlatými náramky mi ukázal, abych přistoupil blíž.

Cítil jsem, jak mi pohledy ostatních svírají hrdlo. Nastalo tíživé ticho, v němž jsem slyšel pouze praskání ohně a tep krve v uších. Váhavě jsem se začal protahovat mezi muži, až jsem se ocitl před Sigurdem a Wulfweardem. „Ta medovina je otrávená,“ řekl jsem norský.

Sigurd se zamračil a natáhl ruku s pohárem co nejdál od sebe.

Wulfweard musel pochopit, že jsem Nora varoval, neboť zvedl ruku a udělal směrem ke mně znamení kříže. „Lžeš!“ vykřikl. „Všechno, co říká, jsou ďáblovy lži plné odporného hnisu!“ Dokonce proti mně nakročil, jako by mě chtěl srazit k zemi.

„Tak se nejdřív napij sám, knězi,“ zavrčel Sigurd anglicky a podal mu pohár. „Můžeme se spolu napít, ale ty pij první.“

Wulfweard zavřel oči, zvedl tvář ke střeše a uchopil kříž, který mu visel na hrudi. Něco si tiše mumlal, zřejmě modlitby.

„Pij!“ ozval se znovu Sigurd a to jediné slovo bylo obtížené tak temnou hrozbou, že jsem si nedovedl představit, jak by ho někdo mohl neuposlechnout.

„V medovině je přimíchaný bolehlav,“ řekl jsem. Podíval jsem se na Ealhstana, který téměř nepostřehnutelně zavrtil hlavou. Zhluboka jsem se nadechl. „Jestli ji vypiješ, pane, usneš a ani v poledne nebudeš schopný vstát. Nohy budeš mít studené a pomočíš se.“ Tím posledním jsem si nebyl jistý, ale myslel jsem, že to na tak hrdého muže, jakým byl Sigurd, zapůsobí. Bylo mi jasné, že jsem zabředl do bláta, a nemělo smysl, abych se z něj pokoušel dostat čistý.

Sigurd na mě upřel tvrdý pohled. „Zabilo by mě to?“ zeptal se.

„Myslím, že ano, pane,“ odpověděl jsem. „Zemřel bys a zítra by otec Wulfweard prohlásil, že to bylo dílo jeho boha.“

„A to vypasené prase by pak vykřikovalo, že křesťanský bůh je mocnější než Odin, Otec veškerenstva!“ zařval Sigurd a hmatl po jílcí meče. Wulfweard na mě plivl, pak sáhl do dlouhého rukávu své tuniky a vrhl se na Sigurda. Uviděl jsem, že mu v ruce zablýskl nůž, ale také Sigurd to postřehl, s překvapivou rychlostí uskočil a vzápětí už vytahoval meč.

„Otče!“ zvolal Wulfweard, když Sigurd postoupil o krok blíž a

máchl mečem. Rána řála plnou silou do hlavy a rozpoltila ji. Kněz se zhroutil a na zemi sebou škubal, a třebaže se mu z lebky řinul mozek, stále v rukou svíral dřevěný kříž.

Několik abbotsendských mužů zaklelo a všichni pohlédli na Griffina jako na svého vůdce. Jenže i v chabém světle ohně museli postřehnout v bojovníkových očích nejistotu a strach z toho, co se bude dít dál.

„Byl to sluha Boží!“ zvolal Griffin. „Byl to kněz, Sigurde!“ protestoval s pohledem upřeným na jarla. To už se chápali zbraní další Norové, zatímco abbotsendští muži se hrnuli o překot ven. Ealhstan poklekl vedle Wulfwearda, ale já jsem ho chytil za rameno a táhl ho pryč, i když jsem stále nemohl uvěřit tomu, co se stalo. A pak už jsem vyběhl ze síně do chladného nočního vzduchu. Ale i tam už panoval zmatek. Norové se seřadili do štítové hradby, v níž se každý štít překrývá se štítem muže po pravé straně, a z rychlosti a přesnosti, s jakou to udělali, šel strach. Avšak i vesniční muži už stáli proti nim v těsně semknuté řadě s kopími a meči a další muži vybíhali ze svých chýší se štíty a přilbicemi.

„Musíme pryč, Ealhstane,“ řekl jsem. Noc ustupovala a oblohu na východě začínalo zbarvovat narudlé předjitřní světlo. „Pojďme, teď už se to nedá zastavit,“ naléhal jsem. Jenže Ealhstan zavrtil hlavou a vytrhl se mi, a když jsem ho chtěl znovu chytit, plácl mě po ruce a vztekle zavrčel. To už se obě bojové řady střetly a ozvaly se první výkřiky. Pustil jsem Ealhstanovu paži a uviděl jsem, jak Griffin řál mečem jednoho z Norů do krku. *Co jsem to udělal?* křičelo cosi ve mně. Vystoupil jsem proti knězi, zástupci Boha na zemi, a muži, které jsem znal, teď umírali a jejich krev bude lpět na mých rukou. Rozběhl jsem se pro Ealhstanův lovecký luk a modlil jsem se, aby se mi podařilo proklát šípem aspoň jedno černé pohanské srdce, než všechno skončí. Vběhl jsem do Ealhstanovy chýše a ve tmě jsem narazil na jeho pracovní stůl. Srdce mi divoce bušilo, když jsem se s lukem a vakem s šípy vracel tam, odkud se ozývala vřava boje. V chabém předjitřním světle jsem viděl, že někteří z našich mužů už leží v blátě a krvi s děsivě vyhřezlými střevy nebo rozseknutou lebkou, ale jiní stále ještě bojovali, i když museli ustupovat a klopýtali přes své mrtvé druhy. Sám Sigurd srazil k zemi Griffina. Jediný opravdový bojovník mezi abbotsendskými ležel na zemi s

hlavou zalitou krví a mě ovládla hrůza, když jsem viděl, jak snadno Norové v drátěných košilích pobíjejí vesnické muže bez zbroje.

Ealhstan mě chytil za rameno, zarýval mi do něj prsty, vrčel a ukazoval na Griffina, zatímco já jsem se snažil natáhnout na luk tětivu. „Já vím, já vím,“ přikývl jsem schvácený hrůzou, protože Griffin byl můj přítel. Třesoucími se prsty jsem nasadil šíp na tětivu, napnul luk, zadržel dech a pak pomalu vydechl. „Bastarde pohanský!“ zasyčel jsem a pustil tětivu. Jeden z Norů sebou prudce trhl a zůstal stát s šípem zabodnutým do ramene. Rychle jsem se snažil nasadit na tětivu další šíp a přitom jsem uviděl kováře Siwarda, jak se potácí dozadu, řve bolestí a svírá rukama kopí, které mu trčelo z břicha. Znovu jsem vystřelil, ale nikoho jsem nezasáhl, a když jsem luk natáhl potřetí, tětiva praskla a bolestivě mě švihla do předloktí. Nor, kterého jsem trefil prvním šípem do ramene, vyrazil proti mně. Švihl jsem po něm lukem. Chtěl jsem ho zasáhnout do obličeje, ale jemu se podařilo luk chytit a vytrhnout mi ho a pak mě srazil ranou pěstí do tváře. Padl jsem do bláta, ale přesto jsem viděl, že Nor srazil k zemi i Ealhstana a kopl do něj.

A pak už bylo po všem. Jenom jeden Nor zemřel, zatímco všech šestnáct vesnických mužů, kteří stáli v štítové hradbě, leželo v krvi na zemi a ty, co ještě žili, severané rychle dobili. Všechny kromě Griffina. Toho odtáhli přes mrtvoly a tratoliště krve k muži s pronikavým pohledem a sponou ve tvaru vlčí hlavy. K Sigurdovi.

„Dábel ti nachcal do hlavy,“ zamumlal Griffin, když mě uviděl. Kůže s vlasy mu děsivě visela po straně proražené lebky a po tváři se mu v praménkách valila do vousu krev. Přesto se jeho tělo stále bránilo smrti. „U posledního soudu... budeš prosit... o Kristovo odpuštění,“ vypravil ze sebe. „To přísahám.“ Byl to statečný muž a usmíval se, když to říkal.

Sigurd se zasmál. „Tvůj bůh je slabý,“ prohlásil. „Je to ženský bůh. Říká se, že má v oblibě zbabělce a děvky.“ Ostatní pohané, kteří si utírali zakrvácené zbraně do halen mrtvých abbotsendských mužů, se zasmáli. „Ale ty nejsi slabý, Angličane,“ pokračoval Sigurd. „Zabil jsi dnes velkého bojovníka.“ Pohlédl na mrtvého Nora, už svlečeného z drátěné košile, takže až na množství jizev na bílé kůži vypadal jako kterýkoliv z místních mužů. „Proč jsi ty následoval Bílého Krista?“ zeptal se. Griffinova víčka se zavírala a já jsem

doufal, že brzy zemře. Nor pokrčil rameny. „Pošlu tě k Odínovi, abys aspoň ve smrti uviděl pravého boha – takového, který dokáže zahnat nepřátele v hanbě zpátky k jejich ženám.“ Obrátil se ke svým mužům a poručil jim, aby prohledali chýše a snesli všechnu kořist. Řekl jim, ať prohrabávají popel v ohništích, hledají v nádobách na vaření i pod došky na střeších, aby jim žádná ukrytá cennost neunikla. Seveřané to udělali rychle, neboť se báli, že by se mohl objevit místní výběrčí poplatků, a nosili přes kopec ke svým lodím vaky s mincemi, nástroje, látky, zbraně, ale také nasolené jehněčí nožičky a vepřové maso. Provázel je křik a pláč, ale nebylo ho moc, neboť většina žen už předtím utekla do lesů a ještě nevěděla, že jejich muži leží mrtví. Zahlédl jsem zabitého Alwunnina otce, ale věděl jsem, že Alwunn a její matka měly dost rozumu, aby včas utekly. Ubohá Alwunn, pomyslel jsem si. Nikdy jsem ji však nemiloval a byl jsem si jistý, že ani ona nemilovala mě.

Poklekl jsem vedle Ealhstana a odevzdaně jsem čekal, až si nás pohané všimnou a zabijí nás spolu s Griffinem. Přejel jsem si hřbetem ruky přes rty a uviděl jsem na ní krev. Také jsem si uvědomil, že se už nechvěju, jako by mě všechna hrůza toho, čeho jsem byl svědkem, zbavila strachu. Zaťal jsem zuby. Griffin mnou musí pohrdat za to, co jsem udělal, ale aspoň ve chvíli smrti neuvidí, že se zbaběle krčím.

Norové nanosili dřevo a zapálili hranici, na niž položili bojovníka, kterého zabil Griffin. Jeden z nich vzal kopí, vyryl jím do země kruh a pak chytil Griffina za zkrvavené vlasy a dovlekl ho do něj. Teď už musel být Griffin víc mrtvý než živý. Vzplály první doškové střechy a také pohřební hranice mrtvého Nora začala prskat, zatímco starý bojovník s kostmi zapletenými do šedivého vousu vzýval chraptivým hlasem své bohy. Ve větvích rozložitého jasanu zakrákal havran. Trhal hladově hlavou a já jsem si uvědomil, že je to týž pták, kterého jsem viděl za úsvitu předchozího dne u strážní věže nad pobřežím. Otevíral mohutný černý zobák a načechrával si pera na krku, takže mu trčela jako bodliny. Podíval jsem se zpátky na Griffina a ucítil jsem, že se mi do hrdla tlačí zvratky.

Ealhstan záúpěl a pokusil se vstát, ale já jsem ho stáhl zpátky. „Lež, starý,“ zasyčel jsem na něj. Půlku obličeje měl opuchlou a

zbarvenou do fialova. Podíval se na mě a začíchal. „Hoří,“ potvrdil jsem mu. Všiml jsem si toho až teď, protože jsem stále měl před očima děsivý pohled na zohaveného Griffina. „Něco dělají s Griffinem. Je to ďáblové dílo, Ealhstane.“

Griffin sténal, ale unikající život v něm znovu křísila strašlivá bolest. Ealhstan mě chytil za paži a potom zamával rukama. V uslzených očích měl divoký výraz. „Orel,“ vydechl jsem. Nedívej se, ty hlupáku! Proboha živého, nedívej se! říkaly Ealhstanovy oči.

Ale já jsem se díval. Díval jsem se a viděl jsem, jak se starý *godi* rozmáchl a zasadil sekerou ránu do Griffinových zad. A znovu a znovu do nich sekal a odsekal žebra od páteře a můj svět se naplnil strašlivým řevem hrdého muže. Krev stříkala až na oba Nory, kteří Griffina drželi, jak sebou v mukách zmítal. Pak pohanský *godi* odsekl poslední žebro, vnořil ruce do krvavé zmeti, vytáhl Griffinovy plíce a každou půlku rozložil na jednu stranu rozbitých zad jako lesknoucí se rudá křídla.

„Otevřel mu záda,“ řekl jsem Ealhstanovi. Ten se odvrátil. Předklonil jsem se a začal jsem dávit, ale jen dávit, protože jsem kromě svíravé bolesti v žaludku nic neměl. „Krvavý orel,“ zamumlal jsem přemožený hrůzou, že vidím na vlastní oči to, o čem jsem pouze slyšel muže šeptem vyprávět. Ealhstan se pokřižoval a začal slabě sténat, zatímco Griffinův křik a bublání jeho krve se ztrácelo v praskání hořícího dřeva a došků a hukotu plamenů.

Godi vstal a pozvedl ruce k obloze.

„Odine, Otče veškerenstva!“ zvolal a zatřásl hlavou, až kosti v jeho vousu zachrastily. „Přijmi tohoto bojovníka zabitého tvými vlky! Dovol mu usednout na tvou hodovní lavici, aby si ho nemohl Bílý Kristus vzít jako otroka. Odine, tento krvavý orel je dar jarla Sigurda, který se plaví mořem a usiluje v tvém jménu o slávu.“

Sigurd na mě hleděl, na mé krvavé oko, a uchopil malý dřevěný amulet pověšený na řemínku na krku. Byla na něm lidská tvář, které chybělo jedno oko.

„Zabte starého,“ poručil a ukázal na Ealhstana, „ale toho chlapce ne. Vezmeme ho na *Serpenta*.“

„Je to tesař, pane!“ zvolal jsem v jazyce pohanů. „Nezabíjej ho!“ Vousatý Nor, kterého jsem uviděl jako prvního na přídi dračí lodi, mě odstrčil a pozvedl meč, aby zasadil Ealhstanovi smrtící ránu.

„Tesař a řezbář!“ naléhal jsem. „Podívej se, pane!“ Vytáhl jsem nůž na řezání jídla a podával jsem ho Sigurdovi. Bojovník nade mnou mi nůž vytrhl, bez zájmu se na něj podíval a hodil ho k Sigurdovým nohám. Pak se obrátil zpátky k Ealhstanovi a ušklíbl se.

„Počkej, Olafe!“ řekl Sigurd, zvedl nůž a prohlížel si ho. Podobně jako ten pohanský, který mi Ealhstan v noci vrátil, byl i tenhle krátký a prostý, ale jeho střenka byla vyřezaná ve tvaru delfína. Nikdy jsem toho tvora neviděl, ale Ealhstan jako chlapec jednoho našel vyvrženého na oblázkový břeh a vyřezal rukojeť nože podle paměti.

„Je to kost z jelena, pane,“ řekl jsem v naději, že Sigurd Ealhstanovu zručnost ocení, i když jsem věděl, že pro ty, co mu zaplatili, vyřezal Ealhstan mnohem krásnější rukojeti nožů. Byl to však dar a já jsem si ho vážil. Ale až teď jsem si uvědomil, že mi ho Ealhstan dal místo pohanského nože, který jsem měl pověšený na krku, když mě našel. Možná mi tak chtěl pomoci, abych s ním mohl začít nový život.

„Pěkná práce,“ pokýval Sigurd hlavou a podrbl se ve vousu. Muž jménem Olaf, kterému Norové říkali Strýc, se pokusil protestovat, ale Sigurd zvedl ruku a umlčel ho. „Máme teď na veslařské lavici jedno prázdné místo, Olafe,“ řekl a pohlédl na mrtvolu bojovníka, na níž naskakovaly žárem ohně děsivé puchýře. Plameny se už prodraly suchým dřevem až k tělu a se syčením a čmoudem sežehly mužovy vlasy. „Vezmeme je s sebou oba,“ dodal Sigurd a obrátil se ke mně zády.

A tak nás dovlekli k čekajícím dračím lodím, ztěžklým novou kořistí. Norové zasedli na svá místa, pak jako jeden muž zabrali vesly a vytáhli štíhlé trupy ze sevření pevniny tak daleko do moře, až mohli nasadit pravidelný rytmus. A já jsem se díval na pobřeží a vdechoval žlutavý kouř, jenž stoupal nad hořící vesnici a halil její zánik.

TŘETÍ KAPITOLA

Byl jsem otupělý a cítil jsem se bídne. Seděli jsme s Ealhstanem schoulení na zádi vedle kormidelníka, který se pokaždé, když zachytil můj pohled, ušklíbl, jako by se mi vysmíval, že jsem zradil svou vesnici. A přestože mě lidé z Abbotsendu neměli rádi a nikdy jsem se tam necítil doma, myslel jsem, že má duše bude navždy prokletá a nikdy se už nezabavím toho posledního pohledu na špinavý chvost kouře, jenž se táhl z hořících chýší. Ealhstan se na mě za celou dobu ani nepodíval, a to mi také působilo bolest. Vždycky stál při mně proti Wulfweardovi, ale teď jsem na něm viděl, že dává vše, co se stalo, za vinu mně. Seděli jsme vedle sebe, ale dělila nás neviditelná přehrada chmurné nálady, takže jsem se radši díval vzhůru na oblohu a přemýšlel o tom, že se jeví z moře ještě nekonečnější než z pevniny. Když potom slunce sežehlo ranní mlhu a stálo nad námi jako pán a soudce celého lidstva, zdálo se mi nemožné, že až dojde na své denní pouti k západnímu obzoru a schová se za ním, bude Abbotsend vymazán z povrchu zemského.

A zatímco já jsem se uprostřed pachů sušených ryb, dehtu a borového dřeva trápil těmito myšlenkami, Norové veslovali, smáli se a žertovali, jako by se nic neobvyklého nestalo. Seděli čelem k nám na truhlách se svými věcmi, někteří na mě zírali, jako by se chtěli dozvědět, kdo vlastně jsem, jiní před mým pohledem uhýbali. *Jsi naživu, protože se tě bojí, Osriku,* říkal jsem si. *Lidé se bojí tvého ďábelského oka a tohle jsou přece lidé, ne?* Zavřel jsem tedy dobré oko a díval se na Nory jen tím krvavým, až se někteří otočili jinam. Začal jsem toho využívat a snažil jsem se vzbudit v nich dojem, že

vidím až do jejich hlav. A zdálo se, že někteří tomu uvěřili a báli se, že jsem toho opravdu schopen.

Dračí loď klouzala po vlnách, její lana a plaňkování rytmicky skřípaly a v mém žaludku cosi rostlo a kypělo a houpání a převalování lodi tomu ještě napomáhalo. Netrvalo dlouho a začal jsem zvracet. Hekal jsem a dávil jsem zelenou vodu spolu se strachem, který mi naplňoval útroby jako zkažené jídlo, a s křečemi a závratěmi jsem se propadal ve své mizérii ještě hloub.

Utěšovalo mě jen to, že jsme se po většinu plavby nepouštěli na moře dál než na dohled od pevniny, a pokud jsme se vzdálili víc, pak jen proto, abychom se vyhnuli písčinám nebo skaliskům. Pokaždé jsme však zamířili zpátky.

„Plují na západ, Ealhstane, a to znamená, že se ještě nevracejí domů,“ řekl jsem, když se den chýlil ke konci a na tváři mě hřály paprsky zapadajícího slunce. Neboť tihle lidé připluli ze země daleko na severu.

Ealhstan zahučel cosi, co mi znělo jako pohanští bastardi a banda lupičů a vrahů. A já jsem stejně jako on věděl, že budou další mrtví.

Později, když si Norové mezi sebou rozdělili kořist, jsem zahlédl bohatství, jež měli naskládané uprostřed lodi pod kůžemi napuštěnými olejem. Velkou část z něj tvořilo zboží, které prodali v Abbotsendu, ale po boji si ho zase vzali zpátky. Viděl jsem jemně nažloutlou slonovinu, sobí parohy, hnědé kůže a truhlice naplněné až po okraj sponami, žlutým jantarem, brusnými kameny a stříbrnými mincemi, ale také náhrdelník, který Griffin koupil pro svou ženu.

„Jsou to bohatí lidé, tihle pohané, Ealhstane,“ řekl jsem v zoufalé snaze přimět starého muže, aby se na mě podíval. Začal jsem uvažovat, jestli jeho prázdný nepřítomný pohled nezpůsobily rány do hlavy, které utrpěl od Norů, a i když jsem cítil hanbu, skoro jsem v to doufal, neboť mi rvalo srdce pomyšlení, že mě nenávidí za to, co jsem způsobil. Modřina na jeho opuchlé tváři začínala žloutnout. „Už jen ta slonovina představuje učiněné bohatství,“ dodal jsem.

Mávl rukou a cosi zabručel.

„Myslím, že berou všechno, do poslední cetky,“ uvažoval jsem. „Mají to z jiných vesnic, které už dřív spálili na popel.“

Ealhstan se však na mě stále ani nepodíval. Seděl se zaťatými pěstmi a hleděl na moře, jen občas zakroutil hlavou. Věděl jsem, co

si myslí. Muži, jako jsou tihle, poplují pro hrst stříbra až na kraj světa.

„Co tvá hlava?“ zeptal jsem se ho. Jedno oko měl tak opuchlé, že jím mohl sotva vidět. Mávl rukou, jako by chtěl říct, že už bylo hůř. „Starý člověk se potluče stejně lehce jako jablko,“ poznamenal jsem, když se opatrně dotkl prstem modřiny na tváři. „Já vím, Ealhstane, kdybys byl mladší, přesekl bys ty pohanské bastardy mečem vedví,“ dodal jsem a trpce jsem se usmál. „Rozštípl bys je jako dubový špalek.“

Odmítavě mávl rukou a ušklíbl se. Díval jsem se na ubíhající vlny, ale viděl jsem jen tváře zabitých mužů. Zamnul jsem si bradu a pak jsem se opatrně dotkl opuchlého rtu. S každým tepem srdce mi v něm stále škubala bolest. „Ten luk nás zradil,“ řekl jsem. „Tětiva byla zteřelá.“

Ealhstan se otočil a konečně se na mě podíval. Měli jsme štěstí v neštěstí, říkaly jeho oči. Oba. A teď sedíme tady a polykáme zvratky. Pak na mě vycenil prořídlé zuby a já jsem krátce pohlédl na Nora, kterému stále ještě trčel z ramene kousek mého šípu. Vesloval, jako by o ničem nevěděl, ale nyní zachytil můj pohled a udělal bolestnou grimasu. *Možná to jsou pohanští bastardi, ale jsou hrdí*, pomyslel jsem si.

Byl už skoro večer, když zazněl z druhé lodi silný a jasný varovný výkřik. Je zvláštní, jak se nese zvuk nad vodou. Někdo může být na dostřel šípem daleko a je ho slyšet, jako by stál vedle. Viděl jsem, že Sigurd zamířil na příď, kde už stál jeho kapitán Olaf, rukou si stínil oči před šikmým sluncem a díval se směrem k pevnině. Na vrcholu velkého útesu bylo vidět hlouček mužů na koních s kopími, trčícími k nebi. Hleděli na moře. Správce Edgar se už zřejmě dozvěděl o osudu Abbotsendu a poslal muže, aby sledovali pohany podél pobřeží. To mohli pohodlně na koních po vyšlapaných stezkách, zatímco my jsme se museli spoléhat na příznivý vítr. A skutečně. Když jsme obepluli velký křídový útes, objevili se jezdcí na jeho západní straně a Sigurd zaklel. Znamenalo to, že se nebude moct uchýlit na noc do nějaké chráněné zátoky a na další kořist si bude muset nechat zajít chuť.

Ealhstan se na Nory pohrdlivě ušklíbl, jako by jim chtěl říct, že je považuje za padouchy, kteří nemají dost odvahy k čestnému boji.

Obrátil se k muži u kormidelního vesla a pokusil se na něj plivnout. Nesebral však ve vyprahlých ústech dost slin, zatímco Nor mu vzápětí oplatil hustým chrchlem. Ealhstan zahučel další urážku, pak svěsil hlavu, zachumlal se do svého hnědého pláště a třel si prázdné břicho.

„Já mám taky hlad,“ povzdechl jsem a poškrábal se na žebrech. „Ráno jsem ze sebe vydávil všechno, co ve mně bylo, a teď se mi zdá, jako by mi ve střevech hlodaly myši.“ Jenže pokud jsem čekal od starce soucit, byla to bláhovost, neboť jsem v jeho výrazu viděl pouze odsouzení a výčitku. Poslal mě pro koš makrel, a já jsem místo toho přivedl hordu krvežíznivých pohanů. Pomáhej Bůh tvé zbloudilé duši, stálo v jeho očích, a já jsem si přál, aby měl jazyk a mohl mi to říct sám.

Jako mladý muž svědčil Ealhstan pod přísahou ve prospěch muže obviněného z krádeže, a protože byl žalobce bohatý, přišli jedné noci tři muži a vyřízli Ealhstanovi jazyk. Obviněný byl pak shledán vinným a zemřel jako otrok bohatého žalobce. Od té doby byl Ealhstan němý a teď za něho mluvily jen jeho věčně usazené oči, v nichž se zračila má vina.

Konečně je zavřel, zavrtěl hlavou a něco si pro sebe mumlal, a když jsem viděl jeho hubené tělo, opuchlou tvář a bílé vlasy, které mu povlávaly ve větru, zastyděl jsem se za svůj strach. Vzmuž se, když může být starý a němý člověk tak vzdorný, říkal jsem si.

Později, když se zvedl ostrý severní vítr, poručil Sigurd vytáhnout velkou plachtu a umožnil tak svým mužům složit vesla a odpočinout si. Jakmile se vybledlá červená plachta vzdula, svěsili Norové ramena a krky a protřepávali si paže, aby jim z nich odplynula bolest únavy. Někteří pak vytáhli ze svých truhel kostky nebo primitivně vyřezané dřevěné figurky, zatímco jiní si začali ostřit zbraně nebo se schoulili a spali. Dva muži rozdělovali sušené nasolené ryby a kusy sýra, ale někteří z Norů se ušklíbali a ozvaly se hlasy, že by bylo lepší přirazit ke břehu, rozdělat oheň a upéct čerstvé maso. Dokonce byli ochotní podstoupit kvůli tomu riziko boje s Angličany.

Den končil a já jsem seděl na zádi, objímal si rukama kolena a pozoroval, jak se slunce noří do moře. Po úporném zvracení jsem se cítil slabý, žaludek jsem měl prázdný, a ke všemu jsem se nemohl

zbavit úzkostných myšlenek, co bude dál. Pořád jsem si říkal, kdy pro nás Norové přijdou a dokončí to, co začali v Abbotsendu. Přejel jsem mozolnatou dlaní po jednom z dubových žeber lodi a pak jsem sledoval prsty povrch dřeva až k místu, kde se žebro spojovalo s plaňkou obšívky tak plynule, jako by to byl jeden kus. „Krásná práce, Ealhstane, to nemůžeš popřít,“ řekl jsem. Popuzeně se nafoukl, zamračil se, ale potom neochotně přikývl. „Prý těmhle lodím říkají mořští draci. Aspoň tak jsem to jednou slyšel od Griffina.“ Znovu přikývl. „Mořští draci,“ zašeptal jsem. Zeptal jsem se tehdy Griffina, co to znamená, a on se zasmál a řekl, že lidé se rádi straší. Je to dobré dubové dřevo, nic víc, dodal. Dubové a borové dřevo opracované muži, kteří znají teslici stejně dobře jako moře.

„Už jsi někdy viděl takovou loď, Ealhstane?“ zeptal jsem se. Zavrtěl hlavou a zvedl obočí, jako by chtěl říct, že nejenže žádného mořského draka nikdy neviděl, ale ani ve snu ho nenapadlo, že se na něčem takovém ocitne na šedém moři. Když byl Griffin malý chlapec, připlulo přes moře několik podobných lodí. Ty prý byly první. A tehdy začali kněží šířit mezi lidmi příběhy o barbarských pohanech a naplňovali jejich srdce strachem a hlavy děsivými představami. Říkali nám, že na těch lodích připlouvají vyslanci samotného Satana, aby znesvětili domy Páně a pokáleli svaté relikvie. Muži tedy naostřili meče a udělali si z lipového dřeva štíty, ale pohané se už neobjevili. Aspoň ne v Abbotsendu. „A teď tedy připluli, Ealhstane.“ Pozoroval jsem Nory a uvažoval jsem, jestli už pro ně Kristus připravuje nějakou hroznou pomstu za smrt svých dětí v Abbotsendu.

Nad okrajník vystříkla voda a z kropila nás. Ealhstan se rozkašlal. Protřel jsem si oči a znovu jsem přejel prsty po hladké dubové plaňce. Griffin se mýlil. Tenhle mořský drak je víc než jen dubové a borové dřevo, pomyslel jsem si, mnohem víc. Navíc je krásný. V duchu jsem se vrátil zpátky do dnů, které jsem trávil s duby v lese a hledal ty nejdelší větve, i když jsme je třeba v tu dobu neměli na co použít. Uvažoval jsem, kolik takových větví museli useknout a opracovat na stavbu lodí jarla Sigurda. A kolik mužů se na takové práci podílelo, poráželo stromy, štípalo kmeny, vrtalo díry a dehtovalo spoje? Všiml jsem si kapky dehtu pod tmavým sukem na plaňce u svého ramene. Vypadala jako slza pod okem. Odškrábl jsem

ji nehtem a přičichl k ní. Páchla nasládle.

„Pojď sem, chlapče!“ zavolal na mě Sigurd. Stál pod stěžněm s jednou rukou kolem silného stožáru a vítr, který nadouval plachtu, mu sfoukával žluté vlasy do tváře. Ani jsem se nepohnul. Jestli se nebojí starý Ealhstan, nebudu se bát ani já. „Ryby taky potřebují potravu, i když si myslím, že ty bys pro ně nebyl to nejlepší, na co mají chuť,“ řekl Sigurd. „Tak pojď sem, chlapče.“

Vstal jsem, ale vrazil jsem do Nora, který zaklel a odstrčil mě, jako bych ho spálil. Mé nohy si ještě nepřivykly rytmu moře, třebaže jsem se snažil přizpůsobit kolébání lodi. „Víš, kdo to je?“ zeptal se mě Sigurd a ukázal na amulet, který mu visel na krku. Byla to tvář muže s jedním okem, vyřezaná ze dřeva.

„Odin, váš hlavní bůh, pane,“ odpověděl jsem a vzpomněl jsem si, jak Sigurdův *godi* vytáhl z Griffinova těla plíce. „Ten krvavý orel byla pohanská oběť pro něho.“

„Odkud znáš Odina, Otce veškerenstva?“ zeptal se a pohlédl na mě přimhouřenýma očima. „Tví lidé přece uctívají Bílého Krista. Křesťané tvrdí, že naši bohové jsou mrtví, a přesto Angličany zabíjíme a bereme si jejich stříbro. Plujeme, kam se nám zachce, a váš Kristus nedělá nic, aby nás zastavil. Jak tedy mohou být naši bohové mrtví?“ Zaťal pěst a upřel na mě tvrdý pohled. „Jsme čepel kopí našeho lidu. Jsme první. Myslíš, že bychom mohli přeplout hněvivé severní moře, kdyby byli naši bohové mrtví a nedrželi nad námi ochrannou ruku?“

Pokrčil jsem rameny. „Náš kněz Wulfweard říkal, že uctívači falešných bohů jsou ďáblová hovna,“ odvážil jsem se odpovědět. Jenže Wulfweard byl mrtvý a zabil ho muž, který stál přede mnou. „Aspoň tak jsem to od něho slyšel,“ dodal jsem.

„Wulfweard? Ten tlusťoch s křížkem, který mě chtěl otrávit? Ten, co měl ksicht jako napuchlý prasečí měchýř?“ Přikývl jsem. „A tys ho měl rád?“ zeptal se Sigurd.

„Ne, pane,“ odpověděl jsem. „Nenáviděl jsem ho, protože proti mně štvál ostatní.“

Sigurd přikývl, jako by věděl, o čem mluvím. „Udělali jsme dobře, že jsme ho zabili,“ řekl a usmál se. „Moc mluvil. Neznám mnoho křesťanů, ale všichni, které jsem poznal, byli zamilovaní do svého hlasu. Řekl o tobě, že jsi přišel od Satana. Tvým falešným

bohem je tedy Satan? Něco jako náš Loki, bůh, který osnoval víc intrik než síň plná žen?“

„Satan není bůh,“ řekl jsem. „Křesťanský bůh je jen jeden.“

Sigurd se hlasitě zasmál. „Bohů je spousta, chlapče!“ zvolal a mávl rukou napříč oblohou. „Jak by se mohl jeden bůh starat o tolik lidí? To by byl zmatek nad zmatek. Jeden bůh?“ opakoval. Také ostatní Norové se smáli a kroutili hlavami.

„Takže ty jsi přišel od Satana... A viděl jsi ho někdy?“ zeptal se Sigurd. O příď se roztříštila větší vlna a k pobavení ostatních ho postříkala, až zaklel. „Můj *godi* Asgot říká, že bych tě měl zabít. Pochybuju, že ví, proč si přeje tvou smrt, ale v každém případě má málokdy nůž daleko od své ruky.“ Pohlédl na starého muže s šedivým vousem, který seděl se zkříženýma nohama stranou od ostatních. V jednu chvíli vrhl na dřevěnou desku hrst kamenů, až kosti zapletené v jeho vlasech zachrastily. „Ale my nejsme jako lišky, víš?“ obrátil se Sigurd znovu ke mně. „Nezabíjíme proto, že nám to působí potěšení.“

„Já nejsem od Satana, pane,“ řekl jsem. „Nikdy jsem žádného muže nezabil. A nikdy jsem nikomu zaživa nesekal kosti na zádech. Ani liška není tak krutá.“

Sigurd se usmál a chvíli si žmoulal mezi palcem a ukazovákem žlutý vous.

„Já si taky nemyslím, že pocházíš od Satana,“ řekl nakonec. „Jsi od Odina, Otce veškerenstva. I Asgot připouští, že je to možné. Tvoje oko je krvavé. Podívej se sem,“ ukázal na prázdný oční důlek na amuletu pověšeném na krku. „Odin obětoval své levé oko za doušek z Mirmirova pramene moudrosti. Chápeš mě, chlapče? Ani bohové nevědí všechno a někteří, jako Odin, dychtí po moudrosti.“ Přikývl jsem. Teď, když jsem stál, jsem opět ucítil, že mi v břiše bublá, a jen jsem doufal, že mi žluč znovu nestoupne do hrdla jako zvratky. „Ale Odin je taky bůh války,“ pokračoval Sigurd, „stejně jako bůh smrti.“ Dotkl jsem se svého krvavého oka, ale stále jsem se díval na pohanského bojovníka, který, jak se zdálo, věřil, že jsem něco jiného, než jsem. „Jak se jmenuješ, anglický chlapče?“ zeptal se.

„Osric, pane,“ odpověděl jsem. Všiml jsem si, že má na hnědé tváři ošlehané větrem rudé skvrny. Griffinovu krev.

„Je v tobě boj, Osriku,“ řekl severan a zamyšleně se škrábal ve vousu. „Proto jsem tě nechal naživu.“ Druhá ruka mu klesla a mimovolně spočinula na jílci meče. „Je v tobě boj,“ opakoval. „A taky smrt.“ Otočil se a vyskočil na zvýšenou záď, aby dal znamení druhé lodi, že je třeba najít vhodné místo k zakotvení. S ubývajícím světlem vzrůstalo nebezpečí, že by loď mohla narazit na skaliska. Jezdci na pobřeží sice věděli, že míříme na západ, ale v obtížném terénu nám nemohli stačit, a tak se Sigurd rozhodl, že můžeme zakotvit. Navíc Angličané byli většinou jen obyčejní muži odvedení ke službě se zbraní a museli by být blázni, kdyby chtěli bojovat proti těmto Norům. A určitě blázni nebyli. Většinou šlo o sedláky, řemeslníky a kupce, o manžele a otce rodin. Já jsem viděl, jak Norové zabíjejí. Vzpomínka na to mi bolestně bleskla myslí jako čepel bodajícího nože.

„Hej, Strýci, zdá se, že nad námi znovu drží Njord ochrannou ruku!“ zavolal Sigurd a ve žlutavém světle lampy, kterou držel, aby se nám druhá loď ve tmě neztratila, mu zasvítily zuby jako tesáky.

„Proto s tebou chci plout až do samotného Asgardu, Sigurde Šťastný,“ odpověděl s širokým úsměvem Olaf ze zadního vazů. Sehnul se, aby zvedl kolo provazu, jehož konec byl provlečený otvorem v hladkém kameni a na druhé straně zajištěný velkým uzlem. „Plavil jsem se s mnoha muži, ale ty, Sigurde, máš vždycky přízeň bohů.“ Norové byli spokojení, neboť vítr, který předtím nadouval plachtu, nyní ustal a umožnil Olafovi, aby ponořil závaží a změřil hloubku vody v malé zátoce mezi skalami. Za bezvětrí také hrozilo menší nebezpečí, že bude loď vržena na skály. Zátoku uviděl první sám Sigurd, a i když nezasahovala příliš hluboko do pevniny, přesto slibovala oběma lodím ochranu před otevřeným mořem.

„Ať si Angličané se svými kopími a luky klidně přijdou. Dřív než se dostanou na dostřel, budeme sto rázů od břehu a pak můžou střílet po rybách,“ oznámil Sigurd spokojeně svým mužům. Křikl na kapitána druhé lodi, že tady zůstanou na noc, pak poplácal mohutného Olafa po zádech a oba se zasmáli nějakému žertu o Angličanech.

„Slyšels to, chlapče?“ zeptal se mě Olaf, když spustil do vody železnou kotvu a potom nechával lano klouzat mezi dlaněmi. „Dokážeme vyplout na moře dřív, než by ses stačil vychcat,“ řekl s

úsměvem. Po Asgotovi a Ealhstanovi byl Olaf nejstarší muž na palubě a bylo na něm vidět, že plavbu po moři miluje. „Tak řekni svému staroušovi, aby nemarnil čas modlením k tomu vašemu Bílému Kristu,“ dodal a posměšně se pokřičoval. „Teď jsi na Sigurdově lodi, chlapče, a Sigurd je šťastný jako kohout v kurníku.“

„Je to krutý bastard, když vzal starému muži jeho domov,“ zamumlal jsem v jazyce seveřanů. Ealhstan však zaskřípal zuby, ukázal na má ústa a pak chňapl po čemsi neviditelném. Pochopil jsem, co to znamená. Naznačoval mi, že by mi raději vytrhl jazyk, abych byl němý jako on, než by poslouchal, jak mluvím jazykem pohanů. Pro něho to byla další zrada, a když jsem viděl, jaké zklamání má v očích, sevřelo se mi srdce.

„To je vždycky takhle veselý?“ zeptal se mě Olaf a ukázal hlavou na Ealhstana. „Thor je mi svědkem, že jsem nikdy neviděl šťastného křesťana..., tedy kromě toho, s nímž jsem se jednou setkal v Irsku,“ dodal a zvedl huňaté obočí. „Ale pochybuju, že se smál i po tom, co vystřízlivěl. Ten chlap pil jako duha.“

Na druhý den mě Sigurd Šťastný posadil k veslu. Jeden z nich byl v Abbotsendu zabit a já jsem zaujal jeho místo. Vál vcelku slušný vítr, abychom mohli plout pod plachtou, ale Sigurd chtěl zřejmě udržovat své muže při síle a hladové, jako když lovec drží o hladu psy, aby byli dychtivější po kořisti. Ať už však k tomu měl jakýkoliv důvod, byla to neúprosná dřina zabírat veslem do vody současně s ostatními, takže jsem brzy skoro necítil ruce a srdce mi bušilo, jako by mělo prasknout. Po tváři se mi řinul pot a utřít jsem si ho mohl jen ramenem. Oči mě pálily a tuniku jsem měl promočenou. Po delší době však přece jen palčivá bolest ve svalech ustoupila a pot vyschl a já jsem našel v jednotvárném rytmu veslování podivný klid, jako bych se v tom pohybu ztratil. Nakonec jsem ale přece jen ochabl, a tak přinutili Ealhstana, aby se mého vesla chopil i on. Když jsem později viděl, jak jsou jeho ruce zkrvavené od rozpraskaných puchýřů, bylo mi do pláče.

„Člověk nepotřebuje jazyk, aby mohl tahat za veslo, že, Angličane?“ řekl Nor na lavici před ním lámanou angličtinou, když se s veslem zaklonil. Ealhstan mu neodpověděl ani heknutím, protože neměl v plicích dech na plýtvání. Oba jsme tahali za veslo s vypětím všech sil, abychom stačili Norům v jejich vyčerpávajícím

rytmu.

Po několik následujících dní jsme se drželi těsně při pobřeží, u něhož jsme vždy našli úkryt na noc. Obě lodě, *Serpent* a *Fjord-Elk*, sledovaly pobřeží jako dravci na lovu, a i když se mi zdálo, že jejich posádky jedním okem pozorují, jestli na pevnině nezahlédnou nějakou snadnou kořist, zároveň jsem cítil, že jsou nejšťastnější na lodi a při plavbě. Stále ještě se jim příliš nechtělo přirazit k pevnině, neboť se obávali, že by je mohl překvapit nějaký velký houf anglických ozbrojenců, a tak Sigurd čekal, až nebude po jezdcích, kteří nás sledovali přes vrcholky útesů a po pobřeží, ani potuchy. Vál jen slabý vítr, ale Sigurd nikam nespěchal, tak tedy jsme i za těchto podmínek pluli pod plachtou a nechali se vánkem pomalu hnát k západu. Nakonec Norové přestali pevninu pozorovat, jako by už nepředpokládali, že někde na útesech uvidí siluety mužů s kopími nebo na oblázkovém pobřeží jezdce. Já jsem však stále hlтал očima obrys země, dychtivý zahlédnout na ní jakékoliv ozbrojence, a pak jsem si představoval, jak ti hrdí norští pohané umírají pod anglickými čepeli. Občas se mi zdálo, že vidím skupinu mužů, kteří upřeně hledí na moře, ale pak se vždy ukázalo, že to jsou skály, stromy, nebo dokonce ovce. Tehdy jsem si uvědomil, že oči utvářejí tvary z naděje stejně, jako Ealhstan vyrábí krásné věci z obyčejného dřeva.

Jedno šedivé ráno jsem za drobného deště opět bezděčně sledoval útesy porostlé trávou a má mysl se ztrácela v rytmu rázů vesel. Dlaně jsem už měl ztvrdlé jako vyschlé dřevo a z puchýřů se staly uzlovité mozoly. Náhle jsem ucítil, že mě Ealhstan chytil za kotník, a trhl jsem sebou. Stařec byl vyčerpaný a opíral se o truhlu, na které jsem seděl. Ukázal směrem k pevnině, přiložil si dva prsty k očím a zavrtěl hlavou.

„Myslíš, že jsem hlupák, Ealhstane?“ zabručel jsem. „Že se dívám na něco, co tam není?“ Přikývl a znovu se začal šfátat v zubech po ubohé snídani, která sestávala z tvrdého chleba a sušené tresky. Aspoň že nás Norové krmili. Bez jídla bychom sotva mohli veslovat. Pohlédl jsem na starce. „Přece ženy musely říct správci Edgarovi, že nás pohané odvěkli, když viděly, že nejsme mezi mrtvými.“

Ealhstan napodobil rukama ženská prsa a z hrdla se mu vydral

kvílivý zvuk.

„Máš pravdu,“ přikývl jsem. „Naříkaly nad svými mrtvými muži a o nás dva se nestaraly.“

Zamračil se a ukázal na mé veslo, aby mi připomněl, že mám držet rytmus. Uvědomil jsem si, že jsem málem vrážel do sousedních vesel. Naklonil jsem se tedy dozadu a tvrdě jsem zabral. Člověk nemusí sledovat ostatní, aby poznal, že se za nimi opoždí. Stačí, že slyší, jak jeho veslo udeří do vody až po nich. „Kdybys mě už přestal vyrušovat, starý...,“ zamumlal jsem přes zaťaté zuby, zhluboka jsem se nadechl a znovu zatáhl za veslo.

Pokrčil drobnými rameny, ukázal na mé krvavé oko, pak dvěma prsty naznačil chůzi a plívl. I to jsem pochopil. Mínil tím, že lidé budou chodit třeba blátem, aby se mi vyhnuli. Potom si poškrábal ježatou bradu a udělal kyselý obličej, jako by chtěl říct, že pokud jde o něj... Zaťal oteklé pěsti, loupal si pár kloubů a naznačil mísu. „A co když lidé poznají, že tvé ruce už nejsou to, co bývaly?“ nadhodil jsem. „Jsi starý. Nečekají od tebe, že pro ně budeš pracovat věčně.“ Bolestně se usmál, protože jsem řekl trpkou pravdu. On byl starý a já zase černá ovce. Proč by se kdokoliv obtěžoval s naší záchranou? Ealhstan opět ukázal na mé krvavé oko a kývl směrem k Norům před námi. Dívej se na ně tím divným okem, chlapče, pořád se jím na ně dívej, říkalo jeho gesto. Nasad' jim do jejich pohanských útroch strach.

„Sigurd si myslí, že pocházím od Odina, jejich hlavního boha,“ poznamenal jsem a znovu jsem se snažil srovnat s rytmem rázů Norů. „Říká, že mě poslal Odin, abych mu zkřížil cestu, i když jeho boží záměr je prý skrytý jako nůž v pochvě.“

Ealhstan zahučel, zaťukal si prstem na hlavu a posypal čímsi neviditelným palubu. Pochopil jsem, že mám podle něho v hlavě piliny. Pak ukázal na jarla Sigurda, udělal totéž gesto, dotkl se okrajníku a srazil pěsti k sobě. „Myslíš si, že Sigurd je hlupák a že já jsem taky hlupák, když ho poslouchám,“ řekl jsem, „a taky si myslíš, že můžeme rovnou skočit do moře, protože loď řízená hlupákem brzy najede na mělčinu.“ Zavrtěl jsem hlavou. Stařík se ušklíbl, otočil se a znovu se zahleděl kamsi do dálky.

Jenže Sigurd se *Serpentem* nenajel na mělčinu a neudělal to ani Glum, kapitán druhé lodi, *Fjord-Elk*. Když vál dobrý vítr, hnali nás velké čtvercové plachty na západ, a když vítr ustal, veslovali Norové, jako by se u vesel narodili. Večer chytali ryby a hráli hry, zpívali, pili pivo a zápasili v přetlačování rukou. Jenom mohutný rudovlasý muž jménem Svein přitom seděl stranou a tvářil se mrzutě, protože jeho nikdo k zápasu nevyzýval. Ale nejvíc mě na Norech překvapilo, jak často se smáli. Smáli se skoro všemu, třeba tomu, když si Olaf stěžoval na bolení zubů nebo když si jeho bělovlasý syn Eric mumlal ve spánku jméno jakési dívky. Také jsem si všiml, že jsou mladší, než jsem si zprvu myslel. Měli tváře ošlehané větrem a neupravené vousy, ale v jejich modrých očích jsem viděl muže v nejlepších letech. A tohle obojí, jejich smích a mládí, mi nešlo dohromady s krutostí, které, jak jsem poznal, měli pod kůží vrchovatě. Teď už samozřejmě vím, že právě mladí jsou schopní těch nejhorších ukrutností. Mladý muž zabije bez uvažování a nad krveprolitím, které způsobil, jásá. Ale čas obvykle uhasí plameny jeho srdce a starší muž je náchylnější k tomu, aby zastrčil meč do pochvy a viděl ve svém protivníkovi vlastního syna nebo manžela své dcery. Tito Norové však byli mladí, a i když se smáli, byli nebezpeční. Byli to zabijáci.

„Jestli budeme mít štěstí, tak to přes nás přejde na východ a vypukne to až tam,“ prohlásil nejmladší z Norů Eric s pohledem upřeným na temnící se oblohu. Bílé vlasy mu létaly ve větru a z místa, kde jsem seděl u vesla, vypadal znepokojeně.

„Tentokrát ne, synu,“ řekl Olaf. „Zdá se, že ani Sigurd dnes nepohne Njorda k úsměvu.“ Pak se obrátil ke mně. „Njord je vládce větrů a moře,“ zavolal a máchl rukou k západní obloze. „Jenže dnes není dobře naladěný,“ dodal. Všichni na palubě pohlíželi k zlověstně temnému mraku, jenž se zdál tak nízko, že bych do jeho břicha mohl vystřelit šíp a spustit záplavu. Kolem jeho okraje prosvítala jasná stříbřitá zář, ale my jsme byli od okraje daleko. Náhle se do plachty opřel prudký nápor větru a zachrastily štíty, které měli to ráno Norové upevněné na bocích lodi jako varování jiné dračí lodi, jež na obzoru mřila na východ.

„Už to brzy začne, Ealhstane. Jsme přímo v tlamě té bestie.“ Dotkl jsem se okrajníku lodi a uvažoval jsem, jak si *Serpent* povede

v božím dopuštění prudké bouře. Ealhstan křečovitě svíral jednu z kladnic plachty. „A brzy budeme v jejím břichu,“ dodal jsem. Ještě nikdy jsem nebyl za bouře na moři a měl jsem strach.

„Příště musíme obětovat mladého býčka, než opustíme fjord, Asgote,“ zavolal Sigurd na svého *godiho*. Stál na přídi a jednou rukou se držel krku draka, který tupě zíral červenýma očima na moře. „Ten pytel hoven Haeston mi prodal starého utahaného vola.“

„Jen hlupák uráží boha, jako je Njord, mizernou obětí,“ odpověděl Asgot. „Jestli to nejde jinak, rozhněvej si některého z laskavějších a méně mocných pánů Asgardu. Třeba Baldra, nebo možná i Freyu, jestli ti nebude vadit, že se ti pak scvrkne a upadne ti.“ Chytil se za slabiny a zatřásl hlavou, až mu zachrastily kosti vpletené do vlasů. „Ale nikdy Njorda, Sigurde. Nikdy pána moře.“

Sigurd vyrovnával nohama houpání lodi. „Mám dojem, *godi*, že starý Njord si žádá čím dál víc,“ odpověděl, aniž spustil pohled z temnicích se nebes. „Stáhni plachtu, Strýci!“ poručil Olafovi. „A vy ponořte vesla a žeňte loď tam,“ houkl na veslaře a ukázal k severu. Od předchozí noci nám pobřeží slibovalo pouze rozeklaná skaliska a holé útesy, a kdyby se vítr změnil na jižní, mohl by obě lodi vrhnout proti nim a rozbít je. A tak jsme se chopili vesel, ohnuli záda a znovu zamířili proti vzdutému moři, které pod námi klesalo tak náhle, že se list mého vesla často vnořil pouze do pěny na hřebenech vln.

Snášela se noc a Sigurd musel učinit rozhodnutí, které mohlo zpečetit náš osud. Bylo třeba, abychom se dostali do bezpečné vzdálenosti od skalnatého pobřeží, ale ne zase příliš daleko, abychom neztratili směr, až mraky zakryjí hvězdy a budeme plout naslepo.

Lana švihala doleva i doprava, jako by vítr vanul ze všech stran zároveň. Ohlédl jsem se na vzdálené útesy, ale přídě *Serpenta* se v tu chvíli opět zhoupla k obloze a list mého vesla znovu zachytil pouze zpěněný hřeben vlny. Loď vydala skřípavý povzdech, jako by řekla *neohlížej se za sebe, Osriku, teď jsme tady jenom my – žádná pevnina, žádná bezpečí, jenom dřevo, hřeby a lidé*.

„Ještě chvíli, a ztratíme pevninu z dohledu!“ zvolal Olaf přes bouřící vítr, který hvízdal v otvorech pro vesla. „Nevíme, kam ta bouře míří, Sigurde! Budeme muset jet na Rániných dcerách!“ Rániny dcery byly vlny, a když do nich přídě *Serpenta* udeřila, vyskočily přes okrajník, plácly nás do tváří a bodly do očí.

Sigurd se mračil a z vlasů a vousu mu kapala slaná voda. Dobře věděl, že když se rozhodne špatně, mohou duše jeho mužů skončit v sítích bohyně Rán. I oni to věděli, ale pokud se toho báli, nebylo to na nich poznat. Floki dokonce vyzýval pána moří Njorda, aby si na ně troufl, ale muži kolem kleli a křičeli na něj, aby zavřel svou velkou hubu. Veslovali jsme, co jsme mohli, jako by svaly a šlachy byly s to soupeřit s mocí větru a vln. Jenže voda tekla dovnitř otvory pro vesla a samotným veslům hrozilo nebezpečí, že se pod náporu vzdouvajícího se moře zlomí. Zalévaly nás déšť a spršky z rozstříknutých vln, tvář mě pálila od soli a už jsem nebyl schopen veslovat v rytmu s ostatními.

A pak se svět otřásl v děsivém burácení hromu. „Dost, chlapci!“ zvolal Sigurd. „Vytáhněte vesla! Eriku, dej znamení Glumovi, že to přečkáme tady.“ Eric přikývl, setřel si vodu, která mu tekla z vlasů do čela, vzal lampu a potácel se podél levoboku lodi. Musel se chytat plachty, aby se udržel na nohou. Vytáhli jsme vesla, ucpali otvory koženými zátkami a připravili se na Njordův hněv. Skoro jsem Erikovi jeho úkol záviděl, protože nebude mít čas myslet na to, co s námi bude. „Svěšte štíty!“ poručil Sigurd a já jsem vstal právě ve chvíli, kdy se dračí hlava lodi vyhoupla vzhůru. Zakopl jsem o truhlu a při pádu jsem se udeřil do hlavy o dubové žebro.

Nebem se převálilo další burácení hromu a Ealhstan vedle mě ze sebe vyrazil dlouhý hrdelní zvuk. Tiskl se k okrajníku lodi a už teď vypadal jako utopenec. Stále jsem se nedokázal zvednout, a jak jsem ležel v čvachtající kaluži mořské vody, něco mě udeřilo do hrudi. Byl to kus lana páchnoucí dehtem.

„Přivaž toho starého, nebo ho to spláchne do moře!“ křikl na mě Svein, který se s několika muži snažil roztáhnout náhradní plachtu a zakrýt jí malé otevřené podpalubí u paty stěžně. „A modli se k Odinovi, Otcí veškerenstva,“ dodal obr s vážným výrazem. „Já neumím moc plavat.“

Vítr šlehal bílé vlasy Rániných dcer a loď pod náporu moře skřípala a sténala. Dopotácel jsem se k Ealhstanovi. Viděl jsem, že se mu klepou nohy, ale stále se na nich držel. Objal jsem ho pažemi. „Pojď, starý, z téhle lodi se dostaneš jen se mnou,“ zamumlal jsem mu do ucha. Přikývl a spolu jsme se potáceli doprostřed lodi. Posadil jsem ho ke stěžni a zpola oslepený slanou vodou jsem ho začal

přivazovat. Když jsem udělal uzel, dotkl se stařec rukou mé tváře. „Přečkáme to,“ křikl jsem na něj a sevřel mu tenká zápěstí. Cítil jsem, jak mi v hrudi stoupá horká žluč, a hlava se mi točila nevolností.

Sigurd dal rozvinout velkou čtvercovou plachtu a nyní spolu s Olafem a třemi dalšími zápasili s lany. Pozoroval jsem je, jak se pohybují, a zdálo se mi, že by snad zůstali na nohou, i kdyby se *Serpent* převrhl. Pochopil jsem, že se snaží vítr zapřáhnout, ne mu jen čelit, ale on nad nimi vítězil. Protřel jsem si oči zaplavené vodou a snažil jsem se ve tmě zahlédnout *Fjord-Elka*. Druhá loď byla nějakých třicet stop nad námi a pak zase třicet stop pod námi a muži na ní se zdáli jako dřevěné figurky vyřezané do její paluby. Jako hračky v rukou bohů.

„Ne, Strýci!“ zařval Sigurd do větru. „Tohle nemůžeme vyhrát! Stáhněte tu plachtu, nebo nás to převrhne.“

Olaf křikl na souhlas a znovu bojoval s lany. A tak jsme zůstali bez plachty a bez vesel vydáni napospas živlům.

„Sigurd nás vložil do rukou sudiček!“ zvolal muž jménem Aslak. „Teď určují naši budoucnost norny.“ Všichni muži se drželi jednou rukou truhel se svými věcmi a druhou okrajníku lodi a čekali, jakou budoucnost, pokud vůbec nějakou, jim norny připraví. Všichni kromě Sigurda. Ten se potácel po palubě, nořil ruku do promočeného koženého vaku a dával každému muži minci, kterou si hned s děkovným kývnutím schovávali. Minul Ealhstana a přistoupil ke mně. Pohlédl jsem na něho, zatímco mi v uších hvízdal vichr a duněl hrom.

„Dávám jim zlato pro případ, že budeme dnes v noci spát v Ránině říši na dně moře!“ křikl na mě s grimasou, která mohla znamenat úsměv. „Rán přijímá jen ty, co mají zlato, a zdá se, že dnes rozhazuje síť. Je to chamtivá čubka. Hej, Asgote!“ zavolal na starého *godiho*, který něco odpověděl a zvedl ruce k nebi. Sigurd se zazubil, ale náhle se chytil okrajníku. Velká vlna zvedla loď jako hračku a dračí hlava zakývala bohům, aby vzápětí stejně prudce klesla dolů směrem k říši kruté Rán a její síni osvětlené jasnou zlatou utonulých. „Tady máš, chlapče,“ řekl Sigurd, vyňal zpod košile amulet jednookého Odina a přetáhl mi kožený řemínek přes hlavu. „Připomeň Otcí veškerenstva, kdo jsi!“ křikl přes hukot bouře.

„Pověz mu, ať zachová naše životy, abychom mohli v jeho jménu konat velké skutky!“ Zdálo se, že jeho modré oči a bílé zpěněné hřebeny devíti Rániných dcer jsou jediné barvy v děsivě temném světě. „Jestli tě Odin vyslyší, osvobodím tě!“ křičel Sigurd. „A jestli ne, dám tě Njordovi!“

Byl jsem promočený deštěm i mořem, chvěl jsem se jako osika a jen jsem stál. Dotkl jsem se figurky na krku a horečně jsem přemýšlel, jestli Kristus nebo jeho andělé vidí, že mám pohanský amulet. Wulfweard říkal, že Kristus vidí všechno.

„Nemůžu, pane!“ vykřikl jsem. „Nemůžu to udělat!“ Silou mocí jsem potlačoval zvratky, které se mi tlačily do hrdla, a oběma rukama jsem se křečovitě chytil okrajníku lodi. „Odin by mě nevyslechl!“ dodal jsem zoufale. Sigurd stál pevně, jako by loď plula na klidné hladině. Náhle vytáhl nůž a zvedl ho, aby ho všichni muži viděli. Zíral jsem na lesklou čepel a věděl jsem, že mi za chvíli prořízne hrdlo, a přesto jsem nebyl schopen ani se pohnout. Sigurdovy modré oči se do mě zabodávaly jako dýky, ale pak se náhle otočil, sklonil se k Ealhstanovi, zvedl mu hlavu a podržel nůž pod jeho bradou. „Nech ho!“ vykřikl jsem a chytil jsem Sigurda za ruku. Místo aby mě jediným pohybem odhodil, upřeně na mě pohlédl. „Neubližuj mu,“ zaprosil jsem a stále jsem mu držel zápěstí, jako bych si myslel, že mu tak zabráním, aby Ealhstana zabil.

Sigurd kývl hlavou. Pustil jsem tedy jeho ruku a ustoupil jsem, i když jsem se po další spršce slané vody z vlny, která se roztříštila o bok, sotva držel na nohou. Pálily mě oči a žluč v útrobach se mi stále víc tlačila do hrdla. Sigurd sklonil nůž. Otočil jsem se, zamířil jsem k dračí hlavě na přídi a ovinul paži kolem jejího krku.

„Odine, Otče veškerenstva a pane severu!“ zvolal jsem k temné obloze. „Zachraň nás před touhle bouří! Vzpomeň si na mě, Odine! Vzpomeň si na mě!“ Nevěděl jsem, jak jsem na ta slova přišel, ale vyšla ze mě a já jsem je vrhl proti běsnění bouře, do šlehajícího vichru, jenž je pohltil. Zhltl je, jako bych nebyl nic, a přesto mi má výzva vehnala krev do žil a uklidnila třes, který mnou zmítal. „Zachraň nás, Odine!“ zvolal jsem znovu. „Zachraň nás a my tě budeme uctívat!“ *Serpent* vyletěl na vrchol další obrovské vodní stěny a pak spadl tak prudce, že se málem převrhl. Stále jsem svíral v ruce dřevěnou řezbu tváře Otce veškerenstva a teď jsem ji zvedl do

výše. Jenže jak se loď po výkyvu narovnala, vrhl mě ten prudký pohyb přes příď a smetl by mě do moře, kdybych se v zoufalém pudu sebezáchovy nezachytil okrajníku a nezůstal viset v ledové vodě, dokud se mě nechopily čísi silné ruce, které mě vytáhly a hodily na palubu jako ulovenou tresku.

„Ha! Rániny dcery tě vyvrhly zpátky, chlapče!“ zvolal Svein, rozzářený, jako by se už bouře tišila. „Asi jim Angličan nevoněl, i když si obvykle berou každého, kdo se jim dostane do spárů!“ Krčil jsem se v dutém prostoru příďe, vyděšený k smrti, neboť jsem byl přesvědčen, že se mě Kristus pokusil utopit za to, že jsem vzýval pohanského boha. A pak jsem zvracel a dával na zčernalé dřevo trupu *Serpenta* mořskou vodu.

Po čtyřech, ve strachu, že kdybych vstal, mohl by mě Kristus, Njord nebo kterýkoliv jiný bůh uvidět a vrhnout mě znovu do moře, jsem se pak dovlekl k Ealhstanovi u stěžně, klesl jsem vedle něho a starý tesař na mě upřel oči studené jako opály. Z horního rtu mu kapala voda a on ji znechuceně odprskl pryč.

„Musel jsem to udělat,“ zakňučel jsem. „Neměl jsem jinou možnost.“ Avšak Ealhstan zavrtěl hlavou a zavřel oči, a i když se možná jenom chtěl zbavit pálicí slané vody, já jsem byl přesvědčen, že to udělal proto, aby se na mě nemusel dívat – na toho, kdo se modlil k pohanskému bohu a jehož duše se teď vznášela nad pekelným ohněm.

Pak Olaf vytáhl z podpalubí suchou kůži a dal mi ji. „Tady máš, chlapče, udělals dobře,“ řekl a svrástil čelo, jako by uvažoval, kdo nebo co vlastně jsem. Za ním jsem uviděl Sigurda. Držel se oběma rukama okrajníku, díval se na temnou oblohu a usmíval se.

Bouře přešla. Nízký černý mrak podobný břichu běsnící bestie se roztrhl a v průrvě zasvítily hvězdy. Vzduché moře opadávalo a bodavý déšť ustával. Ještě chvíli jsem se bál, že se živly pouze přeskupují, aby se vrátily a definitivně s námi skoncovaly. Po všem tom hukotu a burácení nastalo na palubě lodi až děsivé ticho. Běsnění moře, vichru a deště vystřídalý tiché hlasy mužů a pravidelné skřípání dubových prken. Stáhl jsem si provázek mokré vlasy dozadu, potom jsem klesl na své místo na levoboku a s oběma rukama na okrajníku jsem se díval na temné moře.

„Neměj strach, chlapče. Starý Njord si s námi pohrál a teď už nás

nechá na pokoji,“ řekl Sigtrygg, bojovník hrozivého zjevu s tváří poznamenanou mnoha hlubokými jizvami, i když ani bez nich by nebyl žádný krasavec. Plácl mě po zádech a pak se sehnul, aby nabral úzkým vědrem vodu. V prohlubních plachty stála voda a polovina Sigurdových mužů se ji snažila vylévat.

„Jak to víš?“ zeptal jsem se a konečně jsem se odvážil aspoň jednou rukou se pustit. Ucítil jsem vůni dřeva a dehtu a uvědomil jsem si, že za nás *Serpent* bojoval a svůj boj vyhrál. To mě uklidnilo. Loď proplula bouří a já jsem k ní cítil vděčnost.

„Na moři nejsi nikdy bezpečný, Angličane,“ zavolal na mě Njal z pravoboku a světlý vous, který si škubal kostěným hřebenem, mu rozdělil úsměv. „Ale právě proto je plavba po moři tak vzrušující,“ dodal. Pak se zamračil, protože nemohl rozcupovat pramen slepený solí.

Sigtrygg vylil přes okrajník další vědro a znovu se sehnul. „Vsadím se, že ti, co si mysleli, že stačí před plavbou obětovat poloviční zdechlinu, teď mají někde těžkou noc,“ řekl a narovnal se. „Ale pokud to nejsme my, je mi to srdečně jedno.“

„Příště dáme Njordovi tvého plemenného býka, Sigtryggu,“ prohlásil Sigurd. Pak ukázal na Odinův amulet na mém krku a natáhl pro něj ruku. Vrátil jsem mu ho a on si ho znovu pověsil na krk. „Vytáhněte vesla, chlapci!“ zvolal potom. „Zábavy jsme si dnes už užili, tak zase budeme pracovat.“ Místo toho, aby Norové reptali, že se musí opět chopit vesel, jsem na nich viděl úlevu. Byli rádi, že mohou znovu převzít vládu nad lodí oni a to, kam popluje, budou řídit vesla a kormidelník, ne víchř a vlny.

Na moři nikdy nepadne úplná tma, neboť zář hvězd nebo měsíce, i když jsou zastřené závojem, se odráží ve vodě. Přesto je nebezpečné plavit se v noci, a tak Sigurd rozhodl, že budeme veslovat zpátky k pevnině a někde na mělčině spustíme kotvu. I to v sobě skrývalo jisté riziko, ale když je loď hnaná vesly, lze jimi před nějakým vyčnělým skaliskem zabrat zpátky mnohem rychleji než nastavit plachtu. Dřív, než na nás stačilo mokré oblečení aspoň trochu oschnout, jsme našli zátoku, kterou chránil před západním větrem velký poloostrov, a Olaf spustil k jejímu písčitému dnu kotvu. Muži z obou válečných veslic se tedy konečně mohli uložit k spánku nebo hrát při svíčkách hry. Já jsem seděl vedle Ealhstana, zatímco

bělovlasý Eric zvedl Sigurdovu lampu a začal zpívat píseň, která, jak mi řekl Olaf, byla stará už tehdy, když byl jeho dědeček malý chlapec.

Zpívám příběh o svých plavbách,
o tom, jak jsem strádal a trpěl,
o dnech plných dřiny, v nichž jsem se bránil strachu,
a nejednou poznal, jak neklidný domov je loď v bouři,
když jsem za plavby kolem útesů
držel noční hlídku na dračí hlavě

Muži se usmívali a pochvalně pokyvovali. Všichni moře znali a dobře věděli, že někdy pohltní i nejskvělejší bojovníky. Ale moře bylo také jejich živel a oni ho milovali.

„Má hlas jako med, co?“ řekl muž jménem Oleg, aniž spustil z Erika oči. „Skoro se tomu nechce věřit, když víme, jak zpívá jeho táta,“ dodal a kývl hlavou směrem k Olafovi, který zářil pýchou.

„Ano, na pohana zpívá dobře,“ odvážil jsem se poznamenat, ale Oleg jen přikývl. Pomyslel jsem si, že by si Rániny dcery, ty vlny se zpěněnými hřebeny, Erika rády odnesly, kdyby mohly, aby zpíval v síni jejich matky až navěky.

Často mi nohy ochromovala mrazivá pouta,
mučil mě chlad a palčivá bolest mi svírala srdce...

Nyní sám Sigurd zvedl ruku a Eric se usmál na znamení, aby jarl zpíval s ním. A ten se nedal pobízet a přidal se, i když jeho hlas nebyl příjemný, ale drsný a plný pravdy.

Přesto mě teď krev mého srdce nutí zkusit to znovu,
vyzvat vzduté moře a náporů slaných vln,
vydat se na cestu a navštívit země cizích lidí
tam daleko za mořem...

A pak už mou mysl zastřela únava a usnul jsem.

ČTVRTÁ KAPITOLA

Znovu jsme ohnuli záda nad vesly. Teď už jsem si zvykl na námahu a raději jsem vesloval sám, ale věděl jsem, že když mi Ealhstan pomáhá, odvádí to jeho myšlenky od mořské nemoci a všech dalších útrap, které nás ještě čekají. Proto jsem ho nechával, aby seděl vedle mě a dělal, že také vesluje, i když za veslo tahal jen nepatrně. To ráno vál jen lehounký větřík, takže bylo potřeba každého páru rukou u vesel. Ale i já jsem shledával, že když svírám hladký dřív vesla, od něhož jsem měl dlaně plné mozolů, a v pravidelném rytmu nořím jeho list do šedivé vody, přináší mi to zvláštní uspokojení. Předtím jsem se cítil jako zajatec, ale nyní jsem začínal chápat krásu lodi a kouzlo toho, jak se probíjí vlnami a unáší nás pryč od nebezpečí.

„Nevím, jak je možné, že mluvím jejich jazykem,“ řekl jsem Ealhstanovi mezi jednotlivými rázy. Zíral před sebe, jako by mě neslyšel. „Ten nůž, co jste u mě našli... Jak jsem k němu přišel?“

Zavrtěl hlavou, až se mu zplihlé bílé vlasy zhouply, a zalapal po dechu, ale já jsem věděl, že vyčerpání jen předstírá. Má mysl se snažila dosáhnout do temnoty minulosti a najít tam odpověď, ale žádnou nenacházela. To nejstarší, co mi utkvělo v paměti, byla chvíle, kdy jsem se probudil v Ealhstanově chýši. Vzpomínal jsem si, že jsem byl otupělý a prázdný. Temný satanův anděl, tak mě nazval Wulfweard, a to stačilo, aby se mi všichni začali vyhýbat, jako se člověk vyhýbá hromadě kravského hnoje na poli. Všichni kromě Ealhstana. A i když jsem zpočátku neuměl jeho posunkovou řeč, nosil jsem mu dřevo a chytal mu ryby a vůbec jsem tvrdě pracoval, aby si nemyslel, že jsem budižkničemu nebo líný liščí ocas, jak říkal

Griffin ostatním chlapcům ve vesnici. Ale Abbotsend už teď nebyl a odpověď na mou otázku, odkud jsem se vzal, možná navždy zanikla s ním.

Znovu a znovu jsem tahal za veslo. Loď jich měla šestadvacet, každé jinak dlouhé podle toho, na které místo podél zakřivených boků patřilo, a nořila se do vody v dokonalé jednotě. Ealhstan teď s každým rázem hekal. Řekl jsem mu, aby si odpočinul, ale neposlechl mě.

„Už s tím přestaň, Angličane!“ okřikl ho od kormidelního vesla Floki, jemuž jeho druhové také říkali Černý. Nebylo těžké pochopit, jak tenhle tmavovlasý, tmavooký a ošklivý muž přišel ke své přezdívkě. „Hekáš jako ženská, kterou šoustá zezadu kůň.“

„Nech toho starého prďolu na pokoji, Floki,“ ozval se Oleg, sedící za ním. „Jsi protivný jako stará panna.“ Oleg byl malý, ale sporý Nor, kterého jsem předtím slyšel málokdy promluvit. „Hej, Osriku, víš, co si u nás doma šeptají ženské? Že Flokiho vrhla zlá vlčice v nejošklivější noci roku.“

„Navíc měla v tu noc v zadku zadřený velký trn, takže byla ještě vzteklejší než jindy,“ přidal se jiný bojovník jménem Eyjolf. Všichni kolem se zasmáli. „Floki je zlý, protože s ním nikdo nemluví. Je to tak, Floki?“

Floki sraštil obočí, jako by chtěl být ještě ošklivější. „Divíte se, proč jsem zlý, když musím sedět na jedné lodi s Angličany?“ odsekl. „A navíc mám hlad,“ dodal. Tihle Norové neměli nikdy dost masa. Neustále se ho dožadovali a mysleli si, že je povinností jejich jarla jim ho opatřit. Ale čerstvé maso z Abbotsendu jsme už dávno snědli a Sigurd nechával nasolené vepřové a skopové v zásobě. Jak jsem se dozvěděl, čekalo nás ještě mnoho dní plavby, než budeme moci bezpečně přirazit ke břehu. Měli jsme však velké zásoby sýra a ryb, ale právě v tom byl problém – každý den jsme jedli sýr a ryby. Došlo to dokonce tak daleko, že i Ealhstanovi se začaly makrely zajídat. Kdyby byl živ Griffin, nevěřil by, že je to možné.

Bjarni rýpl palcem do Ealhstana. „Já bych třeba i plaval zpátky do toho jeho doutnajícího prasečáku, kdybych věděl, že tam najdu aspoň jednu jehněčí nožičku,“ řekl a toužebně přivřel oči, jako by ji okusoval. „Nebo pořádný kus hovězího. Vlastně ne, kančí kýtu, na tu se mi sbíhají sliny.“ Natáhl nohu a kopl do zad svého bratra, který

seděl před ním. Bjorn zaklel. „A mroží maso,“ pokračoval Bjarni, „tak, jak ho dělala naše matka, na pepři, s pažitkou a česnekem. Když o tom teď přemýšlím, tak bych si snad dal i starého koně,“ povzdechl. Kalf sebral z paluby prázdnou škebli slávky a hodil ji po Bjarnim. Trefil ho do hlavy, ale Bjarnimu to nevadilo. „Kůň není špatný, ale musí se vařit tak akorát,“ dodal.

„Tyhle kecy ti nepomůžou, Bjarni,“ křikl Kalf. „Všichni máme hlad, tak zavři klapačku a buď zticha.“

„Mí otroci doma teď jedí líp než já,“ brumlal dál Bjarni, a aby zahnal myšlenky na maso, vytáhl brusný kámen a začal jím obtahovat čepel svého nože.

„Tohle je tvoje země,“ obrátil se na mě Olaf. „Porad', kde by se dal sehnat pěkný tlustý vepřík a pár kuřat.“ Kontroloval loď a ujišťoval se, že se za bouře neuvolnilo ze spár mezi plaňkami obšívky těsnění. Hned po rozbřesku se na nás usmívala jasná obloha, ale pak se začala zatahovat šedivými mraky a hrozil déšť. Doufal jsem, že nepřijde další bouře.

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny, „a tohle není moje země,“ odpověděl jsem Olafovi norsky. Taky jsem měl hlad, ale i kdybych věděl, kde by mohlo být maso, neřekl bych mu to. Stačilo, že jsem přinesl smrt jedné vesnici. A tak Olaf dál kontroloval ucpávky a Norové vylévali vodu, hráli tafl, stěžovali si na hlad, vyřezávali figurky, opravovali si zbraně, tlachali o domově a pročesávali si vlasy.

Následující den se zvedl dost silný vítr, takže jsme napnuli velkou čtvercovou plachtu a mohli jsme odpočívát a protáhnout si bolavá ramena a záda.

„Přináší nám smůlu,“ prohlásil Floki a posunul po tařlové desce černou mušli. Svein viděl, že přišel o další kámen, a zaklel. Na desce už zbývaly jen tři bílé mušle a Sveinův král se ocitl v ohrožení. „Měli jsme nechat Asgota, aby s ním skoncoval,“ zabručel znovu Floki a posunul svou mušli tak, že se další bílá mušle ocitla v obklíčení. Zvedl hlavu, chvíli se na mě díval, pak si olízl rty a znovu se sklonil k hrací desce. Svein zrudl hněvem.

„Co ti zase teď sedlo na mozek, Floki?“ zeptal se Olaf. „A pro lásku Týrovu, dopřej taky jednou Sveinovi, aby ti vzal nějakou kostku. Měj přece srdce, člověče!“ Ale Floki udělal další dva tahy,

obklíčil Sveinova krále a hru vyhrál. Svein zaklel, vztekle smetl mušle z desky na palubu a s klením zamířil na příď. Tam stál a díval se na moře. „Jsi mizerný bastard, Floki,“ prohlásil Olaf a zakroutil hlavou.

Floki zvedl bílou mušli a prohlížel si ji. „Ten kluk vzal Sigurdovi štěstí,“ řekl a vytáhl obočí, aniž odtrhl oči od mušle. Několik mužů přikývlo a zamumlalo na souhlas.

„Co vykládáš? Nebýt Osrika, už bychom spočívali v chladné Ránině náruči,“ namítl Bjarni. „Už po nás ta čubka sahala. Neříkej, žeš necítil její chapadla.“ Nejistě na mě pohlédl, jako by se mě i on bál. „V každém případě jeho slova dolehla k Odinovým uším.“

„V tomhle má můj bratr pravdu, Floki,“ ozval se Bjorn a zvedl hlavu od lžíce, do jejíhož držadla vyřezával ornament s kudrlinkami. „Osric je Odinův oblíbenec, podobně jako Sigurd. A pokud je s námi, máme Odinovu přízeň i my,“ dodal a znovu sklonil hlavu k práci. „Aspoň já tomu věřím.“

„To jeho divné oko mluví za všechno,“ prohlásil zamračeně Bram. „Ale na loď ho vzal Sigurd, takže je na něm, co s ním provede.“ Pohlédl jsem na Sigurda, který seděl opodál a leštil si drátěnou košili hadrem napuštěným olejem z ovčí vlny. Ve vlhkém mořském vzduchu železná zbroj rezivěla a Sigurd pečlivě čistil kroužky v místech kolem krku, kde se začala rez objevovat. Viděl jsem, že poslouchá, ale neřekl nic.

Floki si vytáhl z copánků řemínky a roztřásl vlasy černé jako vraní křídla. „Od chvíle, kdy jsme se s ním setkali, v téhle zemi jen vypalujeme a štveme lidi proti sobě,“ pokračoval v řečnění. „Navíc se náš bratr Arnkel odebral do Odinovy síně a my jsme jen taktak unikli hrobu pod vlnami, kde by nás navěky okusovaly ryby. Já vím, že varoval jarla Sigurda před zradou kněze Bílého Krista, ale starý Asgot si myslí, že ten kluk je nebezpečný. Můžeš se ho zeptat, Brame. Poslechněme si, co říká *godi*.“

Pohledy všech se obrátily k Asgotovi, který se držel okrajníku a hleděl na vlny čerené větrem. Teď se však otočil a podíval se na nás přimhouřenýma očima, jako by přemýšlel. „Ano, Floki,“ pokýval hlavou, „zpočátku jsem si i já myslel, že ten chlapec je naše prokletí, ale teď...“ pokrčil rameny, „teď už si tím nejsem jistý. Není snadné nahlédnout do Odinovy mysli,“ řekl s pohledem upřeným na mé

krvavé oko. „Otec veškerenstva prokazuje velkým bojovníkům přízeň v boji, ale stejně snadno se od nich odklání. Zeptejte se jarla Sigurda, proč to Odin dělá..., jestli to už nevíte sami. Proč nechává dobré a statečné muže umírat.“

Sigurd zvedl drátěnou košili mimo stín vržený plachtou a prohlížel si její kroužky v slunečních paprscích. „Odin potřebuje skvělé bojovníky,“ řekl. „Musí shromažďovat padlé hrdiny ve své síni, aby se připravil na poslední bitvu proti obrům.“ Položil si drátěnou košili na kolena a pohlédl na své muže. „Všichni to přece znáte od svých otců, kterým to zase řekli jejich otcové. Ti ve Valhalle se už teď připravují na Ragnarök.“ Obrátil se k Asgotovi a ten přikývl. „Ragnarök se blíží,“ pokračoval Sigurd, „a Odin shromažďuje své vojsko. Musí to dělat. Osric za nic nemůže, to mi říká mé srdce. Otec veškerenstva ho k nám poslal s nějakým úmyslem. A s jakým, to ty nemůžeš vědět, Floki, stejně jako nemůžeš vědět, že tomu tak není.“ Floki nepatrně kývl hlavou, jako by jarlova slova váhavě přijímal, a Sigurd znovu začal dřít hadrem oka drátěné košile. „Však se brzy dozvíme, jestli mě bohové opustili,“ dodal, aniž zvedl hlavu od práce.

Když jsem se díval na Sigurdovy jasně modré oči, dlouhé žluté vlasy a vous, zdálo se mi nemožné, aby ho bohové opustili dřív, než naplní svůj pohár slávou. Byl jarl, vůdce bojovníků a nelítostný válečník. Byl seveřan, Nor a muž, který se toužil proslavit. A v tu chvíli jsem věděl, že ho budu následovat až na kraj světa.

Po dva dny a dvě noci jsme pluli, aniž jsme dohlédli na pevninu, a řídili se pouze hvězdami, tahem mraků a letem ptáků, takže žádný Angličan na zemi nemohl vidět, kam míříme. A když si byl Sigurd jistý, že jsme všechny pronásledovatele setřásli, otočil Knut kormidlo a *Serpent*, s plachtou vzduchem, na níž dychtivě zamávala rudá křídla draka, zamířil zpátky k pevnině.

„Hej, Osriku, tomu říkám královský život!“ zavolal na mě Svein, který už zapomněl na porážku v taflu. *Serpent* klouzal po vlnách a já jsem musel otočit hlavu, aby mi vítr nefoukal do ucha a slyšel jsem, co Svein říká: „... nechat se unášet větrem jako orel. Královský život!“ Vous mohutného Nora už opět rozděloval široký úsměv.

„Konečně nám Njord poslal dobrý vítr, co? Přece jsem se k téhle partě nedal proto, abych pořád jen vesloval.“

„Ty ses k ní dal?“ zasmál jsem se. „Pochybuj, žeš měl na výběr.“

„Ale ty už vesluješ jako Nor,“ opáčil Svein. „Měl bys Sigurdovi poděkovat za to, že z tebe udělal muže.“

„Nikdy nevíš, pro co ses narodil!“ křikl Olaf. „Nikdo z vás líných mizerů neví! Když jsem byl tak starý jako ty, Osriku, veslovali jsme pořád. Veslovali jsme, až nám krvácely dlaně a necítily jsme záda. Můj otec by řekl, že jsme zženštilí, kdybychom při každém závanu větříku vytahovali plachtu.“

„To proto, že jste neměli vlnu na plachty,“ prohlásil Bjarni. „To je tak dávno, že tenkrát ještě bohové nestvořili ovce.“ Muži kolem se rozesmáli a smích se nakažlivě šířil, až skoro všem tekly slzy z očí.

Už jen být na palubě *Serpenta* ve mně vyvolávalo vzrušení; to, jak se plaňky obšívky trupu při každém rázu vesel chvěly, jak zvučelo lanoví ve větru nebo jak loď klouzala mezi vlnami podobná obrovskému plovoucím zvířeti. Jméno *Serpent-Had* se k ní hodilo. Stál jsem na přídi, která se zvedala a opět padala dolů, do tváře mi stříkala voda a olizoval jsem si ze rtů sůl s pocitem úlevy, že už mi netrýzní útroby nemoc těch, co nejsou zvyklí na moře. Díval jsem se na Nory, na ty tvrdé muže ze severu, a obdivoval jsem jejich sebedůvěru. Byli to páni oceánu a živelů, nebo se jimi aspoň snažili být. Zdálo se, že každého z nich obklopuje neviditelný závoj sebedůvěry, a přesto v tom nebyla žádná kouzla. Byli to dědicové velkého odkazu, páni moře, muži, kteří udržovali staré tradice předávané po generace z otců na syny.

Dokonce se mi zdálo, že i Ealhstan začíná lépe snášet náš osud. Ve svém dlouhém životě se nikdy nedostal mimo svou vesnici a teď nastavoval tvář větru a v koutcích tenkých rtů mu pohlávil úsměv. A já jsem uvažoval, kam ho jeho mysl unáší. Zbavil se konečně pout? Stal se aspoň na chvíli orlem, o němž mluvil Svein? Hrdým ptákem, který se vznáší vysoko nad světem a jeho lidskými starostmi v prostoru, kde věk a slova nejsou nic proti svobodě duše?

Znovu jsme mířili na východ, hnáni čerstvým severozápadním větrem podél jižního pobřeží, a občas jsem zahlédl bílé útesy ošlehávané mořem, jež mi připomínaly Abbotsend, můj domov v

posledních dvou letech. A pak jsem pocítil stejný strach, který na mě padl, když tito muži, tehdy cizinci, vystoupili na břeh s ohněm v očích. Ale i když jsem se jich stále bál, už jsem je ani po těch hrůzách a krvi nedokázal nenávidět. A teď, když v mých uších zněl jejich smích, už pro mě také bylo těžší jenom si připomenout, že jsem to vše způsobil.

Později, jako v odpovědi na naše kručící žaludky, se Sigurd postavil s rukama v bok uprostřed lodi a žlutý vous mu rozdělil široký úsměv.

„Všiml jsem si, že někteří z vás začali veslovat jako slabé ženy!“ zvolal. Zřejmě počítal, že tím vyvolá protesty a kletby, neboť se usmíval dál. „Ale když si bude Njord myslet, že je *Serpent* slabý, znovu se pokusí ho přemoci. Tak to ten mizerný starý bastard dělá, mám pravdu, *godi*?“ Asgot vážně přikývl. Někteří muži se dotkli amuletu nebo jílce meče. „Nezbývá tedy, než abyste nabrali novou sílu,“ pokračoval Sigurd a zaťal levou paží plnou náramků, aby ukázal svaly. „Takže kdo by si dal kus šťavnatého hovězího?“ zeptal se. Muži zavýskli nadšením a já jsem si uvědomil, že se i já usmívám. Ale vzápětí jsem si připomněl Abbotsend. „Knut!“ křikl Sigurd na kormidelníka. „Obrať k pobřeží! Přistaneme tam, co leží ta zdechlá velryba, pokud to bude Odinova vůle.“ Pohlédl jsem k pobřeží a uviděl jsem kopec porostlý trávou, z něhož stékal do moře zpěněný potok. „Bjorn a Bjarni sundají Jörmunganda,“ poroučel dál jarl. Už jsem věděl, že tak Norové nazývají dračí hlavu s vybledlými červenými očima a že je to jméno hada, který podle nich obtáčí svět lidí Midgard. Bjorn a Bjarni tedy sundali hlavu obludy z přídě a Sigurd se obrátil k Olafovi. „Nebylo by dobré, kdybychom dnes děsili pevninské duchy, přáteli,“ prohlásil a pokračoval v udílení dalších rozkazů.

„Plujeme k pobřeží,“ řekl jsem Ealhstanovi, „pro hovězí.“ Starý tesař byl po všem tom veslování bledý jako smrt a já jsem usoudil, že pokud chci, aby mořskou nemoc přečkal, nesmím ho už k veslu pustit. „A myslím, že sníme i tu velrybu, jestli už není shnilá.“

Ealhstan se zamračil a já jsem tušil, co to znamená. Jestli je nablízku větší vesnice, bude vyvržená velryba obraná do poslední kosti. „Mohla tam uvíznout teprve dnes ráno,“ řekl jsem, ale Ealhstan jen zahučel.

Když jsme se přiblížili k pobřeží, pozoroval jsem, jak nad mrtvou velrybou krouží bílí racci. Občas některý z nich slétl až na ni. Brzy jsem měl uslyšet jejich křik a ucítit pach slizkých vodních řas, které moře vyplavuje na břeh.

Mezi muži už panovalo vzrušení. Všichni kontrolovali své zbraně, pročešávali si vousy a přepletali vlasy ztuhlé solí. Uviděl jsem, že k nám jde Olaf. Zůstal stát nad Ealhstanem, chvíli se škrábal na tváři a hleděl na něho. „Sigurd chce, aby se staroch podíval na žebro kormidelního postu,“ řekl pak. „Při bouři zřejmě prasklo a teď se pořád stácíme k pevnině. Je mi zle, když si představím, že by se měl *Serpenta* dotknout Angličan, ale co můžu dělat? Našeho tesaře Arnkela zabili v té vaší posrané vesnici.“

Přikývl jsem a přeložil jsem to Ealhstanovi. Vyrázil ze sebe přiškrčený zvuk a ukázal dlaně. „Vím, že nejsi žádný lodní tesař, ale podívat by ses na to mohl,“ řekl jsem a položil jsem mu ruku na rameno, abych ho uklidnil. Pokud mi bylo známo, Ealhstan nikdy nevstoupil do většího plavidla, než je rybářská loďka se dvěma vesly. Stařec neústupně vrtěl hlavou. „Aspoň předstírej, že se snažíš,“ zasyčel jsem na něj, neboť jsem cítil, že se na mě dívá jarl Sigurd. Neviděl jsem ho, ale slyšel jsem, že sedí někde za mnou a přejíždí brusným kamenem po čepeli svého dlouhého meče.

„Buď mi k něčemu jsi, nebo nejsi,“ ozval se Sigurd. „Přemýšlej o tom, starče.“

„On to opraví, pane,“ řekl jsem a lehce jsem Ealhstana kopl. Zahučel, a kdyby měl jazyk, asi by to bylo něco o zatracených pohanech.

Norové si navlékali drátěné košile a nasazovali si přilbice, zatímco Olaf spustil kotvu. Knut uvolnil kožené řemeny, které procházely šterbinami v trupu a držely kormidelní post ve správné poloze, a vytáhl kormidlo z vody, aby se v mělčině nepoškodilo, neboť sahalo až pod úroveň kýlu.

Předtím, než jsme skočili do vody, jsme si museli zacpat ústa i nos, protože zdechlá velryba se už rozkládala a šířil se kolem ní hrozný puch. Byla doslova obsypaná mouchami a mezi klovanci na nás pokukovali dva havrani, kteří hodovali na jejím velkém žlutém oku.

„Probíhá příliv, Sigurde,“ řekl Olaf, když muži přivázali dvě silná

lana k dvěma balvanům. „Musíme si dát pozor, abychom nedopadli jako tady ta,“ ukázal na mrtvou velrybu.

„Než nastane odliv, budeme mít břicha plná, Strýci,“ odpověděl Sigurd a setřel si cípem pláště z meče mořskou vodu. „Co říkají kosti, *godi*?“ Podivný stařec už předtím našel plochou skálu, na níž rozházel hrst kostí, které připomínaly lidské obratle.

„Mluví o krvi, Sigurde,“ odpověděl téměř šepem a jeho šedé vodnaté oči těkaly po jarlově tváři. Sigurd na okamžik svraštil obočí, ale pak roztáhl rty rozpukané od slunce a soli k úsměvu.

„Vidíš krev z masa, která potřísnila naše vousy, starče,“ řekl a pohlédl na Olafa.

Ten si pohladil velké břicho. „Nevím jak vy, ale já už skoro cítím, jak voní,“ prohlásil a všichni kolem se radostně zazubili. Sigurd poslal čtyři muže na kopec nad pobřežím, aby obhlédli okolí, a ostatní zatím chytali ryby, hráli tafl nebo cvičili boj s mečem a kopím, zatímco my zbývající jsme se připravovali na to, až vyrazíme na výpravu za čerstvým masem.

Ealhstan vyslovil mé jméno. Znělo to z jeho úst jako Ovrík, a když jsem se otočil, hleděl na mě a já jsem myslel, že mě chce proklít za to, že ho nechávám samotného s pohany. Pak ale přistoupil ke mně a objal mě a já jsem ucítil, že v jeho starých pažích je stále ještě síla. Stiskl jsem jeho chatrné tělo a sevřelo se mi hrdlo.

„Já se vrátím, Ealhstane,“ zašeptal jsem mu do ucha. „Oprav jim loď a drž se od nich dál. A nebuď starý tvrdohlavý kozel, rozumíš?“

Zamumlal na souhlas. Odstoupil jsem od něj a otočil se k němu zády. Sigurdovi vlci už stáli s meči, kopími a štíty, připraveni navzdory věštbě svého *godiho* a jeho slovům o krvi vyrazit.

Přestože už nastal duben, ve vzduchu byl stále cítit ostrý chlad, takže jsem byl vděčný za vlněný plášť po lodním tesaři Arnkelovi, který mi dal Sigurd. Když Norové otevřeli truhlu svého mrtvého druha, aby si rozdělili jeho věci, nikdo ho nechtěl. Zatuchlý hnědý plášť jistě pamatoval lepší časy, ale byl velký a hřál mě a to bylo hlavní. Přitáhl jsem si ho k tělu, sevřel jsem jednou rukou jeho okraje a vyrazil jsem za Sigurdovou vlčí smečkou. Cítil jsem se jako ryba zpola vytažená z vody. Byl jsem Angličan i Nor, a přesto pořádně ani jedno, ani druhé. Zašeptal jsem tedy modlitbu ke Kristovi i k Odinovi a oba jsem poprosil, abychom našli jídlo pro sebe a

nenakrmili svými mrtvými těly supy a havrany.

Přede mnou kráčeli bratři Bjarni a Bjorn. Mimoděk jsem pozoroval, jak se jim na hlavě matně leskne šedá helmice, jak jim na zádech poskakuje kulatý štít a v ruce se houpá zlověstná válečná sekera. Náhle Bjarni cosi zamumlal bratrovi, podal mu svou sekeru a obrátil se ke mně. Zůstal jsem stát. Ostatní začali lézt do strmého svahu a chytali se velkých trsů trávy, aby se vytáhli vzhůru, zatímco já jsem stál na vratkých nohou, které si stále ještě nezvykly na pevnou zem. V tu chvíli jsem si přál, abych byl zpátky na *Serpentu* s Ealhstanem.

„Něco pro tebe mám, Osriku,“ řekl Bjarni. Bylo to Bjarniho rameno, do kterého se zabodl můj šíp během boje v Abbotsendu. Měřil si mě nepřátelským pohledem a velké ruce měl zaťaté v pěst. Myslel jsem, že se mě chystá zabít, a o krok jsem ustoupil, ale on mě chytil za plášť u krku a prudkým škubnutím si mě přitáhl k sobě. „K lezení do toho kopce budeš potřebovat obě ruce, pokud nehodláš požádat Odina, aby ti poslal létajícího koně a vynesl tvou prdel nahoru,“ řekl. Pak mi čímsi probodl okraje pláště a strčil do mě tak prudce, že jsem padl na zadek. Podíval jsem se dolů a uviděl jsem hrot šípu s kouskem dřívku – Bjarni mi ho zabodl do pláště tak, že mi ho držel sepnutý jako spona. Na dřívku stále ještě lpěla zaschlá Bjarniho krev. „To je tvůj šíp, chlapče. Schovej si ho,“ řekl. Bez dalšího slova se otočil, hmatl po nejbližším chomáči trávy a začal lézt za svým bratrem.

Na vrcholu svahu jsme uviděli, že země, jež se před námi táhla do dálky, není plochá, ale zvlněná a hustě pokrytá lesy. Potok, který jsem viděl z lodi, byl tady širší, i když ne o moc.

„Tenhle potok nás dovede k obědu,“ prohlásil Sigurd, když jsme poklekli, abychom si nabrali do dlaní čistou vodu a napili se. Věděli jsme, že Sigurd má pravdu, protože lidé si odjakživa staví osady v blízkosti takových pramenů. Jsou jako žíly v našem těle, bez kterých nemůžeme žít.

„Chtěl bych tady vykonat oběť, Sigurde,“ řekl *god*i Asgot a pohlédl vytřeštěnýma očima na jarla. „Víš přece, že jsem viděl krev.“

„Ty vždycky vidíš krev, Asgote,“ odbyl ho Sigurd. „Zřejmě ses narodil s lodním hřebem v každém oku.“ Sklonil se, aby si naplnil koženou láhev vodou. „Tady jsme daleko od našich bohů, starouši. A

co bych podle tebe měl obětovat?“

Godi se otočil a upřel na mě divoký pohled. „Copak jsi slepý, Sigurde?“ zeptal se s rukou na jílci meče. „Piješ z pramene, ale *nevidíš ho*.“

„Rozmysli si, co říkáš,“ varoval ho Sigurd. Vstal a zarazil do hrdla láhve dřevěnou zátku. „Tvůj jazyk se svíjí jako červ.“

„Mluv jasně, Asgote,“ ozval se Olaf. „Nemáme čas na hádanky.“

Godi se ušklíbl a znovu se obrátil k Sigurdovi. „Pramen je živý,“ zasyčel. „Teď spí, ale je živý.“ Sehnul se k vodě, napil se a pak od ní odstoupil. „Had spí, Sigurde. Pokud ho chceš sledovat, musíš mu nabídnout oběť. Jestli se vzbudí a uvidí, žeš to neudělal...“ Odmlčel se a začal se tiše modlit k Odinovi, zatímco ostatní upírali zamračené pohledy na jarla.

Sigurd se dlouho díval do plynoucí vody a pak zvedl hlavu. Viděl jsem, že sleduje pohledem jeho tok. Opravdu se klikatil krajinou jako had, jenž leží ukrytý a čeká na nic netušícího člověka, aby ho uštkl.

„Nu tak?“ promluvil konečně Sigurd a díval se z jednoho muže na druhého. „Hlásí se někdo, kdo chce dobrovolně nastavit krk Asgotově noži? Tak prosím, ať se přihlásí. Jeden z vás se musel dnes ráno probudit s nadějí, že mu *godi* podrízne krk kvůli duchovi anglického potoka.“

Bjarni přistoupil k vodě, spustil kalhoty a vymočil se do ní. „Tohle mu musí stačit,“ prohlásil. Bylo vidět, že se všem po jeho troufalosti ulevilo, jenom Asgot se zatvářil zděšeně.

„Tady máš svou oběť, *godi*,“ řekl Sigurd, zatímco si Sigtrygg stěžoval, že si teď nemůže naplnit láhev, když se Bjarni do vody vymočil.

„Tak si ji naplň o kousek výš, hlupáku,“ poradil mu Bjarni. Sigtryggovu sprostou odpověď přerušil jarl.

„Had nehad, jdeme dál,“ prohlásil a pohlédl na Asgota, „pokud nechceš vysvětlit ostatním, proč budou muset jíst dnes večer znovu sýr a plivat kosti z makrel.“

„Mohl by to být ten chlapec, Sigurde!“ prosil Asgot s divým svitem v očích. „Dovol mi obětovat jeho, to by stačilo. Jak jsi řekl, jsme daleko od domova a musíme si usmířit místní duchy, nebo se aspoň pokusit přimět naše bohy, aby nám věnovali pozornost.“

Ostatní Norové se obrátili a chystali se pokračovat. Sigurd na ně

ukázal na znamení, že se dál nemíní zdržovat. „Slíbil jsem tomu chlapci život, Asgote,“ řekl a zazubil se. „Ty znáš bohy, *godi*, ale já je znám taky a nemyslím si, že Odin žádá Osrikovu krev. Cítil bych to, kdyby to tak bylo.“

Asgot zavrtěl hlavou, až mu zachrastily kosti ve vlasech. „Kráčíš po nebezpečné cestě, jarle,“ prohlásil varovně.

„Žádnou jinou neznám, Asgote,“ odpověděl Sigurd s pohledem upřeným na mě, „a nikdo z mých předků nezemřel v posteli.“ Kývl jsem mu na znamení díky a uvažoval jsem o svých předcích, ať byli kdo byli, a o tom, jestli zemřeli jako šediví starci, nebo s mečem v ruce. A pak jsme šli dál, ale drželi jsme se v uctivé vzdálenosti od potoka a Norové si přidržovali pochvy mečů, aby nechrastily, když jsme sledovali spícího hada a doufali, že ho neprobudíme.

Vedl nás Ivar, vysoký hubený muž známý svým ostřížím zrakem, a netrvalo dlouho a spatřil na světlešedé obloze za pahorkem, který ležel před námi, hnědou skvrnu. Sigurd zvedl ruku a všichni jsme se skrčili v houští a kapradí. Jarl se doplížil k Ivarovi. Čekali jsme. V mírném vánku se ozývalo ševlení koruny statného jilmu a já jsem vdechl vůni jehněd habru vanoucí krajinou.

Po krátké domluvě s Ivarem Sigurd vstal. „Jdeme dál, chlapci, ale opatrně. Nelze věřit hadu, který klouže trávou, ani Angličanovi.“ Šli jsme tedy dál vřesovištěm a stále jsme sledovali potok, jenž se mezi nízkým porostem pučících buků a dubů rozšiřoval, až jsme nakonec vystoupili na plochý vrchol kopce. Před námi se otevřel pohled na shluk doškových chýší posazených v dolíku mezi povlovnými vrchy. Byly dobře postavené a jejich střechy, mířící k obloze jako hroty šípů, sahaly na obou stranách skoro až k zemi. Bylo to místo plné ruchu, možná čtyřikrát větší než Abbotsend, a to znamenalo, že tam je dost mužů na to, aby dokázali pokazit Sigurdovi náladu, kdyby se něco semlelo. Na druhou stranu se dalo čekat, že tam bude nejméně jeden řezník.

„Vezmu s sebou Flokiho, Ostena, Ingolfa, Olafa a Osrika,“ řekl Sigurd. „Drátěné košile, helmice, štíty a sekery necháme tady.“ Několik mužů začalo protestovat. Věděl jsem, že si svých zbraní a zbroje cení nadevše, zvlášť drátěných košil, a neradi se jich vzdávají. Na druhou stranu chápali, že nemohou přijít do cizí vesnice jako horda bojovníků a nevzbudit tím podezření.

„Vezmi s sebou mě, Sigurde,“ prosil Svein se zklamaným výrazem na široké tváři. „Unesu toho dvakrát víc než Floki.“

„Jediná dobrá věc, kterou může bojovník nést, je zdravý rozum, Sveine,“ poznamenal Olaf a obr svěsil ramena. „To jsou Odinova slova, chlapče, ne moje,“ dodal Olaf. „Měl bys být u lodí pro případ, že by tam přišli Angličané. Pak bychom potřebovali tvoji sekeru.“ Svein se znovu napřímil a Osten ho povzbudivě plácl po rameni.

„Byl bys mezi námi moc nápadný, Sveine,“ řekl Sigurd s úsměvem. „Takové svaly, jaké máš ty, Angličané ještě neviděli. Tahle země je tak bohatá, že v ní přežívají i neduživci. Jen zůstaň tady, nebudeme tvou sílu potřebovat.“ Svein se potěšeně zašklebil a vrhl na Flokiho přezíravý pohled. Floki jen zakoulel očima.

Sigurd se obrátil k těm, které si vybral, a já jsem si je prohlédl. Všichni vypadali jako obyčejní muži, kterých si nikdo moc nevšímá, pouze Floki vyvolával svým zjevem dojem člověka, od něhož se nedá čekat nic dobrého. Sigurd mi položil ruku na rameno. „Bylo by lepší, kdyby sis to oko něčím převázal, Osriku,“ řekl.

Položil jsem si přes krvavé oko dlaň. „Budu ho mít zavřené, pane.“

Sigurd zavrtěl hlavou. „Ne. Zakryj si ho.“

Olaf si založil ruce v bok. „A co ty, Sigurde? Co uděláš, abys vypadal jako Angličan?“ zeptal se. Sigurd sraštil obočí. Každého, kdo se na něj podíval, muselo napadnout, že je válečník, a ještě k tomu Nor. A on to věděl.

„Půjdu s nimi já, Sigurde,“ ozval se kapitán lodi *Fjord-Elk* Glum. Vystoupil dopředu, rozvázal si copánky a roztřepal vlasy. „Já vypadám jako Angličan, jen bych potřeboval, aby mi Svein šlápl do obličeje, abych nebyl tak hezký.“

„Hezký?“ ušklíbl se Floki. „Moje prase doma je hezčí než ty.“

„Nezačínej teď o své ženě, Floki,“ řekl Halfdan.

Sigurd zvedl ruku, aby vtipkování zarazil. „Dobrá, Glume, půjdeš místo mě,“ rozhodl. „Ale mluvit bude Osrik,“ dodal. „Vy ostatní budete mlčet. A žádné rozbroje, rozumíte?“

„My? A rozbroje?“ odpověděl Glum, jako by si něco takového neuměl ani představit.

Část mužů chtěla zůstat na místě, aby mohli pozorovat vesnici a v případě nebezpečí doběhnout pro pomoc, ale riziko, že je někdo

uvidí, bylo příliš velké, a tak Sigurd rozhodl, že se všichni vrátí k lodím. Tam jsme se také měli setkat, až nakoupíme zásoby jídla. Spustil se drobný déšť a šedá obloha začala tmavnout, ale to nám vyhovovalo, protože lidé jsou méně ostražití, když se snaží schovat před deštěm. Dokonce se začalo ozývat vzdálené hřmění a Glum si s ostatními vyměnil kradmý úsměv.

„Thor je s námi, chlapci,“ prohlásil, když jsme vykročili k vesnici, a dotkl se jílce meče. Podíval jsem se na své oblečení a uvědomil jsem si, že musím schovat svůj pohanský nůž. A tak jsem ho odvázal od pasu a znovu si ho pověsil na krk a zastrčil pod halenu. Pak jsem se podíval na ostatní, jestli na nich není něco, co by prozradilo, že jsme cizinci. Naše tuniky a pláště se zdály k nerozeznání od anglických, ale norské bronzové nebo stříbrné spony a přezky, na nichž se v různých pokroucených křivkách proplétaly všelijaké obludy, byly jasně pohanské.

„Schovejte si hřebeny pod tuniky,“ řekl jsem Ostenovi, Ingolfovi a Flokimu, kteří je měli pověšené na koženém řemínku na krku. „Takhle je Angličané nenosí.“ Stejně tak jsem jim poradil, aby si přikryli jílce mečů pláští a trochu se rozcuchali, protože Angličané si na hřebeny nepotrpí.

„Takhle ti to sluší, Osriku,“ poznamenal Ingolf a ukázal na pruh bílého plátna, kterým jsem si převázal krvavé oko. „Uvidíš, jak po tobě místní holky půjdou.“

„Stačí mi jedno oko, abych viděl do tvé černé duše, Ingolfe,“ odsekl jsem. Vycenil na mě prořídle zuby, ale o chvíli později jsem se musel usmát, neboť jsem si všiml, že se dotkl stříbrného amuletu ve tvaru Thorova kladiva Mjöllnir.

„Tam je naše maso,“ řekl Glum dychtivě a ukázal na stavení na vrcholu východního kopce vedle kůlové palisády, kterou byla obehnaná vnitřní část osady. Stáli jsme na mýtině plné pařezů a až odsud, z dálky, jsme viděli bílé kusy těl poražených zvířat pověšené na trámech. Dokonce jsem rozeznal napnutý provaz, na němž se třepetali drobní ptáci pověšení za nohy. A když se zvedl větřík, spolu s deštěm k nám přivál pachy toho místa a po pobytu na moři bylo nyní zvláštní cítit zápach dobytka, lidského odpadu a kouře, ale také vůni jídla. Glum se dotkl mé paže a podal mi kožený váček se stříbrnými mincemi. „My počkáme tady, Osriku,“ řekl. „Až nakoupíš

maso, přijdeme pro něj a odneseme ho. Nezapomeň, co jim musíš namluvit. Jsi otrok a děláš to, co ti poručil tvůj pán.“

„Ale vy se musíte schovat,“ řekl jsem. „Tam pod těmi stromy. Vypadáte jako smečka uslintaných vlků.“ Glum přikývl a ukázal ostatním, aby se schovali. Od jihu znovu dolehlo zahřmění a já jsem si přitáhl plášť ke krku, aby mi vítr nestříkal déšť dovnitř. Pak jsem se vydal po blátivé cestě k domu řezníka a v ústech se mi sbíhaly sliny při pomýšlení na jeho šťavnaté poklady.

„Tolik stříbra jsi ještě neměl, Osriku!“ zavolal za mnou Floki. „Jestli nás zradíš, bohové tě proklejí a já si tě najdu!“ Nemusel jsem se ohlížet, abych věděl, že Floki svírá jílec meče a v hustém černém vousu mu jako vlčí tesáky svítí vyceněné zuby.

To stříbro jste vzali lidem, které jste zabili, severane, pomyslel jsem si. Proklejí bohové vás za to, že jste ho ukradli těm, kteří se ho dopracovali těžkou dřinou? Sotva. To vám spíš Njord pošle dobrý proud, Thor vás zahalí hustou mlhou, aby vás ukryl, až se budete blížit ke svým dalším nic netušícím obětem, a bůh války Odin povede vaše zbraně, aby srážely nepřátele, kteří vám nic neudělali.

Šel jsem po vyježděné cestě, jež se vinula kolem chýší, a hodil jsem klacek po psovi, který mě chtěl očichávat. Míjel jsem chýše s otevřenými dveřmi a viděl jsem, jak uvnitř pracují ženy s ručními vřeténky a tkalcovskými stavy a v chabém světle tkají látky. Většina mužů byla zřejmě na pastviskách se stádečky ovcí, i když jsem minul dva, kteří napínali na rám jelení kůže. Začínali oškrabávat chlupy a tuk a ani si mě nevšimli. Z kovárny se ozývalo zvonění kladiva o kovadlinu a bylo v tom cosi uklidňujícího, takže jsem věřil, že se mi nemůže nic stát.

A pak už jsem se ocitl na dvoře, kde viseli dva poražení vepři, několik kuřat, tři skřivani, kteří se stále třepetali na provaze, a dva zajáci, z nichž jeden měl stejně krvavé oko jako já. Z temného vnitřku stavení se táhl hustý kouř, a když jsem nakoukl dovnitř, uviděl jsem další zavěšené kusy poražených zvířat, které se tam udily, a opět se mi z té úžasné vůně seběhly sliny. Dlouze jsem ji vtáhl nosem do sebe, ale pak už z temnoty a kouře vystoupila mohutná postava.

„Máš hovězí?“ zeptal jsem se muže obrovského jako medvěd. Byl skoro stejně velký jako Svein.

„Kdo to chce vědět?“ opáčil příkře. Svěsil z háku vepřovou půlku a hodil ji na velký stůl zacákaný od krve. Pak natáhl do strany přední nohu, vzal sekeru a jedinou ranou nohu usekl.

„Jmenuju se Osríc a přišel jsem koupit maso,“ ukázal jsem váček nadtý stříbrem.

PÁTÁ KAPITOLA

Řezník se jmenoval Eosterwine a mně se ulevilo, když se mě nezeptal, jak jsem k tolika stříbrným mincím přišel. Zřejmě byl jako všichni ostatní obchodníci, ucítil peníze a nemínil se o ně zbytečnými otázkami připravit.

„Nikdy jsi neokusil lepší hovězí, než mám já, chlapče,“ prohlásil s rukama v bok, zatímco Floki a ostatní si nakládali kusy masa na záda a chystali se vydat zpátky k lodím.

„To posoudí až můj pán,“ řekl jsem, „ale i tak ti děkuju, Eosterwine. Bůh s tebou,“ dodal jsem hlasitě, aby to slyšeli i dva muži na koních, kteří se právě blížili. Nevšímal jsem si jich, hodil jsem si na záda zajíce a spolu s ostatními jsem vykročil na zpáteční cestu.

„Dívají se na nás, Strýci,“ zasyčel potichu Glum.

„Vypadají na bojovníky,“ řekl Ingolf.

„Jdi a neciv na ně, nebo si budou myslet, že ses do nich zamiloval,“ zamumlal Olaf. Jezdci pomalu mřili k místu, kde se jejich blátivá cesta křížila s naší.

„A jsme v prdeli,“ prohlásil Floki se zlým úšklebkem. „Zdá se, že je budeme muset zabít.“

„Nevšímej si jich, Floki, a mlč,“ zamumlal jsem.

„Teď je to na tobě, Osriku,“ řekl Glum a v modrých očích mu zablýskl divoký svit.

Opatrně, abychom neuklouzli, jsme se se skloněnými hlavami vlekli s kusy masa po blátivé cestě. Všiml jsem si, že zvonění kladiva v kovárně ustalo, a v duchu jsem zaklel.

„Vidím, že vás čeká hostina,“ zazněl nad námi hluboký sebejistý hlas. Zvedl jsem hlavu a uviděl jsem jezdce s holými svalnatými pažemi plnými stříbrných náramků a pokrytými tetováním. Glum přikývl a pleskl rukou po kusu masa, který nesl na zádech.

„Je mi líto, ale žádná hostina,“ odpověděl jsem s unaveným úsměvem. „Můj pán se vydává na poutní plavbu přes moře do svatých míst a my mu neseme zásoby na cestu. Všechno se nasolí a pak to bude muset vydržet týdny – kéž nás Pánbůh chrání a žehná naší skromné lodi,“ dodal jsem a usmál se na jezdce. „Eosterwine nás ujišťoval, že jsme lepší hovězí ještě neokusili.“

Bojovník zvedl husté obočí. „Eosterwine se chlubí jako král se dvěma kohouty,“ zabručel a pohlédl na svého druha. Ten byl starší a u boku se mu houpal meč s jílcem vykládaným drahými kameny.

„Co se ti stalo?“ zeptal se ten druhý a ukázal na mé zavázané oko.

Zastavil jsem se a obrátil se k jezcům, zatímco Norové pokračovali po cestě. „Při kování mi vletěla do oka železná štěpina, pane,“ řekl jsem a dotkl se pruhu látky přes krvavé oko. „Byl jsem kovářský učeň, ale teď...“ pokrčil jsem rameny, „teď si musím hledat jinou obživu, i když nemůžu říct, že by se mi po mém starém pánu Eoferwikovi stýskalo. Byl to bastard.“

„Takže tvůj nový pán je zřejmě bohabojný křesťan,“ řekl starší jezdec, který seděl na koni rovně jako svíce, s rukama na okraji sedla. „Pouť do svatých míst je úctyhodný úmysl. Kdybychom jen v sobě všichni našli dost trpělivosti pro takovou cestu a dokázali se odpoutat od svých pozemských starostí.“

„Jestli má někdo za života zajištěné místo na nebesích, je to můj pán,“ řekl jsem. „Neodpočíne si, dokud nedosáhne toho, o co mu jde.“ Jezdec zvedl tázavě obočí. „Myslím důstojnosti před Bohem, pane,“ dodal jsem s vážným pokýváním hlavou.

„A jeho loď je zakotvená u bílých útesů?“ zeptal se jezdec. Z nosu a zplihlého kníru mu kapala dešťová voda.

„Ano, pane,“ přikývl jsem. Nemělo smysl pokoušet se lhát a zvyšovat tím jeho podezření. „Za odlivu chceme odplout, pokud povane příznivý vítr.“

„Vy chcete odplout na noc?“ podivil se jezdec a vrhl krátký pohled na svého mladšího druha.

„Náš kapitán tvrdí, že zná moře stejně dobře jako pohané,“ řekl jsem hrdě a pokřižoval se, „a Ealhstan, můj pán, věří, že nás Všemohoucí ochrání od všech nebezpečí.“

„Pak svému pánu vyřídí, že zamhouříme oči a odpustíme mu poplatek za přistání u našeho pobřeží. Vidím, že je dobrý křesťan a poutník s Bohem v srdci.“

„Díky, pane. Vyřídím mu to a on se za tebe jistě u Boží svatyně pomodlí,“ řekl jsem a lehce jsem se mu uklonil. Jenže přitom mi zpod haleny vyklouzl pohanský nůž pověšený na krku. Nedbale jsem ho zastrčil zpátky a vykročil jsem po cestě za ostatními. Čekal jsem, že se za mnou ozve zaskřípání mečů vytažovaných z pochvy, ale zaslechl jsem jen, že jezdec mlaskl jazykem a vzápětí zařehotal kůň. Zhluboka jsem si oddychl, neboť jsem věděl, že oba Angličané otočili koně a odjíždějí.

„Vrátí se?“ zeptal se mě Glum, když jsem své druhy dohonal.

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny. „Možná. Kdyby bylo na mně, zapráhl bych Sveina do *Serpenta* a řekl mu, že ho na druhé straně moře čeká s roztaženými nohama samotná Freya.“

Olaf se usmál. „Vedl sis velmi dobře, chlapče. Sigurd z tebe bude mít radost.“

„Přiměj ho, abychom odpluli, Olafe,“ řekl jsem. Pořád jsem uvažoval, jestli si jezdci všimli mého nože s pohanskou střenkou. „Zkus to, prosím tě,“ dodal jsem.

Olaf zvedl obočí a já jsem mohl jen odhadovat, co si myslí, i když jsem věděl, že Sigurd nepatří k těm, kteří si nechávají radit, co mají dělat.

Blížili jsme se k Thorolfovi hlídkujícímu na útesu nad malým zálivem. Když nás uviděl, vstal a očima hltal kusy masa na našich zádech. „Nechte taky něco pro mě!“ zavolal na nás, když jsme sestupovali úzkou kluzkou stezkou na pobřeží, kde už Norové v dostatečné vzdálenosti od mrtvé velryby připravili hranice dřeva na ohně.

„Ty se starej o to, abys měl oči otevřené, Thorolfe, nebo zůstaneš na sušených treskách tak dlouho, až ti narostou ploutve a budeš pít slanou vodu!“ odpověděl mu Glum. „Nejsme v Haraldově fjordu. Místním lidem je srdečně jedno, že jsi hodný synek, který miluje svou matku. Přibijí tvou kůži na kostelní dveře a budou na ni dvakrát

denně plivat.“

Jakmile mě Ealhstan uviděl, ostře kývl hlavou a pokřižoval se. Věděl jsem, že se za mě modlil, abych se v pořádku vrátil. Složili jsme maso do lodí, i když Sigurd poručil zapálit ohně, abychom mohli upéct dva velké kusy pěkně prorostlé tukem. Pořád drobně pršelo, ale vyplavené dřevo bylo bílé jako kost a suché, takže hořelo dobře.

Pak Olaf zachytil můj pohled, podrbal se v hustém vousu a lehce přikývl. O chvíli později jsem viděl, že přistoupil k Sigurdovi. Nenápadně jsem se k nim přitočil.

„Myslím, že bychom měli brzy zmizet, Sigurde,“ řekl Olaf. „Nevím, ale byl bych radši, kdyby se na nás Angličané dívali přes slanou vodu.“

„Mládenci jsou mokří a hladoví, Strýci,“ odpověděl Sigurd roztržitě, jako by ho víc zajímala veš, kterou si právě vybral z vousu a rozdrtil mezi nehty. „Neodplujeme dřív, než upečou maso a pořádně se nají. Navíc teď vane vítr od jihu. Nemůžu po nich chtít, aby proti němu veslovali s plnými břichy.“

Olaf si vymačkal vodu z dlouhých prošedivělých vlasů. „Podle mě je nebezpečné tady zůstat,“ řekl.

„Kdybychom patřili k těm, kterým vládne strach, nikdy bychom se nevydali na moře,“ odbyl ho Sigurd. „Odplujeme s měsícem, jestli máš takovou obavu z Angličanů. Ale nechme mládence, ať se nacpou, než je zase poženeme do dřiny na moři,“ zazubil se. „Naši otcové přece nebyli muži pluhu.“ Olaf přikývl na znamení, že jarlovo rozhodnutí přijímá, ale v tu chvíli k nim přistoupil Glum. Sebral špetku suchých vyplavených chaluh a pustil je, aby se přesvědčil, kam vane vítr.

„Osric tvrdí, že by se tu mohli objevit Angličané, Sigurde,“ řekl. Dotkl se jílce meče pro štěstí a podíval se na mě. Přišel jsem blíž.

„Myslím, že mají podezření, pane,“ řekl jsem a krátce jsem pohlédl na Olafa. „Viděl jsem jim to v očích.“

Sigurdův výraz ztvrdl. „Nebudu před nimi utíkat, Glume,“ prohlásil. „Odin nemá v lásce zbabělce.“ Glum zrudl a zřejmě se chystal něco odpovědět, ale pak se jen otočil a odešel. „Sundej si tu pásku z oka, Havrane,“ řekl Sigurd s pohledem upřeným na mě. Viděl jsem, že mu vous rozdělil náznak úsměvu.

„Havrane?“ opakoval jsem, ale nenechal jsem se pobízet a rád jsem sundal mokrý pruh plátna, jímž jsem měl převázané krvavé oko.

Sigurd přikývl. „Otec veškerenstva má dva havrany, Hugina a Munina, kteří představují myšlení a paměť. V noci mu sedí na rameni, ale každé ráno odlétají, aby viděli, co se děje ve světě, a mohli o tom svého pána zpravit. Jsou to Odinovi zpravodajci a ty mi je připomínáš, protože jsi také přišel od Odina.“ Ukázal na Flokiho a ostatní. „Přece nemůžeš čekat, že ti budou říkat anglickým jménem. Nejde jim dobře na jazyk.“

„Havran,“ opakoval jsem potichu, jako bych zkoumal, jak mi to zní.

„Ano, jsi Havran,“ potvrdil Sigurd a kývl na Olafa. Ten přistoupil ke mně a podal mi meč v kožené pochvě. Chvějící se rukou jsem ho uchopil a náhle jsem byl stejně němý jako Ealhstan. Sigurd se usmál, poplácal mě po rameni a pak se spolu s Olafem vrátil k ohni. Zůstal jsem stát s mečem v ruce a hleděl jsem na něj, jako by to byl největší poklad na světě.

A když jsem potom zvedl hlavu, uviděl jsem, že se na mě dívá Ealhstan. V očích měl stejně zřetelný smutek, jako byly zřetelné vrásky prozrazující jeho stáří. Ale já jsem na to nedbal, neboť jsem dostal meč. Takže jméno, které mi dal muž, jenž mě před dvěma lety našel, je mrtvé, pomyslel jsem si. A protože jsem měl na rozdíl od většiny Norů tmavé vlasy a Sigurd věřil, že jsem přišel od Odina, Otce veškerenstva, stal jsem se Havranem.

Sledoval jsem, jak se nad žhavými uhlíky dohasínajícího ohně opéká maso, ale má mysl bloudila jinde. Uvědomil jsem si, že teplo, které cítím, nevyzařuje oheň, ale moje pýcha. Tito muži, válečníci a dobrodruzi, mě přijali za svého druha a jejich vůdce mi dal jméno. Havran. Líbilo se mi, i když jsem z něj měl trochu strach, neboť havran je sice Odinův pták, ale také tvor, který se slétá na mršiny. Mrchožrout bitevních polí. Tvor smrti.

Maso chutnalo stejně skvěle jako vypadalo, ale hostina brzy skončila. Už předtím přestalo pršet, a i když nás studilo vlhké oblečení, byli jsme spokojení. Měli jsme plná břicha, byli jsme rozjaření a za svitu měsíce, který postříbřil hřebeny temných vln,

jsme seděli kolem ohňů, smáli se a zpívali. Jako vždy přitom vynikal Eric a stávalo se, že se ostatní odmlčeli, aby mohli poslouchat jen jeho hlas, jenž se jemně chvěl a plynul jako vlny na klidné hladině. Zdálo se, že Glum se už na svého jarla nezlobí, neboť seděli vedle sebe, zpívali a popíjeli, až jim pivo stékalo po vousech a kapalo na tuniky.

„Ti špinaví ťulpasi museli zbaštit Havranovu povídačku o tom, že jsme poutníci jejich Bílého Krista,“ zvolal v jednu chvíli Ingolf a v záři ohně zasvítily jeho prořídle zuby.

„Já si tím nejsem jistý,“ zamumlal přiopilý Glum. „Poutníci... Copak byli slepí? Můj táta by spadl z Odinovy hodovní lavice, kdyby slyšel, že nás někdo považuje za otroky Bílého Krista.“

Sigurd se zazubil. „Tvůj táta už nejspíš spadl na hubu před léty, když spolu s mým tátou soutěžili s Odinem, kdo víc vypije,“ řekl a vrazil svým rohem na pití do Glumova rohu. A nocí znovu zazněl chechtot.

Mně však moc do smíchu nebylo. Nemohl jsem zapomenout na muže se zplihlým knírem a na jeho hrozivě vyhlížejícího druha, a tak, když vyšel měsíc a ozářil mdlým světlem pobřeží, jsem se rozhodl, že budu držet hlídku. „Jestli Bram usnul, zapal té opilé svini vous!“ zavolal na mě Olaf, vytáhl z ohně hořící klacek a zamával jím. Zasmál jsem se a odpověděl jsem, že to udělám. Chvíli jsem jen stál a čekal, až mi oči přivyknou na tmou, a teprve pak jsem s mečem u pasu začal lézt do svahu.

Bram, který převzal hlídku po Thorolfovi, byl mezi Nory znám svou láskou k silné medovině stejně jako schopností spoustu jí vypít. Ale když jsem se dostal přes poslední travnatý okraj svahu, uviděl jsem, že ho nebudu muset budit. Klečel na jednom kolenu za svým kulatým štítem.

„Dolů, chlapče,“ zasyčel na mě a dál zíral do tmy. „Máme hosty.“

„Kolik?“ zeptal jsem se a pohlédl jsem na roh, který měl pověšený na zádech. Cítil jsem, jak mi v uších tepe krev.

Bram jen pokrčil širokými rameny a pořád napjatě hleděl k dubům a habrům, jimiž byla kopcovitá krajina porostlá. „Nemůžou být daleko,“ zamumlal. „Cítím je jako pes,“ dodal a potáhl nosem.

Podíval jsem se na pobřeží, kde poblikávaly ohně a kolem nich seděli nic netušící Norové. „Musíme dolů,“ zašeptal jsem, „varovat

ostatní.“

„Nebo ty bastardy trochu zpomalíme,“ řekl Bram a zašklebil se. Díval se před sebe, ale já jsem věděl, že jedním okem pokukuje po Valhalle. S tichým zaskřípáním vytáhl meč. „Dopřejeme našim chlapcům, aby si poslechli, jak kvičí anglická prasata.“

Chytil jsem ho za rameno. „Ne, Brame, musíme pryč!“ zašeptal jsem.

Otočil se ke mně. „Dobrá, chlapče, tak až napočítám do tří...“ Přikývl jsem. „Jedna, dvě, tři.“ Obrátil jsem se, přelezl jsem vrchol a pustil se dolů. Klouzal jsem po suti a přeskakoval balvany, přitom mě pochva s mečem bouchala do nohou a plášť jsem táhl za sebou jako pták zlomené křídlo. Cítil jsem však, že jsem sám. Že Bram za mnou není.

Nebylo třeba, abych křičel, protože muži na pobřeží zaslechli, jak se hrnu dolů, a vyskočili s tasenými meči a zvednutými štíty. Zakopl jsem a převalil se, ale to už jsem byl dole.

„Co se děje, Havrane?“ zvolal Sigurd. Stál s mečem v jedné ruce a s rohem na pití v druhé a hleděl na vrchol svahu, který se ztrácel ve tmě.

„Jsou tady, pane!“ vyhrkl jsem ze země. Vstal jsem a snažil se popadnout dech.

„Kolik jich je?“ zeptal se a odhodil nedopitý roh.

„Hodně,“ odpověděl jsem. Náhle se ozval táhlý zvuk norského válečného rohu. „Bram,“ ukázal jsem na svah ozářený mdlým měsíčním světlem.

„Štítovou hradbu!“ zvolal Sigurd. „Postavte před loděmi štítovou hradbu!“ Ani to nebylo třeba, protože jeho muži se už sami řadili do valu štítů a těl.

„Uhaste ohně!“ křičel Olaf, když si uvědomil, že by Angličané mohli shora střílet svými prokletými šípy. Sigurd, Bjarni a Bjorn opustili řadu a začali rozkopávat hořící větve, až do tmy vytryskly gejzíry jisker. Žhavé uhlíky však stále zářily a vrhaly na nás matné oranžové světlo, které nám mohlo posvítit na cestu na onen svět, kdyby se Angličané dostali na dostřel.

„Takhle se na to musí!“ zvolal Floki, spustil u jednoho z ohňů kalhoty a zvedl drátěnou košili. Uhlíky v proudu moči zasyčely a začaly hasnout. To už se ale na vrcholu svahu objevily temné

postavy a shora skutečně začaly létat ohnivé šípy.

„Parchanti, pokoušejí se nás zapálit,“ zavrčel Olaf. Jenže šípy dopadaly na mokré oblázky a všechny se syčením a prskáním zhasínaly.

„Už jsme měli být na moři!“ vyštěkl vztekle Glum, zatímco si pod bradou utahoval kožený řemínek přilbice.

„Kdy se z tebe stala stará baba, Glume?“ zeptal se Sigurd a dál přecházel před štítovou hradbou jako hladový vlk. „Klid, chlapci, jenom držte štíty nahoře.“ Do Bjarniho přilbice narazil ohnivý šíp. „A ty, Eriku, zastrč bradu, jestli nechceš, aby ti udělali ještě jednu díru do krku.“

„Jsou taky tamhle, Sigurde!“ ozval se starý Asgot a ukázal kopím na moře, kde nad vlnami poskakovaly tucty plamenů. Rybářské loďky plné mužů s hořícími poleny se houpaly nebezpečně blízko zádím *Serpenta* i *Fjord-Elka*.

„Chtějí nám zapálit lodě!“ zvolal kormidelník *Serpenta* Knut a pokusil se vystoupit z řady, ale jeden z mužů ho chytil za paži a zadržel ho.

Ealhstan ze sebe vyrazil hrdelní zvuk, možná to byl smích. Otočil jsem se a uviděl jsem, že klečí s podivným úsměvem na rtech za štítovou hradbou. To už se z temnoty vynořili Angličané a zhmotnili se v masu štítů, přilbic a čepelí zbraní.

„Slíbil jsi mi půdu mnichů a farmářů, Strýci,“ zašeptal Sigurd. „Řekl jsi, že je tam na deset mužů jeden bojovník. Ale tihle nevypadají na mnichy.“

Olaf pokrčil rameny. „Asi se to tu změnilo. Už je to deset let, co jsem tu byl naposledy.“

Sigurd si jen odplívl. „Knut, vezmi deset mužů a obsaďte lodě. Jestli je zapálí, jsme vyřízení.“ Knut přikývl. Rychle vybral deset mužů, rozběhl se s nimi do příboje a všichni pak vyšplhali po příďových lanech do lodí. „A teď, chlapci, je přivítáme trochu hřmotu!“ zvolal Sigurd a Norové začali bušit meči o štíty. „To je ono! Probudte naše bohy!“ křičel Sigurd. „Dopřejte svým otcům ve Valhalle, aby si poslechli vaši válečnou píseň! A ukažte Thorovi, jak se dělá bouře, aby na vás žárlil!“

Angličané už byli asi padesát kroků od nás a řadili se do štítové hradby. Někteří dokonce bouchali meči o štíty jako my. Přestože

svítil měsíc, nedokázal jsem rozeznat jednotlivé tváře, ale dav nepřátel jsem viděl dost jasně, a protože jich stále přibývalo, věděl jsem, že nás čeká hrozný boj.

„Proč nestřílejí?“ ozval se nad hlukem Bjarniho výkřik. Uvědomil jsem si, že má pravdu. Žádné šípy už proti nám nelétaly. Ohlédl jsem se na obě naše lodě a uviděl jsem, že Knut a jeho muži na nich stojí se zvednutými štíty. Dokonce nasadili na před hlavu obrovského hada Jörmunganda, třebaže už bylo pozdě na to, aby jím nahnali strach pevninským duchům. „Jde jim o nás, ne o lodě!“ zvolal jsem. Všem bylo jasné, že stačí vrhnout jediné hořící poleno, aby dřevo nasáklé dehtem vzplálo, a pak by *Serpent* a *Fjord-Elk* chrlily k noční obloze oheň.

Sigurd mžoural přivřenýma očima do tmy a já jsem věděl, že se snaží přijít na to, proč se Angličané zastavili, když by nás mohli pouhou přesilou zatlačit do moře.

„Dost, chlapci!“ křikl a zvedl velký kulatý štít. Jeden z Norů bušil mečem do štítu dál, ale Sigurd na něj zavrčel a muž toho nechal.

„Jsi skopová hlava, Kone,“ zasyčel Floki.

Sigurd vystoupil vpřed a štítová hradba se za ním okamžitě uzavřela. „Přišli jste bojovat, nebo tam hodláte trčet jako balvany?“ zvolal anglicky na temnou masu pod svahek. Zvuk jeho hlasu se odrazil od skal a mísil se s šuměním příboje. Nikdo mu neodpověděl. „Tak co, Angličané? Máme tady medovinu, můžeme se spolu napít.“

Z valu nepřátel vystoupil temný stín a blížil se k němu. „Přicházím si s tebou promluvit, pohane,“ řekl muž. Byl vysoký, dobře ozbrojený a měl dlouhý hladký knír. „Potom můžeme bojovat, pokud budeš chtít.“

„Řeči jsou záležitost žen!“ odsekl Sigurd.

„Stejně jako truchlení, pohane,“ odpověděl Angličan, „což vaše ženy čeká, když budete tak hloupí a nevyužijete příležitost, kterou vám nabízíme.“ Sigurd mlčel. „Vystup, Nore,“ ozval se znovu Angličan. „Setkáme se uprostřed.“

„Nechod, Sigurde. Zabijou tě,“ varoval jarla Olaf, který tomu, co bylo řečeno, rozuměl, protože právě on naučil Sigurda anglicky. Viděl jsem, že Sigurd zvažuje, jak se zachovat, ale pak se nahrbil, jako by se chystal k zápasu, odplivl si a vykročil vpřed.

„Já půjdu, pane,“ vyhrkl jsem náhle a vystoupil jsem z řady.

Sigurd se otočil. „Nech mě, abych s nimi promluvil,“ řekl jsem. „Umím jejich jazyk líp než ty a poznám, kdyby nás chtěli obelhat.“

Sigurd přikývl a mávl svým štítem dopředu. „Dobrá, tak běž, Havrane. Zaleť k nim a zjisti, o co jim jde.“ Zastrčil jsem meč do pochvy, ale štít jsem měl stále připravený. Tak jsem vykročil k Angličanovi.

Když jsem se k němu přiblížil, poznal jsem, že je to jeden z těch dvou jezdců, s nimiž jsme se setkali na zpáteční cestě s masem – ten starší, který seděl na koni rovně jako svíce. A po jeho levici stál ten druhý, svalnatý bojovník s náramky na pažích. „Ty budeš mluvit za svého pána?“ zeptal se starší Angličan.

„Budu za něho poslouchat,“ odpověděl jsem. „Až mu povím, co jsi řekl, bude mluvit sám za sebe.“

Muž přikývl a prohrábl si rukou světlé vlasy. „Jsem Ealdred a tohle je moje panství. Jako cizinci...“, odmlčel se a pohlédl na můj meč, „jako ozbrojení cizinci jste hrozbou pro místní lid, který u mě hledá ochranu. Máme dost potíží s Walesany,“ ukázal na západ. „Co tady chcete? Míníte nás ohrožovat?“

„Jsme větší hrozba, než si myslíš,“ odvážil jsem se říct. Pohlédl jsem mu do očí, ale musel jsem sevřít jílec meče, aby se mi nechvěla ruka.

Koutky Ealdredových úst se pod dlouhým knírem nepatrně roztáhly k úsměvu. „Víš dobře, že stačí jediné mé slovo a vaše lodě budou hořet,“ řekl.

„Jenže bez nich nebudeme mít jinou možnost než bojovat, dokud nepadneme, nebo nepřejdeme přes vaše mrtvoly,“ odpověděl jsem. „Viděl jsi někdy, jakou smrt dokáže rozsévat padesát Norů ve zbroji, s meči a sekerami?“ ukázal jsem na naši štítovou hradbu. „Jsou to nejlepší válečníci na světě.“

Ealdred se zamračil. „Moc mluvíš na někoho, kdo řekl, že bude jen poslouchat. A tvá angličtina je na pohana příliš dobrá,“ dodal a pohladil si knír. „Možná se mi podaří přesvědčit tě, že jsem přišel, abych to vyřešil bez boje.“ Otočil se ke svému druhovi. „Maugere, přiveď toho Nora a pusť ho,“ řekl. Urostlý bojovník odešel a za chvíli se vrátil s mužem, který měl ruce svázané za zády.

„Brame!“ Vyhrkl jsem. Bram kulhal a v mihotavém světle anglických pochodní bylo vidět, že má tvář a vous temné krví a oči

opuchlé, jako by je měl zavřené.

„Na utíkání jsem nikdy moc nebyl, chlapče,“ zamumlal. „Nohy mám jako sloupy.“ Stál se skloněnou hlavou a vypadal zahanbeně, že je spoutaný. Mauger ho postrčil dopředu. Vytáhl jsem meč, přerezal mu pouta a poslal ho k Sigurdovi.

„To zvíře zabilo dva naše muže,“ řekl Ealdred se zdviženým obočím. „Ale já jsem jeho život ušetřil, abych vám ukázal dobrou vůli.“ Pomyslel jsem si, že musí mluvit pravdu, neboť správně by měl ty, které Bram zabil, pomstít jeho krví. „Takže jsi nyní ochotný mě poslouchat, pohane?“ zeptal se mě.

Zastrčil jsem meč do pochvy a pohlédl jsem na anglickou štítovou hradbu. Byla delší než naše, mnohem delší, navíc v ní místy stáli čtyři muži za sebou. „Ano, poslouchám,“ přikývl jsem.

„Tak co, Havrane?“ zeptal se mě Sigurd. „Chtějí bojovat, nebo ne?“ Norové stáli v sevřené řadě, štíty zvednuté, sekery a meče dychtící po krvi.

„Jmenuje se Ealdred,“ řekl jsem, „a je to ealdorman a bratranec krále.“

Sigurd pohrdlivě našpulil rty. „Jakého krále?“ zeptal se.

„Wessexského, Egberta,“ odpověděl jsem.

„Takže opravdového krále,“ ušklíbl se Sigurd. „Mám mu políbit ruku teď, nebo až mu ji useknu?“ řekl hlasitě anglicky.

„Pověz mu, že chceme bojovat s králem, ne s jeho psy!“ křikl Olaf.

„Ealdred řekl, že tvoje sláva se šíří jako bouře, jarle, a že vzbuzuješ strach v srdcích mužů a nutíš rozechvělé rty božích dětí šeptat modlitby.“

Sigurd se tomu zasmál. „Znamená to, že se mnou chce bojovat, nebo mi lézt do prdele?“

„Chce se s tebou napít, pane,“ řekl jsem. „Zve tě, abys přišel do jeho síně, pil s ním medovinu a mluvil s ním o podmínkách obchodu.“

Sigurd se zaklonil a rozesmál se. „Tak králův bratranec se mnou chce pít? U všech hromů, tihle Angličané jsou ale divní lidé. Chce se mnou pít...“ Obrátil se ke svým mužům, ale pak pohlédl znovu na

mě a upřel na mě ledový pohled. „Pověz Ealdredovi, aby šel a dělal si legraci ze svého krále, a ne ze mě. Nejdřív hrozí, že zapálí mé loď, a pak čeká, že s ním půjdu do jeho síně a budu s ním popíjet? Za co mě má? Já nejsem žádná děvka!“ vykřikoval vztekle. „To bych se spíš vydal na plavbu ke slunci, než šel s ním do jeho síně!“

„Má spoustu bojovníků, pane,“ řekl jsem tiše. „A zapálí naše loď, když bude chtít. Jak mu v tom chceš zabránit? Je odhodlaný jít proti tobě, když mu nevyhovíš. Vidím to na něm.“ Sigurd znovu pohlédl na své muže, kteří se na chvíli shlukli kolem ztlučeného Brama s opuchlou tváří. Ten sevřel pevně sekeru a s nenávistí se díval na Angličany. Věděl jsem, že by stačilo jediné Sigurdovo slovo a všichni by se vrhli do boje na život a na smrt. Ale skutečně by si tím vysloužili slávu? Jak by se mohlo vzpomínat na jejich činy, kdyby nezůstal nikdo živý? Kdo by pak vyprávěl o jejich odvaze a hrdinství u ohnišť v síních doma na severu? Neboť jakmile padnou mrtví a jejich duše se dostanou do Odínovy hodovní síně, jejich nepřátelé začnou šířit zcela jiný příběh, v němž budou hrdiny oni.

Sigurd se zamračil. „Co ode mě chce, Havrane? Můj jantar? Moje brusné kameny? Ne,“ zavrtěl hlavou.

Pokrčil jsem rameny. „To mi neřekl, i když mi dal své slovo, že pokud budeš souhlasit a půjdeš s ním do jeho síně, poručí svým mužům, aby hodili hořící polena do vody.“

„Dal své slovo tobě, ale ne mně,“ opáčil Sigurd a potáhl se za vous. „Je podivné, Havrane, že mě žádáš, abych věřil slovu Kristova stoupence. A ještě podivnější je, že já to poslouchám.“

„Co jiného nám zbývá?“ řekl jsem. „Ealdred může mít až dvě stovky kopiníků.“

Sigurd posměšně odfrkl. „Ale jen pár jich budou bojovníci. Většina ostatních by radši ostříla radlice pluhů nebo seděla doma u svých ohnišť.“ Přesto dvě stě kopiníků bylo moc a Sigurd věděl, že proti takové síle nemůže bojovat a doufat ve vítězství. „Dobrá,“ řekl a kývl hlavou směrem k Angličanům, „vyřiď Ealdredovi, že s ním popiju medovinu. Ale přísahám při Odínovi, že jakmile ucítím zradu, useknu mu hlavu.“

Vrátil jsem se tedy se Sigurdem k Ealdredovi a ealdorman udělal, co slíbil, a plameny v rybářských člunech zasyčely ve vodě. Naše válečné loď znovu obestřela tma a já jsem se dotkl nože s kostěnou

rukojetí s pocitem úlevy, že nebezpečí pominulo.

„Jsem Sigurd, syn Haraldův, ale říkají mi také Sigurd Šťastný,“ prohlásil jarl, když se zastavil před Ealdredem a jeho prošedivělými strážci.

„To jméno se k tobě hodí,“ odpověděl ealdorman s pokřiveným úsměvem. „Tví muži musí být vděční za to, že o ně má jejich pán starost a nechce zbytečně marnit jejich životy, neboť by ani sebestatečnějším bojem nic nezískali.“ Zvedl ruku nad hlavu a já jsem se otočil a uviděl jsem, jak se rybářské loďky plné mužů a ohňů vzdalují od Sigurdových lodí.

Sigurd pohlédl na bojovníky kolem Ealdreda a zatvářil se, jako by na něho neudělali valný dojem. „Půjdem do tvé síně, Ealdrede, ale jakmile uvidím sluhu Bílého Krista, vrazím mu do břicha meč.“

„Jeden křesťanský kněz se pokusil jarla Sigurda otrávit,“ řekl jsem Ealdredovi na vysvětlenou.

Zdálo se, že to ealdormana překvapilo, protože se zamračil a potáhl se za dlouhý knír. „Šepot Ducha svatého ve vánku může někoho zlákat k zoufalým činům, jarle Sigurde,“ řekl a pokřičoval se. „Ale ujišťuji tě, že já držím své kněze na uzdě,“ dodal s úsměvem. „Tak půjdeme?“

Sigurd se hlasitě zasmál a Ealdred a jeho lidé se na sebe rozpačitě podívali. „Půjdu, až budu připravený, Angličane,“ řekl Sigurd, otočil se a zamířil zpátky ke svým mužům. Šel jsem za ním.

Norové zatím utvořili seskupení ve tvaru klínu, kterému se říká kančí kel, jak mě poučil Olaf. Stáli zády k moři a v mdlém šedavém světle, jež se odráželo od hladiny pod východním obzorem, čekali se zdviženými štíty a kopími připraveni k boji. Na mě se místo v kančím klu nedostalo, protože jsem nebyl bojovník. V těchto těsných bojových seskupeních musí každý bezvýhradně věřit muži vedle sebe, že bude držet štít tak, aby se jeho okraj překrýval s okrajem štítu souseda, a že jeho paže s mečem bude silná. Zůstal jsem tedy vzadu s Ealhstanem.

„Nevím, na co Sigurd čeká,“ řekl jsem mu. Otočil se a pohlédl za tříštící se příboj, z něhož na nás dýchal chlad. Čluny s posádkami, které hrozily, že zapálí naše loď, už zmizely, zatímco Ealdredovi muži ustoupili od pobřeží, takže se z nich znovu staly jenom temné tvary vystupující na pozadí bledého křídového svahu. „Proč nechce

jít do ealdormanovy síně?“ uvažoval jsem, když jsem viděl, že jarl hovoří s Olafem. „To jen podráždí Ealdredovu hrdost.“

Ealhstan ukázal na šedavý obzor, nadul vyhublé tváře a foukl mi do obličeje. Náhle jsem pochopil. Vál vítr od jihu. Sigurd věděl, že i kdyby dokázal Angličanům odolávat dost dlouho, aby se jeho muži stačili dostat na loď, bylo by těžké veslovat proti vlnám a vzdálit se mimo dosah člunů s ohnivým nebezpečím, které by jistě zůstaly připravené poblíž. A taky bychom museli přečkat déšť ohnivých šípů z pobřeží, než bychom dostali nasmolené trupy lodí mimo jejich dostřel. I Sigurdovi se to zdálo příliš riskantní, a třebaže se to mohlo jevit jako projev neústupné norské pýchy, ve skutečnosti tím chtěl jarl pouze získat čas. Tak jsme tedy čekali a mezitím se nad východní obzor vyhouplo slunce, zalilo svět zářivým ranním světlem a odhalilo unavené tváře Norů. Ti stále drželi svůj bojový šik, stejně jako Ealdredovi muži. Trvalo to dlouho, a teprve když později vítr dostatečně opadl, usoudil Sigurd, že aspoň jedna z jeho lodí má šanci dostat se na moře, kdyby proti nám Ealdred obrátil svá kopí.

„Zůstaň u lodí, Glume,“ řekl a dal znamení mužům z posádky *Serpenta*, aby se připravili. Ochotně poslechli, zavěsili si štíty na záda a protahovali si strnulé údy. Glum přeskupil zbývající muže do menšího, ale stále pevného a děsivého kančího klu, a Sigurd mi pokynul, abych s ním šel do Ealdredovy síně. Bramovi řekl, aby zůstal s Glumem, protože je potlučený a kulhá, ale Bram to s klením odmítl a zvedl štít a kopí.

„Zůstaň tady, já musím jít se Sigurdem,“ řekl jsem Ealhstanovi a sevřel jsem mu hubenou paži. Přikývl a na oplátku zase on sevřel ruku mně a upřel na mě pohled plný obav. „Neměj o mě strach,“ uklidňoval jsem ho. „Vrátím se, abych viděl, že z tebe neudělali pohana, zatímco budu pryč,“ dodal jsem a usmál se na něho, i když jsem věděl, že nemá strach o sebe, ale o mě. A pak už jsem ho opustil a následoval Bjorna a Bjarniho dřív, než se Ealhstanovy obavy přenesou na mě.

Lezli jsme do svahu porostlého kapradím, břízami a ostatními keři hlodáše, v nichž to jen bzučelo včelami, prošli jsme mezi zakrslými duby, jilmy a jasany, až jsme dorazili na mýtinu plnou pařezů, kde předtím čekali Olaf, Glum, Floki a ostatní, když jsem se vypravil do vesnice kupovat maso. Pak jsme s určitým odstupem

následovali Angličany a scházeli ze svahu po blátivé cestě a já jsem si přál mít kopí jako ostatní Norové, když jsem viděl, jak se opírají o jejich násady, aby neuklouzli.

„Zítra touhle dobou budeme boháči,“ řekl Bjorn svému bratru Bjarnimu, když jsme sestupovali do údolí podobnému mělké míse, v němž Ealdredovi lidé žili, někteří za ochranou nízké kůlové palisády. Vlčí smečka si místo dychtivě prohlížela a muži se zubili při pomyslení, co jim může nabízet: jídlo, stříbro a ženy, pro Nory všechno skvělé a žádoucí věci. Na několika místech, kde se terén zvedal, mizel potok v zemi, ale opět se objevoval. Plynul ze středu vesnice, jak Sigurd předpokládal, kde poháněl staré mlýnské kolo, jehož pravidelné žbluňkání rušilo ticho klidného odpoledne. Jemně mžilo, zatímco vesničtí lidé pásli dobytek, nosili vodu a dříví, sprádali vlnu a tkali z ní látky. Z kovárny se ozývalo zvonění kladiva, hrnčíři hnětli hlínu a řemeslníci všeho druhu opracovávali dřevo, kámen, bronz, stříbro a kosti.

„Možná boháči, možná mrtvoly,“ odpověděl Bjarni bratrovi. Ze střech chýší stoupal dým a vytvářel nad vesnicí mlžný příkrov. Příjemná vůně páleného dřeva mi připomněla Abbotsend.

„Zdá se, že by se tady dobře žilo,“ poznamenal Olaf a ukázal na hromady dřeva a zpola postavené chýše na okraji vesnice. „Je tu dobrá půda a spousta práce pro muže...“

Ealdred se před nimi v sedle otočil a ukázal na kamenné základy nějaké zbořené stavby. „Tady stavíme nový kostel, ale ten už bude kamenný. Nemůžeme budovat příbytek pro našeho nebeského otce ze slámy a prasečích hoven.“ Kameny základů vypadaly, jako by pocházely ze staré strážní věže na kopci nad Abbotsendem, ale vedle se vršila hromada dalších, ještě hrubých, neotesaných. „Můj kameník mi řekl, že bude trvat dva roky, než ho postavíme, a to znamená spíš tři nebo čtyři roky. Ale staré základy jsou pevné. Ti dávní lidé uměli stavět z kamene. Člověk se musí divit, co se s nimi stalo, nemyslíte?“ Sigurd pohlédl na Olafa, ale ten jenom bez zájmu pokrčil rameny. „Od mnichů jsem se dozvěděl, že to kdysi byl pohanský chrám,“ pokračoval Ealdred a zvedl prst. „Ale teď to bude stánek našeho Boha.“ Všiml si, že se Norové zamračili. „Nedivím se, že to tvé lidi nezajímá, když žijí mimo stín Nejvyššího jako ty,“ dodal.

„Naši bohové s námi jdou všude tam, kam jdeme my,

Angličane,“ odpověděl mu Sigurd. „Tady,“ dotkl se Odinova amuletu na krku, „a tady,“ udeřil se do hrudi.

„Nechtěl bych být na tvém místě, až nastane soudný den,“ zabručel Ealdred. Seskočil z koně a podal uzdu sluhovi. „Počkejte tady, oznámím váš příchod.“ Zmizel v domě, velkolepé stavbě z nepálených cihel s vysokou špičatou střechou pokrytou novými došky. Sigurd se otočil ke svým mužům a přiložil si dva prsty k oku, což znamenalo, že mají zůstat ostražití. Kousek od nás stála skupina chlapců s dřevěnými meči a vzrušeně nás pozorovali, zatímco muži a ženy si hleděli své práce, i když jsem zachytil pár kradmých pohledů, v nichž byl patrný strach. *Máte proč se bát, pomyslel jsem si. Já už vím, jak dokáží tihle muži zabít takové, jak jste vy. Viděl jsem, jak zapalují domy podobné vašim, a taky jak dělají krvavého orla.*

Poplálal jsem Ealdredova koně po boku a ten zařehotal a uskočil tak prudce, že se sluhovi málem vytrhl. „Cítí z tebe moře, Havrane,“ řekl Olaf a pozoroval čeledína, který klel a snažil se zvíře uklidnit. „Koně se moře bojí, stejně jako se bojíme my samotné Hel a jejího pekelného psa.“ Věděl jsem, že napůl bílá, napůl černá děsivá bohyně vládne říši mrtvých, v níž končí duše těch, co zemřeli stářím nebo nemocí. „Hlavně, mládenci, držte meče pěkně v pochvách,“ varoval Olaf. „A ty, Eyjolfe, si svěs sekeru. Trčí ti jako ocas dychtivý po ženské.“ Všichni se rozchechtali a napětí se na chvíli uvolnilo. Ale pak je Sigurd opět zmrazil.

„Ale pořád buďte ostražití, chlapci,“ řekl a ponořil ruce do sudu s dešťovou vodou vedle vchodu do domu. „Jestli nás Angličané zradí, budeme se muset zpátky k moři probít.“ Muži přikývli. Chlapci s dřevěnými meči začali mezi sebou bojovat, aby těm modrookým mužům ze severu s velkými válečnými sekerami, kopími a kulatými pomalovanými štíty předvedli, co už se zbraněmi dovedou.

V tu chvíli jsem byl v pokušení rozběhnout se do domu za Ealdredem, povědět mu, co se stalo v Abbotsendu, a utéct od Norů. Ale vzápětí jsem si uvědomil, že pak by Ealhstana nečekalo nic jiného než smrt. A i kdyby ho nechali naživu, nemohl jsem ho opustit. Navíc bych byl pro Ealdredovy lidi podivným cizincem s krvavým okem, kterého by se báli stejně, jako se mě báli lidé v Abbotsendu.

Jak žádal zvyk, nechali Norové zbraně venku, kde z nich čeledíni

a sluhové nespustí oka. Tak aspoň Ealdred ujistil Sigurda. „Slyšel jsem, že seveřané jsou pověstní láskou ke svým zbraním,“ řekl s úctou. „Máte mé slovo, že se jich nikdo ani nedotkne. Ale musejí zůstat venku.“

Sigurd souhlasil, trval však na tom, že nechá venku pět mužů včetně Sveina, aby je střežili. Mezitím se před Ealdredovou síní shromáždil menší hlouček místních mužů, kteří nás pozorovali, upravovali si pláště, tuniky a spony a já jsem uvažoval, jestli se k nám připojí.

„Aspoň vidíš, že pověst o nás mluví pravdu,“ řekl Sigurd s křivým úsměvem jednomu z Ealdredových sluhů. „Milujeme své zbraně víc než ženy. Dobrému meči může člověk věřit, dokonce i tomu, který je krásný,“ zazubil se. „Ale ženě? Nikdy.“

Muž se chvíli tvářil rozpačitě a pak se lehce uklonil. „Jste hosté mého pána a bude to, jak jsi řekl. Přinesu těm, co zůstanou tady, medovinu.“

Z domu vyšel Ealdred a zůstal stát na prahu. „Pojď dovnitř, Sigurde,“ vybídl jarla. „Na mořském vzduchu člověku vyschne v krku, nemyslíš? Ale já mám dost pití, kterým bychom mohli vyprahlá hrdla svažit.“ Bjarni hlasitě psoval a postrčil mě dovnitř. Vstoupil jsem do Ealdredovy síně.

Místnost byla chabě osvětlená několika čadícími svícemi. Průvan rozháněl kouř z ohniště do všech stran a někteří z nás se rozkašlali. Závěsy zčernalé kouřem se lehce vlnily, ale přesto příliš vzduchu dovnitř nepouštěly. Vzdálený konec síně oddělovaly dva velké tkané závěsy s vyobrazením Krista na kříži.

„Vidíte toho jejich vychrtlého boha?“ ukázal na ně Bjarni a zakroutil hlavou. „Vypadá jako vrabec, kterého pověsili do kouře, aby se vyudil. Nemůžu si pomoci, ale ti křesťané jsou divní.“

„Takhle já se modlím k jejich Bílému Kristovi,“ řekl Osten a dlouze říhl. „Doufám, že mají aspoň dobré jídlo, když se musejí klanět před tak ubohým bohem,“ dodal a šťouchl loktem do Thormoda. Ten jenom hladově zamlaskal. Njal vzrušeně kopl do nohy Sigtrygga a ukázal hlavou na hezkou dívku, která přikládala na oheň pod velkým kotlem, z něhož se linula vůně vařené zeleniny. Dívka se tvářila, že si nás nevšímá, ale když pak přistoupila ke stolu a začala krájet maso k vaření, zahlédl jsem, že jí koutky úst cukly v

náznaku šelmovského úsměvu.

„Viděls to, Sigtryggu?“ řekl Njal a nafoukl se. „Zdá se, že se jí starý Njal líbí.“

„To jsem teda neviděl,“ pokrčil Sigtrygg rameny. „Ale nic si z toho nedělej, kamaráde, a klidně si tomu věř, jestli ti to stačí.“ Jenže Njal ho ani neposlouchal, jak byl dívkou zaujatý.

„Posaďte se,“ vyzval je Ealdred a ukázal na dlouhý dubový stůl a hodovní lavice, které se táhly téměř přes celou délku síně. Teď už také vcházeli dovnitř místní muži, které jsem viděl venku, s prázdnými pochvami u boku, ale s očima plnými nedůvěry. „Pověz mi o svých plavbách,“ pokračoval Ealdred zvesela k Sigurdovi. „Měli jsme tu před pár měsíci obchodníka z daleké Frankie, ale neuměl anglicky a já bych stejně jeho slovům páchnoucím česnekem nevěřil. Jak dlouho už jste na moři, Sigurde Šťastný?“ zeptal se a na rtech pod svěšeným knírem mu zahrál zlomyslný úsměv.

„Ano, povím ti svůj příběh, ale nejdřív se napijme, aby se mi nelepil jazyk na patro,“ odpověděl Sigurd. „Stačí jeden pohár,“ řekl a zvedl ne jeden, ale tři prsty. „Na obchod, který spolu uzavřeme.“

„Samozřejmě, samozřejmě,“ souhlasil Ealdred. „Ethelwolde, přines našim hostům něco na svlažení hrdla!“ zvolal a během chvíle před námi stály poháry z olšového dřeva naplněné až po okraj sladkou medovinou. Brzy se ealdormanova síň rozezvučela společným halasem Norů a Angličanů. Sám Ealdred seděl v čele stolu mezi prošedivělým bojovníkem, který se mnou mluvil předešlý den, a dalším mužem, jehož tvář byla tak poznamenaná jizvami, že vypadala jako strnulá maska.

Uvědomil jsem si, že se na lavici kolébám ze strany na stranu, ale Gunnlaug mě ujistil, že to je po delším pobytu na moři běžné. Nor se o mě opíral a pokaždé, když se pohnul, mě svým mohutným tělem málem shodil z lavice. „Nikdy bych nevěřil, že by ti Angláni mohli mít tak dobrou medovinu,“ prohlásil a zvedl pohár směrem k Ealdredovi. Pak si utřel hřbetem ruky světlý vous, z něhož mu kapala medovina, a hlasitě říhl.

„Uvařili ji naši mniši,“ zvolal Ealdred od konce stolu. „Říkají jí poctivá medová krůpěj, ale cena, za kterou ji prodávají, není vůbec poctivá. Mají jí ve starém klášteře celé bečky a vydělávají na ní víc než dokážu vydělat já.“ Zazubil se, pozvedl pohár směrem k

Sigurdovi a zhluboka se napil.

Také Sigurd zvedl svůj pohár, ale pak zaváhal, jako by si vzpomněl na Wulfwearda, který se ho pokusil otrávit bolehlavem. „Tak na ty mnichy!“ řekl potom a vybídl své muže, aby si všichni naráz přiřukli. „Ať jim jejich bůh plní bečky medovou krupějí! Myslím, že sám Ódin by si tímhle nápojem rád pobryndal vous, co říkáš, Strýci?“ dodal o poznání hlasitěji. Zaslechl jsem, že se Svein za dveřmi rozesmál, a uvědomil jsem si, že i ti venku mají co pít. Ealdredovi sluhové se točili kolem stolu a pilně dolévali poháry z kožených měchů, i když jsem si všiml, že někteří, včetně Olafa a Flokiho, už odmítli a dorozumívají se pohledy. Nechtěli, aby se jim zatemnila mysl.

„Vaši muži musí být hladoví,“ obrátil se Ealdred k bělovlasému Erikovi a Thorkelovi vedle sebe. Oba Norové se zašklebili, když jim to Olaf přeložil, a Eric odpověděl norsky, že on je hladovější než sám Thor po celém dni, kdy zabíjel obry. Ealdred nerozuměl norsky, ale přesto se usmál, opřel se dozadu a pokynul sluhovi, který čekal po jeho levé paži. Pak se znovu obrátil k nám. „Přines našim hostům, vysušeným solí, na co čekají!“ zvolal a bouchl oběma rukama do stolu.

Jeden z Ealdredových sluhů začal nabírat kouřící směs vařených kousků masa a zeleniny a rozděloval ji do misek, které před nás rozestavili jiní sluhové. Jenže po Wulfweardově zradě v Abbotsendu byli Norové podezřívaví a nechopili se lžící dřív, dokud se sám Ealdred nedal do jídla. Jakmile viděli, že polkl první sousto, přestali mít strach, a pak už jen foukali na plné lžíce, aby mohli horké jídlo co nejdřív spolknout. Za chvíli měli misky prázdné a ohlíželi se po služebnictvu, aby si řekli o další. Jídlo bylo okořeněné hřebíčkem a bohaté na maso – poznal jsem tam kousky vepřového, zaječího a zřejmě i kozího – a po hostině, kterou jsme si udělali na pobřeží předchozí večer, jsem měl brzy plné břicho a začal jsem se těšit na odpočinek na měkkém slamníku.

Byl jsem tak unavený, že jsem si málem nevšiml boty, která se objevila pod závěsem s výjevem Ukřižování, když ho na chvíli rozevlál průvan. Byl to jen okamžik, a pak se závěs opět svěsil a bota zmizela.

Srdce mi sevřel strach. Pohlédl jsem na Sigurda, ale ten se smál a

bavil se s Olafem. Ealdred si vzal kousek medu, osladil si jím mandlový koláček a mezi sousty tiše mluvil s mohutným bojovníkem vedle sebe, který, jak jsem si všiml už předtím, sotva smočil v medovině rty.

„Hele, Gunnlaugu, myslíš, že se ten Bílý Kristus usmívá, nebo vrčí?“ zeptal jsem se a ukázal jsem na závěs na vzdáleném konci síně.

„Jestli se ten pápěra dokáže smát, když má ruce i nohy přibité k dřevu, pak je...“ odmlčel se a hlasitě říhl, „... pak je lepší, než jsem si myslel,“ dokončil svou úvahu, obrátil do sebe pohár s medovinou a hřbetem ruky si utřel vous.

„Musím se na něj podívat blíž,“ řekl jsem. I když jsem měl strach, přinutil jsem se vstát a zamířil jsem k plátěnému závěsu. Šel jsem vratkým krokem, jako bych byl opilý, abych nevzbudil v Ealdredovi podezření. Před závěsem jsem se zastavil, chvíli jsem se díval na Kristovu tvář vyšitou barevnými nitěmi a uvažoval jsem, jestli mě mrtvé oči bílého boha opravdu soudí za mé hříchy. Pak jsem natáhl ruku a závěs odhrnul. Do tváře mě udeřila pěst a do síně se s řevem vyhrnuli ozbrojení muži. Náhle bylo všude plno mečů, kopí a vyceněných zubů.

„Odine!“ zařval Sigurd a Norové vyskočili z dlouhých lavic a mrštili své poháry a mísy na Angličany.

„Ne!“ vykřikl Ealdred, když se Angličané chopili mečů ukrytých pod rákosovými rohožemi a srazili k zemi Sigtrygga a Njala. Někteří se vrhli ke vchodu, aby ho zatarasili, ale Floki jednomu podrazil nohy a vzápětí se na něho vrhl jako rozzuřený vlk a tloukl ho holýma rukama.

„Vyrvu ti srdce z těla!“ řval Sigurd na Ethelreda, který stál za bojovníkem se stříbrnými náramky na pažích. Mohutný muž švihal mečem naprázdno, aby udržel Nory v odstupu. Vtom se vstupní dveře otřásly pod prudkou ranou, po další ráně vyletěly ze závěsů, srazily Ealdreda a jeho muže na podlahu a vzápětí se vedle nich roztáhl Svein. Norové se hnali ven pro své meče a sekery, zatímco Angličané po nich zuřivě sekali a bodali do nich. V tlačenicích jsem sebral ze země něčí meč.

„Tady, Sigurde!“ zvolal jsem a podal mu ho. Sotva ho sevřel v ruce, obrátil se s řevem proti Ealdredovým mužům. Věděl jsem, že

Norové nemají strach ze smrti, když drží meč. Kdosi mě udeřil loktem do hlavy a na tvář se mi vyřinula teplá krev a na chvíli mě oslepila. Padl jsem na zem, a když jsem se pokusil vstát, uklouzl jsem v kaluži krve. Schoulil jsem se na zemi, protože kolem mě dupaly boty bojujících mužů, a pak se mi podařilo doplazit se do temného kouta. Mezi pachy kouře, dřeva, krve a medoviny už byly cítit výkaly umírajících. Zahlédl jsem, jak Bjarni a Bjorn sekají a bodají do Angličanů noži, kterými před chvílí jedli, v zoufalé snaze udělat si místo pro boj mečem. Floki těsně uhnul před divokým máchnutím mečem a vzápětí vrazil čepel do mužova krku, zatímco Olaf zaťal jednomu z Angličanů sekeru tak hluboko do těla, že ho málem přesekl vpůli. Krčil jsem se u zdi a snažil jsem se vytřít si z očí krev. Chvilí předtím jsme seděli u Ealdredova stolu a hodovali jsme, ale teď byly lavice kluzké krví, místo halasu a zpěvu zněl temnou síní řev bojujících a vůni jídla vystřídal odporné pachy vyhřezlých vnitřností a smrti. A pak, jako když překypí kotlík nad ohněm, náhle chaotický boj vyvrcholil, vše se zastavilo a místo řevu se ozývalo pouze chraptivé oddychování. Norové a Angličané se od sebe oddělili, stáhli se do zkrvavených hloučků a na podlaze mezi nimi zůstali ležet jen mrtví a ranění, kteří neměli dost sil se odpłazit stranou.

„Odhoďte zbraně, pohani!“ zavrčel Ealdred. „Mrtvých už bylo dost.“ Přežil řez a nyní stál uprostřed své řady, jež se rozrůstala o nové muže, kteří se dostávali do zakouřené síně dveřmi skrytými za závěsy s vyšíтым Kristem.

„Tam venku jsou další, Sigurde,“ hlásil těžce oddychující Olaf od hlavního vchodu, kde už díky Sveinovi nebyly žádné dveře. „Ale ze své ženy mám větší strach, než z těchhle posraných Angličanů,“ dodal.

„A cos tam venku dělal? Dloubal ses v nose?“ zeptal se ho Sigurd a pohlédl na silné dubové dveře ležící na podlaze. Žlutavý vous měl splený krví, i když ne svou. „Ručíš mi za to, že se tudy nikdo dovnitř nedostane, rozumíš?“ Svein zamračene přikývl. „Olafe, Olegu, zůstanete se Sveinem. Jestli uvidím, že mám v zádech Angličana, hodím vás do moře a budete plavat zpátky ke svým ženám.“ Všichni tři Norové se postavili na práh síně a jejich zbraně vyzývaly Angličany, aby si přišli pro smrt.

Ealdredovi muži už uvnitř utvořili štítovou hradbu. Stáli ve třech řadách za sebou přes celou šířku síně, přitom bylo vidět, že jsou mezi nimi bojovníci s dobrými meči a přilbicemi, někteří dokonce v drátěných košilích, i když většina měla kožené kabátce. Byli to však zabijáci a Sigurd to věděl. A taky musel vědět, že past, do které jsme se nechali vlákat, byla pečlivě připravená.

„Dnes budeme pít ve Valhalle!“ zvolal a jeho muži opakovali jméno Odinovy síně mrtvých bojovníků a bouchali v smrtícím rytmu meči o štíty. Dovlekl jsem se k dřevěnému sloupu a ztěžka se postavil, i když se mi nohy chvěly. Sigurd se otočil ke mně a já jsem se zastyděl, že se schovávám v temném koutě jako mlýnská myš.

„Ten chlapec není jeden z nás, Ealdrede!“ zvolal přes hluk. „Pobili jsme muže v jeho vesnici a vzali ho s sebou.“ Vystoupil jsem ze stínu a utřel si do kalhot ruce rudé od krve. Třásl jsem se jako osika.

„Ale má na krku amulet vašeho falešného boha,“ odpověděl Ealdred a ústa se mu zkřivila odporem.

Sigurd si sáhl na krk a teprve teď zjistil, že během boje přišel o amulet. Já jsem ho však zvedl a nyní visel na mém krku. V Sigurdových očích zaplál zvláštní svit a ústa se mu roztáhla do vlčího úšklebku.

„Pověz Odinovi, chlapče, že ho dnes uctíme, jak se patří,“ řekl.

„Ano, Sigurde, povím mu to,“ odpověděl jsem a vykročil jsem k němu. Norský jarl se však už obrátil proti nepříteli a Ealdredovu síň znovu naplnil řev a řinkot zbraní jako při příchodu soudného dne.

ŠESTÁ KAPITOLA

Oleg se zapotácel a padl dozadu s šípem zabodnutým ve tváři, zatímco Eyjolf ležel v kaluži krve, která mu stříkala z přeseknuté tepny na stehně. A přesto Angličané Sigurdovu štítovou hradbu neprorazili. Ztratili mnohem víc mužů než Norové, jejichž umění boje s mečem ve mně vyvolávalo úžas. Teď už jsem stál za Olafem, připravený s mečem v ruce a se zvednutým štítem nastoupit na jeho místo, kdyby padl.

„Nemůžou nás porazit, když se na nás dívá Otec veškerenstva!“ zvolal Olaf a plivl na závěs nad otevřeným vchodem do síně. „Už jsme udělali dost hřmotu, aby nás našel. Jsem rád, že jsi s námi, chlapče,“ dodal ke mně. Sevřel jsem meč, až mi zbělaly klouby, a stiskl kožené poutko štítu tak pevně, že jsem cítil, jak mi v paži pulzuje krev. Neboť jsem se rozhodl bojovat po boku těchto mužů a možná s nimi i zemřít, s válečníky, kteří vypálili mou vesnici a vzali mi svobodu. Udělal jsem to bez přemýšlení v bláhové naději, že tak mohu přežít a zároveň se postavit proti zrádnému anglickému ealdormanovi. Norové se teď vzájemně povzbuzovali temnými žerty. Naplnili Ealdredovu síň hrdostí bojovníků a já jsem v tomto místě páchnoucím smrtí nemohl dělat nic jiného než tajit dech a čekat, jak se mnou osud naloží.

„Tak pojď, Ealdrede! Máme dost čepelí pro vás všechny!“ zavrčel Sigurd. Ztěžka dýchal a vyplivl chuchvalec krve. Krátce jsem pohlédl na štítovou hradbu nepřátel a postřehl jsem v očích Angličanů nejistotu. Před nimi leželi jejich mrtví, zatímco ti za nimi, kteří ještě nezasáhli do boje, na ně křičeli, aby se pohnuli vpřed. Cítil

jsem, že se poměr sil změnil. Tím, že Norové neviděli cestu ven, přijali smrt, a dokonce ji vítali. Naproti tomu Angličané si dosud mysleli, že to bude snadné zabíjení, a když nyní ucítili v těžkém vzduchu pach smrti, padl na ně strach. A obě štítové hradby se střetly.

Tohle je krev, před níž *godi* varoval, pomyslel jsem si, když jsem zahlédl, jak Asgot z druhé řady bodá kopím do anglických tváří. Jeho vlastní tvář byla zkřivená hněvem a touhou zabíjet, takže vypadal jako starý vlk, který už dávno přišel o sílu, ale přesto cení zuby a jeho drápy jsou stále ostré. Do mého štítu bouchl šíp. „Najdi si přilbici!“ křikl na mě Svein a udeřil mečem do zdviženého štítu muže, který se snažil protlačit do síně. „Tady ji máš!“ Vytrhl muži štít z ruky, chytil ho za krk a mrštil jím na zem k mým nohám. „Ale nejdřív to prase zapíchni.“ Angličan stačil vytáhnout nůž a sekl mě jím po holeni, ale vzápětí mu čepel mého meče rozřala tvář a prorazila lebku. Zhroutil se na zkrvavené rohože, jeho tělo sebou několikrát křečovitě škublo a zůstalo ležet bez hnutí. Na okamžik jsem zůstal bez hnutí i já, neschopný odtrhnout oči od strašlivé rány v jeho obličejí, z níž trčely roztříštěné bílé kosti. Ještě před chvílí to byl živý člověk, který sdílel se svými druhy strach i naději, ale teď z něj mou zásluhou zbylo jen mrtvé zkrvavené tělo. „Probud' se, chlapče!“ vytrhl mě ze strnulosti Sveinův hlas. Sklonil jsem se k mrtvému a proklel ho za to, že se mě snažil zabít. Pak jsem mu stáhl z hlavy přilbici i s vyložením z ovčí kůže a odkulhal jsem ke dveřím. Rána na holeni mě bolela jako čert, ale krvácela jen málo. „Sedí ti!“ křikl Svein a obrátil se proti dalšímu z nepřátel. „Jsi Sigurdovo štěstí, chlapče!“ Avšak každý, kdo by sledoval, jak do sebe obě štítové hradby vrážejí, jak řinčí zbraně a zuřiví bojovníci při úderech hekají námahou, by si musel pomyslet, že dnes Sigurda štěstí opustilo.

„Dveře, Havrane, dej je sem!“ zvolal Olaf. „Rychle!“ Okamžitě jsem pochopil, co chce, zvedl jsem těžké dveře a položil je napříč přes dveřní otvor, který Olaf se Sveinem bránili. Pak jsem dovlekl ještě dvě lavice a přistavil je k provizorní bariéře, aby byla pevnější. Aspoň bude chránit Norům spodní polovinu těla před šípy, které na nás létaly ze tmy, oživlé nyní plameny. Pochodně se před námi míhaly jako tančící běsi a odevšad zněl křik.

„Vypadá to, že se všechna pakáž téhle zatracené země přišla

podívat, jak umíráme,“ zvolal Olaf, když spolu se Sveinem vyhlíželi přes okraje svých štítů, které se ježily šípy. Před nimi se válely mrtvoly a zdálo se, že aspoň pro tuto chvíli Angličané útok na vstup do síně vzdali. Boj uvnitř však probíhal dál.

„Sigurd nás z toho dostane!“ zařval Svein svým hlubokým hlasem. Uvědomil jsem si, že jsem se mýlil, když jsem si myslel, že se Norové smířili se smrtí. Přinejmenším Svein s ní nepočítal.

„Teď bych se spokojil se soudkem Ealdredovy medové krůpěje,“ zabručel Olaf a zamrkal, aby se zbavil potu, který mu stékal z čela do očí. „Jazyk mám napuchlý, že ho mám větší než ocas. Jak to tam vypadá, chlapče?“ zeptal se mě, když krátce pohlédl do šera za mnou.

Sigurd stál uprostřed štítové hradby jako skála. Viděl jsem, jak Ealdredův osobní strážce táhne svého pána jako mrtvolu pryč do zadní části temné síně. „Sigurd je drží,“ řekl jsem a protřel jsem si oči. „Oni se snaží prorazit po stranách, ale pořád je držíme.“ Jenže v tu chvíli se štítová hradba Angličanů znovu pohnula vpřed jako poslední vlna přílivu předtím, než se obrátí v odliv, a v zoufalé snaze prorazit se opřela do hradby Norů. Věděli, že jediným průlomem v jejich linii by mohli celý boj rozhodnout. Ale stejně tak to věděli i Norové, a dokud jim pulzovala krev v žilách a dokud stáli před očima svých druhů, nemohl nikdo z nich připustit, aby se stal nejslabším článkem. Angličané znovu ochabli a začali ustupovat. Muži za nimi jim to poprvé umožnili a Sigurd nepromarnil příležitost. Překročil ležící těla a vedl svou řadu vpřed. Stále tlačil na anglické štíty, až byli Ealdredovi bojovníci donuceni ustoupit k závěsům s Kristem a dál ze dveří za nimi. Vyhrnuli se ven, jako když se z měchu vylije zkažené pivo, a když byli ve dveřích poslední dva, zvedl Sigurd štít.

„Stůjte, chlapci!“ houkl na své muže. „Zůstaňte tady!“

„Pojďme za nimi, Sigurde!“ křičel Bram. „Zaženeme je až do moře.“

„Ne!“ vyštěkl Sigurd. „Jejich víc, venku by nás obklíčili a jejich lučištníci by nás postříleli jako koroptve.“

„Nechci mít po tomhle všem plnou prdel šípů,“ přidal se Knut. Bram jen zařal zuby a přikývl. Zvenku se ozývaly výhrůžné výkřiky. Olaf měl pravdu, zdálo se, jako by všichni Angličané zblízka i

zdaleka přišli, aby nás pobili. Dokonce i ženy.

„A já se zase nechci dát zabít šípem, který vystřelí ženská,“ prohlásil Svein. „Pak by se skaldům o ryšavém Sveinovi špatně zpívalo.“

„To si spíš dovedu představit, že bude Asgot klečet před jejich Bílým Kristem, než že nějaký skald bude zpívat o tobě,“ ušklíbl se Bram a plácl obra po zádech.

„Zavřete závoru!“ poručil Sigurd. Bjorn a Bjarni zabouchli závoru zadních dveří a přirazili k nim lavice, a i když zvenčí stále doléhal křik, nastalo v Ealdredově síni téměř děsivé ticho. Zůstali jsme sami s mrtvými.

„Asgote, prohlédni raněné. Eriku, pomoz mu.“

„To je dílo toho s krvavým okem,“ zabručel *godi* a ukázal na mě. „Ten pokazil tvé štěstí, jarle.“

Sigurd se k němu obrátil a změřil si ho ostrým pohledem. „Ještě pořád dýcháš, ne, *godi*?“ řekl.

„Zásluhou bohů, protože je ctím,“ odpověděl Asgot. Byla to zřejmá narážka na to, že Sigurd nebral bohy v potaz. Sigurd a *godi* na sebe chvíli zírali a zdálo se, že se vzduch plný kouře a pachů chvěje.

„Slyšels, co řekl tvůj jarl,“ řekl Olaf synovi. „Podívej se na raněné.“ Pak zachytil můj pohled a já jsem mu kývl na znamení díky. Také on kývl hlavou a znovu se obrátil k Erikovi, který zamračeně poslechl. Olafův syn už nevypadal jako nezkušený mladík. Byl teď rovný ostatním. Bojoval po jejich boku a věděl, že na to nezapomenou. Odvlekli jsme stranou naše mrtvé, Sigtrygga, Njala, Olega, Eyjolfa, Gunnlauga, Northriho a Thorkela, natáhli jsme jim údy a nechali je nezakryté, aby v blikajícím světle svící vystupovaly jejich voskově bledé tváře. Asgot nad nimi zamumlal slova obřadu, jimiž je odesílal do síně mrtvých, zatímco ostatní si prohlíželi vlastní zranění a zbraně nebo střežili dveře.

„Dnes už budou hodovat ve Valhalle,“ řekl Sigurd nad padlými bojovníky. I když se držel zpříma, jeho oči prozrazovaly vyčerpání. „Budou sedět u Odina stolu se svými otci.“ Odmlčel se a hleděl z jednoho mrtvého na druhého. „Nikdo z nás živých si nemůže přát víc,“ dodal. Jeho muži zamumlali na souhlas, dokonce se zdálo, že na své mrtvé druhy, ležící na zkrvavených rákosových rohožích

Ealdredovy síně, žárí.

„Rozlamte ten stůl!“ zvolal Olaf a utřel si hřbetem ruky zpocený obličej. „Něco dáme na zátaras u dveří a něčím přiživíme oheň. Budeme tady celou noc a já se nechci nachladit.“ Mrtvé Angličany jsme odtáhli do kouta, kde jsem se zpočátku boje schovával, a hodili jsme na ně jejich zkrvavené pláště. Bylo jich celkem deset, ale nepočítal jsem ty, kteří padli u dveří v boji s Olafem a Sveinem a Angličané je odtáhli do tmy plné plamenů.

„Tak takhle vypadá anglická pohostinnost,“ řekl Floki, sundal přilbici a prohrábl si rukou zcuchané černé vlasy. Pak odkopl mísu spadlou na zem a pohlédl ke kotlíku na ohništi. „Zbylo tam něco, Bjarni?“ zeptal se. „Při ničem člověku tak nevytráví jako při zabíjení.“ Nechápal jsem, jak může uprostřed smrti a puchu z výkalů umírajících myslet na jídlo.

„Měls toho psa Ealdreda vykuchat hned, jak jsi ho uviděl, Olafe,“ řekl Gunnar. Prohlížel si čepel svého meče a zaklel, když našel kousek od zástity hluboký zub. Bude trvat hodiny, než ho brusným kamenem vyhladí. „Jestli se z toho dostaneme, tak se sem vrátím a vypálím tuhle zatracenou díru do základů.“

Olaf náhle zbledl a chytil Sigurda za paži. „Ale co když...“ Zarazil se a s hrůzou na jarla zíral. „To by přece nemohli udělat, že by tuhle síň spálili i s námi,“ vyhrkl potom.

„Ne,“ řekl Sigurd. „Ealdred je sice odporný kluzký had, ale tohle je jeho hodovní síň. Nenajde odvahu ji spálit. A za to zaplatí krví,“ dodal s úšklebkem.

Bylo vidět, že to Olafa příliš neuklidnilo.

„Ty bys spálil svou vlastní síň?“ zeptal se ho Sigurd.

Olaf o tom chvíli uvažoval. „Ne,“ zavrtěl potom hlavou.

„Možná už je Ealdred mrtvý,“ ozval se mohutný Bram. Oči v potlučené tváři mu svítily touhou po pomstě. „Eric ho zaskočil se sekerou. Ten parchant řval jako píchnuté prase.“ Olaf položil synovi ruku na rameno a bělovlasý Eric se hrdě napřímil. Hned však dodal, že to byla jen lehká rána a nemohl Ealdreda zabít.

„Nemám strach, že by nás Ealdred vypálil,“ prohlásil znovu Sigurd. „I kdyby ho to napadlo, tam venku jsou jeho synové a ti mu nedovolí, aby takovou síň kvůli nám zničil. Ne, podle mě to neudělá.“ Pohlédl na Asgota, který klečel u jednoho z mrtvých a

rozmáchlými pohyby kostnatých rukou dokončoval obřad. „Co říkáš ty, *godi*?“

Asgot pozvedl pohled k začouzeným trámům doškové střechy, pak odhrnul rákosovou rohož před sebou, odvázal od pasu kožený váček a vysypal z něj na hliněnou podlahu kosti. Chvilí na ně soustředěně zíral a potom vytřeštil oči, které jako by v temné síni zasvítily nadpřirozeným jasnem. „Spálí ji, Sigurde,“ řekl.

Zbylo nás osmnáct. Olaf mi řekl, abych si vybral pořádnou zbraň a zbroj. Poklekl jsem tedy k mrtvému Njalovi a začal mu odepínat opasek s pochvou na meč, ale Asgot mě zarazil.

„Dej si pozor, chlapče,“ zasyčel a upřel na mě pohled plný záště. „V téhle síni jsou Odinovy služebnice. Vybírají mrtvé pro Odina a odnášejí jejich duše do Valhally. Bývají to zlomyslné děvky.“ Pak opět obrátil nažloutlé oči ke střeše.

Znovu jsem se vrátil k mrtvému Njalovi a pokoušel se z něj stáhnout drátěnou košili, přitom jsem si broukal jednu z pohanských písní, aby dísy smrti věděly, že jsem živý, a nevzaly mě omylem s mrtvými. Pak jsem se nasoukal do Njalovy drátěné košile páchnoucí tukem a užasl jsem nad tím, jak je těžká. Dokonce jsem dostal strach, že se v ní ani nedokážu pohybovat. Naštěstí to byla planá obava a cítil jsem, že mi váha drátěné košile dodává jistotu, protože teď už jsem byl chráněný před šípy.

Plameny v ohništi chvíli olizovaly dřevo rozštípaného stolu, ale pak už se oheň jasně rozhořel a síň rozjasnila mihotavá rudá zář, která křivila tváře mužů podivnými stíny, takže připomínaly děsivé masky monster na předních válečných lodí. Dotkl jsem se dřevěného Odinova amuletu na krku a cítil jsem, že v tomhle místě smrti je pánem on a nezáleží na tom, že vlastník síně Ealdred je křesťan. Otec veškerenstva je však krutý pán a jeho sklon k tuláctví a zpupnosti nyní přivedly Nory do místa, které jim neslibovalo nic jiného než smrt. „Bohové milují chaos,“ ušklíbl se Floki a ukázal na můj amulet.

„Vsadím se, že nás Angličané sledovali podél pobřeží a cestou shromažďovali muže, aby nás mohli pobít,“ řekl Olaf. Sundal si přílbu postříkanou krví a utřel ji do jednoho ze závěsů s Bílým Kristem.

„Kdyby s námi byl Glum a ostatní, byla by to větší zábava,“

poznámenal Svein, když si pročesával hustý ryšavý vous.

Sigurd pohlédl na mě a zamyšleně našpulil rty. „Možná jsem toho vašeho kněze neměl zabíjet,“ řekl s úsměvem. „Moc mluvil, co? Ale někdo by to dříve či později stejně udělal.“ Ostatní se hlasitě rozchechtali. Pomyslel jsem si, že Angličanům venku musí být divné, čemu se ti uvnitř smějí. Sigurd se obrátil k Erikovi. „Dokázal by ses dostat ven, Eriku?“ zeptal se ho. „Myslím proklouznout mezi nimi a doběhnout k lodím?“

Eric chvíli uvažoval. „Když myslíš, že by to šlo, pane,“ řekl pak. Sigurd pohlédl na Olafa, jak by u něho hledal podporu. Olaf rozvážně přikývl.

„Tak dobře,“ obrátil se Sigurd opět k Erikovi. „Potřebuju, abys Gluma a ostatní varoval.“

„A co když už na ně Angličané zaútočili?“ nadhodil Bjarni. Teprve teď jsem si to uvědomil a zmocnil se mě strach o Ealhstana.

„Pak už je možná Glum na cestě do Odinovy síně,“ odpověděl Bjorn. „Ale určitě přitom stačil některou z jeho služebnic ošoustat.“

„Pochybuju, že zaútočili na Gluma,“ řekl Sigurd. „Ti, s nimiž tady šel proti nám, byli čerství a Ealdred není žádný král. Nemá dost mužů na to, aby bojovali na dvou místech zároveň. Ne, Glum je živý a sežere nás vzteky, až se dozví, že o tuhle zábavu přišel.“ Zašeptal jsem modlitbu k Odinovi, aby měl Sigurd pravdu a Ealhstanovi se nic nestalo.

„Umím rychle běhat, Bjarni,“ prohlásil Eric a už si svazoval vlasy. „Jestli se mi podaří proklouznout ven, zmizím ve tmě. Nedostanou mě. V kopcovité krajině dokáže člověk běžet rychleji než kůň. Už jsem to viděl.“

„Blbost,“ prohlásil Floki.

„Možná na krátkou vzdálenost,“ připustil Bjorn a vrhl na Flokiho pohled, který říkal, aby byl zticha. Venku zaštěkal pes.

„A co psi?“ nadhodil Bjarni a obrátil se směrem, odkud doléhal štěkot.

Eric sklopil hlavu. „Na psy jsem nepomyslel,“ řekl tiše.

„Hrome, Bjarni, místo abychom ho povzbudili, tak ho strašíme,“ ozval se ostře Bjorn. „Žádných psů se neboj, Eriku,“ obrátil se k mladíkovi. „Aspoň ne anglických.“ Eric se zazubil a vytáhl z pochvy dlouhý nůž, jehož čepel se v záři plamenů zlověstně zaleskla.

„Taky si myslím, že to dokážeš, Eriku,“ přidal se Bjarni. „Vím, že máš rychlé nohy. Copak jsi jednou v létě nevyhrál závod v běhu?“

„Vyhrál,“ přikývl Erik a usmál se. „Ale to mi bylo deset let, Bjarni,“ dodal. Přesto bylo vidět, že ho Bjarni potěšil, když si na to vzpomněl.

„Musíme nějak odvést jejich pozornost,“ řekl Sigurd do psího štěkotu. „Kdo z vás má nápad, na který by byl hrdý i Loki?“ Jedinou odpovědí mu bylo prsknutí žhavého uhlíku v ohništi. „No tak, mládenci, nemluvte jeden přes druhého. Silná paže zabíjí, ale lstivá mysl vás udrží naživu.“

„Zaútočíme na ně,“ řekl Halfdan, jehož dva světlé copánky svítily v rudé záři ohně. „Vyrážíme na ně z hlavního vchodu, budeme řvát jako běsi a v tom zmatku Erik vyleze tamhle tudy ven,“ ukázal na díru pro kouř ve střeše. „A zatímco zmizí ve tmě a poběží k lodím, my budeme pobíjet Anglány.“

„A jejich psy,“ poznamenal Floki s úšklebkem.

„Probijeme se zpátky k lodím,“ dokončil Halfdan a založil ruce na hrudi na znamení, že to je všechno. Muži začali říkat své mínění – někteří byli pro, někteří proti. „Co jiného můžeme udělat?“ ozval se Halfdan nedůtklivě.

Sigurd přikývl a zvedl ruce, aby se ostatní utišili. „Ten tvůj plán za moc nestojí, Halfdane. To by vymyslel spíš Thor než Loki.“ Pak se usmál. „Ale líbí se mi,“ dodal.

Před bojem všichni pili, takže nebyl problém uhasit oheň. Sínň však naplnil štiplavý kouř, který se převaloval pod střechou, a to při slabém světle svící znamenalo, že Erik musel dávat dobrý pozor, když lezl po dvou převrácených lavicích na trám nejbližší kouřovému otvoru. Tam se skrčil mezi trámem a došky, připravený vytáhnout se na střechu, jakmile začne boj.

„Tady máš, chlapče, a foukni do toho silně jako severní vítr,“ řekl Olaf a podal synovi svůj válečný roh. „A rozdělte znovu oheň, mládenci, aby ti venku nepojali podezření. Ale jen malý. Nemůžeme Erika upéct, to bychom jeho mámě těžko vysvětlovali.“

„Potřebuju, aby tady čtyři z vás zůstali,“ řekl Sigurd. Jeho slova chvíli visela v těžkém vzduchu plném kouře. „Dveře musí někdo hlídat pro případ, že se budeme muset vrátit dovnitř.“ Věděl, že žádá hodně. Ne že by bylo tak hrozné zůstat uvnitř, ale neslibovalo to

možnost získat slávu. Proto se nikdo z Norů nehlásil. Zato dva z nich pohlédli na mě a bylo jasné, že chtějí, abych jedním z těch čtyř, kteří mají zůstat, byl já. Vše ale rozhodl Sigurd. „Zůstanou tady Knut, Thormod, Ivar a Asgot,“ řekl. Všichni zamračeně přikývli. „A ty, Havrane,“ obrátil se Sigurd ke mně, „jestli se ti naskytne příležitost, uteč za Erikem a snaž se dostat k lodím. Ale ven se dostaneš jen tak, že půjdeš za námi.“ Odmkl se a pohlédl na Olafa. „Glum se musí rozhodnout, jestli má přijít sem a bojovat, nebo dopravit loď domů.“ Bylo vidět, že si oba muži uvědomují, jak je to všechno nejisté.

„To bude těžká volba, Sigurde,“ pokýval hlavou Olaf. „Jestli se rozhodne jít nám na pomoc, zůstanou *Serpent* a *Fjord-Elk* bezbranní jako dva zajíci v hadím doupěti.“

„Vyřídím mu to, pane,“ řekl jsem a sevřel jsem pevně meč, abych zastavil chvění, které se mi šířilo z nohou do celého těla. Ránu na holeni jsem už měl ovázanou, ale když jsem se na ni podíval, viděl jsem, že plátno je nasáklé krví. „To mi nebude vadit,“ řekl jsem, když jsem zachytil Flokiho pohled. Zato těžká drátěná košile mi vadit bude, pomyslel jsem si.

„Jsme připraveni?“ zeptal se Sigurd. Krev, jíž byli norští válečníci postříkaní, sotva zaschla, a přesto se znovu chystali rozsévat mezi nepřáteli smrt.

„Počkej, Sigurde,“ ozval se Floki, protože si upravoval cůpek, který se mu rozpletl, a vlasy mu spadly do tváře. „Chci na ty Anglány vidět, až je budu zabíjet,“ řekl. Když byl hotový, nasadil si přilbici a dlaní ji shora připlácl, aby mu pevně seděla. „Pojďme ukázat Týrovi, jak bojují Norové, aby si přál být s námi,“ zavrčel, vzýváje norského boha války, jemuž spoutaný vlk Fenrir ukousl ruku.

„Ve jménu Týra!“ zařval Svein.

„Týr!“ opakoval Bram se zvednutou sekerou jméno boha války a ostatní k tomu přidávali jména dalších bohů, většinou Odina a Thora, i když někteří se obraceli k duším svých otců.

Sigurd vycenil zuby. „A teď oplatíme Angličanům jejich pohostinství!“ zvolal a dal znamení Ivarovi a Asgotovi, kteří rychle odstranili zátaras u dveří. A pak už vyrazil Sigurd, syn Haralda Tvrdého, do noci ozářené ohni a s řevem raněného medvěda vedl útok svých mužů proti nepřítelům, mezi nimiž byly i ženy, které

přišly, aby viděly umírat pohany a slyšely jejich křik.

Stačil okamžik a Norové vrazili mezi Angličany a sekali a bodali do nich jako zběsilí. Nevytvořili štítovou hradbu, protože tu by Angličané snadno obklíčili ze všech stran, ale vybírali si mezi nepřáteli ty nejlépe ozbrojené a bojovali muž proti muži. Stál jsem ve dveřích Ealdredovy síně a čekal na svou příležitost, ale viděl jsem jen zmatek a krvavou řež, neboť Angličané nyní bránili své domovy se stejnou zuřivostí, jako byla ta, s níž se na ně vrhli pohané. Nocí zněla bojová vřava plná řinkotu zbraní, výkřiků, hekání a kleteb.

„Utíkej, Havrane!“ houkl na mě Knut, a tak jsem odhodil štít a vyrazil jsem směrem k velkému temnému kopci, z něhož jsme poprvé spatřili Ealdredovu síň, a dál k blátivé cestě, která se leskla svitem měsíce. Kroužky mé drátěné košile chrastily. Náhle jsem mezi trsy vysoké trávy o něco zakopl a bolestivě se kousl do jazyka. Ucítíl jsem v ústech krev, ale vtom mi padlo do očí cosi světlého. Chumáč něčeho bílého v měsíčním světle. A pak jsem uviděl světlé opeření šípů zabodnutého do těla. Eric, blesko mi hlavou. Svlékl si drátěnou košili, aby mohl běžet rychleji, a to rozhodlo. Odinovy služebnice tě našly, Eriku, pomyslel jsem si, a utřel jsem si hřbetem ruky z brady krvavou slinu. Náhle jsem ucítíl v obličeji závan vzduchu a uvědomil si, že mě těsně minul šíp. Sklonil jsem hlavu a znovu jsem se rozběhl. „Pojďte a vezměte si mě!“ křičel jsem. „Pojďte, vy děvky smrti! Pojďte, Odinovy dísy!“ Měl jsem vložit Njalův meč do Erikovy ruky, abych mu zajistil místo v Odinově hodovní síni, ale kdybych u něho zůstal, zemřel bych i já. A tak jsem pádil podél potoka a doufal jsem, že vzbudím hada, který v něm žije, aby vnesl do této noci ještě víc chaosu.

A pak jsem konečně vystoupil mezi vysokými trsy ostré trávy na vrchol svahu, a když jsem pohlédl dolů, sevřelo se mi srdce. Na obě naše lodě létal doslova déšť hořících dřev z téměř tuctu malých člunů, které se houpaly na vlnách ozářených plameny. A na obou lodích horečně běhali Glumovi muži, zalévali ohně vědry vody, chytali hořící polena do rukou a házeli je do moře. Před loděmi stála hrstka Norů ve štítové hradbě a zatímco se jejich druhové zoufale snažili zachránit své milované draky, oni čekali na útok z temné pevniny.

Pátral jsem, jestli někde uvidím Ealhstana. Byl jsem však stále

příliš daleko, abych ve tmě a v míhajících se plamenech rozeznal jednotlivé postavy, a tak jsem začal dolů na Nory křičet, že jsme byli zrazeni a Sigurd se snaží probít z obklíčení. Pochybuju, že mě slyšeli, ale i kdyby, měli dost práce s obranou lodí, neboť jim bylo jasné, že bez nich bychom zde všichni beznadějně uvízli a byl by zázrak, kdybychom přežili do příštího západu slunce. A pak mě ve větru, jenž ohýbal dlouhé trsy trávy a chrstal mi do očí déšť, cosi ovanulo. V tu chvíli bych přísahal, že to byl dech jedné z Odinových služebnic, která se kolem mě mihla v letu k Ealdredově síni. Věděl jsem, že Norové umírají, a tak jsem se obrátil k boji pod sebou zády, narazil jsem si přilbici pevně na hlavu a rozběhl se po břehu potoka zpátky tam, kde bojoval jarl Sigurd. Nyní jsem už očima přivyklýma tmě nacházel cestu snadněji a možná bych proletěl kolem Erikovy mrtvolky bez zastavení, ale zahlédl jsem u jeho pasu světlý válečný roh a zastavil jsem se, abych si ho vzal.

Proběhl jsem mezi dvěma nízkými vrchy a už odsud jsem viděl, že se na obloze nad Ealdredovou vesnicí klene slabá zář. A pak už jsem se ocitl na vrcholu posledního kopce a zastavil se tam, abych chytil dech. Díval jsem se dolů a i na tu dálku ke mně doléhal křik raněných a sténání umírajících. Sigurdovi muži se probili k jižnímu okraji vesnice a nyní stáli zády ke mně, jako by odráželi útok Angličanů. Ale pak jsem uviděl skupinu Ealdredových mužů, kteří se plížili po západní straně vesnice a ukrytí za chýšemi se snažili Nory obklíčit. Uvědomil jsem si, že už bych nestihl seběhnout ze svahu a varovat Sigurda, a tak jsem sáhl po válečném rohu, zhluboka jsem se nadechl a zatroubil, že to muselo probudit všechny bohy. Tón rohu, hluboký, dlouhý a čistý, se nesl nocí jako příslib blížícího se úsvitu a ze tmy dole se ozval jásot. Avšak Norové nebyli sami, kdo si v tu chvíli myslel, že jim jejich bratři jdou na pomoc, neboť Angličané náhle zastavili útok a stahovali se zpátky. Přikrčil jsem se, aby mě Angličané neuviděli a nepoznali, že jsem sám, a rozběhl jsem se k Sigurdově štítové hradbě. Když jsem k ní dobíhal, otočil se z ní Floki a ze tmy na mě zasvítily jeho zuby.

„Angličané se vás snaží obejít od západu,“ vyhrkl jsem a ukázal na okraj vesnice, kudy se plížil anglický houf, aby překvapil Nory z nechráněné strany.

„Viděl jsem je,“ zasyčel Floki a udělal mi místo, abych se mohl

zařadit mezi něho a Brama.

„Takže Glum nepřijde, co?“ řekl Bram, když uviděl, že držím válečný roh.

„Angličané se pokoušejí zapálit lodě,“ odpověděl jsem, stále ještě udýchaný po dlouhém běhu. Bram jen něco zahučel, zřejmě se smířil s tím, že to bude boj až do konce. Kolem se ozývaly duté rány, jak do štítů a přilbic narážely šípy.

„Říkám, že musíme z téhle zatracené vesnice pryč,“ zavrčel Svein, jako by stačilo jenom se obrátit a odejít.

„Co Eric?“ zeptal se Olaf, aniž odtrhl pohled od štítové hradby Angličanů, vzdálené od nás, co by kopím dohodil, která se stále rozrůstala. Neodpověděl jsem. „Tak co, chlapče? Zůstal s Glumem?“

„Je mi líto, Olafe,“ řekl jsem a náhle jsem cítil, že na mě spočinuly pohledy ostatních mužů. Sigurd se otočil a chvíli se mi díval do očí, jako by se snažil vyčíst z mé mysli, jak Eric zemřel. Olaf chvíli mlčel a pak opustil bezpečí sevřené formace a vykročil proti Angličanům.

„Tak co, vy synové kozlů?“ zařval. „Vy prasečí rypáci! Pojdte, abych mohl rozpárat vaše břicha naditá sračkami! Pojdte, vy anglické svině! Pojdte, abych mohl vrazit kopí do vašich tupých mozků!“

Také Sigurd vystoupil dopředu. „Staré ženy by dokázaly bojovat líp než vy, horda zbabělých Angličanů!“ zvolal anglicky a kančí kel se jako jeden muž pohnul vpřed. Norové postupovali za hlomozu úderů mečů o štíty, až se dostali na úroveň Olafa a jarla Sigurda jen pár kroků od nepřítele. Rychle jsem si přivázal válečný roh k opasku a oběma rukama jsem sevřel meč. Cítil jsem, že se mi chvějí nohy a svírají útroby a Angličané, kteří nebyli tak dobře ozbrojeni jako my a nepodobali se bohům války jako tito Norové, museli vidět, že se s oranžovou září na východě blíží jejich smrt.

SEDMÁ KAPITOLA

V křesťanském nebi a pekle nemohlo být tehdy k hnutí kvůli anglickým duším vyrvaným z těl zmučených bolestí a Odinovy zlověstné služebnice se musely prohýbat pod váhou duší statečných bojovníků, které bylo třeba donést do síně mrtvých Otce veškerenstva. Dvě pronikavá zadutí do anglického rohu však jako by Ealdredovou štítovou hradbou otřásla, takže se zastavila a začala ustupovat, nechávajíc mrtvé a raněné napospas jejich osudu.

„Zbabělci!“ zařval Olaf, stále ještě v bezmocném hněvu ze synovy smrti. Vous měl potřísněný bílými slinami a oči děsivě vytřeštěné. „Bojujte se mnou, vy synové čubek!“

A pak se štítová hradba Angličanů uprostřed rozdělila a z mezery vystoupila postava. Byl to sám Ealdred s pravicí ovázanou zkrvaveným plátnem, ale jinak pevný a s odhodlaným výrazem ve tváři.

„Dost!“ zvolal. Nevšímal si Olafa, ale upřel tvrdý pohled na Sigurda. „Skončeme to šílenství! Nejsme divá zvěř!“ Jeho mohutný strážce stál vedle něho. Zdálo se, že netouží po ničem jiném než bojovat dál a zabíjet, aby pomstil zranění, které utrpěl jeho pán, a prokázal tak svou cenu, pokud by o něm někdo z těch, co viděli Ealdredovu krev, pochyboval. „Až tak daleko to mezi námi nemělo dojít, Sigurde,“ pokračoval ealdorman. „Jaká je čest a sláva v nesmyslném zabíjení?“

„Ty nemáš čest žádnou, Angličane,“ odpověděl Sigurd a odplivl si. „Dokonce ani nevíš, co to slovo znamená.“

Ealdredův dlouhý knír se zachvěl, ale Angličan přikývl a ukázal

Sigurdovi dlaň. „Ti, co vás v mé síni napadli, budou potrestáni,“ řekl. „Sám dobře víš, že není lehké ovládat bojovníky. V jejich těle koluje horká krev, ale rozum spí. Slibuju ti, že viníky tohoto krveprolití potrestám.“

Avšak Sigurd zvedl zkrvavený meč, který stále pevně svíral, a ukázal jím na jednu z anglických mrtvol. „O to jsem se už postaral sám, pse!“ zařval a Ealdred se znovu zachvěl.

„Byli tam připraveni jen pro případ, že by k něčemu došlo z vaší strany,“ odpověděl. „I když v každém z nás je nenávist k lidem, jako jste vy – k násilníkům, kteří drancují a vypalují. Vložili ji do nás naši rodiče a naši kněží ji v nás pěstují, takže stále roste a sílí.“ Zvedl hlavu a pohlédl k obloze. „Pokud jde o mě, občas přemýšlím, jak je možné, že nás náš mírumilovný Bůh nabádá k tomu, abychom zabíjeli jiné lidi, byť by šlo o nevěřící. Můžeme jen uvažovat, do jaké míry se tak děje z vůle Boží a do jaké míry z naší vlastní vůle.“

Sigurd však neměl trpělivost pro jeho mudrování. Zvedl potlučený štít a postoupil dopředu. Ealdredův strážce také vystoupil vpřed, ale jeho pán ho zadržel, něco mu řekl a muž se váhavě stáhl zpátky. Angličané čekali, hluší k urážkám, které na ně vykřikovali Sigurdovi muži, a v jejich tvářích se zračila úzkost a strach.

„Je mi jedno, jestli věříš, že jsem tě nechtěl vlákat do pastí, pohane,“ vyštěkl Ealdred, teď už bez snahy protivníka uchlácholit, „ale rádím ti, abys už kvůli sobě i kvůli těm, kteří ti říkají pane, ze sebe nedělal hlupáka. Znáš nicotnou ctižádost, jež sídlí ve vašich černých srdcích. Tvé lidi stravuje touha po slávě, Sigurde, křiví jim pohled na svět a vede je k pošetilosti, ke smrti a k zhoubě. A to vše jen kvůli tomu, aby se o nich vyprávěly příběhy.“ Ealdorman se usmál, ale tváře jeho mužů zůstávaly napjaté v očekávání dalšího boje. „Nedělej chybu, Sigurde, všichni zemřete, tady, v křesťanské zemi,“ máchl nezraněnou rukou kolem sebe. „A vaše smrt vám nepřinese žádnou slávu, po které tak toužíte.“

„My si svou slávu vezmeme do síně Otce veškerenstva, kde nás přivítají naši otcové a budou s námi hodovat,“ odpověděl Sigurd a obrátil se ke svým mužům. „Za Valhallu!“ zvolal a Norové mu odpověděli jásotem.

Avšak Ealdred jen pomalu zavrtěl hlavou, i když v tom gestu byla velká síla, možná tak velká, aby přiměla Sigurda pochybovat o

vlastních slovech. V tu chvíli jsem se Ealdreda bál, neboť jsem věděl, že je chytrý a dokáže na své muže zapůsobit. Vždyť jak jinak by jich shromáždil tolik, aby prorazili Sigurdovu *skjaldborg*, štítovou hradbu?

„Vidím, Sigurde, že tví muži jsou ti věrní,“ pokračoval ealdorman. „Jsou to stateční bojovníci a umějí zabíjet, to mohou naše vdovy dosvědčit. Půjdou s tebou i do hrobu a já jim to schvaluju. Ale ty jim můžeš dát víc než jen šest stop anglické hlíny nad jejich mrtvými těly. Poslechni si moji nabídku.“ Odmlčel se a zvedl obě paže. „Ale pokud má slova padnou na neúrodnou půdu a má nabídka ti bude páchnout jako prasečí sračky...,“ pokrčil rameny, „pozabíjíme se navzájem a připojíme se k našim otcům.“

„Strč si svá slova do prdele!“ křikl na něho Olaf a několik dalších Norů to opakovalo.

Avšak Sigurd byl jarl a jarl chce pro své muže víc než jen jámu v hlíně prolezlé červy v nepřátelské zemi.

„Mluv, Angličane,“ poručil Ealdredovi, jako by mluvil se svým sluhou. A Ealdred, protože byl mazaný jako liška a věděl, že se vrtkavé proudy štěstí obrátily v jeho prospěch, sklonil poslušně hlavu a udělal další krok vpřed.

„Stojíš před vzácnou příležitostí, Sigurde. Předpokládám, že jsi křesťanům, kteří se nemohli bránit, ukradl spoustu běžných tretek. Ale to není nic v porovnání s tím, co máš naději získat, jestliže budeš ochotný udělat něco pro mého krále.“

Sigurd se na něho chvíli díval. „Vy křesťané jste hlupáci,“ řekl pak. „Víme to už bezpočet roků. Stavíte své kostely u moře a shromažďujete v nich zlato a stříbro. A kdo to bohatství střeží? Kristovi služebníci! Muži v sukních, slabí jako staré ženy. Váš bůh vás dělá slabými, Ealdrede.“ Odmlčel se a ukázal na své bojovníky. „My se vás nebojíme. Vezmeme si, co budeme chtít.“

Ealdredova ústa se pod knírem zkřivila a ruka jeho strážce sáhla po jílcu meče. „Jen klid, Maugere,“ zamumlal Ealdred. „Nechci zničit pověst Sigurda Šťastného.“

„Já bych rád, aby to zkusil,“ řekl Sigurd s pohledem upřeným na Maugera. „Myslím, že by to byl pěkný boj.“

„Egfrithe!“ zvolal Ealdred, aniž spustil ze Sigurda oči. Nikdo z anglických bojovníků se neozval. Jejich přilbice ozařovaly zezadu

pochodně, ale tváře mužů zůstávaly temné. „No tak, otče, nestyď se. Pojď sem a oslň Sigurda svou zbožností.“

V řadách Angličanů se ozvalo mumlání a pak z temné hradby mužů vyšel šouravým krokem mnich v černé kutně. Byl malý, zvlášť v porovnání s urostlými bojovníky ealdormanovy družiny, měl holou hlavu, až na chumáče vlasů nad ušima, a mezi malýma očkama mu trčel dlouhý ostrý nos. Ruce měl sepjaté a zastrčené do dlouhých rukávů a pod spodním lemem kutny mu byly vidět bosé nohy. Napadlo mě, že vypadá jako lasička. Pohlédl na Sigurda přivřenýma očima, jako by mu působilo bolest je otevřít, a pak hlasitě popotáhl nosem.

„Tenhle tvor se aspoň neskrývá za prázdné žvásty, Ealdrede,“ poznamenal Sigurd a zastrčil meč do pochvy, aby ukázal, že se kouzel Bílého Krista nebojí. „Tenhle Kristův sluha nosí svůj strach jako plášť,“ pokračoval výsměšně. „Strach a nenávisť. Podívej se mu do očí, i když to jsou spíš díry ve sněhu po chcankách než oči.“

„Otec Egfrith je boží člověk,“ řekl Ealdred, „a cítí k tobě stejný odpor jako k Walesanům, kteří nás zákeřně napadají na západě. Ty díry po chcankách tě vidí jako něco, co není víc než divé zvíře. A přesto ti chce ukázat hrůzy, do kterých tě vede tvá cesta. Máš chuť vzít kříž a vyhnat jím ďábla ze Sigurdova černého srdce, otče?“

„Zlo je skvrna na duši, pane Ealdrede, a poskvrněnou duši už nelze vyleštit jako puklici na štítu,“ odpověděl otec Egfrith nosovým hlasem. Pak se zamračil, jako by se jeho mysl chytala nějaké vzdálené vzpomínky. „I když někdy ještě je možné ji spasit,“ zamumlal a znovu pohlédl na Sigurda. „Ale u tohoto barbara je to vyloučeno,“ dodal.

„I medvěda lze naučit, aby tancoval, otče,“ namítl Ealdred. „Sám jsi to mnohokrát říkal ve svých sáhodlouhých kázáních.“

„Ano, ale všechny medvědy to naučit nelze,“ prohlásil Sigurd s úšklebkem. „Měl bys poslouchat, co ten mrňous říká, Ealdrede. Někteří medvědi umějí jen zabíjet.“

Otec Egfrith přicipital až k Sigurdovi. Úzkou tvář měl staženou hněvem. „Možná nemám údy pevné jako dub, pohane, ale upozorňuju tě, že mě Bůh obdařil jinou silou, kterou těžko pochopíš.“ Hleděl Sigurdovi do očí a já jsem myslel, že ho jarl roztrhne jako hada. Sigurd se však rozesmál, chytil mě za rameno a

vytáhl mě ze štítové hradby.

„Teď už nepochybuju, že jsi přišel od Otce veškerenstva, Havrane. Nemůžeš přece pocházet z téhle země, tomu nevěřím.“ Někteří z Norů se mnichovi smáli, ale většina dalších jen stála a s tvrdými výrazy ve tvářích čekala, kdy znovu začne boj.

Mnich se naklonil dopředu a civěl v šeru na mě. „To tvé oko je černé?“ zeptal se. Byl bledý a zuby měl žluté jako krysa.

„Červené, otče,“ odpověděl jsem a dotkl se oka. „Mám v něm sraženou krev,“ dodal jsem a usmál jsem se, když se ušklíbl odporem. To už jsem znal.

„Bůh nás chraň!“ vyhrkl Egfrith a udělal před sebou znamení kříže. „Doufám, že si uvědomuješ, co děláš, pane Ealdrede,“ řekl a zdvihl směrem k ealdormanovi varovně prst. „Všemohoucí vidí všechno. Tyhle lidi si nemůžeš ochočit jako zvěř. Satan nesnese pouta.“

Mohutný bojovník po Ealdredově levici neklidně přešlápl, jako by ho vše, co se tu dělo, nudilo. „Nezdržuj, mnichu, nebo z tebe udělám mučedníka a tvoje kosti dám pohanům na vývar,“ zavrčel.

„Buď trpělivý, Maugere,“ uklidňoval ho Ealdred, zatímco otec Egfrith se zachvěl a zavřel oči, jako by se k něčemu odhodlával. Někteří Angličané se začali Norům vysmívat a pokřikovat na ně urážky, ale Ealdred zdvihl ruku a umlčel je.

„Tak se už vymáčkni, mnichu!“ zavrčel znovu Mauger. „Nebudeme tady celou noc. Naši muži chtějí vědět, jestli bude boj pokračovat.“

Otec Egfrith otevřel oči, odkašlal si a naklonil se dopředu, až jsem ucítil jeho dech páchnoucí medovinou. „Je jistá kniha,“ začal tiše, skoro šeptem, „velmi vzácná kniha.“

„Kniha!“ zvolal Sigurd pohrdlivě.

„Ssss!“ zasyčel Egfrith a zvedl prst k Sigurdovým rtům. Sigurd pobaveně zakroutil hlavou. Mnich se otočil. „Zmýlil ses, pane Ealdrede, není to možné. Tento muž žije mimo Boží stín. Nechť nás nebesa a všichni svatí ochraňují!“

„Rozmysli si to, mnichu!“ ozval se popuzeně Ealdred. „Přece jsme se na něčem dohodli.“

„Jenže já nepochybuju...,“ začal mnich, ale Ealdred ho tvrdým pohledem umlčel.

„Teď už nemůžeš couvnout, Egfrith. Dokonči to, jestli si ceníš královy přízně,“ řekl ealdorman s nuceným úsměvem. „Mimochodem jak pokračuje nový dormitář? Předpokládám, že tě král brzy navštíví, aby se na vlastní oči přesvědčil, jak služebníci Boží nakládají s jeho penězi.“ Otočil se k Maugerovi. „Je důležité vylepšovat naše kláštery, nemyslíš, Maugere?“ Hřmotný bojovník jen cosi zahučel. „Kláštery jsou základem spásy společnosti,“ řekl Ealdred Sigurdovi se stejnou samozřejmostí, jako by mu sděloval, že voda je mokrá. „Alespoň tak jsem si to vždycky myslel. Souhlasíš, Maugere?“

Bojovník si odplivl. „O takových věcech já nic nevím, pane,“ řekl. „Zato jsem slyšel, že kláštery jsou plné mužů, kteří spolu lezou do postele.“

Egfrithova úzká ramena se poraženě svésila. Pomalu přikývl a znovu se otočil k Sigurdovi. „Je to vzácná kniha,“ pokračoval v tom, co začal, „krásnější než všechny jiné knihy v téhle temné zemi. Je to věc vzácné síly, Sigurde.“

Viděl jsem, že Sigurdovi náhle zasvítily oči. „Chceš říct, že je to kniha kouzel?“ zeptal se s probuzenou zvědavostí.

Egfrith udělal znamení kříže a Sigurd sebou lehce trhl. „Je to kniha modliteb, pohane,“ odpověděl mnich. „A jak jsem řekl, skrývá se v ní velká moc.“ Zdálo se, že Egfritha Sigurdova reakce povzbudila. „Je to kniha čtyř evangelií opsaných ze spisů samotných svatých apoštolů naším drahým svatým Jeronýmem.“ Na chvíli zavřel oči, jako by ta slova vychutnával. „V téhle zemi nebylo nikdy vzácnějšího předmětu,“ dodal.

„Ukaž mi tu knihu, mnichu,“ požádal Sigurd a natáhl ruku, jako by očekával, že mu ji otec Egfrith podá.

„Já ji nemám, hlupáku!“ vyštěkl Egfrith. „Byl bych šťastný, kdybych ji měl. Ale...“

„Ale my víme, kde je,“ řekl Ealdred a udělal krok směrem k nám. Mauger postoupil dopředu s ním. Ealdorman naklonil hlavu na stranu. „Naneštěstí ji ti bastardi Irové, kteří nemají ponětí o svatých pokladech, do nichž Nejvyšší vryl své jméno a koupal je v jasu božské záře, nechali padnout do rukou toho nevzdělaného bastarda Coenwulfa.“

„Coenwulf je mercijský král, pane,“ řekl jsem Sigurdovi. I v těch

dnech stála království Wessexu a Mercie proti sobě jako staří nepřátelé, a třebaže se poslední wessexský král Beorthric dohodl s mercijským králem Offou na spojenectví, nový král Egbert, který nastoupil po Beorthrikově smrti, se snažil vrátit Wessexu nezávislost.

„Takže mlha začíná řídnout,“ prohlásil Sigurd s vlčím úšklebkem. „Moc chutná sladce, že? U nás doma si každý, kdo má válečnou loď, myslí, že by měl být král.“

„A ty, Sigurde, synu Haralda, ty si taky myslíš, že bys měl být král?“ zeptal se Ealdred. Vystoupilé lícní kosti v jeho tváři vrhaly ostré stíny nad zplihlý knír. „Připlul jsi k našemu pobřeží se dvěma válečnými loděmi,“ dodal a zvedl ruku. „Neměj strach, jsou v bezpečí, máš na to mé slovo. Poručil jsem je ušetřit v naději, že bychom mohli dospět k dohodě.“

Sigurd se při jeho narážce na to, že by *Serpent* a *Fjord-Elk* mohly být ohroženy, ušklíbl a zavrtěl hlavou. „Nikdo se nemůže jen tak sám od sebe prohlásit za krále,“ řekl. „O tom rozhodují muži kolem něho.“ Sejmul přilbici a prohrábl si dlouhé vlasy. „Ale ten, kdo by se králem chtěl stát, musí dobře zvážít, o co mu jde. V zemi, z níž jsem připlul, králové nežijí dlouho. Sám jsem jednoho zabil.“

„Zřejmě se zadusil zápachem,“ zamumlal Egfrith a hlasitě začichal. „Rybí vnitřnosti, jestli mě nos neklame.“ Viděl jsem, jak mu cuká chřípí.

„Tu knihu tedy má král Coenwulf a král Egbert ji chce,“ ujal se opět slova Ealdred. „To je podstata věci. Jenže jak ji má náš dobrý a zbožný král získat? Kdyby bylo tady na Maugerovi, prostě bychom vtrhli do Coenwulfovy pevnosti, vzali si tu knihu, pobili všechny, kteří by nám přišli do cesty, udělali si hostinu z králova dobytka a pak se vrátili na snídani do Wessexu.“ Pohlédl na Maugera, ale ten jenom pokrčil širokými rameny. „Jenže život bývá málokdy tak jednoduchý, jak si ho představují válečníci,“ pokračoval Ealdred a znovu se obrátil k Sigurdovi. „Takzvaný mír mezi Coenwulfovým a naším královstvím je křehký jako ptačí křídla. Stačí, aby se přitlačilo na špatné místo a...,“ zvedl ruce a zlomil pomyslnou kost. „Nechceme vyvolat válku, Sigurde. Aspoň ještě teď ne.“ Znovu krátce pohlédl na Maugera, který mu odpověděl náznakem úsměvu.

Na Sigurdově tváři se objevil údiv. „Chceš říct, že bych měl vtrhnout do pevnosti krále Coenwulfa já, vzít mu tu knihu a přivést ji

tvému králi?“ zeptal se.

„Dobývat a loupit umíš,“ prohlásil Ealdred klidně. „Nezůstával bys se svými muži na anglické půdě, kdyby tě nehnala touha po lupu. Otec Egfrith mi řekl, že s tím se vaši lidé rodí a vydrží jim to až do chvíle, kdy si je odnese ďábel.“

„Proč pro tu knihu nepošleš svého psa?“ ukázal Sigurd na Maugera, který si protahoval strnulé svaly na krku. „Nebo kohokoliv jiného ze svých pohůnků,“ trhl hlavou směrem k vousatým tvářím, jež vystupovaly z temné masy mužů dvacet kroků za ealdormanem.

Ealdred povzdechl. „Protože to jsou křesťané, Sigurde,“ řekl tiše, aby to nezaslechli jeho muži. „Dokonce i tady Mauger, i když se tomu můžeš divit. A křesťané vědí, jakou má ta kniha cenu,“ dodal rychle a zvedl prst. „Mít ve své moci takový poklad může být pokušením i pro poutivého křesťana, aby zradil jakoukoliv přísahu, kterou mi předtím složil. Bojím se, že by s tou knihou, přitisknutou k srdci, zmizel. Že by se s ní ztratil jako ranní mlha a žil pak životem poustevníka někde v šedivém moři na kousku země pokáleném racky.“

Otec Egfrith s vážným výrazem přikývl. „Pro věřícího je ta kniha dražší než samotný život,“ řekl a bylo zřejmé, že mluví o sobě.

„A protože ten úkol nemohu svěřit křesťanovi, musím se poohlédnout po někom jiném,“ pokračoval Ealdred. Upíral přitom na Sigurda napjatý pohled, vědom si toho, že se pouští do velmi riskantní záležitosti. „Ale ty jsi pohan, Sigurde. Pro tebe ta kniha neznamena nic, neboť nechápeš její moc. Dokonce bych se vsadil, že ani neumíš číst.“ Sigurd se poškrábal ve vousu a Mauger cosi zabručel, jako by chtěl říct, že umět číst je zbytečnost dobrá tak pro slabochy. „Na druhou stranu nepochybuju, že víš, jakou cenu má stříbro. V tom se vyznáš moc dobře. Zaplatíme ti za tu knihu stříbrem.“ Ealdormanovy rty se roztáhly do tenké linie, neboť věděl předem, co Nor řekne.

„Kolik stříbra, Angličane?“ zeptal se Sigurd.

„Dost na to, aby sis za ně koupil království a muže, kteří by tě v něm udělali králem,“ odpověděl Ealdred.

Sigurd se znovu poškrábal ve vousu. „Promluví se svými muži,“ řekl a nasadil si přilbici. Olaf stál pořád pár kroků za ním s mečem v ruce a zvednutým štítem. „Třeba by raději vypluli k

vašemu východnímu pobřeží a hledali další kamenné domy plné zlata a slizkých červů, jako je tenhle,“ dodal Sigurd a ukázal na Egfritha.

Ealdred pomalu zavrtěl hlavou. „To by ses musel ke svým lodím dostat, Sigurde. Můj král by mi setnul hlavu, kdybych ti dovolil odplout, abys mohl vylupovat kláštery a zabíjet služebníky Páně.“

Sigurd tasil prudkým pohybem meč, až čepel ostře zaskřípala o hrdlo pochvy. Také já jsem vytáhl meč a stejně tak Mauger pozvedl svou zbraň a postavil se mezi svého pána a Sigurda. Někteří z Angličanů se dožadovali krve a Norové za mnou začali bušit meči do štítů.

Viděl jsem, že Sigurd váhá, jak se zachovat. Ealdred, který nechal svůj meč v pochvě, zvedl ruce, jako by potěžkával dva předměty. „Tak pro co se rozhodneš, Sigurde?“ zeptal se. „Pro boj s tím, že ztratíš své lodě a životy svých mužů, nebo pro možnost získat větší bohatství, než o jakém se ti kdy snilo? Slyšel jsem, že vaše rasa byla zplozena jednou ryšavou irskou čubkou a kancem, a to vysvětluje váš rychlý hněv a pomalou mysl.“ Vystoupil neohroženě před Maugera a zvedl poraněnou paži, aby svého bojovníka zadržel. „Ale nevěřím,“ pokračoval, „že by se nějaký muž obrátil zády k tomu, co jsem ti nabídl.“

„Jen pojď, Nore,“ vyslovil nehlasně Mauger a kývl volnou rukou na Sigurda. Sigurdovy rty se stáhly a jeho muži křičeli, že s Angličanem skoncuje. Rytmické bušení do štítů sílilo a v tu chvíli jsem byl přesvědčen, že se noc utopí v krvi a já zemřu. Znovu jsem cítil, že se mi třese ruka, jak se mě zmocnilo bojové vzrušení.

Jenže potom Sigurd pomalu zastrčil meč do pochvy a bušení do štítů utichlo. Jarl se otočil a podíval se na mě.

„Ještě nenadešel náš čas, Havrane,“ řekl. „Jenom tehdy, když si zasloužíme, aby nás paměť mužů uchovala pro další pokolení, nás Odinovy služebnice donesou do Asgardu.“

Obrátil se zády k Angličanům, aby ukázal, že z nich nemá strach, a zvedl ruku k předjitřní obloze. „Naplníme břicho *Serpenta* anglickým stříbrem!“ zvolal a Norové zajásali.

Sledování Angličany jsme vyrazili zpátky k pobřeží. Glumovi a jeho mužům se podařilo zachránit lodě před ohnivým deštěm, ale pořád byli připraveni odrážet další útoky nepřítele. To už se nebe nad

východním obzorem rozzářilo prvními paprsky vycházejícího slunce a v jeho jasu bylo vidět, že se na vlnách stále houpají anglické rybářské čluny. Jejich posádky se držely mimo dosah Glumových mužů, přesto dost blízko, aby mohly lodím hrozit dalším ohněm ze žhavých uhlíků, které uchovávaly v hliněných nádobách. Ale žádný skutečný boj neprobíhal, neboť Angličané měli málo vycvičených kopiníků, aby se mohli utkat s norskými válečníky v drátěných košilích. Přesto bylo zřejmé, že si Glum a ostatní oddechli, když uviděli, že se blíží jejich druhové se Sigurdem a Olafem v čele. Ealdredovi muži svírali kopí, šípy, sekery a meče připravené pro případ, kdybychom se obrátili proti nim, a nyní, za denního světla, jsme viděli, že jich je ještě víc, než jak se nám zdálo v noci. Ne všichni byli bojovníci; viděl jsem mezi nimi sedláky a řemeslníky ozbrojené svým nářadím upraveným na zbraně, ale i kosy v silných rukou mohou zabíjet. Sigurd už ztratil dost skvělých mužů a neměl nejmenší chuť přijít o další.

I když jsme zpola čekali, že na nás Angličané znovu zaútočí, neudělali to, a tak se Norové unaveně přivítali a vzájemně si vyprávěli, co se dělo. Slunce stoupalo stále výš a jeho teplé paprsky zahřívaly naše ztuhlá těla. Ealdred nám dovolil, abychom se postarali o naše mrtvé. Kromě bělovlasého Erika byli v boji před ealdormanovou síní zabiti další tři muži, takže na místa u vesel *Serpenta* se už nemělo vrátit dohromady jedenáct mužů. Byli to Sigtrygg, Njal, Oleg, Eyjolf, Gunnlaug, Northri, Thorkel, Thobergur, Eyteinn, vysoký Ivar s ostřížím zrakem a Olafův syn Eric. Zabalili jsme je do plášťů a odnesli je po kozí stezce na útes nad chráněnou zátokou. Ke každé mrtvole jsme přivázali balvan a pak ji svrhli do vody, neboť nebyl čas těla spálit a Sigurd rozhodl, že bude lepší, když shnijí v mořské vodě než v křesťanské půdě.

„Vládce moře Njord je přijme, aby mohli zasednout ve Valhalle se svými předky,“ řekl. Norové stáli tiše. V tu chvíli všechny opustil smích, jenž je obvykle provázel jako raci, kteří poletují za rybářskými čluny. Věděl jsem, že smrt blízkého druha dokáže zasáhnout muže hodně tvrdě. Sledoval jsem, jak Norové nesou těla těch, které znali od dětství, s nimiž si hráli ve stejných stromech a poslouchali u dveří hodovních síní vyprávění svých opilých otců o bojích, mořských obludách a krásných dívkách v dalekých zemích.

Díval jsem se na Olafa, jenž nesl svého syna v náručí, jak to dělal, když byl Eric dítě. Předtím, než zabalil jeho tělo do pláště, vypadala tvář mladého Nora klidná, i když se zdála téměř stejně bílá jako jeho vlasy. Zato tvář jeho otce pod rozsochatým vousem byla stažená smutkem a smáčely ji slzy.

Když bylo po všem, zavěsil si Sigurd velký štít na záda a chopil se kopí s jasanovým ratištěm. Jeho muži poznali, že se mají připravit, a brzy byli přichystaní vydat se na cestu za hledáním knihy evangelií svatého Jeronýma. Glum navrhl, abychom pluli podél východního pobřeží a pak zamířili po řece Thames do vnitrozemí a dál až do Mercie, ale Ealdred a jeho muži se tomu jen pohrdavě zasmáli.

„Budu ctít naši úmluvu, Ealdrede, to přísahám na meč svého otce,“ řekl Sigurd, dotčený výsměchem Angličanů.

„Tvá přísaha pro mě nemá větší cenu než plivanec, pohane,“ odpověděl Ealdred. „Ale vím, co pro tebe znamenají tvé válečné lodě. Buďto půjdeš do Coenwulfovy země pěšky, nebo odliv spláchne do moře popel z tvých lodí.“

Sigurdova tvář se zkrivila a jeho hustý vous se zachvěl. Cítil jsem, že z něho vyzařuje hněv jako žár z kamenů ohniště, dokonce jsem chvíli doufal, že Ealdreda zabije. Otočil se ke svým mužům, vyměnil si pohledy se Sveinem, Flokim a Olafem a pak přikývl.

„Jarl má být velkorysý,“ řekl svým mužům, „a žádný jarl se nikdy neplavil s lepšími bojovníky, než jste vy. Je správné, že vaše cestovní truhlice budou nacpané královským stříbrem, a bohatství anglického krále je stejně dobré jako každé jiné.“ Potom se s levou rukou položenou na hrušce jílce meče znovu otočil k Ealdredovi. „Kniha za královské bohatství!“ zasmál se a zakroutil hlavou. „Vám Angličanům zřejmě nikdy neporozumím.“

Sigurdovi se tedy podařilo navodit situaci tak, jako bychom na celé věci vydělali, třebaže, po pravdě řečeno, nám nic jiného nezbývalo. V každém případě se nikdo z Norů netvářil zahanbeně, když jim vysvětlil, co podniknou, a naplnil jim hlavy vidinou stříbra. A pak jsme se připravili na cestu pěšky na sever, do mercijského království pro knihu křesťanských evangelií, která z nás měla udělat boháče.

Mezitím na naše lodě vystoupilo asi dvacet anglických bojovníků se zapálenými pochodněmi v rukou a Knut zaklel a zamumlal něco o

zatracených hlupácích, kteří nemají tušení, jak snadno chytne staré dřevo, jehož spáry jsou utěsněné provazy napuštěnými dehtem. Už nyní byl *Serpent* poznamenaný četnými spálenými místy. Teď však nemohli Norové dělat nic jiného než těmi, kteří naše loď ohrožovali, pohrdat a naše nálada opět klesla. Hlavní část sil ealdormana Ealdreda se vrátila na strmý svah, aby zmenšila nebezpečí, že se opět rozpoutá boj. Stále se nás báli a hradba jejich kopí připomínala palisádu. Pozoroval jsem je, když jsem náhle zaslechl, že Floki zaklel.

„Co to ten Kristův otrok, hrome, dělá?“ zvolal a ukázal na otce Egfritha. Mnich chrchlal do dlaně plivance a namácel do nich malý nožík.

„Myslím, že se chystá škrábat si vousy z tváře,“ mínil Olaf, který na to taky udiveně zíral.

Floki se dotkl svého vousu a pak jílce meče pro štěstí. „A proč nosíš ženské sukně?“ zeptal se a mračil se pod černým vousem jako bouře. „My jsme Norové, válečníci! A takový půjde s námi?“

„Ať si má klidně cecky a na hlavě třeba hedvábný šátek, pokud z nás udělá boháče,“ prohlásil Olaf a poplácal Flokiho po rameni. „Víš, jak vypadá křesťanská kniha?“ Floki zavrtěl hlavou. „Ale on to ví,“ ukázal Olaf na Egfritha. „Proto ho Ealdred poslal s námi.“

Bjorn bouchl do země ratištěm kopí. „Co tak vrátit se, až se setmí?“ nadhodil. „Pobili bychom ty mizery a pluli dál svou cestou.“

Olaf zavrtěl hlavou. „Dobře, že nejsi náš jarl ty, Bjorne.“

Bjorn se zatvářil zmateně a pohlédl na Flokiho, jako by čekal, že mu to vysvětlí.

„Po celou dobu, co budeme pryč, budou loď hlídat, aby je mohli kdykoliv zapálit, kdyby se jim něco z naší strany nelíbilo, Bjorne,“ odpověděl mu Floki. „Radši bych bojoval se všemi Angličany, kolik jich v téhle zemi je, než se díval na to, jak *Serpent* a *Fjord-Elk* hoří.“

„Má pravdu,“ řekl Olaf a Bjorn přikývl na znamení, že to uznává. Olaf se otočil a pokračoval v udílení rozkazů. To byla jeho a Glumova práce, dohlédnout, aby byly loď bezpečně zakotvené a jejich malá podpalubí zajištěná proti vodě, a nyní rozdělával zásoby jídla a vody, které si měl každý nést. Kontroloval také, jestli mají všichni brusný kámen a v pořádku zbraně a zbroj.

„Pohřbil svůj smutek hodně hluboko,“ řekl Svein a kývl hlavou

směrem k Olafovi, který právě peskoval Kona, aby si nevyčesával z vousu spečenou krev. Svein zvedl pytel s nasolenými kusy masa na hřbet statného poníka, jednoho ze tří, které nám poskytl Ealdred. „Tak hluboko, jako zavrtává své kořeny do země tis,“ dodal.

„Člověk by řekl, že o syna přišel spíš Floki,“ poznamenal jsem, když jsem zavěšoval poníkovi na krk dva tucty sušených tresek navlečených za žábry na provaze. Černovlasý Nor si pořád něco mumlal, zatímco si připravoval drátěnou košili, opasky a velký kulatý štít. „Tváří se jako postící se mnich na hostině.“ Prudká bolest, která mi vystřelila z rány na holeni, mi připomněla, že bych si ji měl převázat novým kusem plátna.

Svein se zasmál. „To spíš tahle ryba skočí zpátky do moře a doplave do Hardangerského fjordu, než se Floki zasměje!“ zvolal a třel si záda. „U Thorových koulí, už jsem z toho nicnedělání celý ztuhlý. Myslím, že nám ten výšlap do Mercie jen prospěje.“

„Zapomeň na to, že půjdeme, Sveine,“ ozval se Bjarni a udeřil dlaní do jílce meče u pasu. „Až se zbytek Wessexu dozví, že jsme Norové, budeme tančit. Jak daleko čekáš, že se dostaneme? Myslíš, že tu Mercii vůbec zahlédneme?“ Napadlo mě, že Bjarni má pravdu. Těžko nás bude někdo z Wessexu nebo Mercie pokládat za místní muže. Přinejlepším můžeme doufat, že nikdy nedají dohromady takovou sílu ozbrojených mužů, aby se proti nám odvážili vystoupit. To si uvědomoval i Olaf, a proto chtěl, abychom vypadali jako horda hrdlořezů. Doufal, že až nás někdo uvidí, buďto strachem ztuhne, nebo se dá na útěk.

Vzali jsme z lodí všechny naše zbraně, takže každý muž nesl krátkou a dlouhou sekeru, obě zavěšené na zádech, dále kopí, dlouhý nůž a meč. Někteří nesli ještě luk, ale všichni měli přilbici, velký kulatý štít, pevné kožené boty a pod drátěnou košili kožený kabátec. Na Bjarniho červeném štítu se svíjel a chrлил oheň zelený drak a podobných malovaných oblud bylo mezi námi víc. Sigurd řekl, že jsem si počínal v boji dobře, a dokonce mě poplácal po zádech, když vyprávěl, jak jsem zadul na válečný roh, aby si Ealdred myslel, že přichází Glum se svými muži rozsévát smrt. Za odměnu mi dovolil, abych si nechal Njalovy zbraně, a také řekl, že si zasloužím nosit meč, který mi dal na pobřeží. Nikdo z mužů proti tomu nic nenamítal, a tak jsem se dotkl prsty jílce obaleného kůží a hrušky z

hladkého kovu a nemohl jsem uvěřit, že tahle zbraň je teď moje.

„Jistě jsou krásnější zbraně, ale záleží hlavně na kvalitě čepele a síle a dovednosti paže, která ji vede,“ prohlásil Sigurd. Viděl, s jakou hrdostí zbraň třímám, a spokojeně pokýval hlavou. „S mečem to je jako se ženou, Havrane. Když se o ni staráš, postará se ona o tebe. Po čase přestaneš vnímat, jak vypadá, jeho cena pro tebe však zůstává.“

„Díky, pane,“ řekl jsem vážně a Sigurd přikývl. Pak už šel mezi ostatní, povzbuzoval je a chválil je za jejich statečnost. Podíval jsem se na Sigurdovu vlčí smečku a pocítil jsem hrdost. Ano, budeme bez lodí a potáhneme nepřátelským územím, ale při pohledu na nás každému ztuhne krev v žilách. Bylo nás přes čtyřicet mužů v plné zbroji. Budeme krácející smrt.

V jednu chvíli se k nám přišoural mnich Egfrith. Třel si rukou lysou hlavu a chvíli se ošíval, jako by nevěděl, jak začít. „Musíte se ke mně chovat s patřičnou úctou, protože vnuknutí k tomuto úkolu pochází od vyšší moci, než je náš král,“ řekl, pokukuje po mém krvavém oku. Svein hlasitě říhl a z výšky na mnicha pobaveně pohlédl. Egfrith však ukázal na obra prstem a já jsem si pomyslel, že je buď statečnější, než vypadá, nebo naprostý hlupák. „A jestli máte ve svých černých srdcích aspoň trochu smysl pro čest, musíte své slovo ealdormanu Ealdredovi dodržet,“ dodal varovně. „Žádnému muži, ženě ani dítěti v celém Wessexu nesmíte zkrivit vlas na hlavě.“ Svein se zatvářil, jako by na něho padla hrůza, posměšně se pokřikoval a se smíchem odešel pryč.

„Vidíš toho muže, otče,“ ukázal jsem na Asgota, který seděl stranou od ostatních a vrhal runové kameny. „Viděl jsem, jak rozsekl záda jednomu z raněných wessexských bojovníků a vytáhl mu z těla plíce. Ten muž pořád ještě žil, když měl plíce rozložené na zádech.“

Pochybuju, že mi Egfrith věřil. „Horší než zvěř,“ ušklíbl se. „Proč to udělal?“

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny. „Asi proto, že tím uctívají Odina.“ Egfrith udělal směrem k Asgotovi znamení kříže. „Být na tvém místě, otče, staral bych se víc o to, aby Ealdred dodržel své slovo, kterým se zavázal nám, a předal nám zpátky lodě, až se vrátíme,“ dodal jsem. „Přísahám, že by Wessex poznal, co je hrůza, kdyby nás tvůj pán podvedl.“

Egfrith o tom chvíli přemýšlel. „Žádné drancování,“ řekl pak a

zamrkal šilhavýma očima, „a žádné znásilňování.“

„Toho se nikdo neodváží, otče,“ odpověděl jsem. „Aspoň ne před tebou.“ Poznal, že si ho dobírám, a zamračil se. Kolem nás prošel Ulf a štkl mnichovi do ucha, až vyskočil jako ryba zaseknutá na háčku. Ulf se zasmál a Egfrith zrudl hněvem.

„Nech ho na pokoji, Nore!“ zvolal kdosi. Otočil jsem se a uviděl jsem, že po cestě, která se stáčela po srázu, přichází Mauger.

„Ty ses vrátil, Maugere?“ vykřikl Egfrith radostně, zvedl ruce a vrhl na mě vítězoslavný pohled. „Bože, Maugere, začínám si myslet, že v porovnání s touhle zvěří, mezi kterou jsem se ocitl, jsi ty světec se způsoby svatého Cuthberta!“

„Ale jdi, otče,“ zabručel mohutný bojovník a vzal Egfritha za kostnaté rameno. „Neříkej, že už ti ta cháska stačila pokálet roucho?“

„Samozřejmě že ne!“ prohlásil Egfrith a vypjal hrud' jako holub. „Jsem jen překvapený, že tě vidím, to je všechno. Myslel jsem, že mě necháte s těmi pohany samotného jako ovečku mezi vlky,“ dodal a znepokojeně pohlédl na shon kolem sebe. „A to se ještě můžou objevit Walesané.“

„Walesané se k těmhle ani nepřiblíží, otče,“ zabručel Mauger.

„Modlím se, abys měl pravdu, Maugere,“ povzdechl mnich a přece jen se trochu napřímil. „Samozřejmě mi povznáší duši a posiluje mé odhodlání bohulibý účel naší cesty, ale na druhou stranu pohlížím na celou věc jako na jistý způsob pokání, neboť ani já nejsem bez hříchu. Čas od času potřebuje každý očistit duši.“ Pokusil se setrást Maugerovu ruku z ramene. „Zkrátka jsem rád, že je tu se mnou další křesťan.“ Jeho malá očka hledala Maugerův pohled, jako by doufal, že hřmotný bojovník potvrdí svou oddanost jeho víře.

„Já nejsem ovečka, otče,“ řekl Mauger a natočil stříbrný náramek tak, aby byla vidět jeho nejzdobenější část. Na každé ze silných paží, poznamenaných mezi tetováním četnými jizvami, měl šest náramků a bylo vidět, že je na ně náležitě hrdý.

„Půjdeš s námi, ne?“ zeptal se Egfrith s náhlou obavou. Mauger přikývl. „Přemýšlel jsi někdy o pokání, Maugere? Muž, jako jsi ty... Vždyť se musíš svými hříchy dusit.“

Mauger pokrčil rameny. „Pan Ealdred si to rozmyslel, takže jdu s vámi. Ale to pokání si nech pro sebe. Já jsem tady proto, abych ti zabránil přivolat na jejich pohanské hlavy Boží hněv dřív, než

udělají, co mají udělat.“

„Jistě, Maugere, jistě,“ přikývl mnich. „Boží spravedlnost udeří jako očistná bouře a vedle moci vyvolat ji musí Nejvyšší vlastnit ve stejné míře i moudrost.“

„To jsou kecy,“ zabručel Mauger. „Oba víme, že jsem tady, abych ti byl za zadkem a dohlédl, aby ti ti ďábli nepodřízli za temné noci hrdlo.“ Egfrith zbledl. „Ale neměj strach, mnichu,“ pokračoval Mauger a mrkl na mě, zatímco jsem držel kožený měch, do kterého lil Svein ze soudku vodu. „Nedovolím těm barbarům, aby na tebe vztáhli své špinavé ruce,“ dodal. Egfrith se otočil a vrhl na Sveina přezíravý úsměv, jako by chtěl říct, že Maugerovi se nikdo nevyrovná. Jenže Svein dával pozor, aby nevyhlil ani kapku vedle, a vůbec nezvedl hlavu.

Slunce ještě stoupalo ke svému dennímu vrcholu, když jsme se naposledy podívali na lodě, jež majestátně spočívaly na klidné hladině. Probíhal odliv a na napnutých kotevních lanech seděli raci a čistili si zobákem peří. Zdálo se mi, že *Serpent* a *Fjord-Elk* jsou skutečně jako dva draci dychtící po tom, aby někdo lana odřízl a pustil je na svobodu; že touží odplout na otevřené moře, pryč od tohoto cizího pobřeží a od mužů, kteří jim hrozí ohněm.

„Můj otec by se vychcal na vlastní pohřební hranici, kdyby viděl, že od nich odcházím pryč,“ zamumlal Kon, když si zavěšoval na záda kulatý štít a vydával se spolu s ostatními vzhůru po kamenitém svahu.

„Jo, ale kdo kdy slyšel o tvém otci, chlapče?“ ozval se Olaf a na chvíli se zastavil. „Muž se neprosloví tím, že si vybírá nejbezpečnější cestu. Tvůj táta nejspíš umřel v posteli, co?“ Natáhl se po nejbližším trsu tuhé trávy a znovu vykročil dál. Já jsem lezl vzhůru před Ealhstanem a pomáhal jsem mu, kde se dalo. „Ale nevzdávej to, Kone,“ dodal Olaf. „Musíš se snažit a Sigurd z tebe udělá muže.“

„Nebo mrtvolu,“ zasmál se škodolibě Bjorn.

I s Egfrithem a Maugerem nás bylo čtyřicet sedm a hnali jsme se vpřed jako vlci za kořistí. Drátěné košile chřestily, štíty bouchaly do toporů seker a boty dusaly. A ubohý starý Ealhstan nám musel stačit. Angličané, kteří stáli na vrcholu svahu, asi o sto kroků couvli, takže jsme je mohli minout bez nebezpečí, že se vzájemné urážky zvrhnou v boj. Přesto jsem viděl, že svírají zbraně a štíty stejně křečovitě,

jako jejich tváře svírala nenávist k nám. A pak jsme vyrazili na sever směrem k zalesněnému údolí západně od nejbližší osady. Mauger předtím ujistil Sigurda, že jakmile vstoupíme do lesa, nebude nás vidět a s trochou štěstí si nikdo z vesnice nevšimne, že táhneme kolem. Řekl také, že Ealdred nemá zájem, aby zemřelo pár statečných hlupáků, jejichž příbuzní se pak budou ptát, proč jejich ealdorman dovolil pohanským nájezdníkům potloukat se volně po wessexské zemi.

„Myslím, že hlupáků je mezi nimi víc než těch statečných,“ prohlásil Svein a plivl směrem k vzdáleným anglickým bojovníkům. „Měli jsme to s nimi v noci skončit. Naše meče měly být rudé jejich krví.“

„Jenže v noci jich bylo mnohem víc,“ zabručel Floki. Nevynikal mohutností jako mnozí jiní, ale byl tvrdý a z jeho hubené šlachovité postavy vyzařovalo něco, co působilo na nepřátele ještě hrozivěji než hrubá síla. „Ealdred se svou družinou zmizel za svítání na východ,“ dodal. „Někdo prý zahlédl na pobřeží u Selsey válečné lodě a Angláni se pochcali strachy. Vsadil bych se, že tam přistáli Dánové.“ Ukázal na Olafa, který šel vpředu s Maugerem a otcem Egfrithem. „Strýc zaslechl, jak to Mauger říká tomu mnichovi.“

„Všiml jsem si, že se ty a Strýc k těm křesťanům nějak podezřele máte, Floki,“ opáčil Svein s širokým úsměvem. „Že by ti chyběla tvá žena, mrňousi?“

„Ten holohlavý milovník Krista je hezčí než ty, zrzavče,“ odsekl Floki. „Mimochodem někdo na ně musí dávat pozor. To už bych spíš věřil Dánům než jim. Žádný křesťan neví, co je čest.“

„Víte, že vás Angličané považují za Dány?“ řekl jsem. „Myslejí si, že všichni pohané jsou Dáni.“ Byla to pravda, protože jsme slyšeli o vpádech Dánů na pobřeží, ale nikdy o Norech.

„Angličtí bastardi,“ zamumlal Floki a odplivl si.

Také ostatní muži se mračili. Věděli, že Floki má pravdu, když nabádá k opatrnosti, a báli se, že už by se nikdy nemuseli se svými opuštěnými loděmi shledat.

Sigurd byl možná jediný z Norů, kterého jsem neviděl naposledy se ohlédnout za hukotem příboje. Kráčel vzpřímeně s hlavou vzhůru, jako by mu budoucnost kynula příslibem slávy, a my jsme ho následovali v důvěře v jeho rozhodnutí a ve své zbraně, jež za

pochodu cinkaly a chřestily. Njal byl stejně vysoký jako já, ale mohutnější, proto jsem musel mít pod drátěnou košilí ještě jeho kožený kabátec, třebaže mi bylo horko. Kolem nás bzučel první letní hmyz a slunce začínalo pěkně hřát, takže jsem se potil jako tažné dobytče pod jhem.

Když nyní kráčel Egfrith vedle Maugera, zdál se jaksi vyšší, jako by ho pozvedlo vědomí, že se mu nemůže nic stát. Dokonce začal překvapivě silným hlasem zpívat nějaký žalm, ale Floki vytáhl dlouhý nůž a výmluvným gestem mu pohrozil, že mu vyřízne jazyk, jestli nepřestane. Mnich se chytil Maugera, jenže anglický bojovník ho setřásl a zavrčel na něho, že mu jazyk vyřízne on, jestli nebude zticha.

„Vyješ jako nakopnutá čubka, otče,“ řekl mu a hluboce uražený Egfrith šel už potom mlčky, za což jsme byli všichni vděční.

Nebylo vůbec lehké nechat za sebou obrovskou jistotu moře a všechny jeho přísliby. Pro Nory bylo moře převalující se cesta omezená pouze neustále se vzdalujícím obzorem, po níž se mohli dát kamkoli se jim zachtělo. Jenže teď, když jsme postupovali do vnitrozemí, ležela za námi a zůstala jen v našich myslích. Přesto se mě zmocnil zvláštní pocit míru, když jsme došli na okraj lesa. A čím hlouběji jsme se do něj nořili, tím ten pocit sílil. Koruny dubů, jilmů, buků, habrů, jasanů a také keřů hlohu nepouštěly k mechovité půdě páchnoucí vlhkostí ani paprsek světla a pokroucené větve starých stromů se nad námi splétaly, jako by si vyměňovaly zprávy o světě pod sebou. To, spolu se všemi vůněmi a švitořením pěnkav, mě vrátilo do dnů, kdy jsem právě v takových lesích sekal větve pro starého Ealhstana, až mě bolela záda a ruce jsem měl do krve rozedřené. Moje mysl se jako kořeny, které dychtí po vláze, nořila do jediných vzpomínek, jež se mi z celého mého života uchovaly. Avšak kromě útěchy mi z nich zároveň vyvstávala i bolest mé tehdejší samoty. Protože nyní, když jsem poznal vzrušení z plavby po moři a cítil bratrství válečníků potvrzené společným bojem, byla pro mě minulost mrtvá.

„Jsou tady duchové, Havrane,“ řekl Bjarni a ukázal na příkrov větví plných listů nad sebou. „Cítíš je?“ Vstoupili jsme na mýtinu,

kde se všem v slunci zablýskly zbraně.

„Ano, Bjarni, cítím,“ řekl jsem. „Všichni je cítíme.“

„Pozoruj nás,“ zašeptal Bjarni a přejel rukou po temném mechu, kterým byl porostlý starý pařez. „Ale zůstávají ukrytí. Tady v lese jsou bezpeční před křesťany, kteří by je vypudili někam do temných páchnoucích míst.“ Ukázal na otce Egfritha vpředu. „Nenech se oklamat tím, že je malý a slabý. Tihle lidé umějí duchy zabíjet.“

„Konečně jsi řekl něco rozumného,“ ozval se Asgot suše. Bylo to poprvé, co jsem ho po dlouhé době slyšel promluvit. „Tahle země je prolezlá nákazou. Kristovi stoupenci se obrátili zády ke starým způsobům a duchové je za to nenávidí,“ dodal a máchl rukou vzduchem. „Musíme být opatrní, aby si nás nespletli s křesťany.“

„Ale jak jim dáme vědět, kdo jsme?“ zeptal se Bjarni. „Co tak začít zpívat staré písně?“

„To nestačí, Bjarni,“ odpověděl Asgot.

„Spíš vykonat oběť,“ navrhl Floki a jeho horní ret se ohrnul zlobou. „Toho mnicha bychom měli obětovat.“ Ohlédl jsem se a viděl jsem, že se starý *godi* směje jako dítě.

„Není třeba tupit si meč, Floki,“ řekl jsem a doufal jsem, že mé oči neprozrazují strach, který se mi svíjel v útrobach při pomyslení na to, jak zemřel Griffin. „Duchové nejsou slepí ani hloupí.“

„Co ty o nich víš, chlapče?“ poznamenal pohrdlivě Asgot. Z každého jeho slova jsem cítil, že mě nenávidí.

„Vím, že si spíš spletou Flokiho s březnovým jehnětem než s křesťanem,“ odpověděl jsem. Floki se zasmál a ostatní zahučeli na souhlas. Doufal jsem, že jejich myšlenky na krvavou oběť odnesl vítr, který náhle zavál.

Hluboko v lese jsme narazili na blátivé zvířecí stezky vydupané jezevci, liškami, lasicemi a zajíci, i když jsme žádné zvíře nezahlédli. Doufal jsem, že by někdo z Norů mohl zastřelit lukem srnce nebo jelena, ale byla to bláhová naděje, protože nás bylo skoro padesát a museli jsme dělat v hlubokém lesním tichu hluk. Jediní živí tvorové, které jsme viděli, tak byli ptáci a hmyz, i když jsme si nikdy nemohli být jistí, jestli se z křoví nevyříjí kanec a nepřerazí někomu nohu. Věděl jsem, že černá zvěř je tak soustředěná na pastvu, že když ji člověk vyruší, utíká od jednoho lovce a nabodne se na kopí jiného.

Byli jsme pořád uprostřed lesa, když se začalo ochlazovat a

setmělo se tak, že bylo nebezpečné jít dál. Ealhstan by bledý a unavený a ztěžka dýchal. Všiml jsem si, že si tře bok, který ho vždycky pobolíval, a tak jsem mu našel rovnou jasanovou větev, aby se měl o co opírat. Ale Sigurd nechtěl riskovat, že někdo z jeho mužů špatně stoupne a vymkne si kotník nebo si poraní hlavu o ostrou větev, a tak oznámil, že strávíme noc na břehu potoka obrostlého mechem a kapradím. Ještě nenastala roční doba, kdy se v podobných místech vznáší mračna bodavého hmyzu, a tak to bylo dobré místo pro odpočinek. A také to bylo místo, kam chodí pít lesní zvěř, soudě podle vyšlapaných stezek a kmenů s kůrou okousanou srnci. Na zemi ležel starý jasan, kolem něhož vyrašily tenké mladé stromky, které se natahovaly ke světlu v mezeře po padlém stromu. Jeho kmen nám poskytl úkryt, zatímco velký kámen asi deset kroků od něho posloužil jako závětrří pro oheň a odrážel na nás jeho teplo.

Uviděl jsem, že Asgot začal z padlého jasanu stahovat kůru širokou jako paže, a chvíli jsem ho pozoroval. Ealhstan si toho všiml a dal mi políček, aby zrušil pohanské kouzlo.

„Jsem jen zvědavý, Ealhstane,“ bránil jsem se a třel si tvář. Starý tesař však udělal znamení kříže, ukázal na norský meč u mého boku a zavrtěl hlavou, až mu šedivé vlasy zavlály kolem hlavy. „Každý muž by se měl naučit zacházet s mečem,“ řekl jsem. „Meč mu pomáhá chránit to, co má rád.“ Vzpomněl jsem si na buclatou Alwunn z Abbotsendu a uvažoval jsem, jestli jsem ji měl rád. Asi ne. Pak jsem znovu pohlédl na Asgota, ale Ealhstan mi škuibl ramenem a ukázal na můj obličej. Potom se podíval vzhůru a naznačil plivnutí. Pochopil jsem, co to znamená. Podle něho jsem tím, že jsem přijal způsoby Norů, plivl do Kristovy tváře. „Nechci vyrábět ze dřeva poháry, starouši,“ odsekl jsem, a i když to byla pravda, vzápětí jsem svých slov litoval. Ealhstan ukázal na mé ruce a ušklíbl se, jako by chtěl říct, že by ze mě stejně žádný pořádný tesař nebyl. Potom se ke mně obrátil zády a ulehl. Leželi jsme mlčky, až bylo ticho příliš tíživé, a tak jsem opustil sálající teplo ohně a vydal se za Asgotem.

„Co s tím budeš dělat?“ zeptal jsem se ho zpozvzdálí. Podržel si pruh kůry blízko tváře, pak k ní přičichl a přejel po ní prstem.

„Tak co, Asgot?“ zavolal jsem znovu. Nechtěl jsem k němu jít blíž, ale byl jsem zvědavý, jaké pohanské kouzlo s kůrou dělá.

„Ten strom žil tisíc let, chlapče,“ řekl, aniž spustil z kůry oči.

„Možná dokonce od počátku světa, a přesto není úplně mrtvý. Trvalo mu mnoho lidských životů, než vyrostl, a stejně dlouho bude umírat.“ Zvedl kůru, jako by to byl kus stříbra. „Tenhle strom viděl spoustu věcí, *Havrane*,“ pokračoval s pohrdlivým zdůrazněním mého jména. „Má svá tajemství a bude je šeptat těm, kteří jsou ochotní jim naslouchat.“

Otočil se na druhou stranu, a tak jsem ho chytil za rameno, abych ho obrátil zpátky k sobě. Trhl sebou, aby se mi vymanil. „Ukážeš mi to, Asgote?“ zeptal jsem se jako očarovaný. Slýchával jsem o kouzelné moci run a o nauce o nich, ale kdo z nás to viděl ve skutečnosti? Asgot podezírávě přimhouřil šedé oči a zkřivil tvář, jako bych páchl. Pak pohlédl na Sigurda, který se srdečně smál, protože plamen, který náhle vyšlehl z ohně, ožehl Flokimu vous. „Sigurd tě má rád, *Havrane*,“ řekl *godi*, „a i když má své chyby včetně toho, že je zpupný a bezohledný, je prozíravý. To nemůžu popřít. A má úctu k bohům, aspoň po většinu času,“ dodal. Náhle mu zasvítilo v očích a koutky úst skryté vousem sebou cukly. „Ano, ukážu ti to,“ řekl. „Brzy ti to ukážu.“

A tak jsme den za dnem postupovali k severu, hlouběji do wessexské země, a za celou dobu jsme jen zřídka zahlédli živou duši. Mezi Nory narůstal neklid a já jsem věděl, co je jeho příčinou. Odvažovali se dál a dál do země, která jim byla nepřátelská. Byla to země uctíváčů Krista, lidí, kteří jimi opovrhovali a nenáviděli je. Navíc už necítili jistotu, kterou jim vždy poskytovalo moře.

„Být tak daleko od lodí, to nevěstí nic dobrého,“ prohlásil Einar, jemuž říkali Ošklivý, protože měl plochý nos a rozštěpený ret. Kdykoliv se na mě podíval, věděl jsem, že si představuje, jak umírám pod jeho mečem.

„A přitom jdeme pořád dál,“ přidal se Glum s pohledem upřeným na spleť větví nad sebou, mezi nimiž bylo sem tam vidět modrou oblohu. „Máš pravdu, Einare, z toho nemůže vzejít nic dobrého. Jenom hlupák pokouší norny. Už vidím, jak tkají z našich vláken tmavou látku plnou krve.“

Věděl jsem, že nejméně dva tři muži z posádky *Fjord-Elka* se svým kapitánem souhlasí. Einar hlasitě říhl. „Havran a ten starý

němý hlupák nám přinesli neštěstí,“ dodal k tomu a vrhl po mně nepřátelský pohled.

„Z čeho máš strach, Einare?“ zeptal se Bjarni. „Jen se rozhlédni. Všude kolem je dobrá půda a jsou jí tady spousty. Jednou sem pošleme své syny, že, Bjorne?“ plácl bratra po rameni. „Zorají tu půdu, osejí ji a budou tloustnout z masa a medoviny.“

„A taky vezmou Angličanům pastviny a budou žít jako králové,“ dodal Bjorn a ukopl klobouk velké houbě. „A to všechno díky tomu, že my zkropíme tuhle zemi anglickou krví a vrátíme se s anglickým stříbrem.“

„Vy dva jste příliš tupí na to, abyste poznali, kdy vám dochází štěstí,“ odpověděl Einar. „O tuhle půdu se bude vždycky bojovat, i potom, co ji vezmete Angličanům. Jednou přijdou oni a zase ji vezmou vám. Bohatou půdu nemá nikdo nadlouho, aspoň pokud to neumí stejně dobře s mečem i s pluhem. Vzpomeň si na mě, Bjorne. Na tvém a Bjarniho meči nikdy neoschne krev.“

„Jsi ošklivá uříčkaná baba, Einare,“ řekl Bjarni.

Einar se ušklíbl. „Říkej si, co chceš, ale příště budeš ty ležet tuhý a studený jako Eric, s prdelí plnou šípů.“ Vrhł krátký pohled na Olafa, aby se ujistil, že to nezaslechl. „U Thorových koulí, Bjarni,“ vyhrkl, „ten anglický kluk ti střelí šíp do ramene a ty ho necháš naživu.“ Podíval jsem se na Bjarniho a pokrčil jsem rameny. Bjarni jen zvedl obočí, jako by se sám sobě divil, že se mě zastává. „A pokud jde o toho starého němého troubu,“ pokračoval Einar a ukázal na Ealhstana, „táhne se za námi jako zatoulaný pes, který žebrá o kost.“

„Ten anglický kluk má v sobě víc Nora než ty, Einare,“ odsekl Bjarni a mrkl na mě. Einar zrudl hněvem.

„Einar je škaredý mizera, ale má pravdu,“ souhlasil Glum. „Měli bychom se držet toho, v čem jsme dobří, a přestat mít soucit s vyznavači Bílého Krista. Víte, že jim jejich bůh přikazuje, aby milovali své nepřátele?“ Sevřel jílec meče, jako by se bál už jen těch slov. „Soucit je stejné zlo jako slabost, a Odin slabými pohrdá,“ dodal.

„Ale taky pohrdá zbabělci,“ ozval se Svein. „A těmi, co si neváží svého jarla!“ Bylo jasné, co tím chtěl říct, a Einar i Glum měli dost rozumu, aby zůstali zticha, neboť věděli, že Svein by se spíš pustil

holýma rukama do boje s deseti muži, než by zradil přísahu věrnosti. A ta, stejně jako přísaha ostatních, patřila Sigurdovi.

Když jsme se ten večer uložili ke spánku, vytáhl jsem nůž, který našel Ealhstan na mém krku, a jako častokrát předtím jsem ho otáčel v rukou v naději, že mi dotyk s ním pomůže vykřesat jiskru, jež by zapálila světlo v mé paměti. Jenže dva svíjející se hadi vyřezaní do její kostěné střenky mlčeli a jejich tajemství zůstávalo v bezpečí jako poklad strážný drakem.

„Muž by neměl tak moc přemýšlet, Havrane,“ ozval se nade mnou náhle Bjorn a pokynul mi, abych vstal. Viděl jsem, že drží dvě jasanová kopí. Sotva jsem se postavil na nohy, vrazil mi jedno do ruky a usmál se. „Pojď se mnou,“ řekl. „Povalováním se nic nenaučíš.“

V ten večer začaly mé lekce. Bjarni a Bjorn mě učili bojovat a zabíjet kopím a mečem. Následující večer se to opakovalo, jen mě učili zacházet s kulatým štítem a další noc mi ukázali, že štít nemusí sloužit jenom k obraně, ale lze jím i útočit a úderem do tváře nepřítele na chvíli zcela ochromit. Nutili mě opakovat každý pohyb a zkoušeli pevnost mé obrany novými a novými výpady, z nichž mě mnohé bolestivě zasáhly.

Přesto jsem si uvědomoval, že čím víc ran od nich utržím, tím lépe se jejich útoky naučím odrážet nebo jim unikat, takže to, co mi zprvu připadalo složité, jsem si brzy neustálým opakováním osvojil a začal používat zcela bezděčně. Také jsem však dychtivě hledal mezery v obraně obou bratří, abych jim mohl bolest jejich tvrdé výuky oplátit.

Zpočátku jsme bojovali s meči obalenými hadry, přesto hrozilo nebezpečí, že bychom si mohli způsobit vážnější zranění. A tak Bjarni přiměl Ealhstana, aby nám vyřezal zbraně z jasanového dřeva, a protože byly lehké, vypůjčil jsem si od Sveina několik jeho stříbrných náramků, abych dodal svým úderům na pádnosti. Přiznávám, že během těchto zápasů jsem dopřával své fantazii volnost a představoval jsem si, že ty náramky jsou moje. Když jsem pak konečně zvládl základní dovednosti bojovníka, začali se o naše boje zajímat i ostatní a každý večer jsme spolu bojovali do umdlení. V těch počátečních dnech jsem však ani jeden boj nevyhrál.

OSMÁ KAPITOLA

„Začínáš to s mečem opravdu umět, Havrane,“ prohlásil Olaf jedno ráno, když si ulomil kus chleba a podal tvrdý bochník Flokimu. Ještě mě bolely ruce a ramena z bojů v předchozím večeru, ale přesto jsem cítil zvláštní radost, jako by si mé svaly a údy vysloužily právo na odpočinek. Půda v lese byla zvlhlá rosou a vypadalo to, že nás čeká teplý a slunečný den. „Ale s kopím se ještě musíš zlepšit, i když vím, že s ním to není snadné.“ Na chvíli se odmlčel a pousmál se. „Můj Eric to s kopím uměl moc dobře. I když ne tak jako ty s mečem,“ dodal.

„Ještě jsem nevyhrál jediný zápas, Strýci,“ řekl jsem a zakroužil jsem rameny, jako bych si tu příjemnou bolest chtěl víc vychutnat. Avšak Olafovy myšlenky byly u Erika.

„Vsadím se, že v boji sekerou by tě přemohl,“ řekl. „Cvičili jsme se sekerou celé měsíce. Chce to velkou zručnost, a i potom trvá roky, než se člověk s touhle zbraní sžije.“

„Jednou udělám Bjarnimu taky takovou modřinu,“ řekl jsem a třel jsem si levou paži, která zachytila pod štítem stovky ran a byla celá fialová. Olaf zamrkal a pak mi lehkým kývnutím poděkoval za chabý pokus odvést ho od vzpomínek na syna.

„Škoda ho, pořád mi tu chybí,“ řekl Bjarni. „Až se vrátím do Haraldova fjordu, zaplatím dobrému skaldovi, aby zpíval, jak Eric smočil svou sekeru v teplé Ealdredově krvi.“ Roztáhl ústa do úsměvu, přitom mu praskl strup na jednom z čerstvých škrábanců na tváři a do vousu mu skanula krev.

„Eric byl statečný, Strýci,“ řekl jsem, „a jeho matka bude hrdá na

to, jak sloužil jarlu Sigurdovi.“

„Nebude, Havrane,“ zavrtěl Olaf hlavou. „Proklínala mě, když jsem ho odváděl z domu, a teď mi bude do smrti vyčítat, že jsem ho zabil.“ Odmlčel se a smutně se usmál. „Budu rád, když mi ještě někdy něco dobrého uvaří.“

„Přestaň s tím fňukáním, Strýci,“ ozval se Floki. „Tvoje žena ještě není žádná uschlá haluz. Uděláš si dalšího syna, starochu.“ Myslel jsem, že po něm Olaf skočí, ale on jenom zíral do ohně zbledlého jitřním světlem a lehce pozvedl obočí, jako by s Flokim souhlasil. „Žádná žena se nevydrží zlobit věčně,“ dodal Floki, zatímco si splétal mastné černé vlasy. Pak se otočil ke mně. „Žena ti nemusí odpustit, Havrane, to poznáš, ale přesto si dá líbit dobrou šoustačka stejně jako my.“ Kolem se ozvalo souhlasné mumlání.

„Má Sigurd syna?“ zeptal jsem se a pohlédl jsem na světlovlasého jarla, který seděl a hovořil s anglickým mnichem a jeho strážcem Maugerem.

„Kdysi měl,“ odpověděl Olaf, „jenže kůň kopl chlapce do hlavy a zabil ho. Myslím, že se to stalo před sedmi zimami. Sigurd tenkrát strašně zuřil,“ dodal a zakroutil při vzpomínce na to hlavou. „A kdo by nezuřil? Ten klouček zemřel dřív, než se mohl naučit mluvit.“ Odmlčel se a pohlédl na jarla. „Takový muž musí mít silného syna. Takhle to má být. Ale starý Asgot si myslí, že něčím rozzlobil bohy, a Sigurd mu nejspíš věří. Od té doby se snaží získat si zpátky Odinovu přízeň. A určitě se mu to podaří, na to vem jed. Otec veškerenstva přece musí milovat jarla, jako je Sigurd. Podívejte se na něj, vždyť se moc neliší od bohů. Proto za ním muži jdou. Všichni, které tu vidíš, jsou ochotní zemřít ve štítové hradbě po jeho boku. Dokonce ani Floki by se nezdráhal přejít s ním po duhovém mostu Bifröstu, mám pravdu, Floki?“

Floki vrazil nůž do pařezu, na němž seděl, a rozhlédl se. Jeho oči byly temné jako dvě bezedné studny. „Chci prožít posmrtný život ve Valhalle jako každý jiný Nor,“ řekl tiše. „A každý Nor, který zná Sigurda Haraldsona, ví, že na něho v Odinově hodovní síni čeká čestné místo a zlacený pohár. Ano, budu po Sigurdově boku, až si pro něho přijdou Odinovy služebnice. To vím jistě.“

„K tomu může dojít dřív, než si myslíš, bratranče,“ řekl Halldor, muž, který si neustále brousil zbraně a očekával boj. Zprvu jsem se

nemohl rozhodnout, jestli ho k tomu vede strach, nebo krvežíznivost, ale teď už jsem věděl, že strach to není. „Kdo ví, kam nás ten anglický mnich vede,“ poznamenal, aniž zvedl oči od kostěné střenky svého nože. „Měli bychom mu podříznout jeho hubený krček a hodit ho tady do houští. Ať má v posmrtném životě na té své bílé prdeli trnovou korunu. Počítám, že jeho bohu by se to líbilo.“

„Tohle ti připomenu, až si budeme rozdělovat stříbro anglického krále, Halldore,“ řekl Olaf. Vstal a odešel stranou si ulevit, zatímco ostatní se připravovali na další cestu. „Pak budeš rád, že jsme jeho bílou prdel nechali na pokoji,“ dodal Olaf přes rameno.

Myslel jsem, že jsme urazili pořádný kus cesty, ale později toho dne otec Egfrith zaúpěl, že jdeme příliš pomalu a budeme rádi, když dorazíme k pevnosti krále Coenwulfa dřív, než nastane soudný den. „Jestli se všichni Norové loudají, jako když jdou baby na trh, pak z nich my Angličané nemusíme mít strach,“ dodal pohrdlivě. Pořád se bál mého krvavého oka, ale protože jsem mluvil jeho řečí, musel se obracet na mě. A i když jsem ho neměl rád, musel jsem uznat, že má pravdu, když říká, že postupujeme pomalu. Pravda byla, že Norové jsou na pevnině opatrní, jako by nechávali sebedůvěru na palubách svých válečných lodí, a třebaže Egfrith vypadal jako neduživce, šel se svými tenkýma nohama v čele a nutil nás, abychom s ním drželi krok.

„Norové raději veslují než chodí, otče,“ řekl jsem se smíchem a vychutnával jsem si pocit, že si nesu na zádech štít jako ostatní bojovníci.

„Pak by možná měli chodit po rukou,“ opáčil mnich. Zasmál se svému vtipu a pohlédl k obloze, jako by tam hledal souhlas svého boha.

„A víš, co milují ještě víc než veslování?“ zeptal jsem se. „Trhání vnitřností z těl anglických mnichů,“ řekl jsem s vážným výrazem, když zavrtěl hlavou. „Jsou to zábavní braši..., však uvidíš.“ Sledoval jsem koutkem oka, jak se tváří, a viděl jsem, že zbledl jako stěna. Zato Mauger vedle něho se zubil. Přiznávám, že mi činilo potěšení mučit mnicha takovými řečmi, i když jsem si uvědomoval, že to není poctivé. Choval jsem se jako dítě, které trhá křídla mouchám nebo

přerezává napůl *žížaly*. Byl jsem krutý, ale bavil jsem se tím.

„Jak se stalo, že ses k nim dostal, chlapče?“ zeptal se mě Mauger. V paprscích slunce, které se sklánělo k západu, se mu na silných tetovaných pažích blýskaly stříbrné náramky. Teď už mělo jen málo mužů na sobě drátěnou košili, i když Halldor ji neodkládal ani na chvíli. Kdyby to šlo, nosil by ji snad místo kůže.

„Sám jsem se k nim přidal,“ zalhal jsem. „Připadalo mi, že žiju v naší vesnici jako ovce.“ Pomyslel jsem si, že tak nějak by to řekl Svein.

Mauger se znovu zazubil. „A ten tvůj starý němý chlápek se k nim taky přidal sám, co?“ řekl a mně bylo jasné, že zná pravdu.

Ohlédl jsem se na Ealhstana a zastyděl jsem se, že nejdu s ním na konci celého houfu. Jenže on se na mě pořád zlobil, a kromě toho jsem mu neměl moc co říct. Navíc mě Sigurd požádal, abych s ním šel v čele, a na to jsem byl hrdý. „Ealhstan byl ke mně vždycky hodný,“ odpověděl jsem vyhybavě.

„Havran má norské srdce, Maugere,“ ozval se Sigurd za mnou.

„Říká se, že vy pohané máte srdce černé,“ prohlásil Mauger, „ale já tomu nevěřím.“ Jeho tvář za hustým vousem byla tvrdá a většinou bez výrazu.

„Ale je to pravda!“ zvolal Egfrith. „Pohanská srdce jsou černá jako dehet a prázdná jako biskupovo břicho v postnní dny.“

„To je pitomost, otče,“ mávl rukou Mauger. „Zabil jsem dost Dánů na to, abych věděl, že jsou uvnitř stejní jako my. I když srdce mají menší,“ dodal.

„A nebyli ti Dánové, které jsi zabil, děti, Maugere?“ zeptal se Sigurd a mrkl na mě. „Nevytrhl jsi je matkám od prsů, abys je mohl zamordovat?“ Norové kolem se rozesmáli a já jsem se k nim přidal, ale otec Egfrith strnul a pohlédl na Maugera, jako by čekal, že se na mě vrhne. V tu chvíli mě smích přešel, protože s Maugerem bych bojovat nechtěl. Věděl jsem, že by mě zabil dřív, než by mi stačilo srdce, černé či rudé, dvakrát udeřit. Jenže anglický bojovník se jen zamračil. Ulevilo se mi, neboť nenávist potřebuje tasit zbraň, aby mohla zabíjet.

Ten večer uvařil Arnvid jídlo ze skopového masa, tuřínu, hub a ječmene a já jsem zanesl Ealhstanovi plnou misku. Ealhstan už napolo spal mezi kořeny starého buku, přikrytý kožešinou až k bradě.

Dotkl jsem se jeho kostnatého ramene. Otevřel oči, zamračil se a něco popuzeně zamumlal.

„Musíš se najíst, Ealhstane, abys měl sílu na další cestu,“ řekl jsem a položil mu misku s kouřícím jídlem na klín. Vzal ji, přičichl k jejímu obsahu a pokrčil nos. „Já vím, Arnvid není žádný skvělý kuchař, ale posílí tě to,“ dodal jsem a zazubil se na něj. Trochu usrl a srkal dál, ale celou dobu na mě upíral vyčítavý pohled. Ealhstan byl pro mě jako otec. Poskytl mi svůj domov a živil mě, a hlavně mě přijal, když mě všichni ostatní zavrhovali. Jenže to bylo dřív a mé vzpomínky na tu dobu se vytrácely jako ranní sny a nahrazovala je nová tvrdá skutečnost, po níž mé mládí dychtilo a cenilo si jí mnohem víc. Přitahovaly mě zážitky Norů, jejich víra a mýty, a já jsem do jejich světa pronikal jako strom, jenž zapouští kořeny hluboko do země, aby v ní našel vodu. Přesto každý kořen, který jsem do světa Norů zapustil, působil na Ealhstana, jako bych mu vrážel do srdce zrádcovský nůž. Viděl jsem to v jeho očích a uhýbal jsem před jejich pohledem.

„Jez,“ pobízel jsem ho. Naklonil jsem se k němu, abych mu utřel zbytek jídla z vousu na bradě, ale on mě náhle chytil za vlasy a přitáhl si mě k sobě. V první chvíli jsem nevěděl, jestli mě chce uhodit, nebo mě obejmout, ale on ze sebe vyrazil jakýsi zvuk a třesoucí se rukou mě pohladil po hlavě. „Vrátím se, abych se podíval, že jsi to všechno snědl,“ řekl jsem v rozpacích. Vstal jsem a cítil jsem, jak mi zář ohně hraje na tváři. Odcházel jsem od starce a marně jsem se snažil polknout cosi, co mi narostlo v hrdle.

Později, když jsem opět cvičil boj mečem s Bjornem, k nám přistoupil muž jménem Aslak. Byl hubený jako Floki, ale šlachovitý a tvrdý jako skála. Viděl jsem ho bojovat a věděl jsem, že je rychlý, ovládá skvělé triky a nemarní síly na údery, když nemá jistotu, že nepřítele tvrdě zasáhne. A teď chtěl bojovat se mnou.

„Bjorn a Bjarni tě učí, jak bojují naše ženy,“ prohlásil a vycenil na nás zahnědlé zuby. „Ale teď je čas, aby ses začal učit mužský boj, Havrane.“

Bjorn se mu posměšně uklonil, předal mu dřevěný meč a šel si sednout vedle bratra. Aslak několikrát máchl nezvyklou zbraní na zkoušku.

„Raději bych s tebou bojoval, až povyrosteš, Aslaku,“ řekl jsem,

neboť i za ten krátký čas se má ramena rozšířila, mé paže zesílily a moje sebevědomí vzrostlo. A teď jsem toužil po tom, aby mě někdo vyzkoušel. Aslak se mému rýpnutí jenom usmál a pak na mě zaútočil jako záblesk světla z Thorova válečného vozu. Vyrázil jsem vzhůru levou paží, kryl ránu štítem a vzápětí jsem uskočil dozadu mimo jeho dosah. Aslak mi ale nedal vydechnout a zasypával mě jedním úderem za druhým, z nichž jsem některé kryl, i když většina jich končila na mých ramenou a na hlavě.

„Hod' mi mou přilbici, Sveine!“ zvolal jsem. Aslak už měl svou nasazenou. Chytil jsem přilbici, nasadil si ji na hlavu a vyrázil jsem ze sebe řev, s jakým se vrhal do boje Sigurd v Ealdredově síni. A pak jsem zaútočil. Bouchl jsem dřevěným mečem do Aslakova štítu a tentokrát jsem ho donutil stáhnout se do obrany. Jenže vzápětí proti mně vyrázil štítem, udeřil mě jím do tváře a já jsem ucítil prudkou bolest, jak mi praskla chrupavka v nose. Ústa mi naplnila krev a oči mi zalily slzy. Pustil jsem meč, chytil jsem Aslakův štít rukama, smýkl jím stranou a pak ho prudce odstrčil od sebe, takže se Aslak zapotácel a zakopl o nohu, kterou mu nastavil Svein. Vzápětí jsem na Aslaka skočil, zařal mu ruce do krku a vrazil mu přilbici do tváře. Byl jsem hněvem bez sebe, ale Aslakovi se nějak podařilo vymanit se mi a udeřil mě pěstí do oka. Pokusil jsem se zvednout, jeho pěsti však na mě dopadaly dál a bušily mi do tváří a do brady. A pak se všechno ponořilo do tmy.

Když jsem se probral, projela mnou čerstvá vlna bolesti a začal jsem zvracet.

„To je jen krev, kterou jsi spolykal, Havrane,“ ozval se nade mnou Sveinův hlas. „Převalili jsme tě na bok, ale asi jsi toho měl v žaludku moc.“

Opatrně jsem si sáhl na opuchlou bradu a zlomený nos. „Jak vypadám?“ zeptal jsem se a vyplivl jsem další chuchvalec zvratků. Měl jsem pocit, že mám nos třikrát větší než normálně a plný sražené krve.

„Jediné, co je na tobě pěkné, jsou vlasy, Havrane,“ zasmál se Svein. „Ale aspoň jsi i ty zlomil Aslakovi nos. Věř mi, že z toho nemá radost.“

„To mi trochu mírní bolest,“ usmál jsem se. Musel jsem mít otevřená ústa, protože jsem nemohl dýchat nosem, ale přesto jsem

neustále cítil nasládlý pach krve. „Ten mě zřídil, Sveine,“ povzdechl jsem. Ostatní seděli kolem tří praskajících ohňů, polohlasně rozmlouvali a hráli hry.

„Jo, zřídil,“ přikývl Svein, „ale taky ti dal skvělou lekci.“

„Myslíš?“ Zkřivil jsem tvář, protože mi hlavou projela bodavá bolest.

„To víš, že jo, chlapče. Mohl ses naučit spoustu úderů, spoustu triků a ještě bojový tanec, i když ti to bude stejně dobré jako dřevá lžíce. Nebo hřeben bez zubů,“ dodal a ukázal svůj starý hřeben z jeleního parohu. „Protože nejlíp svého soka srazíš obyčejnou slepou zuřivostí. A právě tak jsi ho, chlapče, dostal na zem. Dokonce jsi ho mohl úplně vyřidit. Třeba se ti to povede příště.“

„Díky, Sveine,“ řekl jsem. Dobře jsem věděl, že bez jeho pomoci bych Aslaka nesrazil. „Ale příště to dokážu sám.“

Usmál se a pokrčil rameny. „Nemám toho střízlíka rád,“ prohlásil a začal si hřebenem rozčesávat hustý rudý vous. „Kdysi, když jsme ještě byli děti, donutil mou sestru, aby mu byla po vůli. Samozřejmě to popírá, ale já nejsem takový blbec, za jakého mě mají.“

I když mě to bolelo, musel jsem se při představě Sveinovy sestry usmát. Nevěřil jsem, že by byla pěkná. „Ty jí děláš ochránce, Sveine?“

Přikývl a škulb hřebenem, aby rozčísl konec vousu. „Ale myslím, že to není třeba. Vždyť je ještě větší než já.“

Táborem zavál čerstvý květnový vítr, zašustil listím dubů a buků a zřejmě přiměl sovu, aby zahoukala. Kdosi z mužů se zvedl a odešel od ohně a na mou zakrvácenou košili padla oranžová zář.

Narovnal jsem se a podíval se po tvářích kolem sebe. „Kde je Ealhstan?“ zeptal jsem se, protože jsem ho neviděl pod bukem, kde předtím spal.

„Asi se šel vysrat,“ odpověděl Svein a podrbl se v rozkroku.

„Doufám, že pro mě někde vyřezává zakřivený meč, abych jím mohl s Aslakem bojovat a stát přitom za stromem,“ zažertoval jsem. Přesto se mě zmocnil podivný pocit, že něco není v pořádku, a začal jsem mít o starce strach. Nový nápor nevolnosti mě přinutil vstát a odpotácet se stranou, ale žaludek jsem měl prázdný a zvracel jsem jen další spolykanou krev. „Půjdu se po něm podívat,“ řekl jsem, když se mi útroby trochu uklidnily.

Prošel jsem tábořem a stěží jsem vnímal pochvalné poznámky, kterými muži hodnotili můj boj. Když jsem míjel Aslaka, zamračeně mi kývl. Nezdálo se, že by měl zlomený nos, jak tvrdil Svein. Zazubil jsem se na něho a pak jsem poklekl vedle Brama. „Neviděl jsi Ealhstana?“ zeptal jsem se ho. Bram jako obvykle popíjel, ale i když byl opilý, málokdy mu něco ušlo.

„Od té chvíle, co jsi začal tančit s Aslakem, jsem ho neviděl,“ odpověděl. „Ale když o tom tak uvažuji, tak i starý Asgot někam zmizel.“ Svrátil čelo a rozhlédl se po skupinkách mužů kolem. „A taky Glum a Einar.“

„A Floki,“ dodal jsem.

„Ne, ten je tamhle na hlídce,“ ukázal k mírnému návrší, z něhož vystupoval velký balvan. Bylo to místo, odkud se dalo dobře pozorovat okolí, a proto mohl Sigurd postavit kolem tábora méně hlídek než obvykle.

„Chceš, abych šel s tebou?“ zeptal se Bram. „Nemusíš,“ zavrtěl jsem hlavou. „Nejsem unavený,“ řekl a začal se zvedat. „Rád se s tebou projdu. Jako posledně, vzpomínáš?“

„Myslíš, jak ti tenkrát Angličané zmalovali obličej?“

„Zmalovali? Ty bys měl být skald, chlapče, když to umíš tak pěkně přikrášlit,“ zabručel. „Jdeme, Havrane, musíme toho tvého starocha najít, než spadne někde do pasti na kance. Vezmi si to,“ podal mi kopí a sám se chopil druhého.

Jak jsme se vzdalovali od tábora, hlasy mužů utichaly a místo kouře bylo cítit vlhké pachy lesa. Mezi listím se na chvíli objevil jasný kotouč měsíce v úplňku, ale pak ho opět zastřely mraky a padla tma. Šli jsme opatrně a kopími jsme odhrnovali nízké větve. Mířili jsme k pahorku, na kterém držel stráž Floki.

Náhle se Bram zastavil a já jsem zaslechl, že strhává z nízkého stromku listí. „Trochu se tady zdržím, chlapče,“ řekl, stáhl si kalhoty a dřep si na bobek. „Jestli Floki chrápe, nakopni ho do zadku,“ dodal a dlouze upšoukl.

Jakmile jsem se dostal výš, začal jsem vidět lépe, protože tam nebyly stromy, a když jsem lezl na nízký pahorek na vrcholu svahu, uviděl jsem, že na jeho vzdáleném okraji někdo sedí.

„Co chceš, Havrane?“ zeptal se Floki, aniž se otočil. „Strýc tě poslal, abys mě zkontroloval, jestli nespím, co?“

„Ne,“ odpověděl jsem. Mrzelo mě, že Floki zaslechl, že se k němu blížím, ale nechápal jsem, jak mohl poznat, že jsem to já. „Hledám Ealhstana,“ řekl jsem. „Asi se někde ve tmě ztratil.“ Došel jsem k Flokimu, dřepl jsem si vedle něho a rozhlédl se. „Neviděl jsi ho?“

Floki si mě chvíli mlčky prohlížel. Seděl ve stínu hladkého balvanu, takže jeho hubená tvář byla černá jako jeho vlasy, zato na mě padalo mdlé měsíční světlo naplno. Uvědomil jsem si, že po boji s Aslakem musím se svým krvavým okem vypadat jako strašidlo.

„Před nějakou dobou jsem tamhle zahlédl pár našich,“ řekl Floki a ukázal do houští. „Nevím, kam šli, ale ještě se nevraceli. Hrome, jak to vypadáš?“

„Poznal jsi je?“ zeptal jsem se. Cítil jsem, že se mi rozbušilo srdce. „Kam šli?“

„Nevím,“ pokrčil rameny a díval se na mě. „Asi se vydali na lov.“ Díval se na mě. Nočním tichem se ozvalo táhlé vlčí vytí. Floki si odplivl a sevřel levou rukou jílec meče, aby od sebe odvrátil zlo. „Byl mezi nimi Asgot,“ dodal. „To je všechno, co ti můžu říct.“

„Starochovo kašlání musí být v noci slyšet na míle,“ zkoušel jsem to znovu. „A ty další jsi nepoznal?“ Chtěl jsem vstát, ale Floki mě chytil za rameno. „Poslyš, Havrane, myslím, že uděláš nejlíp, když to necháš plavat a vrátíš se do tábora. Ber to jako varování. Tobě dost z nás věří, ale ten tvůj němý staroch nám přinášel smůlu.“

Setrásl jsem jeho ruku a vstal jsem. „Možná jsem vám tu smůlu přinesl já,“ řekl jsem, pohlédl jsem mu zpřímá do přivřených očí a sevřel kopí. „Sám tvůj jarl řekl, že ve mně vidí smrt. A co ty? Vidíš ve mně svou smrt? Bojíš se jí?“

Floki se zazubil. „Běž, Havrane,“ řekl a kývl hlavou směrem, kterým ukázal předtím. „Utkej si svůj osud, jestli si myslíš, že to dokážeš. Ale myslím, že pro některé je už pozdě.“

To mi stačilo. Vyrázil jsem do lesa, aniž jsem dbal na to, že mi suché větve drásají ruce i obličej. Znovu se ozvalo vlčí vytí a já jsem věděl, že norny, ty pradleny lidských osudů, právě teď tkají temný vzor. A také mi bylo jasné, že přicházím pozdě, abych je zastavil.

Po chvíli se mi zdálo, že jsem zaslechl nějaký hlas. Zastavil jsem se a poslouchal, ale slyšel jsem jen obvyklé noční zvuky. Ať to byl, kdo byl, zřejmě mě zaslechl. Jenže teď už mi to bylo jedno, a tak

jsem se rozběhl dál směrem, odkud se hlas ozval. Teď už jsem ten hlas slyšel zřetelněji a pak, dřív, než jsem čekal, jsem se ocitl na kraji mýtiny, v jejímž středu se tyčil starý rozložitý dub. Tam stáli. Glum a Einar na mě zírali vytřeštěnými očima, jako by se před nimi zjevil sám Otec veškerenstva. Potom se obrátili zpátky k dubu a já jsem uviděl ve stínu Asgota, Sigurdova *godího*. Teď už jsem věděl, že to byl jeho hlas, za kterým jsem šel. Tvář měl pomazanou čímsi tmavým a bělmo očí mu ve tmě hrůzostrašně svítilo.

„Kde je Ealhstan, Glume?“ zvolal jsem a namířil na něj Bramovo kopí, zatímco jsem pravou rukou sevřel jílec meče v pochvě u pasu.

Asgot pokračoval v zaříkávání a Glum, aniž se ke mně otočil, ukázal k dubu. S pohledem upřeným na Gluma jsem se k mohutnému stromu přiblížil a obešel ho. A tam jsem našel Ealhstana. Visel na silné větvi s pažemi přivázanými tak, že je měl roztažené jako ukřižovaný, a jeho nahé tělo bylo v mdlém měsíčním světle mrtvolně bledé.

„Ealhstane!“ vykřikl jsem v hrůze. Jenže stařec byl mrtvý. Nebo aspoň měl být mrtvý, i když jeho levá noha sebou stále děsivě šubala. Po celé délce jeho trupu se táhla černá zející rána a jeho vnitřnosti visely z vedlejší větve jako tlusté provazy. Opřel jsem se o kmen stromu a křečovitě jsem zvracel další hořké chuchvalce.

„A ty zemřeš taky!“ zařval náhle Glum. Otočil jsem se a mrštil po něm kopí, ale minul jsem ho. Sáhl jsem po meči, Einar a Glum však už měli meče v rukou a byli na můj útok připraveni. Asgot se odšoural hlouběji do stínu.

„Tak pojď, Havrane!“ vyzýval mě Glum. „Dáme Odinovi i tvoji mrtvolu.“ Pokročil jsem dopředu a divoce jsem máchl mečem. Zdál se mi lehký jako obyčejný klacek a Glum a Einar se mi zase zdáli neskutečně pomalí. První ranou jsem přerazil Einarův meč a pak už jeho bledé oči jenom zíraly, jak mu druhá rána mříí mezi ně. Řval jsem jako divá šelma. Zařal jsem mu čepel do hlavy, a když padal, vytrhl jsem ji tak prudce, že mu vylétly kusy mozku. Vzápětí jsem kryl ránu Glumova meče a sám ho kopl do rozkroku. Zapotácel se a já jsem skočil dopředu a znovu se rozmáchl k další smrtící ráně.

„Dost, Havrane!“ ozval se za mnou Bramův hlas. „Přestaň, nebo zase zabiju já tebe!“ A pak jsem se už nemohl ani hnout. Můj hněv zuřil dál, ale tělo se změnilo v kámen, a teprve po chvíli zoufalého

zápasu jsem si uvědomil, že mě svírají Bramovy paže tak pevně, jako svírala pouta mocného vlka Fenrira. „Dost, chlapče!“ supěl mi Bram u ucha. „Dej si říct.“

„Dost!“ ozval se jiný hlas za hořící pochodní. V její záři se objevila Sigurdova tvář. „Uklidni se, Havrane.“

„Zabiju ho! Zabiju!“ řval jsem stále jako pominutý.

„Ne, Havrane!“ vyštěkl Sigurd. „Nikoho nezabiješ. Už je těch mrtvých dost.“ Nastalo ticho. Sigurd sledoval, jak dva jeho muži táhnou Einarovu mrtvolu přes modrá lesní kvítka, která se vlnila jako moře, když na nich zahrálo světlo pochodně a závan větru.

Byl jsem hotový. Prázdný. Bram to musel cítit, protože mě pustil a odstoupil ode mě. Stál jsem a nohy se pode mnou podlamovaly. Utřel jsem si ústa od zvratků. „Dovol mi, pane, abych ho mohl sundat,“ řekl jsem s pohledem na visícího Ealhstana. Jeho noha se už ani nepohnula. Byl mrtvý.

Sigurd se zamračil a zavrtil hlavou. „Ne. Musí zůstat tam, kde je,“ řekl. „Je to oběť a bylo by to zneuctění Otce veškerenstva, kdybychom ji vzali zpátky.“

„Ne, pane!“ vyrazil jsem ze sebe stále v zoufalém hněvu.

„Zůstane tam, kde je!“ opakoval Sigurd pevně. Jeho oči byly studené jako led. Pak se obrátil k Asgotovi, jehož obličej i šedivý vous byly pomazané Ealhstanovou krví. „Dokonči obřad, *godi*,“ řekl mu. Asgot poslušně přikývl. Na mýtinu vstoupil Mauger s prskající pochodní v ruce. Byl s ním otec Egfrith, a když mnich uviděl, co se s Ealhstanem stalo, tiše zaúpěl a padl na kolena. Jednou rukou dělal znamení kříže a druhou si držel břicho. Dokonce i Mauger se pokřičoval.

„Jste ďábli!“ vykřikl Egfrith a rozhlédl se planoucím pohledem po Norech kolem sebe. „Jste lejna samotného Satana! Satanova lejna! Služebníci zla!“ Ani já jsem pořádně nerozuměl jeho výkřikům, neboť se zdálo, jako by z toho, co vidí, zešílel. Myslel jsem, že ho Norové zabijí, aby ho umlčeli, ale vůbec na něj nedbali. Shlukli se pod Ealhstanovou mrtvolou, mumlali modlitby ke svým bohům a svírali amulety a meče. Stáli plní úcty a bázně před Glumovou obětí Odínovi a snažili se na ní podílet, aby si zajistili přízeň boha. I Sigurd stál v úctě před tou děsivou věcí, jež visela ze starého dubu, mumlal slova, kterým jsem nerozuměl, a když skončil,

obrátil se ke Glumovi stojícímu stranou od ostatních s nohou na povaleném jasanu. Glum sbíral ze své drátěné košile kousky Einarova mozku a prohlížel si je.

„Pojď sem, Glume!“ řekl Sigurd tvrdým tónem. Světlé vlasy mu visely volně a dodávaly mu divoký vzhled. Kolem se už shromáždili další Norové s hořícími pochodněmi, jejichž oranžové světlo se mísilo s bledým světlem měsíčním. Kapitán *Fjord-Elka* přišel k Sigurdovi, zastavil se před ním a s rukou na Thorově kladivu se mu podíval do očí. Z jeho výrazu i celého postoje vyzařoval vzdor. Zároveň přistoupil k jarlovi Svein, ale široká ramena měl svěšená.

„Odin, Otec veškerenstva, si žádal krvavou oběť,“ prohlásil Glum a drze ohrnul ret tak, že mu zasvítily zuby jako vzteklému psu. Otočil hlavu a odplivl si. „Asgot tě mnohokrát varoval, jarle, ale tys byl k jeho slovům hluchý.“

Sigurd na něho upřel pohled, jeho oči však neprozrazovaly nic z toho, co se v něm dělo. „Vždycky jsi mi dobře sloužil, Glume, a proto tě nezabiju,“ řekl po chvíli klidně. „Ale teď jsi mě znectil. Ty nemáš právo rozhodovat o tom, kdy a jaká oběť se vykoná.“

„Udělal jsem to pro dobro nás všech,“ odpověděl Glum, i když věděl, že si tím jarla neudobří. Pak pohlédl na mě a znovu si odplivl. „Oblíbil sis toho kluka s krvavým okem, zatímco jsi mu měl podříznout krk. On obrátil norny proti nám. Tím svého syna ze smrti nevrátíš, Sigurde.“ Viděl jsem, že Sigurd sáhl po jílcí meče a svaly na jeho tváři zaškubaly. Svein zavrčel, vystoupil dopředu, ale Sigurd zvedl ruku a zarazil ho.

„Ještě jediné slovo o mém synovi, Glume, a zabiju tě,“ řekl tiše. Glum sklonil hlavu. „Zradil tvůj otec svého jarla?“ zeptal se Sigurd, i když nepotřeboval odpověď. „Není na tobě, abys rozhodoval o Odinově vůli,“ pokračoval. „Co ty víš o Otcí veškerenstva? Vždycky jsi uctíval Thora. Silný a hloupý, to se k tobě hodí, Glume. Ale Odin je jarl bohů a ty nemáš dost rozumu, abys ho chápal.“ Glum zachrchlal a plivl k Sigurdovým nohám, ale Sigurd přešel urážku bez povšimnutí a obrátil se k Asgotovi. „A pokud jde o tebe, kdybys nebyl tak starý, nechal bych tě tady, v zemi uctívačů Krista.“ Pohlédl na otce Egfritha, který klečel a se zavřenýma očima se modlil. „Vydal bych tě jim napospas, abys tu zemřel. A pochybuju, že by tě zde dokázaly Odinovy temné pomocnice najít. Nikdy by ses do jeho

velké síně nedostal.“

Asgot zkřivil svrasklou tvář. Bylo vidět, že dostal ze Sigurdových slov strach.

Sigurd vážně pokýval hlavou. „Ale sloužil jsi už mému otci a on si tvé moudrosti cenil, třebaš za mnoho nestojí. Proto tě nezavím tvého místa u vesel *Serpenta*.“ Pak se znovu obrátil ke Glumovi. Bram vystoupil dopředu, jako by tušil, co bude následovat. „Zvedni ruku,“ poručil Sigurd tichým hlasem. Všichni Norové kromě těch, kteří drželi hlídku, se už shromáždili na mýtině a se zařatými pěstmi a stisknutými zuby očekávali to, co každý z nich věděl, že musí přijít. A já jsem zase věděl, že kolem nás jsou a přihlížejí tomu všemu také staří duchové lesa.

Glum si stáhl z levé paže tři náramky, navlékl si je na pravou paži a levou pak natáhl před sebe. Tvář měl napjatou a zuby křečovitě zařaté v očekávání strašlivé bolesti. Viděl jsem, že znovu a znovu zatíná a zase rozevírá prsty, jako by doufal, že si ten pocit zapamatuje. Pak pohlédl na Brama. Nepadlo jediné slovo, přesto Bram pochopil, přistoupil blíž a sevřel zápěstí Glumovy levé ruky. Potom Sigurd, syn Haralda Tvrdého, vytáhl meč. Zbraň dychtivá po krvi se v bledém měsíčním světle zlověstně zaleskla.

Sigurd na okamžik zaváhal a těžká čepel chvíli visela ve vzduchu, ale pak už ostře švihla dolů a jedinou ranou Glumovu levou paži v lokti přesešla. Bram v prvním okamžiku ucukl před proudem krve, jenž mu stříkl do tváře, a potom stál a hleděl na uřatou ruku, kterou pořád ještě držel, a na stříbrný prsten na ukazováku, který si Glum zapomněl stáhnout. Bylo vidět, že se pod Glumem podlamují nohy, ale podařilo se mu sebrat síly a udržet se na nich, i když zatínal zuby bolestí a přerývaně dýchal. Pak k němu přistoupil Floki a přiložil hořící pochodeň k pahýlu, z něhož stále stříkala krev, aby krvácení zastavil. To už Glum nevydržel a vyrazil ze sebe děsivý výkřik, aby dokázal okamžik strašlivé bolesti přestát. Ucítíl jsem puch škvářícího se masa.

„Nechal jsem ti jednu ruku, abys mohl držet meč a kormidelní veslo,“ řekl Sigurd a pohlédl na zčernalý pahýl. „A na tom, co ti z levé ruky zbylo, budeš moct nosit štít.“ Bram stáhl z useknuté ruky prsten a podal ho Glumovi. Ten jenom zíral na Sigurda, jako by stále nemohl uvěřit, co mu jarl udělal. Tvář měl zkřivenou bolestí a

nenávidí.

Sigurd se obrátil ke mně. Přiznávám, že jsem se zachvěl, když jsem se setkal s jeho tvrdým pohledem. „Zabil jsi jednoho z mých mužů, Havrane,“ řekl, „a možná přijde den, kdy budou jeho příbuzní žádat cenu za jeho krev. Tak je to podle práva. Já sám bych takový nárok vznesl.“

„Ano, pane,“ řekl jsem a sklonil jsem hlavu.

„Ale tys zase mstil vraždu svého spřízněného člověka a musím říct, že bys mě zklamal, kdybys to neudělal.“ Otočil se a odcházel zpátky k táboru, v němž stále zářily ohně.

Einarovi přátelé vytáhli nože a začali vyhrabávat jámu pro jeho tělo. Věděli, že nemohou riskovat pohřební hranici, která by v noci vrhla světlo k noční obloze a mohla by na nás upozornit ozbrojenou družinu nějakého wessexského velmože. Po boji v Ealdredově síni přestali Norové anglické bojovníky podceňovat a nikdo si nepřál znovu se s nimi dostat do střetu. Někteří měli stále ještě nezhojené rány, které jim léčili Asgot a Olaf pomocí různých bylin. Thorgils a Thorleik pomohli Glumovi zpátky do tábora, kde do něho začali lít pivo, aby otupili jeho bolest. Svein mi položil ruku na bolavé rameno a unaveně se na mě usmál.

„Pojď, Havrane,“ řekl tiše. „Dnes jsme už pobavili bohy dost. Je čas jít spát.“

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. Odtáhl jsem se od něj, přistoupil jsem k dubu a položil jsem ruku na jeho silný kmen. Stará kůra byla zbrázděná hlubokými rýhami a já jsem uvažoval, jaká magie zde byla v tuto krvavou noc vykonána. „Budu spát tady,“ prohlásil jsem. Posadil jsem se pod Ealhstanovo zmrzačené tělo a z očí se mi vyřinuly hořké slzy. Hrdlo se mi svíralo lítostí i hněvem, neboť já jsem měl Ealhstana chránit. Jenže já jsem zklamal a teď je můj starý druh mrtvý. Nevím, jestli Svein viděl mé slzy, ale nic neřekl a mně nezáleželo na tom, co si myslí. Cítil jsem vůči sobě větší hněv, než jaký ke mně mohl cítit kdokoliv z Norů, protože jsem starému tesaři oplatil laskavost zradou a nedbalostí, a teď jsem se děsil, jakého člověka to ze mě udělá.

Nakonec mě přemohl spánek, který mě odnesl do prázdnoty a zapomnění. A Svein zůstal se mnou.

Druhý den ráno jsme vyrazili na další cestu mlčky a v chmurné náladě. Norům se nelíbilo, že museli pohřbít Einara do země, neboť byli přesvědčeni, že velký bojovník by neměl shnít v zemi mezi červy, zatímco plameny by vynesly jeho duši do Valhally stejně rychle, jako stoupá orel k oblakům. Přesto nepochybovali, že Odinovy služebnice jejich druha najdou, aby mohl bojovat po boku bohů v poslední bitvě, neboť Einar byl bojovník a zemřel s mečem v ruce.

Podle Egfritha jsme se už dostali do Mercie. Padal drobný, ale vytrvalý déšť a v lese na nás kapalo ze stromů, takže jsme byli skrz naskrz promočení. Ealhstan byl mrtvý a já jsem měl strach. Stařec představoval poslední pouto, které mě spojovalo s mým předchozím životem, ale to se teď přetrhlo a já jsem si uvědomil, že už pro mě není cesty zpět.

Tiskl jsem v prstech Odinův amulet pověšený na krku a přemýšlel jsem, co Otec veškerenstva udělal s obětí, kterou mu Norové předložili předchozí noci. Může se vůbec křesťan, byť obětovaný pohanským *godim*, dostat do Valhally? Ealhstan nebyl bojovník, ale Sigurd mi řekl, že Odin je sice bůh války, ale také bůh moudrosti a patron básníků, a tak jsem si říkal, že by mohl starého řezbáře nějak využít.

Potom moje ruka nevědomky nahmatala hrušku jílce meče, zbraně, kterou jsem Ealhstana pomstil. Kůže, již byl jílec potažený, byla hladká, ale stříbrný drátek omotaný kolem úchopu bránil tomu, aby se ve zpocené dlaní smekal. Byla to prostá, ale krásná a smrtící zbraň. Ale hlavně to byla moje zbraň.

A norny, sudičky našich osudů, předly dál. A já jsem byl nyní Nor.

DEVÁTÁ KAPITOLA

O dva dny později za úsvitu upozornil otec Egfrith Sigurda, že se nacházíme blízko pevnosti krále Coenwulfa. Zdálo se, že mnich už zapomněl na hrůzu Ealhstanovy oběti, a liboval si, že je opět mezi Božím lidem, jak řekl. Ve své radosti nás dokonce zapomněl nenávidět a v jednom kuse mlel. „Na rozdíl od některých mých bratří, kteří se straní světa, já jsem vždy po světě cestoval, a to doslova i duchovně, jak je, myslím, mou povinností...“, říkal právě, když ho Sigurd rýpl do zad ratištěm kopí, aby ho umlčel.

Chvilí nato se Olaf v čele zastavil a obrátil se k nám. „Mějte oči otevřené, mládenci!“ zvolal a nasadil si přilbici, takže z jeho hlavy bylo vidět pouze šedivé železo a hnědý vous. „Brzy budeme bojovat, cítím to v kostech.“ Norové si tedy nasadili přilbice, které nesli na kopích přes rameno, a utáhli si opasky a řemeny na botách, neboť se dalo čekat, že nás budou chtít Merciané uvítat.

„Coenwulf je bojovník, Sigurde,“ varoval Mauger, „a jeho muži objíždějí hranici a vyhledávají Wessexské, kteří zabloudili daleko od svých domácích ohnišť. Vypuknutí války brání příměří, ale tomu, kdo není opatrný, se může i tak stát, že mu někdo vrazí kopí do břicha. Ale na Nory budou těžko připravení. Kdy se jim přihodilo, že narazili na čtyřicet páchnoucích pohanů v drátěných košilích?“ Usmál se, což byl u něj vzácný výraz, a mě napadlo, jestli byl Mauger vůbec kdy dítě, nebo se už narodil jako zjizvený bojovník s vousem a se vši svou zvilostí.

Jasany a duby pomalu ustupovaly jedlím a břízám, a to nás varovalo, že se blížíme k lidským sídlištím. V místech, kde lidé už

dávno pokáceli nejlepší dřevo, začali vysazovat stromy, které nerostou celé generace. Věděl jsem, že o trochu dál les ještě víc zřídne, pak přejde v pustá vřesoviště porostlá keři a nakonec ve zvlněné pastviny a louky. A tam už se nebudeme mít kde skrýt.

Část Norů na mě stále pohlížela s nedůvěrou a cítil jsem, že někteří z nich za mými zády mumlají kletby a vidí ve mně hlavní příčinu Glumova zmrzačení. Uznávali, že *jarl* měl právo Gluma potrestat, ale v jejich očích udělali Glum, Einar a Asgot pouze to, co vyplývalo ze strachu, který cítili všichni. Ocitli se v cizí zemi, v níž vládne podivný bůh, obklopeni ze všech stran nepřáteli, a bylo tedy přirozené, že se chtěli připomenout Otci veškerenstva a zajistit si, aby nad nimi držel ochrannou ruku. A jestliže usoudili, že toho mohou dosáhnout obětí starého muže, navíc křesťana, tak to neváhali udělat. Přesto jsem nalézal jistou útěchu v tom, že mi neměli za zlé Einarovu smrt. Aspoň se mi to zdálo. Pomsta je právo bojovníků a Norové mu dokonale rozuměli. Jejich ošklivý druh jim chyběl, ale byli to ctižádostiví muži, kteří šli za svým jarlem, aby získali bohatství a slávu.

Ten den jsem byl přesvědčen, že by následovali Sigurda kamkoliv, neboť jsme nyní byli uprostřed Coenwulfova království, daleko od svých lodí. I když si někteří šeptali, že jsme se dostali příliš daleko od jejich bohů, nebyl jsem jistě sám, kdo si myslel, že ať jde Sigurd Šťastný kamkoliv, nemohou být Odin a Thor daleko.

Později ten den jsme se utábořili v údolí mezi dvěma strmými svahy, z nichž ten na východní straně byl porostlý nízkými duby, břízami a kapradím a západní tvořila skaliska a trsy tuhé trávy. Údolí se v tom místě zužovalo a z řeky, která tudy kdysi musela protékat, byl nyní pouhý potok s břehy plnými kapradí a užovek.

Bylo chladno, ale ten večer jsme nerozdělali žádné ohně, neboť Mauger a otec Egfrith se shodli, že jsme necelý den cesty od královské pevnosti. Wessexský bojovník radil, abychom co nejdéle využívali posledních zbytků lesa, než budeme nuceni vydat se na otevřené pastviny. Už teď ale hrozilo nebezpečí, že nás někdo uvidí, a proto byl Olaf přesvědčen, že musíme udeřit rychle, aby obránci pevnosti neměli možnost se na nás připravit. Sigurd však souhlasil s Maugerem, že bychom si měli ještě jednou odpočinout, abychom byli na to, co nás čeká, svěží.

„Něco chystá, chlapče,“ řekl Bram a kývl hlavou směrem k Sigurdovi. „Když se na něj dívám, vidím Lokiho. Zatímco my spíme, on přemýšlí a sprádá plán.“ A opravdu, později ten večer, když už většina mužů ležela zachumlaná v pláštích a spala, se Sigurdův plán zrodil a byl to otec Egfrith, kdo ho z něj vytáhl.

„Co uděláš, Sigurde, až se dostaneme ke Coenwulfově síni?“ zeptal se ho, zatímco jedním okem sledoval, jak Floki nabírá z potoka hrubý písek a drhne jím drátěnou košili prostřenou na velkém balvanu.

„Zazpíváme králi ukolébavku a on nám dá s úsměvem tu knihu, k tomu mísu ovesných placek pomazaných medem a dvě nebo tři dívky s měkkými stehny a tvrdými cecíky,“ odpověděl Sigurd. „Co říkáš, Strýci?“

Olaf se zazubil, ale pak se poškrábal ve vousu a svažtil čelo. „Ten střízlík má pravdu, Sigurde,“ řekl. „Já myslím, že než to všechno skončí, bude prolito hodně krve.“

„Možná,“ pokýval Sigurd hlavou a našpulil rty. „Ale možná ne. Mluvil jsem o Mercianech s Maugerem. Zdá se, že Coenwulf má dost starostí s northumbrijským králem Eardwulfem. Eardwulfovi lidé se hemží u jeho severní hranice jako vrány kolem teplých střev. Navíc na něj dorážejí ze severu Walesané.“ Odhodil si dlouhé vlasy dozadu a svázal si je. „Člověk musí mít hodně kopiníků, aby mohl vládnout v zemi s tak bohatou půdou, jako je tady, nemyslíš, Maugere? Podle mě je snadnější činit si nárok na moře.“

Mauger na chvíli sklonil mēch s pivem. „Ano, rvou se mezi sebou jako psi, Sigurde,“ potvrdil, utřel si vous a znovu zvedl mēch k ústům.

Sigurd přikývl a pohlédl na Olafa, jako by zkoumal jeho odhodlání, protože Olaf už přišel o syna a musel cítit, že to, co nás čeká, bude ještě nebezpečnější. „Mauger s Havranem půjdou ke Coenwulfovi a namluví mu, že ze severu vtrhli do jeho země Eardwulfovi bojovníci,“ řekl Sigurd. „A ne nějakých pár mužů na vlastní pěst, ale celé vojsko.“

„Ano, Sigurde!“ zvolal otec Egfrith. „Napíšu Coenwulfovi a potvrdím to. Koneckonců je to křesťanský král a Kristovu služebníkovu bude věřit.“ Hlasitě potáhl nosem a zatřepal prsty. „Hrozně rád píšu. V celém Wessexu není nikdo, kdo by psal líp než

já. Ať mě náš Pán potrestá a ať mám plná ústa červů, jestli lžu.“ Zřejmě náhle dostal strach, že by se to mohlo stát, neboť se rychle pokřižoval a zvedl oči k obloze, ale pak se obrátil k Olafovi a uličnický se usmál, jako by Sigurdův plán vymyslel on. „Je to pravda, Maugere,“ řekl a zvedl pravou ruku, aby ukázal prsty potřísněné inkoustem. „Kdo jiný tady umí psát? Z vás, páchnoucích tupců, nikdo.“

„A Coenwulf bude věřit slovu křesťanského mnicha?“ zeptal se Sigurd a zakroutil pochybovačně hlavou. Zřejmě se zdráhal pochopit, proč by měl bojovník věřit muži, který nenosí meč a chlubí se tím, že umí škrábat písmena na vysušenou telecí kůži.

„To víš, že mi bude věřit,“ ozval se Egfrith se zlomyslným úsměvem.

„Dobrá, to se mi začíná líbit,“ pokýval hlavou Sigurd. „Mauger mi řekl, že Coenwulf je nejšťastnější, když může posílat své nepřátele v mukách na onen svět.“ Znovu se obrátil k Olafovi. „Až král vytáhne na sever, vypálíme jeho síň a vezmeme si tu knihu..., pokud ji nebude mít s sebou. Kdo může vědět, co křesťan udělá,“ dodal a pohlédl na otce Egfritha.

Olaf se usmál. Právě vytáhl z váčku malý brusný kámen, plivl na něj a chystal se brousit nůž. „Měl jsi mi říct, že to máš celé promyšlené,“ ozval se. „Je dobré vědět, jak se věci mají, když se chystá boj.“

„Ty si dělej starosti jen o to, jak si napeš břicho, až bude po všem,“ odpověděl Sigurd a plácl Olafa po zádech. „A teď už pojďme spát, starochu. A ty taky, Havrane,“ obrátil se ke mně. „Zítřka probudíme bohy.“

Druhý den ráno jsem vyrazil s Maugerem dál, zatímco Sigurd a jeho vlčí smečka se připravovali na to, co je čeká, a modlili se ke svým bohům za velké vítězství a správnou smrt. My dva jsme šli podél břehu široké řeky jménem Severn, protože to nám umožnilo obejít Coenwulfovu síň a přiblížit se k ní ze severu, aby nám naši historkou o northumbrijských nájezdnících uvěřili.

Doufal jsem, že když jsme jen dva, nikdo nás nebude zastavovat a ptát se, kdo jsme a kam jdeme. Přesto jsem nepředpokládal, že

projdeme až do královské síně bez povšimnutí, protože jsme měli zbroj a zbraně včetně štítů. Mauger si sundal většinu náramků, aby nebylo poznat, že je velký válečník a Merciané se nedivili, že ho neznají. Přesto i bez náramků z něj šel strach.

Zprvu jsme spolu skoro nemluvili, jenom jsme šli rychlým krokem po říčním břehu vroubeném olšemi a vrbami, pod nimiž se to mezi kapradinami a modrými jaterníky jen hemžilo hraboši. Po stromech zase hopkali barevní ledňáčci, kteří se co chvíli vrhali do míst, kde hladinu zčeřila rybka vyskakující po hmyzu.

Pokud Mauger promluvil, vždy se zajímal o Nory a o to, jak s nimi vycházím. „Jak ses cítil po tom, co jsi zabil toho ošklivého pohanského bastarda?“ zeptal se.

„Náramně dobře,“ odpověděl jsem podle pravdy. „A Gluma bych zabil taky, kdyby mě jarl Sigurd nezastavil,“ dodal jsem, i když jsem pochyboval, že bych dokázal Gluma byť jen škrábnout předtím, než by on mě zabil.

„Ty ho obdivuješ, co, chlapče?“ zeptal se. Věděl jsem, že myslí Sigurda. „Ten mizera tě unesl z domu a vypálil tvou vesnici – nepokoušej se to popřít. A taky rozřízl břicho tomu tvému starochovi a obtočil jeho střeva kolem stromu. A ty jsi pro něho pořád ochotný zemřít. Jsi zatracený hlupák!“

„Sigurd Ealhstana nezabil,“ ohradil jsem se.

„Ale mohl to udělat. Ti pohanští bastardi jsou všichni stejní.“

„Nejsou,“ zavrtěl jsem hlavou. „Sigurd se odvažuje něčeho, o čem se mně nikdy ani nesnilo. Snaží se spřádat vlákno svého osudu a já se na tom chci podílet.“

„A získávat po jeho boku tohle?“ dotkl se náramku z krouceného stříbra, navlečeného na nadloktí. V očích mu zasvítla pýcha.

Dychtivě jsem si náramek prohlížel. „Chci to, co chtějí oni, Maugere,“ řekl jsem, „co chce Sigurd.“ Ve vysoké trávě cosi zašustilo a pak to žbluňklo do vody. „Půjdu za Sigurdem, s ním mě čeká sláva,“ dodal jsem trochu rozpačitý z toho, co jsem na sebe pověděl.

„Pcha!“ odplivl si znechuceně Mauger. „Sláva na nikoho nečeká, chlapče, tu si musíš vybojovat vlastním mečem. A přitom máš slušnou naději, že tě zabije někdo jiný, kdo sní o slávě stejně jako ty. Povím ti, na co jediné by měl bojovník myslet v boji – na to, aby

zůstal naživu. V nic jiného doufat nemůže.“

„Ale pověst, kterou si bojovník vyslouží, je založená na tom, co dokázal, ne?“ namítl jsem. „Na tom, jakých velkých vítězství dosáhl.“ Uvažoval jsem, kolik mužů Mauger za celý svůj život zabil. „Olaf říká, že skaldové v síních u nich na severu už teď zpívají o Sigurdovi písni. Všichni jeho jméno znají. Nepřátelé se ho bojí a jeho sláva se dostala i přes moře.“ Prodloužil jsem krok a donutil tak Maugera, aby taky zrychlil. „Naše jména budou znít v hodovních síních králů a zůstanou v nich, jako v nich zůstává kouř, kterým jsou načichlé dubové trámy, aby je cítili ještě synové našich synů.“ Dotkl jsem se amuletu pověšeného na krku. „Tohle říká Sigurd. Teprve pak, až přijde náš čas, pro nás pošle Odin své služebnice.“

„Takže ty také věříš v jejich bohy?“ zeptal se Mauger.

„Viděl jsem, jak Norové bojují, a tys to taky viděl, Maugere. Zabíjeli stejně samozřejmě, jako když člověk dýchá. Jejich bohové milují boj a boj je cesta ke slávě. A teď to jsou i mí bohové. Možná jimi byli odjakživa,“ odvážil jsem se dodat, i když jsem doufal, že mě křesťanský bůh neslyší. Znovu jsem zrychlil, aby Mauger nemarnil dech řečením. V těch dnech jsem byl domýšlivý a zcela pod vlivem Norů a věřil jsem, že naši budoucnost spřádají norny. Ale také jsem věřil, že můžeme jejich staré ruce vést. Jenže v tom jsem se krutě mýlil.

„To musí být ono,“ ukázal jsem později k východu, kde se na obloze objevily chomáče šedého kouře. Mlhavé slunce náhle zakryl osamocený mrak, na krajinu kolem nás padl stín a pěnice, hnízdící někde blízko, zmlkla. Pochopil jsem to jako dobré znamení, které říkalo, že velký válečník a král Mercie naši lest neprohlédne. Štít na zádech mě začínal dřít a já jsem se těšil, až ho budu moct sundat.

„Ano, máš pravdu,“ řekl Mauger, zastavil se a utřel si dlaní pot z čela. „Půjdeme dál, až tamhle na ten kopec, a pak se obrátíme k pevnosti, abychom přicházeli od severu. Pamatuješ si, co budeme říkat?“

Díval jsem se na šmouhu kouře, která se táhla k obloze, a uvažoval jsem, co nás asi v Coenwulfově síni čeká. Pak jsem se dotkl hrušky jílce meče – toho, s nímž jsem už zabíjel. „Pamatuju,“ přikývl jsem. Nahmatal jsem Odinův amulet na krku, zastrčil ho pod halenu a potom jsem zkontroloval všechno zbývající, co jsem měl na sobě –

drátěnou košili, pochvu na meč a přilbici –, aby nezůstalo nic pohanského. Pasák vepřů na nás zavolal pozdrav. Mauger mu kývl rukou a se skloněnými hlavami jsme šli dál po usychající blátivé cestě, která nás vedla k osadě obehnané palisádou. Do nosu, stále ještě oteklého od boje s Aslakem, mi vnikly pachy kouře a domácích zvířat. Uvědomil jsem si nebezpečí, jemuž se vystavujeme, a zachvěl jsem se. Přicházeli jsme ke králi Coenwulfovi s důležitou zprávou a naše lest začala.

„Příkop nebude pro tvé druhy velkou překážkou, ale palisáda se zdá dost pevná,“ poznamenal Mauger. „Fuj!“ zvolal náhle, protože se nedíval na cestu a šlápl do čerstvého kravince. „Je vidět, že nezvaní nemají cestu dovnitř jednoduchou,“ zabručel, zatímco si otíral botu o trávu vedle cesty.

„Stejně lehne popelem,“ odpověděl jsem a vybavily se mi plameny, které spálily Abbotsend.

Než jsem si stačil všechno rozmyslet, byli jsme před bránou pevnosti. Cítil jsem, že mi po zádech stéká pot, a Maugera jsem začal vnímat skoro jako nepřítele.

„Přinášíme králi důležitou zprávu,“ řekl Mauger staršímu ze dvou strážců, kteří stáli každý na jedné straně vchodu. Byli v kožené zbroji, v rukou třímali dlouhá kopí a prohlíželi si nás od hlavy k patě. Tvářili se, jako by na ně naše drátěné košile a zbraně nedělaly žádný velký dojem.

„Jakou zprávu?“ zeptal se ten starší a sklonil kopí proti Maugerovi. „A co máte s naším králem?“ přidal se mladší. Všiml jsem si, že se dívá na mé krvavé oko, a natočil jsem se tak, abych ho na něj upřel a upoutal jím jeho pozornost. Hned se však odvrátil.

„Myslíš, že to, co chci říct svému králi Coenwulfovi Silnému, pobíječi Walesanů a budoucímu králi Wessexu, vyslepičím prvnímu obejdovi, na kterého narazím?“ odsekl Mauger. „Drž jazyk za zuby a starej se o své věci, troubo!“

Strážce zbledl hněvem a na okamžik se zdálo, že se na Maugera vrhne, ale pak si zřejmě uvědomil, že by mohl skončit s jeho mečem v břiše, a zarazil se.

„Zůstaň tady, Cynegils,“ řekl starší muž mladšímu strážci. „Nikoho dovnitř nepustíš, rozumíš? Ani kdyby to byl biskup z Worcesteru s truhlou odpustků.“ Znovu si nás prohlédl od hlavy k

patě a pokrčil rameny. „Tak pojďte,“ řekl. S kopím v ruce se otočil a zamířil do pevnosti. A my jsme šli za ním.

Uvnitř bylo plno hluku. Vodní mlýn skřípal, slepice chodily po blátivém dvoře a kvokaly, prasata pochrochtávala, krávy bučely a kozy chroupaly chomáče čerstvé trávy. Z kováren zněla nejméně dvě kovářská kladiva, muži a ženy volali od domu k domu, koně ržáli, děti při hrách křičely a nemluvnata plakala. Měl jsem pocit, že mě ten náhlý mumraj po dnech ticha v lese ohlušuje.

„Počkejte tady,“ řekl strážce a odešel směrem k dalším dvěma ozbrojeným mužům v kožené zbroji, kteří střežili vchod do Coenwulfovy síně. Po chvíli jeden z nich zmizel uvnitř. K Maugerovi se přitočil velký šedivý lovecký pes a začal mu očichávat botu. Mauger ho odkopl a pes se na mě vyčítavě podíval, jako by chtěl říct, jak jsem mohl něco takového připustit. Po chvíli se strážce, který vešel dovnitř, zase objevil.

„Král Coenwulf, vládce Mercie a bojovník za pravou víru, se uvolil vás přijmout,“ řekl. „Před vstupem do královské síně však musíte odložit všechny zbraně.“ Odevzdali jsme tedy meče a nože strážcům a vstoupili jsme do temné síně, v níž se pod starými dubovými trámy převaloval kouř z ohniště. Na vzdáleném konci seděl na trůnu bohatě zdobeném řezbami sám Coenwulf. Za ním visely závěsy s vyšitým obrazem bojovníka s křídly a velkým ohnivým mečem. Šlo o hrubou neumělou práci, ale přesto byl obraz působivý. Uprostřed místnosti stála žena a míchala cosi ve velkém kotli zavěšeném nad ohništěm. V rohu seděly dvě mladé dívky a při čadících svíčkách šily.

Coenwulf nám pokynul, abychom šli blíž. Za ním stáli dva hřmotní bojovníci v drátěných košilích a přilbicích, v rukou dlouhá jasanová kopí.

Mauger si odkašlal. „Můj králi,“ začal, „je mi velkou ctí...“

Coenwulf ho netrpělivým gestem zarazil a zkřivil tvář. Na chvíli nastalo ticho. Pak si král poposedl a ukázal Maugerovi, že může mluvit.

„Přicházíme do tvého království ze severu z Eoferwiku, pane,“ začal Mauger znovu, už bez úvodních formalit, „a přinášíme ti zprávu, že král Eardwulf drancuje a pálí tvou zem. Povraždil už mnoho skvělých mužů a my jsme odešli z boje, až když bylo

všechno ztraceno.“ Coenwulf se zamračil, ale nic neřekl. „Nebylo pro nás snadné opustit své druhy v boji, ale věděli jsme, že tě musíme co nejdřív zpravit o Eardwulfově zradě,“ pokračoval Mauger. „A teď se jen modlíme, aby nám Kristus odpustil, že jsme nepoložili své životy při obraně země proti nepříteli.“

„Eardwulf tedy porušil mírovou smlouvu?“ zeptal se Coenwulf. Naklonil se dopředu a upíral na Maugera zkoumavý pohled tmavých očí. Měl postavu bojovníka a zjizvená tvář svědčila o tom, že skutečně bojovník je. Na chvíli se odmlčel a podíval se na jednu z pochodní upevněných na zdi, která prskla a začala zhasínat. „Ale proč jsem se o jeho zradě nedozvěděl od svých zvěďů?“ zeptal se potom. „Že by je ten úskočný pes objevil a podřízl jim hrdlo?“

„Toho jsem se bál, a proto jsme se bezodkladně vypravili, abychom tě mohli varovat,“ odpověděl Mauger s vážným výrazem. Pomyslel jsem si, že jsem se mýlil, když jsem ho považoval za obhroublého válečníka bez špetky chytrosti. Teď jsem se nestačil divit, jak skvěle si ve své podvodné roli vede. Kéž bych si dobře zapamatoval, že je mnohem víc, než jen silný bojovník! „Obávám se, že naši druhové padli a teď už všichni leží na bojišti mrtví,“ dodal a pokřivoval se. Díval jsem se na Coenwulfa, protože na Maugera jsem se neodvážil ani mrknout okem ze strachu, abych nevytáhl nějaké vlákno z předi jeho lži.

Král se opřel dozadu a chvíli se mlčky škrábal ve vousu.

„My v Eoferwiku jsme udržovali svá kopí naostřená, králi,“ pokračoval Mauger, „a nepolevovali jsme v ostražitosti vůči našim severním sousedům, protože jsme věděli, že se jim nedá věřit. Ale většina našich mužů jsou farmáři, ne bojovníci. Byli jsme špatně připraveni na vpád nepřátel.“ Svěsil ramena a náhle vypadal k smrti unavený.

„Takže vpád do Mercie?“ Coenwulfovy oči na chvíli zaplály. „Máš o tom nějaký důkaz?“ zeptal se. Žena u kotlíku nechala míchání, vzala zhaslou pochoděň a znovu ji v ohni zapálila.

„Důkaz, pane?“ opakoval Mauger. „Pouze krev na mém meči, která ještě pořádně neoschla,“ odpověděl ponuře a pokročil dopředu. „Ach, málem jsem zapomněl... Také list mám, králi. Napsal ho jistý mnich, i když bych se vsadil, že zvedl sukně a vzal do zaječích, jakmile ucítil nebezpečí.“

„Mlč!“ zahřměl Coenwulf. „Nepřipustím, aby byl v mé síni znevažován sluha Boží! Víra je naší nejmocnější zbraní proti pohanům a ďáblům, kteří se kolem našich hranic hemží jako červi. Uděláš dobře, když si to budeš pamatovat. Dej mi ten list!“

„Ano, pane,“ zamumlal Mauger, lehce se uklonil a podal list jednomu ze strážců, který vystoupil dopředu. Neznal jsem písmo, ale Egfrith nám řekl, že psal list schválně roztřesenou rukou, aby to vypadalo, že ji vedlo srdce, jež se chvělo obavou o osud země. Nechtělo se mi věřit, že ty malé zakroucené klikyháky mohou vyjadřovat hlas, který úpěnlivě prosí mercijského božího bojovníka, aby zachránil svůj lid před Northumbrijci. Coenwulf roztáhl pergamen a já jsem si všiml, že i jemu se třesou ruce. Na někoho zavolal, aby přivedl opata, pak křikl na jednu z dívek a ukázal jí, že pochodeň znovu zhasla. V koutcích úst se mu objevila bílá slina. Zavřel oči a zhluboka se nadechl, jako by se snažil potlačit hněv. Po chvíli se objevil opat. Přiběhl brunátný, téměř bez dechu, vzal si od Coenwulfa list, natočil si ho ke světlu a začal číst. Náhle se však odmlčel, naklonil se ke králi a něco mu zašeptal do ucha. Viděl jsem, že se Coenwulfovy oči rozšířily, jako by místo nás viděl samotného krále Eardwulfa, jak s mečem v jedné ruce a hořící pochodní v druhé projíždí Mercii a šíří oheň a smrt. Musel jsem se přemáhat, abych potlačil úsměv, který se mi dral na rty, neboť králi Mercie už plál v očích bojový žár.

Když později ten den vyjížděl v čele svých mužů z pevnosti, byla jeho tvář temná a hrozivá. Bojovníci jeho družiny, s náramky na pažích a nejlepšimi zbraněmi, jeli hned za ním a až po nich následovali odvedená v kožené nebo železné zbroji, jakou kdo měl, s kopími, loveckými luky nebo jen upravenými kosami. Coenwulf čekal, že ho budeme na sever doprovázet, ale Mauger řekl, že jsme vyčerpaní a hladoví, a umluvil ho, že se vypravíme za ním, až sebereme síly a najíme se. Král si znechuceně odplivl a jenom mávl rukou, zřejmě se utvrdil v podezření, že jsme zbabělci. V tu chvíli jsem k němu pocítil náklonnost, neboť se mi jevil jako muž, který raději vede do boje farmáře s vidlemi a statečným srdcem než muže ve skvělé zbroji, kterým chybí odvaha. Postáli jsme tedy u hlavní brány a sledovali vojsko, až zmizelo z dohledu a zůstal po něm jen závoj prachu, jenž na chvíli zastřel slunce. A znovu jsem musel

obdivovat kouzelnou moc písma, které dokáže pohnout srdce k činům stejně jako bojový pokřik. O to větší strach jsem začal mít z knihy, pro niž jsme přišli, neboť to znamenalo, že v ní musí být opravdu velká moc.

A pak jsme vyrazili zpátky na jih, abychom našli Sigurda a jeho Nory, a doufali jsme, že kniha, po níž wessexský král Egbert tak touží, není v Coenwulfově sedlové brašně a jeho kůň ji nenese k severu.

DESÁTÁ KAPITOLA

„Kolik bojovníků s ním odjelo, Havrane?“ zeptal se mě Sigurd. Oči mu vzrušeně plály, jako by pevně věřil, že pro něj norny sprádají tu nejskvělejší budoucnost.

„Ne víc než sedmdesát,“ odpověděl jsem, „a třicet z nich jsou muži jeho družiny, pane, opravdoví bojovníci. Zbývající jsou odvedenci. Doma mohl nechat tak dvacet mužů své družiny. Jsou tam i další, ale ti by neměli dělat velké problémy.“

„Měli bychom tam poslat mnicha, aby tu knihu našel a odnesl,“ řekl Olaf. Teď už hleděl na otce Egfritha s jistou úctou, neboť jsme všichni věděli, že to byl spíš jeho list než moje a Maugerova výmluvnost, co přesvědčilo krále Coenwulfa, aby vyrazil s vojskem na sever. „Ví, jak vypadá. Ať do mě hrom udeří, jestli jsem já kdy viděl nějakou knihu, i když jsem slyšel, že něco takového je.“

„Ne,“ zavrtěl Mauger hlavou, „to by bylo příliš nebezpečné.“ Už měl opět na pažích své náramky, které zakrývaly divoké obrazce jeho tetování a při každém pohybu cinkaly. „Kdyby zavětřili, že nám jde o tu knihu, zahrabali by ji někam tak hluboko, že bychom ji nenašli ani do soudného dne. Egfrith je možná starý lstivý lišák, ale pokud by tam šel sám, musel by oklamat Coenwulfovy kněze, jako byl třeba ten, co šeptal králi do ucha. A kdoví, jestli by se mezi nimi nenašel takový, který není zrovna hlupák a jeho povídačkám neuvěří. Kněží jsou vychytralá cháska.“

„Mauger má pravdu,“ souhlasil Sigurd. „Kněží se nesmí dozvědět, že nám jde o tu jejich knihu. Jenže král je teď pryč a oni jsou jako pampelišky ve větru. Až zaútočíme, budou mít starost jen o

to, jak si zachránit kůži. Žádné chytračení už nepotřebujeme. Prorazíme palisádu, vtrhneme dovnitř a kniha bude naše.“ Pohlédl na Sveina, který měl na krku pověšené stříbrné kladivo. „Myslím, že Thor by nám takový plán schválil,“ dodal s úsměvem a Svein se zazubil. „Souhlasíte s tím všichni?“ zeptal se Sigurd a na chvíli spočinul pohledem na Glumovi. Ten přikývl. Také ostatní zahučeli na souhlas a vlčí smečka se začala připravovat na boj.

„A jak je ta palisáda pevná, Havrane?“ zeptal se Sigurd, když jsem mu zdálky ukázal opevněnou osadu. Bylo už šero a mžéní přecházelo v déšť, který kapal z nosního krytu našich přilbic, zatímco jsme stáli a pozorovali doupě krále Coenwulfa.

„Je vysoká, pane,“ odpověděl jsem, „a zdá se pevná. Ale příkop je mělký.“

„V tomhle dešti nebude dobře hořet, Sigurde,“ řekl Olaf. „Vypadá to, že budeme muset počkat, až nás pozvou dovnitř.“

„Nedělej si s tím těžkou hlavu, starochu,“ ozval se Bjarni. „Když jsou muži pryč, přetáhnou nás přes val a do svých postelí místní ženy,“ zazubil se. „Ale mně budou muset pomáhat nejméně tři, protože mám koule těžké jako pytel stříbra.“

„Anglické ženy by spíš vlezly na svá prasata než na tebe,“ poznamenal Bjorn a vysloužil si za to od Bjarniho pohlavek.

„V každém případě sebou musíme hodit,“ řekl Glum. „Nemáme čas na to, abychom je obléhali a snažili se je vyhladovět. Až Coenwulf pozná, že jsme z něho udělali hlupáka, bude vztekem bez sebe a požene se zpátky rychleji než Sleipnir.“

Věděl jsem od Asgota, že Sleipnir je Odinův osminohý kůň, ze všech koní nejrychlejší. Glum měl pravdu, moc času nám nezbývalo.

Merciané nás ještě nemohli vidět, protože jsme byli stále daleko a malované štíty jsme měli pověšené na zádech. Navíc jsme se drželi v otevřené pastvině mezi šfovíky, kopřivami a blatouchy.

V jednu chvíli vyletěl z nedaleké ostřice strnad a s divokým trylkováním stoupal vzhůru. Sigurd chvíli ptáka zamyšleně pozoroval a pak přikývl. „Asgote!“ zavolal na *godího*. „Dáme jim vědět, kdo jsme.“ Asgot tedy vytáhl Sigurdův praporec s vlčí hlavou na rudém plátnu a upevnil ho na dlouhé jasanové kopí. Pak se Sigurd obrátil k otci Egfrithovi.

„Začni se modlit ke svému bohu, aby tam ta kniha byla,

Angličane,“ zamumlal přes zařaté zuby. „Jestli ztratím nějaké muže pranic zanic, bude tě to stát hlavu.“ Mnich zbledl a my jsme vyrazili dál. Zbroj a zbraně na nás řinčely, opasky a kožené přezky vrzaly a náš dlouhý krok věstil Mercianům smrt.

Došli jsme na vrchol pahorku vzdáleného dvě délky dostřelu lukem od pevnosti. Tady už nás uviděli muži, kteří pracovali venku, nechali cihlářskou vypalovací pec dýmat žlutý kouř a rychle se vrátili přes příkop a násep do pevnosti. A než jsme stanuli před palisádou, objevily se nad kůlovou hradbou první hroty kopí. Sigurd nemarnil čas. Poslal pět skupin bojovníků po pěti mužích kolem palisády, aby pokryli případné další brány, a i když nás bylo málo na to, abychom celou pevnost neprodyšně obklíčili, musel by ten, kdo by chtěl uniknout, ať už statečný muž nebo blázen, přeskočit palisádu. Nedlouho po tom se nad hlavní bránou objevila hlava muže s šedivým vousem.

„Kdo jste?“ zeptal se jasným silným hlasem, který neprozrazoval sebemenší paniku. Přesto se hroty kopí nad palisádou neklidně zakývaly a z toho se dalo soudit, že muži, kteří je třímají, vousáčovu odvalu a klid nesdílejí. „Co tady chcete?“ křikl znovu muž nad bránou, když nedostal odpověď.

Sigurd, ve vycíděné drátěné košili a se zlatými vlasy spletenými do copu, vystoupil rozhodným krokem vpřed. Sám Týr by nevypadal jako větší válečník.

„Jsem Sigurd, syn Haralda Tvrdého,“ zvolal. „Otevřete bránu, nebo všichni, co jsou uvnitř, zemřou.“

„Co od nás chceš, Dáne?“ zeptal se muž s šedivým vousem a podíval se na nás ostatní. Olaf zamumlal kletbu. Mercianův pohled spočinul na otci Egfrithovi. Ten si místo kutny oblékl jasně červený plášť a na krku mu visel stříbrný kříž, který si vytáhl zpod pláště, aby byl zdaleka vidět. V této parádě však vypadal ještě útlejší a chatrnější než obvykle.

„Otevři bránu, Merciane!“ žádal znovu Sigurd. „Otevři nám a pak ti řeknu, proč jsme přišli ke Coenwulfově síni.“

„Král Coenwulf je u stolu a nepřeje si, aby ho kdokoliv rušil, Sigurde, synu Haraldův,“ odpověděl vousáč ostře. „Odejděte dřív, než mu někdo o vás řekne. Předpokládám, že víte, jaká pověst provází našeho krále. Je to velký a neohrožený bojovník. Křesťanský

bojovník!“ dodal a v těch posledních dvou slovech zazněla zjevná hrozba. „Král Coenwulf se s vámi vypořádá, jako když člověk rozmáčkne mezi prsty veš. Odejděte! Běžte pryč, dokud je čas.“

„Váš král u žádného stolu není, protože odjel bojovat,“ odpověděl Sigurd a ukázal na zdupanou cestu plnou koňského trusu, po níž vyjel Coenwulf v čele svých mužů k severu. „Jestli mi ještě jednou zalžeš, vyříznu ti jazyk a pak tě pověším na tvých střevech.“

Muž se otočil a houkl na své lidi nějaký rozkaz. Mauger mě vzal za rameno.

„Řekni jim, aby zvedli štíty, Havrane,“ zasyčel, právě když se nad palisádou objevili obránci s luky a šípy. To už však Norové svésili kulaté štíty ze zad a zakryli se jimi, takže šípy se buď zabodly do lipového dřeva, nebo sklouzly stranou.

Olaf zpoza štítu kývl na jarla, protože Merciané právě odhalili svou sílu, aspoň pokud šlo o lučištníky. Naštěstí nebyla tak velká, aby nás mohla ohrozit.

Sigurd sklonil štít, z něhož trčely dva šípy.

„Právě jsi přivolal na tohle místo supy mrchožrouty!“ zvolal. „Přiletí jako černý mrak, který zastíní slunce.“ Po těchto slovech otec Egfrith zaúpěl a sesul se k zemi. Svein ho chytil za límec a bez okolků ho odtáhl za štítovou hradbu.

Když padla tma, zapálili jsme pochodně a ohně, třebaže jejich plameny v dešti syčely a čadily. Norové měli velké zkušenosti se stavěním přístřešků z drobných větví a plášťů z kůže napuštěných olejem, které je na lodích chránily za rozbouřeného moře před sprškami vody, takže jsme nijak nestrádali. Naše táborové ohně vrhaly na dřevěnou palisádu mihotavé světlo a zdálo se, jako by celou pevnost oblehlo velké vojsko. Bylo to však jen zdání.

„Co budeme dělat, když se Coenwulf vrátí?“ zeptal se Bjarni, aniž zvedl hlavu od drátěné košile, na níž si opravoval prasklý kroužek. Schovali jsme se před deštěm, ale zůstávali jsme připraveni k boji pro případ, že by na nás v noci Merciané z pevnosti zaútočili.

„Bude jim trvat dva dny, než se dostanou k severní hranici země,“ řekl otec Egfrith ze svého přístřešku, kde seděl na svazku lískových větvíček vystlaném dlouhou trávou. „Ale bůhví, jestli se nedokáže vrátit za polovic té doby, až se dozví, že jsme ho oklamali,“ dodal. V záři ohně zasvítily jeho žluté zuby a já jsem

uvažoval, jestli by s takovým potěšením podváděl i jiné křesťany.

„A když si k tomu pomyslí, že na jeho trůnu už sedí nějaký wessexský, nebo ještě hůř waleský bastard, požene se zpátky tak rychle, že za ním bude vlát vous,“ dodal Mauger s úšklebkem.

K našemu přístřešku přišel Olaf s prskající pochodní v jedné ruce a se štítem v druhé. Byl zkontrolovat ostatní skupiny kolem pevnosti a z přilbice a štítu mu kapala voda. „Kromě hlavní brány je tu už jen jeden další východ a ten hlídá Aslak,“ řekl Sigurdovi, který při jeho příchodu vstal. „Potíž je v tom, že nikde nevidím, jak se dostat dovnitř. Zřejmě to hnízdo budeme muset zítra zapálit..., tedy pokud přestane pršet,“ dodal a zachmuřeně pohlédl na temnou oblohu.

„Ne, Strýci,“ zavrtěl hlavou Sigurd. „Mám jiný nápad.“ Obrátil se ke mně a oči se mu v záři ohně zaleskly jako rybí šupiny. „Ty znáš Odina, Thora, Rán a Týra, boha války. Ale co víš o Lokim?“

„Jenom to, co jsem slyšel od ostatních, pane,“ odpověděl jsem. „Že Loki je krutý bůh a každý, kdo mu věří, je hlupák.“

„Ale prd,“ mávl rukou Sigurd. „Loki je především zlomyslný a lstivý. Ale všichni bohové mají svou hrdost, dokonce i Loki. Jenže ten je navíc vychytralý. Zná víc triků a úskoků, než kolik je chlupů v Bramově vousu.“ Bram se hrdě zazubil. „Požádal jsem tedy vychytralého Lokiho o pomoc...,“ pokračoval Sigurd, „a on mi vyhověl,“ dodal s úsměvem.

A pak mi Sigurd řekl, co chce udělat. Otcí Egfrithovi nic nebylo. To, jak před Merciany omdlel, jenom předstíral.

„A k čemu máš ten červený plášť?“ zeptal jsem se mnicha. Seděl ukrytý v přístřešku, aby ho nikdo z palisády nemohl vidět. Vypadal jako krysa v díře.

„K tomu, aby Merciané uvěřili, že jsem biskup, kterého unesli pohané,“ odpověděl a sebral z pláště lemovaného kožešinou smítko. „Kdo by nelitoval služebníka Božího, jenž se ocitl mezi pohany?“ Bylo vidět, že se těší na lest, kterou Sigurd vymyslel s pomocí vychytralého a lstivého Lokiho.

Tu noc zůstali Merciané za palisádou a zřejmě doufali, že odtáhneme za snadnější kořistí, nebo že se jejich král vrátí a svede boj přímo před svou síní. Následující den Egfrith zemřel. Kalf a bezzubý Ingolf našli trochu křídý, rozdrtili ji na prášek a potřeli jím mnichovu tvář, aby získala smrtelnou bledost. Pak ho pevně zabalili

do staré olýsalé kůže a Sigurd si přehodil přes sebe červený plášť lemovaný kožešinou, sevřel stříbrný kříž a omotal si jeho řetěz kolem zápěstí. Jakmile se nad východní obzor vyhoupllo slunce, stanuli Sigurd, Olaf a Svein před hlavní bránou jako bohové války. Když se chvíli nic nedělo, křikl Sigurd na obránce, kteří za celou noc neopustili svá místa na palisádě.

„Zavolejte toho s šedivým vousem, se kterým jsem mluvil včera,“ žádal.

„Tady jsem, Sigurde,“ ozvala se odpověď a vousáč se objevil s kopím v ruce. „Co od nás chceš? Nic, co by tě mohlo zajímat, tady není. Odtáhni pryč, protože můj král se brzy vrátí a pak ty i tvoji muži zemřete.“

„Jen řečni, ty mizerné kozí hovno,“ odpověděl Sigurd. „Klidně mel jazykem, dokud ho ještě máš.“ Mercian se jen usmál. Byl to zřejmě jeden z mužů Coenwulfovy družiny, zkušený bojovník, a musel vědět, že je zvykem častovat před bojem nepřítele urážkami. A také, že v tom Norové vynikají. „Otevři bránu a pusť mě dovnitř, kozí hovno!“ žádal znovu Sigurd. „Vezmu s sebou jenom deset mužů, dávám ti na to své slovo.“

„Slovo pohana pro mě nic neznamena,“ odpověděl Mercian a plivl přes palisádu. „Jste všichni ďábloví zaprodanci a svatý déšť vás brzy spláchne stejně jako ty bastardy waleské.“

Sigurd tiše promluvil s ostatními a pak se všichni tři otočili a vydali se zpátky.

„Počkejte!“ zavolal za nimi Mercian. „Kde je ten muž v červeném plášti, který byl včera mezi vámi? Pokud mě neklamal zrak, musel to být služebník církve svaté.“

„Byl to biskup z Wiltonu,“ odpověděl Sigurd, zvedl ruku a nechal stříbrný kříž spadnout, až se zahoupal na řetězu, „a nejubožejší červ, který mi kdy zkrřížil cestu. Tady máš jeho odznak, jestli si myslíš, že ti k něčemu bude. Stejně si ho brzy vezmu zpátky.“ Rozmáchl se a hodil kříž obloukem přes palisádu.

„Vy jste zabili biskupa?“ zvolal zděšeně Mercian, ale vzápětí se otočil a poslal jednoho z mužů, aby kříž sebral.

„Asi bych to udělal, kdyby se o to za mě nepostaral strach nebo cosi jiného, co kosí nedochůdčata,“ odpověděl Sigurd. „A možná ho ten váš Bílý Kristus použije v posmrtném životě jako podnožku,“

dodal a znovu se otočil pryč.

Po zbytek dne se už nic nedělo a tu noc začali někteří muži říkat, že pokud se Merciané brzy nevzdají, budeme muset tvrdě bojovat proti pomstychtivému králi. Sigurd se však nezdál ani trochu znepokojený, neboť požádal o pomoc boha Isti Lokiho, kterého se lidé ze strachu straní. A i bohové mají svou hrdost.

Druhý den jsme zaslechli z vrcholu hlavní brány volání. Sigurd na to nejdřív nedbal a až po dlouhé době se uvolil přijít k bráně blíž, aby si poslechl, co obránci chtějí. Na ochozu palisády na něho čekal Mercian s šedivým vousem. Vypadal unaveně a byl rozrušený.

„Ukaž mi toho biskupa,“ žádal.

„Proč?“ zeptal se Sigurd a zvedl ruku. „Už začíná páchnout. Poručil jsem svým mužům, aby mu uťali ruce a nohy a rozvěsili je v lese jako potravu havranům.“

„Ukaž mi ho,“ prosil Mercian. Sigurd pokrčil rameny a zavolal na Sveina, aby smrtelně bledého Egfritha, zabaleného ve staré kůži, přinesl k bráně. Svein hodil tělo nešetrně na zem, až jsem se divil, že Egfrith nevykřikl.

„Tady máš svou mrtvolu, Merciane,“ zvolal Sigurd. „Zdá se, že tvůj bůh neshledal důvod nechávat ho dál naživu.“ Olaf si zacpal prsty nos a zakryl ústa, jako by nemohl snést zápach, a i Sigurd o pár kroků ustoupil a zašklebil se odporem.

„Koupím od tebe jeho tělo za... třicet stříbrných,“ řekl Mercian.

„Pcha!“ mávl Sigurd pohrdlivě rukou. „Na co by mi bylo těch pár mincí, když si brzy vezmu všechno vaše stříbro?“

„Možná,“ odpověděl Mercian, „ale možná ne, pokud se vrátí král Coenwulf, zatímco tady budete trčet a dívat se, jak roste tráva.“

Sigurd naklonil hlavu na stranu, jako by jeho nabídku přece jen zvažoval.

„Pro mě za mě si ho klidně vezmi,“ řekl potom. „Aspoň ušetříš mým mužům nepříjemný úkol rozsekat ho. Ostatně myslím, že ani havrani by ho nechtěli. Vždyť by jim z toho smradu mohly upadnout zobáky.“

„Dobře,“ přikývl Mercian, „dám spustit z palisády rakev a vy dostanete svých třicet stříbrných.“

Dřív, než vyšlo nad obzor celé slunce, odnesli ryšavý Svein a Bram rakev za jeden z našich přístřešků, kam nemohl nikdo z

obránců dohlédnout.

„Opravdu jsi odhodlaný to podstoupit, Havrane?“ zeptal se mě Sigurd a položil mi ruku na rameno. „Jestli tě odhalí, zabijí tě.“

„Už jsem se rozhodl,“ řekl jsem. „Bojím se jen toho, že mě Merciané strčí rovnou do země.“ Ve skutečnosti jsem se bál mnohem víc. Žil jsem mezi křesťany a znal jsem všechny řeči o tom, že jejich bůh je jediný správný – bůh, který vládne nepředstavitelnou mocí.

„Ne,“ zakýval Egfrith odmítavě prstem, „to neudělají.“ Tvář měl stále bílou od křídý a o to se zdály jeho zuby a bělmo očí žlutší. „Proč by kupovali tělo, jen aby ho pohřbili? Já vám řeknu, co s ním chtějí udělat. Pomazat ho masť, aby se uchovalo, a pak ho vystavit v kostelní kryptě a vybírat poplatek od poutníků a zbožného křesťanského lidu, který se přijde podívat na mučedníka. Ano,“ dodal a s vážným výrazem pohlédl na Sigurda, „oznámí totiž, že biskup byl krutě umučen pohany.“ Sigurd nejdříve zakroutil nevěřicně hlavou, ale pak pokrčil rameny, jako by mu to bylo jedno. Egfrith se znovu obrátil ke mně. „Jestli tam ta kniha je, Havrane, měla by ležet na oltáři nebo na nějakém jiném významném místě. Ale dá se předpokládat, že ji bude někdo střežit, i když možná jen nějaký chlapec ještě mladší, než jsi ty, nebo při troše štěstí dokonce žena.“

„Bohové nad tebou budou držet ochrannou ruku, Havrane,“ ozval se Olaf. „Sigurd řekl, že tvé vlákno osudu je spletené s jeho vláknem. Dopadne to dobře, uvidíš.“

„Já v to taky doufám, Strýci,“ řekl jsem a pokusil jsem se o úsměv. Dlaně jsem měl zpocené a útroby mi svíral strach. A pak už jsem jen přihlížel, jak mě s mečem, ale bez drátěné košile a bez přilbice balí do staré kůže. Dokonce i obličej mi zakryli. To, že nebudou vědět, kdo v rakvi leží, se stane mou jedinou zbraní, jakmile se ocitnu uvnitř.

„Orm prorazil v bocích rakve otvory, abys mohl dýchat a neudusil se,“ řekl Sigurd. „Jsou malé, nebudeš je vidět, až přiklopíme víko.“ Odmlčel se a poplácával mě po hrudi. „Nezapomeň, že se nesmíš pohnout. Biskup je odvěčejší mrtvý,“ dodal a zazubil se.

A pak už jsem jen cítil, že rakev se mnou zvedli a vynášejí ji na otevřené prostranství před hlavní bránou. Věděl jsem, že je Merciané sledují z ochozu palisády. Norové rakev položili na zem a zalili víko rozehřátou borovou smolou. Teprve potom jsem ucítil pach mrtvého

zajíce, kterého Floki vložil ke mně do rakve, aby byla naše lest věrohodnější. Proklínal jsem ho, že na to myslel, ale zároveň mi bylo jasné, že to udělal správně.

Po chvíli vedle rakve něco s cinknutím žuchlo, zřejmě váček se stříbrnými mincemi.

„Nechte rakev tam, kde je, a vzdalte se od ní na sto kroků!“ zvolal kdosi. Poznal jsem hlas Merciana s šedivým vousem. Pak se ozvalo tlumené skřípání těžkých vrat brány a po chvíli rakev několik rukou zvedlo. Zaslechl jsem, jak mercijští muži proklínají pohany. Cítil jsem, jak mě nesou, a nakonec složili rakev na zem. Předpokládal jsem, že jsem se ocitl v kostele krále Coenwulfa, neboť hlasy Mercianů se zde odrážely od kamenných zdí. Stále jsem ležel tiše a bez hnutí jako mrtvý biskup. Čekal jsem v páchnoucí tmě na věčnost a modlil se, aby to byli mí bohové, a ne ten křesťanský, kdo mě z ní sleduje.

Po delší době jsem začal mít pocit, že po mně něco leze, a usoudil jsem, že to jsou červi z mrtvého zajíce. Pomalu a s obtížemi se mi podařilo vytáhnout ruku, abych si mohl odhrnout kůži z očí, a pak jsem vykoul jedním z otvorů pro dýchání. Sigurd měl pravdu. Otvor byl skutečně malý, a tak jsem jím nic neviděl, i když to bylo zřejmě také tím, že už nastala noc. Musel jsem být v té děsivé rakvi dlouho, ale víc než stísněný prostor mě svíral strach. Netušil jsem, co se venku děje. Zatímco jsem ležel v páchnoucí rakvi, mohli už na louce před palisádou bojovat Sigurdovi Norové s družinou krále Coenwulfa. S odpornými červy jsem nemohl nic dělat, a tak jsem zavřel oči a snažil se zachytit jakékoliv zvuky, které by ke mně mohly dolehnout. Neslyšel jsem však nic jiného než prskání pochodní a sem tam šustění myší na rákosových rohožích na podlaze. Byl jsem promočený potem, lezli po mně červi a začínalo mě bolet tělo od strnulého ležení. A když jsem se pokusil pohnout nohama, bodalo a svědilo mě v nich tak, že jsem musel zatnout zuby, abych neklel. Nakonec se mi přece jen podařilo nohy natolik rozhýbat, že jsem je začal cítit, a náhle jsem věděl, že musím z rakve uniknout dřív, než na mě začnou červi hodovat a stanu se živou mrtvolou. Ale i potom mi trvalo dlouho, než jsem se k tomu odhodlal, neboť jsem věděl, že to může být můj poslední čin.

Orm rozetřel kolem víka rakve jen tenkou vrstvu smoly, takže k

jeho uvolnění stačilo pár lehkých úderů, i když i přitom jsem trnul strachem, že to někdo zaslechne. Konečně jsem víko maličko odklopil, vykoul škvírou ven a zašeptal díky Lokimu, že jsem sám. Teprve potom jsem se zhluboka nadechl chladného vzduchu a opatrně vylezl ven. Ale pak jsem strnul. Za malým oltářem, kam jsem z rakve neviděl, seděl muž v krátké drátěné košili a spal. Kopí měl položené napříč přes klín a hlavu opřenou o polštářek, na který kleká kněz. Hlasitě chrápal a já jsem si nedovedl vysvětlit, jak je možné, že jsem ho předtím neslyšel. Vedle něho ležela na dubovém oltáři osvětleném prskající lojovou svící kniha. Nepochyboval jsem, že je to posvátná kniha evangelií svatého Jeronýma. Byla krásná! Desky měla z tepaného stříbra, na němž se vyjímal zlatý kříž, posázený tmavě červenými a zelenými drahokamy. Zachvěl jsem se, neboť jsem věděl, že už jen pohledem na ni ji provokuju k tomu, aby na mně vyzkoušela svou moc. Ještě však nebyla moje a já jsem nebyl její.

Strážce spokojeně chrápal, přesto jsem nemohl riskovat, že se vzbudí, až budu otvírat kostelní dveře. Přistoupil jsem tedy k němu, přiložil mu hrot meče téměř až k hrdlu a chvíli jsem pozoroval, jak se mu zvedá a opět klesá ohryzek. „Veď můj meč, Odine,“ zašeptal jsem, třebaže jsem mohl něco tak snadného těžko pokazit. Pak jsem zařal zuby a nalehl na meč. V prvním okamžiku na mě strážce vyvalil v hrůze oči, ale já jsem tlačil na čepel dál, až hrot narazil na kamennou zeď, o kterou byl muž opřený. Z hrdla umírajícího se vydralo děsivě chrčení, na drátěnou košili vytryskla tmavá krev a řinula se na kamennou dlažbu. Kupodivu se mě nezmocnila radost ani úleva, ale na chvíli mě ovládl pocit zrady. Pak jsem vzal knihu. Byla překvapivě těžká, protože její zadní desky tvořila rovněž stříbrná destička. Vložil jsem knihu do vaku, který jsem měl pověšený na rameni, a zamířil k východu z kostela. Pootevřel jsem dveře a škvírou jsem vykoul ven. Kolem se pohybovaly postavy s pochodněmi, jejichž světla vrhala podivné stíny na dřevěné chýše a palisádu. Merciané zřejmě nemohli spát, když věděli, že před bránou jejich pevnosti se usadila horda bojechtivých Norů v plné zbroji. Náhle se mi sevřel žaludek. Uviděl jsem, že ze stínu převisu střechy vystoupily dvě postavy a zamířily ke mně. Byli to muž a žena. Šli, drželi se za ruce a bezstarostně jimi kývali. Rychle jsem se stáhl

zpátky dovnitř a se zatajeným dechem jsem zůstal stát vedle dveří. Svíral jsem meč a zoufale jsem si přál, abych měl aspoň drátěnou košili. O chvíli později se ozval ženský smích, vzápětí dveře vrzly a otevřely se.

„Tiše, nebo zemřeš!“ zasyčel jsem.

Muž vystoupil před dívku. Kopl jsem do dveří a zavřel je. „Neubližuj jí,“ řekl muž. Byl to spíš mladík, ale měl na sobě drátěnou košili a u pasu meč.

„Drž hubu, Merciane!“ okřikl jsem ho šeptem, přistoupil jsem k němu, a zatímco jsem mu tiskl hrot meče na hrdlo, vytáhl jsem jeho meč z pochvy. „Tam!“ ukázal jsem do nejtemnějšího kouta kostela. „A na kolena!“ Dívka okamžitě poslechla, ale mladík váhal a upíral na mě nenávistný pohled. „Udělej, co jsem řekl, nebo ji zabiju!“ řekl jsem. Teď už poslechl a padl na kolena. Rychle jsem vytáhl z rakve kůži, rozřezal ji na pruhy a oba jsem přivázal zády k sobě. Také jsem jim zacpal ústa hadrem. Náhle dívka zakňourala a snažila se chytit mladíka za ruku. Viděl jsem, že se dívá na strážce v tratolišti krve s děsivou ránou na hrdle, která vypadala jako škleb.

„Když budete tiše klečet, nechám vás naživu,“ řekl jsem a zastrčil jsem meč do pochvy. „To, pro co jsem přišel, už mám.“ Dívka pohlédla na oltář. Zvenku jsem zaslechl výkřiky. Znovu jsem vytáhl meč a připravil se na to, že se dveře rozletí a dovnitř vtrhnou muži s napřaženými zbraněmi a nenávistí v očích. Nic se však nestalo, jenom křik venku pokračoval.

Pootevřel jsem tedy dveře a vykoukl ven. Okamžitě jsem poznal, proč Merciané křičí. Pevnost zachvátila panika a muži se rozbíhali do všech směrů. Protože Sigurd zapálil bránu.

Žár ohně vrhal k temné obloze vířící spršky rudých jisker. Využil jsem zmatku a vyrazil jsem z kostela, i když ne na jih k hlavní bráně, ale k bráně na západní straně, za níž měli stát na stráži Aslak, Osten, Halldor, Thormod a Gunnar. V panice si mě nikdo nevšímal. Míjel jsem muže, kteří si chvatně brali zbraně, a ženy prchající s dětmi do bezpečí, až jsem se konečně dostal k západní bráně. Tu osvětlovaly dvě velké pochodně. Dva strážci nervózně přecházeli v mihotavých stínech a pohlíželi k hlavní bráně – zřejmě by se nejraději rozběhli tam, aby mohli spolu s ostatními bránit pevnost proti vetřelcům. Šel jsem s hlavou skloněnou přímo k nim. Svíral jsem pevně meč a v

uších mi hučela krev.

„Co se tam děje?“ zeptal se mě jeden ze strážců. Odpověděl jsem mu ranou mečem napříč přes obličej. Padl a zůstal ležet. Ten druhý zvedl kopí, ale stačil jsem ho odrazit a vzápětí jsem ho bodl mečem do otevřených úst. Okamžitě jsem meč vytrhl, doběhl jsem k bráně, zvedl jsem trámec závory a hodil ho na oba mrtvé.

„Aslaku!“ zvolal jsem. „Aslaku, to jsem já, Havran!“ Opatrně jsem pootevřel jedno křídlo těžkých vrat. Samozřejmě jsem nestál o to, aby mě po všech nebezpečích, která jsem přestál, skolilo norské kopí. Uviděl jsem, že tam stojí s meči v rukou jako hladoví vlci, kteří číhají na kořist.

„Myslel jsem, že z tebe udělali křesťana, Havrane,“ zazubil se Aslak a hrnul se do brány. „Pojďme, mládenci! Uvidíme, co tam najdeme.“

Chytil jsem ho za plášť a on se otočil. „Nic hledat nemusíte, Aslaku,“ řekl jsem. „Už to mám. Mám tu knihu.“

„Je tam stříbro, Havrane. Spousta stříbra!“ ukázal Aslak směrem dovnitř. „Jestli nás v téhle zemi zabijí, zemřeme jako boháči.“ Vytrhl se mi a všech pět se vrhlo dovnitř, aby rozsévali smrt.

„Ale já už to mám, Aslaku!“ zavolal jsem za nimi znovu a zvedl jsem kožený vak s posvátnou knihou evangelií svatého Jeronýma. Ale i kdyby mě slyšeli, nedbali by na mě, protože je hnala touha po krvi a po kořisti. Co taky mohla znamenat kniha pro muže, kteří neumějí číst a všechna evangelia křesťanského světa jsou jim ukradená? Jakou mohla mít hodnotu pro bojovníky, kteří touží po stříbru, po kožešinách a po teplém ženském těle? Otevřel jsem bránu pevnosti krále Coenwulfa a vlci vtrhli dovnitř, aby vraždili a loupili.

V tu chvíli jsem si vzpomněl na dívku a mladíka, které jsem nechal svázané v kostele. Věděl jsem, že je Norové v krvežíznivé zuřivosti na místě zabijí. Představil jsem si, jak se jejich zbraně noří do bílého dívčina těla, a zachvěl jsem se. A pak jsem se rozběhl zpátky do vřavy a zmatku uvnitř. Do vřavy a zmatku zabíjení.

JEDENÁCTÁ KAPITOLA

Netrvalo to dlouho a na konci odnesly Odinovy služebnice dvě norské duše do Valhally. Viděl jsem tělo muže s šedivým vousem, který jednal se Sigurdem, ale to už byl jeho vous černý od zasychající krve a oči zíraly bez života v posledním šoku z toho, co se stalo. Sigurd pak splnil svou hrozbu a vyřízl mu jazyk.

Ženy a děti ušetřil, aby mohly šířit po celé Mercii strach ze jména Sigurd Šťastný a vyprávět králi Coenwulfovi, že Norové bojují jako ďábli.

A když jsme pak druhý den za svítání vyrazili zpátky na jih, provázel nás halasný křik ptáků, kteří se slétali k hostině. Měli jsme knihu, za niž nám kynulo větší bohatství, než si kdokoliv z nás dovedl představit, a měli jsme také Weohstana a Cynethryth, dva mladé lidi, kteří mě překvapili v Coenwulfově kostele.

V nočním zmatku se dva Norové z *Fjord-Elka* dostali do kostela dřív, než jsem tam stačil doběhnout, a dovedu si představit, jak jim zasvítily oči, když uviděli Cynethryth. Ale já už jsem v tu noc zabil tři muže, a tak také mě zachvátila krvežíznivost. Vrazil jsem do kostela a houkl na Nory, aby si šli hledat potěšení jinač. Obrátili se proti mně a možná by mě zabili, kdyby se neobjevil Mauger se zkrvaveným mečem a oba nepřesvědčil, že pro nás bude mladý pár cenným rukojmím. Sigurd pak vzal Merciany s sebou, abychom je mohli použít k vyjednávání s Coenwulfem, kdyby nás dostihl. S tím jsme museli počítat, protože jsme byli pěšky, zatímco on a jeho bojovníci na koních.

Šel jsem vedle Sigurda a všiml jsem si, že zakroužil ramenem,

jako by ho bolelo. Pak se podíval na mě. Uhnul jsem před jeho pohledem.

„Co je, chlapče?“ zeptal se. „Jestli máš v ústech špatnou slinu, je nejlepší ji vyplivnout.“

Váhal jsem. „Máš poraněné rameno, pane?“ zeptal jsem se, i když to byl chabý pokus vyhnout se odpovědi.

Jenom se na mě znovu podíval, a tak mi nezbylo, než s tím ven. „Proč jste na Merciany zaútočili, pane? Měl jsem tu knihu a určitě bych se s ní dostal ven. Mohli jsme odtáhnout, aniž bychom prolili tolik krve.“

Chvilí o tom přemýšlel a pak přikývl na znamení, že má otázka je oprávněná a zasluhuje odpověď.

„Pokaždé, když tito muži roztáhnou dračí křídla nebo ponoří vesla do šedivého moře, riskují své životy,“ řekl. „Každý den, který travíme v téhle zemi, může být pro nás posledním. I loveckého psa je třeba vypustit z vodítka, aby okusil svobodu a byl tím, co je, Havrane. A tohle jsou vlci,“ ukázal na Nory před námi a usmál se. „Jarl by měl odměnit své muže za to, že jsou ochotní stát ve štítové hradbě, nemyslíš? Stříbrem, ženami..., prostě vším, po čem dychtíš.“

„Ano, pane, rozumím,“ řekl jsem. A opravdu jsem poprvé porozuměl. Tito muži žili na samé hranici života a smrti a dařilo se jim tam jako borovicí na pusté skále ošlehávané větrem. Kořist byla jejich odměnou a dost jich za ni zemřelo. A pokud šlo o mě, cvičil jsem s těmito Nory boj, nasával jsem do sebe jejich sny, a hlavně stal jsem se zabijákem lidí, podobně jako Floki, Bram nebo Svein, a přesto jsem si nebyl jistý, jestli budu mít někdy ze zabíjení stejnou radost jako oni.

„Nemáme dost mužů na to, aby doveslovali se *Serpentem* a *Fjord-Elkem* domů,“ řekl Knut, aniž zvedl hlavu od drátěné košile, ze které se snažil vydrolit zaschlou krev. Zastavili jsme se u malého potůčku, abychom se napili a trochu se osvěžili. „Potřebujeme dobrý vítr,“ dodal.

„Havrane, pověz tomu Angličanovi, že by ten parchant Ealdred neudělal dobře, kdyby nedodržel dohodu, kterou s námi uzavřel,“ prohlásil Bram a hlasitě říhl. „Jestli bude na *Serpentovi* třeba jen škrábanec, co tam předtím nebyl...“ Nedořekl, ale výmluvným gestem naznačil, že by wessexskému králi utrl hlavu. Předtím, než

jsme Coenwulfovou pevnost spálili na popel, vypili jsme do poslední kapky všechno jeho pivo a teď nás bolela hlava a oči nás pálily od kouře.

„Dostanete své lodě zpátky, pohané,“ řekl Mauger, když jsem mu přeložil Bramovu pohrůžku. „Jakmile bude mít Ealdred tu knihu, vrátí vám lodě a zaplatí smlouvenou odměnu.“

Otec Egfrith se zdál neuvěřitelně šťastný. Už opět byl ve své jednoduché mnišské kutně a cestou si prozpěvoval žalmy, i když nyní se spokojil s pouhým pobrukováním, protože ho předtím Floki seznámil s jasanovým ratištěm svého kopí. Popravdě řečeno, já bych dal přednost tomu, kdyby se dál dělal mrtvým, jenže on s tou knihou, kterou nesl na zádech, vypadal živější než kdy předtím. Navíc se zdálo, že je mi vděčný za to, co jsem kvůli ní podstoupil. Věděl jsem, že nejsem sám, kdo uvažuje, jaká křesťanská kouzla se pod jejími stříbrnými deskami vykládanými drahokamy skrývají.

„Tvůj jarl projevil velkou moudrost, když tu vzácnou knihu svěřil do mé péče,“ řekl Egfrith hrdě. Jakmile jsme ji získali, nechtěl s ní mít Sigurd nic společného. Dokonce se na ni ani nepodíval, jako by se jí bál. „Nemohla se dostat do bezpečnějších rukou,“ řečnil dál mnich. „Mimochodem jen ocitnout se v blízkosti posvátných listů tohoto zázraku může způsobit pohanům nezměrnou bolest.“ Nedůvěřivě jsem na něho pohlédl. „Ano, Havrane,“ přikývl a upíral na mě planoucí pohled. „Má moc vyvolávat na kůži pohanů puchýře a způsobuje hnutí jejich útrob. To, že jsi ji vynesl z Coenwulfova kostela, aniž jsi utrpěl jakoukoliv újmu, mi dává naději k víře, že tvá duše stále ještě není ztracená. I když je to samozřejmě malá naděje,“ dodal. Zastavil se a chvíli si mě důkladně prohlížel. „Myslím, že spíš budeš věčně hořet v ohni pekelném,“ prohlásil a poškrábal se na hlavě. „Ale malá naděje na spásu tvé duše je. Copak nezačínají motýli žít jako chlupaté housenky?“ Zasmál se svému přirovnání jako dobrému vtipu.

„Mě zajímá víc psí hovno než tvá posvátná kniha, mnichu,“ odpověděl jsem. O krok couvl, udělal proti mně znamení kříže a odešel otravovat někoho jiného. A i když ve mně po jeho slovech začal hlodat červ strachu z neznámé moci, svého boha jsem si už vybral, a nebyl to bůh pokory.

Sigurd mě pověřil, abych se staral o naše rukojmí, a tak jsem šel

vedle nich, i když jsem nepředpokládal, že by s nimi mohly být nějaké potíže. Měli svázané ruce, byli obklopeni pohany, stále ještě celými od krve, a vypadali vyděšeně. Na druhou stranu byli živí a to jim muselo dávat naději a zároveň je odrazovat od nějakého zoufalého pokusu o útěk. Při pohledu na ně jsem si připomněl, jak jsem se cítil, když jsem byl v podobné situaci jako oni. Přitom jsem pomyslel na Ealhstana a padl na mě temný smutek, jako když se list vesla ponoří pod hladinu ozářenou sluncem. Ale stařec už byl mrtvý a nemělo smysl na něho myslet, a tak jsem pozoroval naše zajatce a uvažoval jsem, z jakého života jsme je vytrhli.

Nevěděl jsem, kolik je mi let, ale zdálo se mi, že Weohstan může být asi o dva nebo o tři roky starší než já. Měl krásnou drátěnou košili a z každého jeho pohybu vyzařovala sebejistota. Tmavé vlasy měl ostříhané nakrátko a byl dost hezký na to, abych si vedle něho uvědomoval svůj zlomený nos a krvavé oko. Ramena měl široká, paže silné a oči plné nenávisti. Nebylo pochyb, že je bojovník, a ještě méně jsem pochyboval o tom, že by mi podřízl hrdlo, kdyby se mu k tomu naskytla jen trochu příležitost. Cynethryth byla asi v mém věku, dívka, která se právě stávala ženou. Zlatovlasá a zelenooká Cynethryth. Bjarni řekl, že je moc hubená, a Bjorn dodal, že samice plcha má větší cecíky než ona. Možná měla na ženu příliš silný nos a oči trochu dál od sebe, ale přesto pro mě byla tím nejkrásnějším stvořením, jaké jsem kdy spatřil. A ten den jsem kráčet vedle ní a v duchu jsem se proklínal, že jsem ji v tom kostele tak vyděsil, takže mě teď musí nenávidět. Všiml jsem si, že se na mě nejednou kradmo podívala, ale kdykoliv se setkala s mým pohledem, pokaždé rychle uhnula. Jistě ve mně viděla divokého necitelného tvora. Ostatně to pro mě nebylo nic nového. Podle Sigurda mé krvavé oko znamenalo, že jsem Odinův oblíbenec, a to mi také zachránilo život. Ale pro křesťanskou dívku jsem byl ztracená duše, něco nenáviděného, co patří satanovi.

Tu noc jsme odpočívali jen tak dlouho, abychom se posilnili sušenými rybami, sýrem a voňavým uzeným masem, které bylo určeno pro Coenwulfův stůl, neboť i když jsme nyní šli v bezpečí hustého lesa, Mauger nás ujistil, že mercijský král si neuchoval trůn tím, že by držel meč v pochvě. „Jeho psi půjdou po naší stopě, Sigurde, o tom nepochybuji,“ varoval jarla. „Budeme se ohlížet přes

rameno, dokud nedojdeme do Wessexu, a ani potom to nemusí skončit, pokud bude Coenwulf přesvědčen, že za tím vším je král Egbert.“

„Jestli nás najde, tak nás najde,“ odpověděl Sigurd hlasitě, aby ho všichni slyšeli. „Pak se uvidí, kdo je lovec a kdo kořist.“

Nebyl tedy žádný oheň, žádné zpívání a žádné hádky, jenom čtyřicet pět mužů, mnich a mladá žena, kteří jedli, dopřávali odpočinek bolavým nohám a čekali, že každým okamžikem může dát Sigurd povel k dalšímu pochodu. Nikdo si nestěžoval, že půjdeme celou noc, neboť každým krokem směrem k jihu se Norové blížili ke svým milovaným lodím. A tak tam seděli a jejich ruce se zatínaly a uvolňovaly, tvrdé, mozolnaté dlaně dychtící znovu sevřít veslo. Snad i jejich měkké vousy toužily po tom, aby opět ztvrdly slepené krustou mořské soli.

„Přísahám, že bych raději vesloval do samotného Asgardu, než šel ještě další míli,“ postěžoval si Svein, zatímco si třel bolavé paty.

„To ti připomenu, až bude příště Sigurd dávat dohromady posádku, která by s ním doveslovala do sídla bohů,“ zamumlal Olaf s plnou pusou. Našel v Coenwulfově pevnosti čerstvě upečené ovesné placky potřené medem a také ženu, která je pekla.

„Hod' mi jednu a já škusnu za vous Otce veškerenstva, až se tam dostaneme,“ řekl Svein a zašklebil se. Chytil placku, kterou mu Olaf hodil, a pak chvíli čichal, jak voní, a spokojeně zamručel.

Uvažoval jsem, jestli se naši zajatci cítí stejně špatně, jako jsem se cítil já, když jsem za sebou nechával vypálený Abbotsend – když jsem viděl očima zaslzenýma kouřem, jak lidé, které jsem znal, leží rozsekaní, zkrvavení a bez života. Pozoroval jsem Weohstana a Cynethryth a oni pozorovali nás, zuby zaťaté nenávistí a v očích občas strach, jindy svit naděje na pomstu, jako by věřili, že proti nám jejich bůh vyšle blesk a srazí nás.

Otec Egfrith seděl s nimi a tiše Cynethryth utěšoval. Náhle Weohstan zachytil můj pohled. „Uvolni Cynethryth pouta, pohane,“ řekl mi téměř pánovitým hlasem, v němž nebyla ani stopa strachu. „Má je příliš utažená a rozdírají jí ruce.“

Vstal jsem a přistoupil jsem k nim. Dívka měla opravdu zápěstí rozedřená a ruce promodralé, jak jí do nich neproudila krev. Vytáhl jsem nůž a provaz jsem přeřezal. Když jsem byl hotov, plivla na mě.

Weohstan se ušklíbl. Utřel jsem si slinu hřbetem ruky.

„Ta by nebyla dobrá žena, Havrane,“ varoval mě Bram. „Uděláš líp, když se oženiš s pravou rukou, chlapče.“

„Tahle anglická čubka by ti ho ušmikla, zatímco bys spal,“ přidal se Glum.

Byl jsem rád, že Cynethryth Norům nerozumí. „Je mi líto, co se stalo s vašimi lidmi,“ řekl jsem jí. „Ten muž s šedivým vousem je mohl zachránit. Přišli jsme jen pro tu knihu.“

„Jmenoval se Aelwald a byl to můj přítel,“ ozval se Weohstan a změřil si mě nenávisným pohledem. „Vím, že by si raději rozřízl břicho tupým nožem, než by dovolil pohanovi, aby se jen přiblížil k evangeliím svatého Jeronýma.“

„Jenže teď je mrtvý a my tu knihu stejně máme,“ řekl jsem. „Takže ten tvůj Aelwald byl hlupák.“

„Dej si pozor, co říkáš, chlapče,“ zasyčel Weohstan. „Tahle pouta nebudu mít věčně.“

„Ale teď je máš,“ odpověděl jsem a podal jsem Cynethryth skývu chleba. „A proto tě bude muset krmit žena.“ Bylo vidět, že se musí přemáhat, aby se na mě i se spoutanýma rukama nevrhl.

„Zvedni je, Havrane,“ zavolal na mě Olaf. „Jdeme dál.“ Řekl jsem zajatcům, aby vstali, a pak jsme znovu vyrazili do tmy, abychom se každým krokem vzdalovali z dosahu mercijského krále.

Stále jsme postupovali lesem a stále nás nikdo neohrozil. Asgot se snažil přemluvit Sigurda, aby zajaté Merciany obětoval, ale Sigurd je chtěl nechat naživu jako rukojmí pro případ Coenwulfova útoku, i když ten byl s každým krokem dál na jih méně pravděpodobný.

„Nectíš bohy tak, jak by je správný jarl měl ctít,“ brumlal Asgot. Ve vlasech mu chřestily nové bílé kůstky a mě děsilo pomyšlení, že by mohly pocházet z Ealhstanova těla. „Je to tvá povinnost konat oběti, Sigurde. Za časů tvého otce na mých rukou neoschla krev,“ dodal a zazubil se. „Co se hýbalo, tomu Harald podřízl hrdlo a obětoval to.“

„Skoro se divím, starče, že jsi pořád naživu,“ odpověděl Sigurd. „Bzučíš mi do ucha jako protivná moucha. Dej si pozor, abych toho jednou neměl dost a nezaplácl tě.“

„Nemám strach, že bys to udělal,“ odsekl Asgot. „Ani ty by ses neodvážil vztáhnout na mě ruku.“ Přes sebevědomou *godiho*

odpověď jsem v jeho očích postřehl nejistotu a potěšeně jsem se tomu usmál. Asgot pověsil Ealhstana na obětní dub a já jsem ho nezabil jen proto, že jsem chtěl zachovat věrnost Sigurdovi. Vlastně to nebyl jediný důvod, proč jsem se mu nepomstil. Také jsem se ho bál. Byl to starý krvežíznivý jestřáb a zlovolnost z něho táhla jako odporný puch.

Každý večer jsem poslouchal, jak Norové mluví o svých bozích. Milovali staré příběhy a legendy, které vypravěč vždy ještě příkrášlí, a většinou měli rádi nové posluchače, na nichž svá vyprávění zkoušeli. Mluvíli o Thorových bojích s obry, o Lokiho intrikách, o Odinových toulkách mezi lidmi v podobě obyčejného člověka a o devíti světech, které všechny drží pohromadě obrovský jasan zvaný Yggdrasil. Nemohl jsem se těch příběhů nabažit, a i když mi byly přece jen trochu povědomé jako zpola zapomenuté sny, hltal jsem dychtivě každé slovo.

Ale kromě toho jsem každý večer ještě bojoval – většinou s Bjornem a Bjarnim, ale někdy také s jinými muži. Dokonce i Aslak, jemuž jsem zlomil nos, mě učil své oblíbené triky, takže jsem brzy dokázal jednoruční sekerou strhnout protivníkův štít. Při těchto zápasech nás vždy pozorně sledoval Weohstan, zřejmě aby poznal mé slabiny a mohl mě snadněji zabít, až se mu naskytne příležitost.

Jedno ráno, když jsem byl po boji s Bjarnim celý rozbolavělý, jsem šel s Weohstanem a Cynethryth v čele vlčí smečky. Na začátku cesty varoval Floki Sigurda, že nás bude dívka zdržovat, a tehdy jsem si myslel, že má pravdu. Usoudil jsem, že Cynethryth je dcera nějakého velmože a nebude zvyklá na námahu, ale jak se ukázalo, byla silná a vzdorovitá a klidně nám stačila. Samozřejmě nenesla štít, drátěnou košili a zbraně jako my ostatní. Navzdory tomu, že mě za to Bram nazval změkčilým hlupákem, jsem jí nechal ruce nesvázané, neboť jsem věděl, že bez Weohstana by neutekla. Pořád držela modré květy, které jí natrhal za ranní rosy, a když jsme se prodírali dál do šera hustého lesa, cítil jsem, že se začíná opírat také o mě.

„Mám dojem, že ten Angličan by dal oči za to, kdyby ti mohl podříznout krk, Havrane,“ ukázal Sigurd na Weohstana a zazubil se. „Ale myslím, že to s tebou nebude mít lehké. Jsi rozený bojovník. Co ty na to, Bjarni?“

„Zatím jsem ho šetřil,“ ozval se Bjarni a mrkl na mě.

„To je pravda, pane,“ řekl jsem rozpačitě. „Dělá, že je unavený, skloní štít a povzbuzuje mě k útoku.“

„Ale jen abych ho mohl odrazit, když se na něco zmůže,“ opáčil Bjarni. „Svein mu dává víc zabrat.“

Usmál jsem se na něho, pak jsem se znovu obrátil k Sigurdovi a sevřel jsem jílec meče. „Jsem za všechno vděčný, jarle,“ řekl jsem. Myslel jsem to tak, že jsem vděčný za to, že mě Norové naučili bojovému umění a že mi dali zbraně a přijali mě mezi sebe, ale nevěděl jsem, jak to říct.

„Já vím, Havrane,“ pokýval hlavou Sigurd, „já vím. A taky vím, že z tebe jednou bude velký bojovník. Když ses narodil, norny to vpletly do tvého vlákna života. Jsem si tím jistý.“ Zastavil se, vzal mě za rameno a hleděl mi do očí, zatímco ostatní procházeli kolem nás dál, jako když říční proud obtéká balvan. „Něco jsem ti chtěl dát za to, co jsi udělal v pevnosti krále Coenwulfa,“ řekl.

„Další ovesnou placku už nemůžu, pane.“

„Co bych to byl za jarla, kdybych odměňoval své bojovníky ovesnými plackami!“ zasmál se. „I když bych si tím nepochybně zajistil Olafovou věrnost,“ dodal a zazubil se na Olafa, který kolem nás právě procházel. Pak si stáhl z pravého předloktí silný stříbrný náramek a podal mi ho. Vzal jsem si ho a zíral jsem na ten poklad s téměř posvátnou úctou. Náramek tvořili dva svíjející se hadi, jejichž hlavy na sebe cenily zuby. Navlékl jsem si ho na pravou ruku, ale na předloktí mi byl příliš velký, tak jsem si ho přetáhl přes loket výš. Teprve pak jsem se šťastně usmál.

Tu noc jsme se utábořili v blízkosti staré jámy na pálení dřevěného uhlí. Odkopaná země tvořila kolem jámy vysoký val, který už byl nyní porostlý břízami, borovicemi a křovím, takže poskytoval dokonalý úkryt a mohli jsme si dovolit rozdělat za ním ohně. Sigurd poslal čtyři muže na val na hlídku, i když nikdo nečekal, že by nás tady mohl král Coenwulf překvapit. Mauger už dřív radil Sigurdovi, že se musíme dát na jihozápad od území mercijského krále, aby nebylo poznat, že jsme přišli z Wessexu, a ten den ráno jsme překročili řeku Severn, když jsme předtím zabili převozníka, abychom si mohli vzít jeho pramici.

„Jestli se Coenwulf dozví, že za naším nájezdem je král Egbert, nebude mít mírová smlouva mezi našimi královstvími ani cenu psího

hovna a utopí se v anglické krvi,“ řekl Mauger. „Tenhle malý odklon by měl mercijské bastardy na nějakou dobu zmást, protože to jsou většinou tupci. Jenže až si uvědomí, že to všechno bylo jen kvůli té knize, ani ho nenapadne věřit, že jste Walesané. Panebože, Sigurde, Walesané jsou d’ábelští divoši, vedle kterých jste vy houf pokorných mnichů!“

Po mercijských mstitelích však nebylo vidu ani slechu, a tak jsme se sesedli kolem ohňů, abychom zpívali písně a pojedli ze zásob, které jsme si odnesli z Coenwulfovy pevnosti. Vál čerstvý vítr od východu, ale u ohně bylo příjemně. Seděl jsem se svými přáteli Sveinem, Bjarnim, Bjornem, Flokim, Bramem, Olafem, Hakonem a dalšími a zíral jsem do žhavých uhlíků dohasínajícího ohně. Na větvi břízy visely tři prázdné měchy a pivo z nich teď nadouvalo naše břicha. Ze dvou dalších měchů se stále ještě pilo, ale většina mužů už ležela a spala zachumlaná v pláštích a přikrytá kůžemi napuštěnými olejem.

„Vzpomínám si, Havrane, jak jsem dostal svůj první náramek bojovníka,“ řekl Olaf a škytl. Zavřel oči, chytil se za hrud’, jako by se dusil, a pak dlouze řhl. Jenom Sigurd a Bram měli víc stříbrných náramků než Olaf. „Dostal jsem ho za to, že jsem tímhle zabil kance,“ dodal a vytáhl nůž se střenkou z jeleního parohu. „Jenom tím. Tenkrát jsem byl ještě mladší než ty, Havrane. Mnohem mladší.“

„Pcha!“ mávl rukou Bram. „Jenže předtím, než ses k tomu odhodlal, do něj tvůj bratr vpálil dva šípy. Dobře si na to vzpomínám.“

„Ale to ho jen ještě víc rozzuřilo,“ ohradil se Olaf. „Ostatně co ty o tom můžeš vědět, když jsi byl v tu dobu nejspíš s nějakou děvkou v posteli, navíc nalitý pivem.“ Zřejmě si neuvědomil, že i Bram byl tehdy ještě chlapec.

„Jednou budu mít tolik náramků jako ty, Olafe,“ řekl jsem a přejížděl jsem prstem po stříbrném hadu, který se nyní stal částí mého těla.

„Možná budeš, chlapče,“ odpověděl. Poškrábal se v hustém vousu a pak kývl hlavou směrem k Sigurdovi, který o kousek dál chrápal. „Je to nejtědřejší pán, jaký kdy vyplul s drakem přes moře. Buď mu věrný, Havrane, a určitě si své náramky vysloužíš.“

„Pokud ti nevadí, že budeš celý život zabíjet,“ poznamenal Bjarni s úsměvem. „Sigurd z nás ze všech udělá boháče.“

„Možná, anebo taky mrtvoly,“ zamumlal Glum a mávl pahýlem ruky obalným kůží.

„Dej si pozor na jazyk, Glume, nebo se budeš muset šfouurat v zubech nohama!“ okřikl ho Svein. Glumův druh z lodi Thorgils vstal a vytáhl meč. Také Svein vyskočil a sáhl po meči. Vzápětí se však zvedl Thorleik, další muž z Glumovy lodi, a chytil svého druha za paži. Glum se znovu posadil, ale měřil si Sveina pohledem plným zloby.

„Nechte toho, bratrance,“ řekl Thorleik důrazně a ukázal Sveinovi, aby si i on sedl.

„Zastrčte ty meče, nebo z vás stáhnou kůži, bastardi mizerní!“ zavrčel Olaf. Většina spáčů včetně Sigurda se začala zvedat a také já jsem nahmatal jilec svého meče. Nenáviděl jsem Gluma za to, co udělal Ealhstanovi, a skoro jsem doufal, že se něco semele. Olaf však zdusil jiskry dřív, než mohly zažehnout oheň, a Norové se znovu usadili. O zbytek se postaralo pivo, které mnohé z nich začalo zmáhat ke spánku. Mauger se jen usmíval. Určitě si vychutnával představu toho, jak se pohané vzájemně pobijí, a také Weohstan dychtivě sledoval, co se děje, i když jeho myšlenky bylo těžké odhadnout. Cynethryth pospávala s hlavou na jeho rameni a její světlé vlasy jí zpola zakrývaly tvář a splývaly přes jeho hrud'. Pohled na ni ve mně potlačil touhu po krvi, a když i Weohstan sklonil hlavu a usnul, pozoroval jsem, jak jí na tváři hraje mihotavé světlo dohasínajících plamenů.

Nakonec jsem usnul i já. A mé sny byly plné smrti.

DVANÁCTÁ KAPITOLA

Říká se, že nejtemnější noční hodina nastává před svítáním. A v tu dobu pro mě přišel Glum. Probudil jsem se s hrotem jeho meče na hrdle. Možná bych se o něco pokusil, kdybych neuviděl, že Thorgils drží Cynethryth pod bradou nůž. Kousek dál ve stínu stáli Thorleik, který střežil Weohstana a otce Egfritha, a než jsem si stačil protřít oči, měl jsem spoutané ruce a postrkávaný mečem jsem překračoval chrápající muže. Podíval jsem se na hliněný val v domnění, že nás strážci musejí slyšet, ale pak jsem si vzpomněl, že si Glum a jeho druhové dobrovolně vzali hlídku před svítáním, a zachvěl jsem se. Takže už tehdy plánovali zradu.

„Jestli jen hlesneš, zabiju tě a tvou mrtvolu předhodím vlkům,“ zasyčel Glum a rýpl mě hrotem meče mezi lopatky. Potom mě otočil a vytrhl mi od pasu nůž s kostěnou stěnkou, jediný předmět, jenž mě spojoval s mou temnou minulostí, a hodil ho do ostružinového houští. Weohstan, Cynethryth a otec Egfrith klopýтали před Glumovými druhy, kteří je hnali do tmy, co nejdál od zbývajících Sigurdových mužů. Trní nám rozdíralo tváře a ruce, ale Glum na to nedbal, neboť dobře věděl, že překročil hranici, za kterou už není návratu. Zradil svého jarla a rozdělil jeho muže a Sigurd by ho na místě zabil, kdyby se znovu setkali. Už předtím mu Sigurd neváhal useknout ruku a teď by ho určitě poslal jedinou ranou meče na onen svět.

„Ssss!“ zasyčel náhle Thorgils a strhl Weohstana k zemi. Také nás ostatní donutili, abychom se skrčili. Kdesi ve tmě tiše zařehotal kůň. Nad námi šuměl v korunách stromů lehký vánek a v něm se k

nám doneslo slabé cinkání zbroje a vrzání kůže. A chvíli později jsem zaslechl praskot suchých větví. Jezdci se však neblížili k nám. Mířili na západ směrem k místu, kde ležela vlčí smečka – k Norům, kteří klidně spali a spoléhali se na to, že by je jejich druhové na hlídce před nepřítelem včas varovali. Jenže ti už na hliněném valu nebyli a místo toho prchali s anglickými zajatci a s knihou evangelií svatého Jeronýma.

Moje drátěná košile, přilbice, meč a štít ležely vedle ohně, kde jsem je nechal, a pouze v haleně, koženém kabátci, kalhotách a plášti jsem se cítil bezmocný. Aspoň že jsem si na noc nestáhl boty a nemusel klopýtat lesem bosý. Sáhl jsem po amuletu Otce veškerenstva a snažil se v něm najít útěchu, ale pak jsem se znovu zachvěl, když se spleť větví nad námi prodraly první paprsky vycházejícího slunce a pozlatily mladé listy. Stále jsem čekal, kdy lesní ticho vybuchne řevem a chaosem boje, ale pak jsem si uvědomil, že už jdeme dost dlouho, a pokud byli opravdu Sigurdovi muži napadeni, mohlo k nám v tuhle chvíli dolehnout pouze vzdálené úpění. V duchu jsem se modlil k bohu války Odinovi a k Thorovi, který také miluje boj, aby mí přátelé zůstali naživu a aby Svein, Floki, Olaf a Sigurd už teď stáli nad mrtvolami Angličanů a zapíjeli vítězství posledním Coenwulfovým pivem.

„Jsi odporný červ, Glume,“ řekl jsem a plivl mu k nohám. Otočil se a udeřil mě pěstí do obličeje. Z rozraženého rtu mi vytryskla krev, ale přesto jsem se na něho usmál. „On ještě neví, že mu utnu i tu druhou ruku a nacpu mu ji do prdele,“ řekl jsem anglicky.

„Pokud to neudělám dřív já,“ zamumlal Weohstan. I když mu Thorgils nerozuměl, postrčil ho dopředu a norsky mu pohrozil, že mu vyřízne jazyk a hodí ho vránám.

„Kam nás vedou, Havrane?“ zaskučel žalostně otec Egfrith. Mlčel jsem, protože jsem sám nevěděl, kam jdeme, a tak jediná odpověď, které se mnich dočkal, bylo rýpnutí patkou Thorleikova kopí.

Les už nebyl tak hustý a čím dál častěji na nás padly teplé sluneční paprsky. Dokonce mi začalo být horko a pot mi z čela stékal až na rozbitý ret a páčil tam. Glum nám však nedal ani doušek vody, a tak jsme se mohli jen bezmocně dívat, jak Norové pijí z plných měchů. Cynethryth byla bledá jako stěna. Zlaté vlasy měla zplihlé a

sukni rozedranou a plnou trní.

„Dej napít aspoň jí,“ řekl jsem Glumovi. „Nebo se jí bojíš stejně jako mě?“ Věděl jsem, že to není pravda. I bez levé ruky byl Glum stále tvrdý bojovník a k tomu, aby se mě bál, měl daleko.

„Nechávám tě naživu jen proto, že mluvíš jejich jazykem,“ odsekl a ukázal na Weohstana. „Třeba nám ještě budeš užitečný.“ Možná se však přece jen trochu bál mého krvavého oka a také si pořád nebyl jistý, proč o mě měl Sigurd takový zájem, neboť zaváhal, pak vzal Thorleikovi měch s vodou a dovolil Cynethryth, aby se napila. Weohstan zřejmě usoudil, že jsem se o to zasloužil já, a kývnutím mi poděkoval.

„A teď se zeptej mnicha, jestli se už blížíme k jeho zemi,“ zavrčel na mě Glum, když znovu uzavřel měch s vodou zátkou. „Dokaž, že má smysl, abych tě nechával naživu.“ Les v těch místech ustupoval planinám s ostrou trávou a občasnými shluky jilmů a jasanů a já jsem uvažoval, jestli jsme už překročili hranici a dostali se zpátky do Wessexu.

„Vím, že tu knihu dáš Ealdredovi výměnou za stříbro, které slíbil Sigurdovi,“ řekl jsem Glumovi. Bylo mi jasné, že právě vyhlídka na obrovské bohatství přiměla Gluma a jeho druhy ke zradě, ale přesto jsem to chtěl slyšet z jeho úst.

„Sigurd je mi dlužný, chlapče,“ odpověděl a zvedl pahýl ruky. „Zatraceně dlužný, bastard!“

„Tak kam tedy jdeme, Glume?“ zkoušel jsem to znovu. „Myslíš, že vás Ealdred nechá ve své zemi? Krvežíznivé pohany, jako jste vy? Kam se chcete uchýlit? Na to, abyste se mohli vydat s *Fjord-Elkem* přes moře, vás je málo.“

„Najmu si muže nebo zaplatím jiné lodi, aby nás vzala,“ řekl Glum. „Je mi jedno, jaká to bude.“

„Sigurd po tobě půjde až na kraj světa,“ namítl jsem a utřel jsem si svázanýma rukama zpocený obličej. „Nezapomeň, že mu bohové projevují přízeň.“ Pohlédl jsem na Thorleika a Thorgilse – doufal jsem, že nasadím do jejich hlav aspoň semínko pochybnosti. „Najde vás. Všechny vás najde a ty to víš.“

„Najde stovku bojovníků dychtivých ho přivítat,“ zabručel Glum a obrátil se ke svým druhům, aby podpořil jejich odhodlání. „Stovku Norů s meči a kopími, kteří mi budou říkat jarle. Budu mít dost

stříbra, abych si je najal, a budu k nim štedřejší, než byl k nám Sigurd Šťastný.“ Poslední slova spíš vyplivl než vyslovil. „Jenže teď už je Sigurd nejspíš mrtvý a leží tam někde s mercijským kopím v břiše. A říkal jsem ti, aby ses zeptal mnicha, kde jsme.“

Nasupeně jsem na něho pohlédl. „Myslíš, že muž, jako je Sigurd, zemře ve spánku? Že mu norny upředly takový osud?“

Znovu mě udeřil pěstí. Zařal jsem zuby, abych přemohl bolest. „A teď se zeptej mnicha, kde jsme, Havrane,“ poručil mi znovu. „Už ti to nebudu opakovat. Možná ti dám tolik stříbra, že si budeš moci najmout vlastní družinu,“ dodal smířlivěji.

Obrátil jsem se k Egfrithovi, který nás napjatě sledoval. Byl bledý únavou a strachem a mumlal modlitby ke svému bohu.

„Kde teď jsme, otče?“ zeptal jsem se ho. „A odpověz kvůli nám všem pravdivě.“

Ještě chvíli pokračoval v drmolení modlitby a potom hlasitě potáhl a utřel si nos rukávem. „Zítra znovu překročíme Severn,“ odpověděl. „A pak už to nebude dlouho trvat, než narazíme na zvědy pana Ealdreda. Anebo spíš oni narazí na nás, pokud nás dřív neobjeví Walesané.“

Přeložil jsem to Glumovi. „A kdo jsou ti Walesané?“ zeptal se.

„Pohané jako my,“ odpověděl jsem. Zdálo se, že ho to uklidnilo. „Ale to neznamená, že se na nás nevrhnou, kdyby na nás narazili,“ dodal jsem. „Jsou to nájezdníci ze západu, kradou dobytek a zabíjejí Angličany.“

„To dělají dobře,“ řekl Glum a usmál se na Thorleika. Pak přistoupil k Egfrithovi a přerezal mu provaz na rukou.

„Díky Bohu!“ zvolal mnich a třel si odřená zápěstí. Glum se mi podíval do očí, ale pak se prudce otočil a švihl mečem proti Egfrithovi. Čepel rozřála mnichovi hlavu a bezduché tělo se jako žok zhroutilo k zemi. Cynethryth vykřikla a já jsem uviděl, že má tvář postříkanou krví.

Glum zavřel oči a obrátil tvář k obloze. Z meče mu kapala krev. „Krev Kristova sluhy k tvé poctě, Odine!“ zvolal se zjevným výrazem úlevy. Pochopil jsem, proč mnicha zabil – bál se kouzel, která by proti nim mohl použít. Cynethryth se stále chvěla hrůzou, zatímco Weohstan udělal spoutanýma rukama znamení kříže. „Thorgils, vezmi tu knihu,“ poručil Glum. Sklonil se k mrtvému

tělu, aby si utřel zkrvavenou čepel do mnichovy kutny, ale pak si to rozmyslel a zastrčil meč do pochvy tak, jak byl. Potom si potáhl za vous, podíval se na dlaň a zatvářil se překvapeně, když uviděl, že je rudá Egfrithovou krví. „Tak na co čekáš?“ vyštěkl na Thorgilse, který se stále nehýbal. „Řekl jsem, abys vzal tu knihu! Neposer se, teď už na tebe ten kněz žádné kouzlo nevyšle.“ Sklonil se a utřel si zkrvavenou ruku o travu.

Thorgils však stále váhal. „Ať ji nese ten Angličan,“ řekl a pohlédl na Weohstana. „Nebo tady ta,“ ukázal na Cynethryth.

„Scvrkly se ti koule, nebo co, Thorgilsi?“ zavrčel Glum, zvedl kožený vak s vzácnou knihou a pověsil ho Cynethryth na rameno. Přitom si do tuniky na jejích nadrech utřel krev, která mu ještě zůstala na ruce. „Jestli se té knize něco stane, vykuchám tě jako tresku,“ řekl, vytáhl nůž a podržel ho před dívčíným břichem. V tu chvíli jsem na ni byl hrdý, protože i když mu nerozuměla, její zelené oči plály šířavou nenávistí a bylo zřejmé, že by mu bez váhání vrazila nůž do srdce, kdyby mohla.

Pokračovali jsme dál a Egfrithovu mrtvolu jsme nechali napospas lesní zvěři. Na jeho zkrvavenou tvář se už slétaly mouchy a já jsem uvažoval, jak nás křesťanský bůh za vraždu svého služebníka potrestá. Náhle se ozval zvuk, při němž člověka zamrazí v kostech. Byl to zvuk plný bezútěšnosti, i když jsem se ho později naučil milovat. „Aaaarrk! Kaah! Kaah!“ K Egfrithově hlavě přiskákal velký havran a znovu třikrát zakrákal. Norové se zazubili, jako když vlci vycení tesáky, neboť to znamenalo, že jeden z Odinových havranů jejich oběť přijal.

Nastala temná bezměsíčná noc. Noc, která patří lesním tvorům, noc duchů a ještě mocnějších bytostí, neboť lidé říkají, že v takový čas na sebe sami bohové berou lidskou podobu a pohybují se nepoznání mezi námi. Říká se také, že se sám Otec veškerenstva Odin občas toulá po světě, aby se dozvěděl, co se na něm děje, a sledoval činy velkých bojovníků, kteří by za něho mohli bojovat v poslední bitvě mocností dobra a zla, až nadejde zánik světa Ragnarök.

V tu noc jsme nerozdělali oheň. Báł jsem se, protože oheň by zaháněl všechny temné hrozby, které, jak jsem cítil, obcházel temným lesem. Ani jsme nezpívali o plavbách štíhlých lodí po

vzdutých vlnách moře nebo o tom, jak srážíme nepřátele ve štítové hradbě. Seděli jsme mlčky pod starým jasanem, kolem jehož zvrásněného kmene se to jen modralo sladce vonícími květy orlíčků. Snažil jsem se nabrat z věčnosti stromu sílu a doufal jsem, že jasan dá vědět zlovolným nočním duchům, kdo z nás jsou zrádci a kdo byl zrazen.

Ani následující den nás bojovníci ealdormana Ealdreda nenašli a já jsem uvažoval, jestli nebohý otec Egfrith nelhal, když říkal, že už jsme blízko Wessexu. Možná se kojil nadějí, že Glum proto přestane být ostražitý a umožní tak Sigurdovi a Maugerovi, aby nás dostihli. Nebo se mohl jenom mýlit. V každém případě jsme se nyní ocitli dál na západ, než bychom měli být. Když jde člověk hustým lesem, přirozeně si vybírá snadnější cesty, a to může postupem času vést k tomu, že se odchýlí od správného směru víc, než si dokáže uvědomit. A to se stalo nám.

„Podle mě jsi toho malého mizeru neměl zabíjet,“ řekl druhý den Thorgils Glumovi, když nám konečně Norové dovolili napít se ze zurčícího potůčku. Už se mi zdálo, že mám snad i kosti vysušené jako větve mrtvých stromů. „Jenom on tuhle zemi znal, bratrance. Teď to vypadá, že jsme se ztratili.“

„A taky to vypadá, že tě tady nechám, jestli s těmi svými pitomými řečmi nepřestaneš,“ odsekl Glum. I on dychtivě pil z dlaní, zatímco Thorleik vedle něho mlčky plnil prázdný měch. Glum nás přinutil jít celou noc, ale ve tmě jsme ztratili směr.

Teprve ráno po východu slunce si Glum uvědomil, že jsme po většinu noci mířili na východ. Později jsme došli na mýtinu posetou kameny, a když se slunce pomalu sklánělo k vrcholům kopců na západě, uviděl Thorgils na strmém svahu, kde už jilmy, jasany a duby ustupovaly vřesu a keřům hlodáše, starou pasteveckou chýši.

Thorleik zavrtěl hlavou, až se mu rozletěly světlé copy. „Měli bychom zůstat tady dole mezi stromy, bratrance,“ řekl. „Je to bezpečnější. Tam nahoře,“ ukázal kopím na chýši, na kterou pomalu padal stín zapadajícího slunce, „nás bude odevšad zdaleka vidět.“

„A kdo nás bude vidět, bratrance? Zajáci a jezevci?“ zeptal se Thorgils a máchl kolem sebe rukou. „Aspoň jednou bych se chtěl vyspat se střechou nad hlavou. Už jsem z toho nocování v lese celý rozbolavělý.“

„Já bych se zase nejradši vyspal s nějakou pěknou mladou holkou,“ zamumlal zamračeně Glum. „Viděls včera toho havrana, Thorleiku. Starý Asgot by řekl, že to bylo dobré znamení.“

Thorgils přikývl a položil ruku Thorleikovi na rameno. „Odin přeje odvážným, bratrance, takže je s námi. Těší ho, že se brzy vrátíme domů s anglickým stříbrem a že ho budeme uctívat.“ Pohlédl na Gluma, který hrdě sevřel jílec svého meče. „Jak to měl udělat Sigurd,“ dodal.

Thorleik sklonil hlavu na znamení, že se poddává, svěsil ze zad štít, navlékl si ho na levou paži a pak jsme se vydali vzhůru mělkou roklí, do níž už nedosáhlo slunce. A nikdo z nás nebyl připravený na Walesany.

Thorleik vyšel z chýše, aby si ulevil, ale vzápětí vrazil zpátky. „Venku někdo je, Glume!“ vyhrkl. „Lidé, nebo vlci.“

V chabém světle lojové svíce jsem postřehl v Glumových očích strach. Věděl jsem, co mu blesklo hlavou – že nás našel Sigurd. „Co myslíš, bratrance?“ zamumlal a vstal, aby si vzal štít, který opřel o zeď v rohu místnosti. Škvírami ve zdi, kde se vydrolila suchá mazanina, vanul průvan a Cynethryth se přitiskla k Weohstanovi.

„Nevím. Je tam tma jako v pytli, ani jsem si pořádně neviděl na pindoura,“ odpověděl Thorleik a narazil si na hlavu přilbici. „Ale někdo tam je, a ať je to kdo je, ví, že my jsme tady. Přísahám, že jsem jednomu z nich málem pochcal nohu.“

„Už mám téhle země až po krk,“ zamumlal Glum. Během chvíle měli všichni tři Norové v rukou zbraně a byli připraveni na boj. Vypadali v drátěných košilích a přilbicích, s kopími a zjizvenými štíty v rukou jako nelítostní bohové války.

„Jsou to Walesané, Glume. Dej nám zbraně,“ řekl jsem a natáhl k němu spoutané ruce. „Budeme bojovat po vašem boku.“

Upřel na mě pohled temných očí a chvíli jsem myslel, že mě zabije. Ale navzdory své zradě byl stále bojovník a Nor a neodepřel mi místo ve Valhalle u hodovního stolu mezi padlými hrdiny. A tak mi přerezal pouta a podal mi kopí.

Pohlédl jsem na Weohstana. „Jenom ty, Havrane,“ řekl Glum. Otočil se ke mně zády a stál, připravený k boji, proti dveřím. V tu chvíli jsem ho mohl proklát jeho vlastním kopím, ale i já jsem byl Nor. A moji bohové mě sledovali.

Glum kopl do dveří a všichni čtyři jsme vyšli do tmy. Nikdo tam nebyl. Žádné zvuky, žádné temné stíny, jenom vlnící se hlodáše odrážející to málo světla, které se tu noc světa dotklo.

Thorgils se nahlas zasmál a obrátil se k Thorleikovi. „Vypadá to, že ses lekl vlastního pindoura, kamaráde!“ zvolal. Náhle se však temný vřes před námi zvedl a s řevem vyrazil proti nám, ale úder Glumova meče a zvuk čepele vnikající do masa znamenal, že naši nepřátelé nejsou z říše duchů a lze je zabít. Thorleik a Thorgils vrhli kopí a spolu s Glumem sekali dlouhými meči, hekali námahou a zabíjeli. Vyrazil jsem kopím a zasáhl jsem muže před sebou do ramene. Mé oči si už stačily přivyknout na tmou a tak jsem viděl, že naši nepřátelé jsou svalnatí muži s tvářemi pomazanými hlínou, s kopími a malými černými štíty. Dva skočili na Thorleika jako rozzuření psi a strhli ho k zemi. Glum jednoho z nepřátel téměř rozsekl, ale čepel mu uvízla v těle a dva další bojovníci s tvářemi začerněnými hlínou ho vzápětí probodli kopím. Ještě jsem zaslechl, jak Glum řve bolestí, ale pak už jsem se vrhl zpátky do chýše, kde stáli v temném koutě Weohstan a Cynethryth a čekali na svůj konec. Přerezal jsem jim hrotem kopí pouta.

„Utíkejte!“ řekl jsem a vzápětí jsem se otočil k bojovníkovi s černým štítem, který stál ve dveřích a vrčel jako divé zvíře. Vykřikl jsem a vrazil mu vši silou kopí přes štít až do hrudi a zakroutil jím, abych ho mohl vytrhnout. A pak už jsem byl venku, kde šípy bušily do Thorgilsovy přilby a štítu, zatímco řval a zabíjel. Weohstan chytil Glumův meč, srazil jím kopí a vzápětí řval do útočnickovy tváře. To už klesl Thorgils k zemi a s posledním dechem volal k Odinovi. Slyšel jsem, jak Cynethryth křičí, a pak náhle jakoby nějakým kouzlem byly černé štíty pryč. Padl jsem na kolena a lapal jsem po dechu, zatímco Weohstan vyrazil výkřik plný zoufalství a pak proklínal svého boha, Ježíše i všechny svaté. Protože černé štíty byly pryč, ale s nimi zmizela i Cynethryth.

„Bastardi waleští!“ zařval Weohstan, plivl na jednoho z mrtvých, potom strhl Thorgilsovi opasek a stáhl z jeho zkrvaveného těla drátěnou košili. V trhlině mraků se objevily hvězdy a jejich stříbřité světlo odhalilo mezi rozsekanými těly Gluma, Thorgilse a Thorleika i devět zabitých Walesanů. Mlčky jsme stáhli z mrtvých drátěné košile a vzali jim přilbice a zbraně, včetně dvou waleských vrhacích

kopí a dvou těžších kopí norských. Pak jsme se ve zbroji mazlavé chladnoucí krví na sebe podívali. Mraky se opět stáhly, zastřely hvězdy a znovu uvrhly krajinu do tmy.

„Pojďme, Nore,“ zasyčel Weohstan, rozkročil se a zvedl kulatý štít, „skončíme to.“

„Chceš zemřít teď, nebo až po tom, co zachráníme Cynethryth z rukou těch waleských zkurvysynů?“ zeptal jsem se ho.

Už se proti mně pohnul, ale po mých slovech se zarazil. „Ty se za ní hodláš pustit?“ zeptal se. I v temnotě jsem viděl v jeho očích podezření a nenávist.

„Hodlám se pustit za tou knihou,“ řekl jsem a pomalu jsem sklonil štít. „Ale dva meče mají větší šanci než jeden. Tvá smrt může počkat do doby, než oba získáme zpátky to, o co nám jde.“

Weohstan zvedl obě kopí, zarazil je do země, pak přistoupil ke mně a sevřel mi paži. Zpod přilbice na mě hleděly jeho temné oči. Teď, když měl na sobě zbroj a v rukou zbraň, vypadal náhle jinak a já jsem věděl, že je stejný zabiják jako já.

Zavěsili jsme si štíty na záda a chopili se kopí. Weohstan se pomodlil k Bílému Kristovi a já jsem zamumlal modlitbu k Odinovi. Pak jsme vyrazili na západ přes kopce porostlé vřesem, a i když jsme nemohli vědět, kam se Walesané se svou kořistí uchýlili, byli jsme živí a volní. A vpřed nás hnaly myšlenky na pomstu.

TŘINÁCTÁ KAPITOLA

Krátce jsme uprostřed vřesu usnuli a vzbudili se, až když východní obzor zrudl prvním příslibem nového dne. Byl jsem hladový a prokřehlý, a když jsem stíral z drátěné košile ranní rosu, představil jsem si, jaký strach a úzkost musí prožívat Cynethryth. Pokud je ještě živá.

„Podívej se, Havrane!“ zvolal Weohstan. Otočil jsem se a uviděl jsem, že ukazuje na západ, kde se táhl hliněný val s palisádou, opevnění postavené posledním mercijským králem Offou během válek s bojovnicí waleských království Powys a Dyfed. Byl to mohutný val s příkopem a jeho budování muselo trvat mnoho let. „Ne na ten val, pohane, ale tam, asi o míli dál,“ řekl Weohstan. „Vidíš to?“ Viděl jsem to, šedou šmouhu na pozadí jasnící se oblohy. „Ti bastardi si dělají snídani,“ dodal Weohstan a jeho hezkou tvář zkřivil úšklebek.

Natáhl jsem si kalhoty a dotkl se Odinova amuletu na krku.

„Mám hlad jako vlk,“ řekl jsem a zavěsil jsem si štít na záda. Samozřejmě jsme nevěděli, kolik mužů tam je, ale zřejmě neměli strach, když se nebáli zapálit oheň. Těžko také mohli předpokládat, že po nich půjdou dva muži, a v tom spočívala naše výhoda. Neboť jsme nebyli pouze dva muži. Byli jsme dva bojovníci. Navíc já jsem měl s sebou svého boha, který byl bohem války.

Sešli jsme do doliny, aby naše siluety nevystupovaly proti vycházejícímu slunci, a brzy jsme se ocitli na úbočí kopce, za nímž už někde museli být Walesané. A tam jsme uviděli, jak lehký vánek unáší kouř k východu. Bylo teplo, po tvářích se nám řinul pot a kapal

nám z vousů.

Vystoupili jsme na vrchol svahu, a když jsme došli na jeho vzdálený okraj, konečně jsme je uviděli. Bylo jich osm, seděli kolem ohně a tváře měli stále pomazané blátem. Cynethryth ležela pár kroků od nich, obrácená na druhou stranu od nás. Ruce a nohy měla spoutané. Jenom to, že v jednu chvíli pohnula nohou, svědčilo o tom, že je živá.

„Je jich moc,“ řekl jsem tiše. „Budeme muset počkat do tmy a pak je překvapit.“

„Ne,“ zavrtěl Weohstan hlavou, chytil mě za zápěstí a ukázal k Offově valu. „V tu dobu už budou na druhé straně příkopu a tam bychom je nedostali.“ Upřeně se mi podíval do očí. „Zaútočíme na ně teď,“ řekl přes zařáté zuby. Věděl jsem, že je odhodlaný jít do toho třeba sám, pokud to bude třeba. „Hned teď,“ opakoval a já jsem přikývl, protože měl pravdu. Možná jsou stále ještě otresení po tom, co ztratili v boji u pastýřské chýše tolik mužů, ale z toho se brzy dostanou a pak se vrhnou na Cynethryth. Nikdo z nich nebude brát ohled na to, že je příliš mladá, ani jim nebude vadit, že má špinavý obličej plný modřin a vlasy zcuchané a slepené. A potom by bylo pro Cynethryth lepší, kdyby jí rozrazili hlavu ostrým kamenem. Sigurd a jeho muži jsou už zřejmě mrtví, takže jsem zůstal z vlčí smečky poslední. Uvažoval jsem, že nemám žádný domov a nemůžu nic ztratit. A Walesané mají Cynethryth.

Utáhl jsem si řemínek přilbice pod bradou a modlil jsem se, abych využil všechno, co jsem se v cvičných bojích naučil. Ale především jsem se modlil, aby mě ovládla bojová zuřivost, kterou vyvolám mezi nepřáteli paniku a strach. „Jdeme, Weohstane,“ řekl jsem a zašklebil jsem se na něj.

Přikývl. „Jdeme, Havrane,“ odpověděl a v očích mu zasvítilo. Vstali jsme. Naše postavy vrhaly dlouhé stíny na svah pod námi. Pohlédl jsem k obloze a zařval jsem, aby mě Odin slyšel a vedl můj meč.

Walesané vyskočili a chopili se zbraní a malých štítů, zatímco my jsme se hnali s bojovým řevem dolů. Weohstan vrhl waleské kopí a to se mihlo jako blesk a zabodlo se do hrudi jednoho z mužů. Tak mocně vrhnout kopí jsem nikdy předtím neviděl. Já sám jsem čekal, až si budu jistý, že svůj cíl neminu, a teprve pak jsem mrštil své

lehké kopí, které probodlo krk dalšího Walesana dřív, než stačil zvednout štít. Pak jsem hodil Glumův nůž, aby dopadl vedle Cynethryth, a vzápětí jsem vrazil štítem do tváře jiného muže a změnil ji hrotem kovové puklice v krvavou změř. Potom jsem máchl širokým obloukem těžším norským kopím a přinutil jsem dva muže uskočit. Zároveň jsem postřehl, že Weohstan vrazil své norské kopí do nahé hrudi dalšího z Walesanů.

Vřela ve mně touha po krvi. Tloukl jsem kolem sebe štítem a bodal jsem kopím, ale pak mě něco udeřilo do přílby a hrot kopí mi sjel po zádech a sedřel mi kůži na lopatce. Zařval jsem bolestí a hněvem, otočil jsem se a udeřil jsem ratištěm kopí dalšího z nepřátel do spánku a srazil ho zemi. Slyšel jsem, že i Weohstan řve jako šílený, ale pak jsem zahlédl, že ho přímo do tváře zasáhl waleský válečný kyj a pod Weohstanem se podlomily nohy. Cynethryth ze sebe vyrazila divoký skřek podobný křiku jestřába a bodla muže, který stál nad Weohstanem, Glumovým nožem do zad. Vrhla jsem své těžké kopí a sáhl jsem po meči, i když jsem zároveň musel krýt štítem ránu sekerou.

„Bastardi! Ďáblova hovna!“ řval jsem. Máchal jsem mečem z jedné strany na druhou, otáčel jsem se a hledal nové nepřátele, dychtivý sekat do nich, až by do vzduchu stříkaly spršky krve. Někoho jsem zasáhl, pak jsem zakopl a klesl na koleno, ale znovu jsem se zvedl. Šlapal jsem po mrtvých, klouzal po krvi a ještě dvakrát jsem padl, než jsem ve vřavě šílenství, jež mě ohlušovalo, zaslechl hlas, který pomalu nabýval podobu.

„Už je po všem, Havrane! Je po všem!“

Otočil jsem se a uviděl jsem Cynethryth s obličejem postříkaným krví.

„Jsi snad Odinova služebnice?“ vyhrkl jsem a snažil se potlačit třes, který se mě zmocnil. Nohy pode mnou poklesly, ale znovu jsem se vzchopil a napřímil se. „Přišel čas, abych se připojil k jarlu Sigurdovi?“

„To jsem já, Cynethryth, Havrane,“ vzlykala dívka a po tvářích se jí hrnuly slzy. Objala mě a držela mě pevně, jako by chtěla, aby všechna bolest mého těla přešla na ni. Uvědomil jsem si, že nejsem mrtvý a že přede mnou nestojí valkýra, ale Cynethryth, krásná Cynethryth. A že mi bůh války Týr dopřál vítězství.

„Proboha, ne...!“ zvolala náhle, odstrčila mě a sklonila se nad ležícím Weohstanem. Obrátil jsem se k západu, kde se jako vzduté moře před bouří vlnily kopce porostlé kapradím, a uviděl jsem, že se k nám blíží muži. A i když byli stále ještě daleko, poznal jsem, že mají černé štíty.

„Je živý?“ zvolal jsem a vrhl se přes mrtvého Walesana k Cynethryth. Ve Weohstanově spánku zela krvavá rána a jeho drátěná košile byla roztržená a zkrvavená, i když se nedalo poznat, jestli je to jeho krev. „Je živý, Cynethryth?“ zeptal jsem se znovu. Krátce jsem pohlédl na Walesany, kteří se rychle blížili, a v tu chvíli bych byl radši, kdyby to byli Coenwulfovi muži, obtížení drátěnými košilemi, přílbicemi a velkými štíty pobitými železem, protože to by nám dalo víc času.

„Dokázal bys ho nést, Havrane?“ zeptala se Cynethryth, ale v jejích zelených očích jsem viděl, že ví, že to není možné. Zoufale prohrábla Weohstanovy hnědé vlasy.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „A proti těmhle nemůžu bojovat.“ Myslí mi blesko, zda je tohle konec, který norny vpletly do mého osudu, ale uklidňovalo mě, že jsem bojoval dobře a nebudu se muset hanbit. Ale pak se mě přesto zmocnil strach. Co asi Walesané udělají s Cynethryth, až vyrvou z mého těla život? Dívka znovu pohlédla na Weohstana a políbila ho na čelo, aniž dbala na to, že jí rty zbarvila jeho krev. Nechal jsem ji v jejím zoufalství, obrátil jsem se šepem k Odinovi a prosil ho, aby mi před smrtí dopřál ještě jeden skvělý boj. Pak ale Cynethryth vstala, pověsila mi na záda norský štít, sebrala kožený vak s knihou svatého Jeronýma a zvedla kopí.

„Vezmi si to,“ řekla a vrazila mi ratiště kopí do ruky, zatímco si mou druhou ruku přehodila přes rameno. „Opři se o mě, pohane.“ Viděla, že ze mě vyprchala všechna síla. Byl jsem zraněný, třebaže jsem netušil, jak vážně, a když jsme stoupali do východního svahu kopce, sotva jsem se držel na nohou. Weohstana, mrtvého nebo živého, jsme museli nechat Walesanům. „Rychleji, Havrane,“ pobízela mě Cynethryth a táhla mě dál, i když jsem se musel při každém druhém kroku opřít o kopí a tvář jsem křivil bolestí. „Hni sebou, ty bastarde!“ vyštěkla znovu a dál mě táhla a spílala mi, jako by tím ve mně chtěla roznítit poslední jiskry odvahy v plamen odporu, neboť jsme oba věděli, že pokud se nám nepodaří dostat se

do lesa dřív, než se Walesané objeví na vrcholu kopce, jsme ztraceni.

„Nech mě tady,“ zaúpěl jsem zoufale a klesl jsem na kolena. Zmocňovala se mě závrať a měl jsem pocit, že mě obestírá tma. „Běž sama!“

„Ne, Havrane!“ řekla. „Zůstanu tady. Zůstanu a budu se dívat, jak tě zabijí, a pak mě znásilní a umučí k smrti.“

Zaklel jsem, sebral jsem poslední zbytky vůle, opřel se o kopí a podal jí ruku, aby mi pomohla vstát. „Sveřepá děvko,“ zabručel jsem.

Dovlekli jsme se na okraj lesa a aniž jsme se otočili, abychom viděli, jestli se už naši pronásledovatelé objevili na vrcholu kopce, prchali jsme jako štvaná zvěř mezi stromy dál.

„Ještě chvíli vydrž, ještě kousek,“ pobízela mě Cynethryth a zvedala mě, když jsem zakopl a padl. A pak už začal les houstnout. Víím jen, že jsme se prodírali podrostem a jediné, co vyplňovalo můj temný svět, bylo tepání krve v uších a zvuky suchých praskajících větví, které nám rozdíraly ruce a tváře. Na víc si nevzpomínám.

Když jsem otevřel oči, myslel jsem, že jsem slepý. Teprve po chvíli se mé vidění začalo přizpůsobovat tmě. Obklopovalo nás tíživé ticho, pouze občas houkla sova nebo v listí zašustil nějaký lesní tvor. Chvěl jsem se. Pokusil jsem se posadit, ale něčí ruce mě stáhly zpátky.

„Jsi silnější než vypadáš, Cynethryth,“ zamumlal jsem a pak už jsem znovu nevnímal nic.

„Napij se, Havrane,“ ozvalo se nade mnou později a na rtech jsem ucítil chladný okraj kovové přilbice. Srkal jsem a voda mi stékala po bradě na hrud'. Netušil jsem, že jsem tak vyprahlý. „Zatímco jsi spal, našla jsem potok.“ Na tváři mě zašimraly Cynethrythy vlny.

„Je slaná,“ řekl jsem. Olízl jsem si rty a znovu jsem bezvládně klesl.

„Vypláchla jsem ji, ale ta kůže uvnitř je prosáklá potem,“ odpověděla. Opatrně položila Glumovu přilbici na zem a nakladla kolem ní kousky mechu, aby se nepřevrhla. „Tvůj štít jsem schovala do ostružin,“ dodala. Její hlas zněl zvláště, jako by tma její slova pohlcovala. Vzduch páchl zatuchlinou a vlhkostí, a když jsem natáhl nohu, narazil jsem patou na něco pevného. „Jsme uvnitř dubu, Havrane,“ řekla Cynethryth tiše. „Musí být hrozně starý.“ Pokusil

jsem se převalit, ale jen jsem se pohnul, strnul jsem prudkou bolestí v zádech. „Lež klidně, nebo se ti znovu otevře rána a bude krvácet,“ řekla Cynethryth. „Tímhle jsem ti ji sešila,“ ukázala kostěnou jehlu.

Dotkl jsem se jí prstem. „Není moc ostrá.“

„Vždycky jsem ti kůži propíchlá trnem,“ řekla. „Je dobře, že jsi spal tak tvrdě. Chvillemi jsem myslela, že jsi snad mrtvý.“ I ve tmě jsem viděl, jak pokrčila nos. „Ale páchneš jako mrtvý.“

„A kde jsi vzala nit na to šití?“ zeptal jsem se a zamrazilo mě při představě, co se se mnou dělo.

Zvedla potrhaný lem tuniky a ukázala místo, z něhož nit vypárala.

Náhle jsem se za všechno, co se stalo, zastyděl a stiskl jsem jí ruku. „Odpusť mi, Cynethryth,“ řekl jsem. „Je mi líto, co jsme vám udělali.“

„Jste pohané,“ odpověděla a vymanila se mi. „Děláte, co vám je vlastní. Jste jako divá zvěř, která nemá strach z Božího soudu. Ale ty,“ namířila na mě prst, „by ses ho měl bát, Havrane.“ Zdálo se mi, že jí v očích zasvítla stejná nenávist, kterou jsem viděl u Weohstana.

„A proč jsi mi tedy zachránila život?“ zeptal jsem se. „Mohla jsi mě nechat napospas těm divochům se zašpiněnými tvářemi a utéct sama.“

„Ano, mohla,“ přikývla. Opět se opřela o zadní stěnu dutiny kmene a dívala se úzkou mezerou ven do tmy. Nechápal jsem, jak se jí podařilo vtáhnout mé těžké bezvládné tělo dovnitř. „Jsem žena, ale to neznamená, že nevím, co je čest,“ řekla. „Vy muži nosíte svou drahocennou čest jako hermelínový plášť, jenže ho nemáte celý.“

„Ale ty mě přece nenávidíš, Cynethryth.“

„Přišel jsi pro mě,“ odpověděla a znovu vykoukla ven.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Weohstan pro tebe přišel. Mně šlo o tu knihu.“ Právě v tu chvíli se z lesa ozvalo hlasité zapraskání. Oba jsme zadrželi dech. Seděli jsme ve tmě a vlhku dutého dubu bez hnutí a čekali, co bude dál. Trnul jsem strachem, že lesem procházejí Walesané, ale dlouho se nic nedělo. A pak jsme usnuli.

Ráno Cynethryth připravila čerstvou placku z rozetřených bylin, listů a hlíny a přiložila mi ji na ránu na zádech. Potom jsme jedli oříšky a lesní bobule, které před svítáním nasbírala do mé přilbice.

„Potřeboval bys maso, aby se ti vrátila síly,“ řekla. „Z tohohle,“

ukázala na dlaň, „nemůže být muž živ.“

„Ty na jižní straně keřů jsou sladší,“ řekl jsem a nasypal jsem si do úst další hrst zelenavých bobulí. „Ty mají v sobě víc slunce.“

„To vím taky, chytráku,“ řekla posměšně. Pokrčil jsem rameny a dál jsem žvýkal malé lesní plody plné zrníček. Bylo jasné ráno a naše skryš v kmeni starého dubu se v denním světle už nezdála tak bezpečná.

„A ty jsi mi neulovila nějakého kance na snídani?“ zeptal jsem se. Všiml jsem si, že má na klíně knihu evangelií svatého Jeronýma, a bezděčně jsem se odsunul dál ze strachu před kouzly, která se skrývala pod deskami zdobenými drahokamy. „Pověz mi pravdu, Havrane. Myslíš, že je Weohstan živý?“ zeptala se náhle.

Pohlédl jsem jí do očí. „Nevěřím, že ho nechali naživu, Cynethryth,“ řekl jsem tiše. „Po tom, co jsme jim udělali...“ Odmlčel jsem se a zavrtěl jsem hlavou. Pak mě ale napadlo, že si Walesané mohli Weohstana nechat kvůli výkupnému nebo jako rukojmí proti nájezdům Mercianů. Ale stejně tak ho mohli umučit k smrti. Jenže Cynethryth nepotřebovala falešnou naději, a tak jsem ji raději nechal při tom, že je Weohstan mrtvý. Oči se jí naplnily slzami, a když je zavřela, sklouzly jí slzy po špinavé tváři a zanechaly po sobě šmouhy.

Zůstali jsme ve skryši ještě jednu noc a večer před ní našla Cynethryth nedaleko stromu mrtvého havrana. Utrhla mu jedno křídlo a vpletla mi ho do vlasů, takže mi lesklé peří matně svítilo v měsíčním světle. „Teď jsi opravdový havran,“ řekla. Viděl jsem jí na očích, že se stále ještě nevyrovnala s tím, co se stalo s Weohstanem. „Možná budeme moct uletět, někam daleko,“ dodala. Měl jsem pocit, že bych nedokázal ani pořádně jít, natož vzlétnout jako pták, ale stejně jsem jí poděkoval.

„Řekla jsi to, jako bys patřila k pohanům,“ poznamenal jsem. Pokřížovala se, ale nechala mi havraní křídlo ve vlasech. Pomyslel jsem si, že už ho nikdy nedám pryč, až z něj jednou zbude jen pár páchnoucích kůstek a dvě tři pera.

Konečně jsme se odvážili opustit skryši a jít dál. Usoudil jsem, že už nás Walesané přestali hledat a odtáhli. Ostatně k čemu bychom jim byli? Měli mercijské stříbro, které našli u Glumovy mrtvoly, a při troše štěstí se jim už zřejmě podařilo vrátit se na své území za

valem krále Offy. Stále ještě jsem se cítil slabý, ale Cynethryth řekla, že se mi rána na zádech dobře hojí. Mířili jsme k jihu. Přes všechno, co se stalo, jsem pořád měl knihu, kvůli které jsme celou výpravu podnikli, a byl jsem rozhodnutý splnit roli jarla Sigurda, odevzdat ji do rukou ealdormana Ealdreda a dosáhnout toho, že nám vrátí obě naše lodě. Nevěděl jsem sice, co bych si s nimi počal, ale kvůli Sigurdově, a možná i své vlastní cti jsem byl rozhodnutý Ealdredovi knihu předat. A pak budu svobodný.

„Zaplatil by Ealdred Glumovi za tebe a Weohstana slušnou sumu ve stříbře?“ zeptal jsem se, když jsme se prodírali kapradím a hlodášovými keři a drobný déšť mi smýval z drátěné košile krev. Věděl jsem, že můžu Cynethryth zmínkou o Weohstanovi rozplakat, ale potřeboval jsem se o ealdormanovi něco dozvědět, protože pokud nám bude přát štěstí, brzy před ním znovu stanu. Pořád jsem se při chůzi opíral o kopí a snažil sejít zpříma, aby se mi při neopatrném pohybu neotevřela sešitá rána na zádech.

Cynethryth pokrčila rameny, ale neodpověděla mi. Nadechl jsem se tedy vzduchu vonícího deštěm a zkusil to znovu. „Glum si myslel, že když tě předá Ealdredovi, budou se tě Merciané snažit vyplatit. Myslím, že uvažoval správně. Vsadil bych se, že by Ealdred neodmítl příležitost mít něco, co budou Merciané chtít. Zaslechl jsem kolem ohně řeči o tom, že snad jsi dcera krále Coenwulfa.“ Prohlížel jsem si její tvář, jestli na ní najdu rysy, které by to potvrzovaly. „Nezdá se mi, že bys vypadala jako princezna.“

„A ty už jsi poznal tolik princezen, že to umíš posoudit?“ opáčila. Pokrčil jsem rameny. Cynethryth našpulila rty, sehnula se a zvedla lískovou větvičku. „Coenwulf by možná dal jednu či dvě kožešiny, aby mě dostal zpátky do své síně, jestli ještě nějakou má,“ řekla. „Ale ne kvůli tomu, co si myslíš ty.“

„Takže nejsi jeho dcera, ale urozeného původu jsi,“ usoudil jsem. „Je to vidět na tom, jak jsi oblečená, jak se chováš... V každém případě musí být tvůj otec bohatý, ať je, kdo je. A musí ho znát po celé Mercii.“

Otočila se ke mně a přitiskla mi prst na rty, abych mlčel. „Nejsem Mercianka. A ty jsi podivný pohanský mladík.“

Opřel jsem se o kopí a čekal jsem, jestli mi vysvětlí, jak to myslí. Jenže ona jen zavrtěla hlavou, jako by nechápala, jak můžu být tak

hloupý.

„Jsem dcera ealdormana Ealdreda,“ řekla pak.

„Ty jsi Ealdredova dcera?“ opakoval jsem nevěřičně a hodnou chvíli jsem na ni jen civěl. „Ale co jsi tedy dělala v Coenwulfově sídle?“

Na tváři se jí mihl stín bolesti. „Měla jsem se stát ženou jednoho z příbuzných krále Coenwulfa, abych pomohla zahojit staré rány mezi Wessexem a Mercii. Měla jsem být jakýsi mírotvorce. Otec řekl, že se mírová dohoda hroutí, a můj sňatek měl obě království sblížit a ukončit boje. Ale já znám otce a vím, jakou cenu pro něho mám,“ dodala. Vyplivla ta poslední slova, jako by byla otrávená. „Dal mě Mercii, aby získal čas a mohl shromáždit vojsko pro krále Egberta, který by s ním pak vytáhl proti Coenwulfovi. Ealdred je chtivý půdy, Havrane, a já jsem představovala cenu, kterou byl ochotný zaplatit za to, aby ji získal.“

Mírotvorce... Kdysi jsem slyšel, že se jim taky říká mírové krávy. Věděl jsem, že mocní mužové často využívají svých dcer k podobným účelům, ale nikdy jsem si nemyslel, že by těm dcerám byl takový osud proti mysli.

„Ale i ženy mírotvůrkyně platí svou cenu, Havrane,“ řekla Cynethryth. „Prodávají se za šperky a jemné plátno a žijí v chladu a prázdnotě mezi dvěma rodinami, které nikdy nepohřbily vzájemnou nenávisť. Žijí dvojí život, a v podstatě žádný opravdový.“

V tu chvíli jsem začal Cynethryth chápat, protože já jsem jako mírotvorce neznamenal nic. Neměl jsem minulost, a nebyl jsem tedy ani Angličan, ani Nor. Cynethryth si setřela z tváře dešťové kapky a odhrnula si mokré vlasy za uši. Pomyslel jsem si, že bych se na ni vydržel dívat věčně. „Měla jsem mít svatbu druhý den po tom, co jsme tě s Weohstanem překvapili v kostele,“ řekla a šlehla lískovým prutem do vzduchu.

„Takže ten Coenwulfův příbuzný je Weohstan?“ řekl jsem v domněni, že jsem pochopil, jak to je.

„Proboha živého, ne!“ zvolala a odhodila lískový prut. „Malé dítě je chápavější než ty, Havrane. Měla jsem se provdat za muže, který se jmenoval Ordlaf. Doufám, že už je mrtvý. Odjel s králem, protože Northumbrijci zase provedli nájezd přes hranice.“

Nic jsem na to neřekl.

„Ale ať je mrtvý, nebo není, nemám ho ráda a nechci se za něho vdát,“ pokračovala. „Je to křesťan, ale je ještě větší barbar než ty.“

„Tomu nevěřím,“ řekl jsem a zazubil jsem se. „Chceš říct, že páchne jako já?“

„Tak hrozně nepáchne nikdo,“ odsekla vážně, i když sebou koutky jejích úst maličko trhly. „Ale člověk by řekl, že je pohan. Tobě by se jistě líbil. Možná by ses s ním měl oženit ty, jestli je naživu,“ dodala s potutelným úsměvem. „A Mauger? Copak sis nevšiml, že se od chvíle, kdy jste nás ty a tví bezbožní druhové odvěkli jako rukojmí, pořád točil kolem mě?“

„Myslel jsem, že se tě pokouší dostat,“ řekl jsem a ucítil jsem, že mi rudnou tváře. „Nevěřím mu. Je to bastard.“

Cynethryth se zachichotala. „Starý Mauger mě zná od malička,“ řekla. „Otec ho poslal s jarlem Sigurdem, aby mě přivedl zpátky do Wessexu. Zřejmě se rozhodl, že už je na záchranu míru pozdě a že by má oběť byla zbytečná. Není žádný hlupák. Chtěl mě využít, ale ne obětovat bez jakéhokoliv užitku. Jsou tu i jiní králové se svými bratranci a jiné výhodné obchody.“ Znovu vykročila a já jsem se snažil držet s ní krok.

„Takže tvůj otec poslal Sigurda pro tu knihu a Maugera pro tebe?“

„Ano,“ přikývla Cynethryth. „Ale tys mě pak v Coenwulfově kostele zajal a Mauger už mohl jen dávat pozor, aby si ke mně nikdo z těch vašich špinavých barbarů nic nedovolil.“ Řekla to tak, jako bych to nejtěžší udělal za Maugera já. Napadlo mě, jak by se asi Mauger choval, kdyby se Svein, Bram nebo Floki opravdu vůči Cynethryth o něco pokusili.

„Ale v tom případě neodvedl dobrou práci,“ poznamenal jsem. „Kde byl, když tě Glum a jeho kumpáni v noci odvěkli?“ Zamračila se a zřejmě i ona uvažovala, proč se Mauger neprobudil a nechránil ji.

„Nemůžu uvěřit, že by mohl být mrtvý,“ řekla pak. „Zdá se mi to nemožné. Nikdy jsme k sobě neměli blízko. Otec říkal, že Mauger je zlý člověk, který miluje svůj meč víc než jakoukoliv živou duši. Je možné, Havrane, aby muž choval takovou lásku ke kusu železa?“ zeptala se. Uvědomil jsem si, že jsem podvědomě sáhl po jílcí meče. Ani jsem jí nemusel odpovídat, protože si toho všimla a ušklíbla se.

„V každém případě počítám, že pokud došlo u té uhlířské jámy k boji, zabil pěkných pár Mercianů. Otec ho bude postrádat.“ Připomněl jsem si, jak mi bylo, když jsem viděl, že k Sigurdovu táboru směřují ozbrojení jezdci. „Mauger je největší bojovník v celém Wessexu,“ dodala Cynethryth téměř s hrdostí. Točila se mi hlava, jak jsem se tomu všemu snažil porozumět, i když jedno mi s tím ostatním stále nešlo dohromady jako nůž zastrčený do cizí pochvy.

„Takže Weohstan byl tvůj milenec?“ zeptal jsem se. „To jsi byla svému budoucímu manželovi nevěrná ještě i noc předtím, než ses za něho měla provdat? Viděl jsem, jak jste se drželi za ruce, když jste přicházeli ke kostelu.“

Cynethryth se trpce zasmála a v jejích zelených očích se zaleskly slzy. „Weohstan mě do Mercie doprovázel, i když tam měl zůstat jako rukojmí pro případ, že by můj otec chtěl Coenwulfa napadnout.“

„Takže jste nebyli milenci?“

„Weohstan je můj bratr,“ odpověděla.

ČTRNÁCTÁ KAPITOLA

Konečně jsme dorazili na západní břeh řeky Severn a našli převozníka, který tam žil se svým přihlouplým synem. Samozřejmě byl ochotný převést nás v loďce, do níž zatékalo, přes nejužší úsek řeky, ale když jsem mu řekl, že nemáme žádné peníze, jeho ochota ochabla. Stejně tak se zdráhal uvěřit, že Cynethryth je dcera wessexského ealdormana Ealdreda. Rychle však uvěřil tomu, že můj meč je dostatečně ostrý, aby ho připravil o hlavu, a tak netrvalo dlouho a ocitli jsme se ve Wessexu.

Prošli jsme vesničkou, kde už lidé Cynethryth poznali a dali nám chleba a sýr a trochu uzeného masa. Ženy se kolem ní shlukly, zděšené tím, jak vypadá, ale mě se bály a já jsem se jim nedivil, protože jsem byl ve zbroji a měl jsem kulatý štít, z něhož jsem ještě nesesedřel zaschlou krev. Byl jsem zvyklý, že se mě lidé kvůli mému krvavému oku bojí, a teď jsem z toho měl dokonce radost. Mezi bojovníky se říká, že vynutit si respekt je víc, než vyvolávat strach. Ale to není pravda. Strach zmrazuje srdce nepřítele, drží jeho meč v pochvě nebo ho nutí bojovat na vaší straně, zatímco respekt je jako pohár na medovinu posázený drahokamy či jako desky modlitební knihy zdobené stříbrem a zlatem. Zkrátka respekt je zbytečný přepych, takže jsem všechny nechával, ať se mě bojí.

Krátce po tom, co jsme z vesnice odešli, jsem zpozoroval, že k nám přes louku míří jezdcí. Štíty měli pověšené na zádech a kopí položená napříč přes sedla. Když byli asi padesát kroků od nás, zvedl jeden z nich ruku a ostatní se kolem něj seskupili do polokruhu, který se mohl jediným slovem jejich vůdce sevřít v kruh smrti.

„To jsi ty, lady Cynethryth?“ zvolal jeden z nich a přitáhl uzdu černému hřebci, který vzdorně pohodil hlavou. Cynethrythinu tvář už nehyzdila špína, ale dlouhou tuniku měla potrhanou, navíc jí Norové vzali všechny ozdobné spony a Walesané zase plášť. A i když jí jedna stará žena ve vesnici rozčesala zcuchané vlasy, stále je měla matně žluté, a ne lesklé a zlaté.

„Jistěže jsem, Burgrede,“ odpověděla stroze, zatímco hladila po nose jeho koně a snažila se ho uklidnit. „Budeš na mě takhle shora dlouho civět, nebo sesedneš a nabídneš mi svého koně? Mám už boty samou díru.“

„Samozřejmě, paní,“ řekl Burgred nevrle, jako by mu vadilo, že se jeho hřbec mazlí s Cynethrythinou rukou. Kývl však na jiného muže, aby dal Cynethryth koně on.

„A můj ochránce má jít pěšky?“ zeptala se dívka a ukázala na mě. „Je zraněný z boje s Walesany,“ dodala. Wessexští muži si chvíli podezíravě prohlíželi mé krvavé oko a havraní křídlo ve vlasech a pak jeden z nich sklouzl z koně a neochotně mi podal uzdu. Tak jsem tedy jel do místa, kde umírali Norové, kde jsem bojoval spolu se Sigurdovou vlčí smečkou a kde byla naše budoucnost vyražena jako stříbrná mince – do síně ealdormana Ealdreda. A jel jsem tam s jeho dcerou Cynethryth a posvátnou knihou evangelií svatého Jeronýma.

Ve chvíli, kdy mě spolu s Cynethryth Ealdred uviděl, zbrunátněla mu tvář a jeho ústa pod dlouhým světlým knírem sebou cukla. Krátce pohlédl k bráně pevnosti, jako by čekal, že se tam objeví ostatní Norové, pak přistoupil k Cynethryth a objal ji. Stále mě však nespouštěl z očí.

Cynethryth se k němu přitulila a zatahala ho za knír, ale Ealdred se jí vymanil a znovu na mě vrhl podezíravý pohled. Bylo zřejmě, že mi nevěří.

„Pojď, dcero,“ řekl potom, pokynul mi a otočil se ke vchodu do síně, zatímco služebnictvo pobíhalo kolem a narychlo chystalo hostinu k oslavě Cynethrythina návratu.

Teprve až potom, když řekla otcí, co se stalo se Sigurdem a jeho vlčí smečkou, se odhodlala povědět mu o Weohstanovi a z očí se jí vyřinuly slzy. Zdálo se, že Ealdredova tvář ztrácí tvar jako když taje rozehřátý vosk. Chvíli mlčel, zuby měl zaťaté a jen svaly na čelistech mu cukaly, ale pak se náhle odvrátil a v návalu vzteku a zoufalství

zařval, až se služebnictvo vyděsilo a všichni se snažili ztratit.

„A nebýt Havrana, byla bych mrtvá i já, otče,“ řekla Cynethryth a sevřela otcí ruku. Ealdred na mě vrhl chladný pohled, tvrdý jako říční kámen.

„Tys bojoval po boku mého syna?“ zeptal se a ruka mu sklouzla k jílcí meče.

„Ano, pane,“ odpověděl jsem. „Weohstan se bil jako sám Beowulf a poslal na věčnost víc těch zkurvysynů než já. Nebýt jeho, byli bychom já i Cynethryth mrtví.“

V Ealdredových očích na okamžik zazářila pýcha. Pak stál mlčky a upřeně na mě hleděl, jako by se rozhodoval, zda mě obejmout, nebo mi protnout hrdlo. Nakonec přikývl.

„Jsem ti velmi zavázán, Nore,“ řekl zamračeně. „Moje dcera je mi nade vše drahá.“ Otočil se k Cynethryth a rozjasnil tvář úsměvem, v němž byla stejně tak láska i smutek. „Nade vše drahá,“ opakoval. Potom jeho tvář znovu ztemněla. „Uzavřel jsem s jarlem Sigurdem dohodu, ale on selhal a nedodrží ji.“ Pomalu, jako by mu na ramenou spočívala obrovská tíže, se posadil na jednu z hodovních lavic vedle velkého ohniště.

„Dodrží, pane,“ řekl jsem. Přistoupil jsem ke stolu a položil na něj vak s posvátnou knihou. Rozhlédl jsem se, jestli ještě někde uvidím stopy po boji, který jsme tu svedli, ale kromě nových dveří, jež se odlišovaly od všeho ostatního světlým dubovým dřevem, jsem si ničeho jiného nevšiml. Závěs s Bílým Kristem se stále vlnil v závanech průvanu jako tehdy, jenom nad hlavou boha s trnovou korunou byla temná skvrna po zaschlé krvi.

Ealdred krátce pohlédl na mě, pak na Cynethryth, ale potom už přistoupil ke stolu a dlouho se mlčky díval na vak s knihou. Konečně se odhodlal a začal chvějícími se prsty rozvazovat zdrhovací šňůru. „To není možné,“ zamumlal. „To není možné,“ opakoval, jako by tomu opravdu nemohl uvěřit. Ale bylo to možné a ealdorman křikl, aby mu přinesli světlo. Pak vytáhl knihu z vaku, chvíli ji držel v natažené ruce, jako by se jí bál, a teprve potom pohládl zlatý kříž vykládaný drahokamy, který vystupoval ze stříbrných desek. „Nádherné,“ zašeptal a znovu zakroutil nevěřícně hlavou.

Cynethryth stála za ním a dívala se mu přes rameno. Odvážil jsem se přistoupit blíž, i když jsem cítil, že mám z knihy strach. Už

samotné desky knihy představovaly hotový poklad, třebaže v nich moc knihy nespočívala. Jen být svědkem toho, jak působí na Ealdreda, mi stačilo, abych věděl, že se té věci už nikdy nedotknu. Nebyl jsem křesťan. Říkal jsem si, že ať je v jejích listech z jemného pergamenu obsaženo jakékoliv kouzlo, nesmím dopustit, aby mě zasáhlo. A přesto po ní otec Egfrith, Ealdred, Weohstan, Cynethryth, mercijský král Coenwulf, a dokonce wessexský král Egbert tak prahli a snažili se jí zmocnit. Naučil jsem se být opatrný před tím, co tak mocně ovlivňuje lidi. I hlupáci, kteří se modlí k bohu za to, aby byl mír, budou bojovat do posledního dechu za mystéria naškrábaná inkoustem na vyschlé telecí kůži.

Ealdred otáčel tuhé stránky. Jeho oči hltaly každý zakroucený znak vyvedený v zelených, červených, modrých a zlatých barvách. Některé znaky dokonce tvořili svíjející se hadi a jiné obludy podobné drakům na přídi Sigurdových válečných lodí a já jsem nevěděl, jestli v sobě také mají slova, nebo to jsou malé černé tvary, které promlouvají pouze k těm, kdo znají jejich kouzlo. Konečně Ealdred odtrhl oči od knihy a pohlédl na Cynethryth. „Běž a nech se od žen upravit,“ řekl. „Tvá matka by se obracela v hrobě, kdyby tě takhle viděla.“

„Nebud’ pošetilý, otče,“ odpověděla dívka a začala si splétat špinavé vlasy do copu. „Umyju se později. Teď chci zůstat s tebou a s Havranem. Ostatně vzpomínám si, že se ti vždycky líbilo, když měla matka vlasy divoce rozčuchané.“

Ealdred se stále díval na knihu, jako by od ní nemohl odtrhnout oči. „Ty nejsi tvá matka, Cynethryth,“ řekl a pokynul jedné ze služek, aby odvedla dívku ze síně. Díval jsem se, jak Cynethryth popuzeně odchází.

„Umíš číst, Havrane?“ zeptal se mě Ealdred, když jsme osaměli.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Neměl jsem proč se to učit..., aspoň ne v dobách, které mám v paměti. A pochybuju, že předtím tomu bylo jinak.“ Zmateně na mě pohlédl, jako by nevěděl, o čem mluvím. „Má mysl je temná,“ dodal jsem na vysvětlenou. „Vzpomínám si jen na to, co se mnou bylo v posledních dvou letech. Dál nevím.“

Tvářil se, jako by stále nechápal, ale pak mávl rukou. „Samozřejmě že neumíš číst,“ řekl. „Proč bys to taky měl umět?“ Usmál se a přejel prstem po obrázku ženy s dítětem v náručí. Za ní se

vznášeli podivní lidé s křídly a dlouhými prsty. Uvažoval jsem, proč neodletí pryč, když je ta žena tak ošklivá. „Vlk nemá rád pastýřův oheň, a proto nikdy nepozná jeho teplo,“ řekl Ealdred.

„Vlk má ostré zuby a dobře vidí ve tmě, pane,“ odpověděl jsem. „Nepotřebuje pastýře a jeho oheň. To by jen otupovalo jeho tvrdost.“

Ealdred zavřel knihu a pohlédl na mě. „Dobrá, využiju tedy vlka,“ řekl. „Zdá se, že máš dar šířit smrt, Havrane.“ Zvedl obočí a opatrně vložil knihu zpátky do vaku. „Ale ještě důležitější je, že máš dar zůstat živý. Myslel jsem, že v tomhle vyniká Mauger, ale vypadá to, že i on je smrtelný. Nabízím ti dobrý život, jestli mi to oplatíš věrností. Přísahěj, že budeš můj muž a že tvůj meč bude mým mečem. Dovedu být štědrý k těm, kteří mi dobře slouží.“

„Mám svého pána a jsem zavázaný jemu,“ odpověděl jsem a bezděčně jsem se dotkl stříbrného náramku na paži.

„Sigurd je mrtvý,“ namítl Ealdred. „Teď už tě k němu žádná povinnost neváže. Nebo je snad u Norů zvykem sloužit duchům?“ usmál se.

„Nevíme, jestli je mrtvý,“ opáčil jsem. „Coenwulfovi muži mohli jeho tábor minout. A i kdyby ho našli, nevěřím, že by vlčí smečku pobili.“ Samozřejmě že to mohli udělat. Sigurd a jeho muži spali a Coenwulf měl mnohem víc bojovníků. Avšak tehdy, na pobřeží před Sigurdovými loděmi, jsem poznal, jak dokáže být Ealdred lstivý, a nevěřil jsem mu. Proto jsem chtěl, aby si nemohl být jistý, že se Sigurd nevrátí.

„Tak kde tedy jsou?“ zeptal se Ealdred a položil mi ruku na rameno. „Myslíš, že dovolím, aby se banda ozbrojených pohanů jen tak potulovala po zemi krále Egberta? To by mí lidé nepřipustili, Havrane!“ Naklonil se ke mně tak blízko, že jsem ucítil z jeho dechu medovinu. „A ani můj Bůh by to nepřipustil.“

„A co stříbro, které Sigurdovi dlužíš?“ zeptal jsem se. „A jeho lodě?“

Ealdred si chvíli navíjel konec kníru na prst. „Tu knihu jsi mi přinesl ty, Havrane, ne Sigurd,“ řekl. „Stříbro je tedy tvoje a lodě taky..., pokud je budeš chtít.“

„Budu,“ přikývl jsem. „Ale je tu ještě jedna věc, pane,“ řekl jsem. Zamračil se, protože si myslel, že ho budu žádat o něco dalšího. „Je možné, že tvůj syn zůstal naživu. Předtím jsem o tom nemluvil,

protože jsem nechtěl vzbuzovat v Cynethryth naději, ale Weohstan dýchal, když ho Walesané dostali.“

„V tom případě vzápětí dodýchal, hlupáku!“ vyštěkl Ealdred vztekle, jako by ho popudilo, že jsem mu znovu připomněl Weohstanův osud. „My s těmi bastardy nemáme slitování a oni s námi taky ne.“

„Walesané ztratili mnoho mužů. Příliš mnoho. Zaplatili vysokou cenu za jednu noc, ve které si vyrazili na lov.“

Ealdred zvedl obočí. „Tím větší měli důvod prolít jeho krev. A že jste jich spoustu zabili? I tak jich bude pořád víc než dost. Rodí se jako králíci.“

„Přece museli poznat, že Weohstan není obyčejný bojovník,“ namítl jsem. „Tvůj syn umí zabíjet, ale vypadá jako velmož.“ Ealdorman se stále mračil, teď však pomalu přikývl. Bylo zřejmé, že se chytil křehkého stébka naděje. „Jistě si spočítali, že pro ně má větší cenu živý než mrtvý,“ dodal jsem. Ealdred zavřel oči a obrátil tvář vzhůru k trámům zčernalým kouřem. „Dej mi čtyřicet mužů a já s nimi překročím val krále Offy a najdu tvého syna,“ navrhl jsem mu. „Čtyřicet bojovníků, ne žádných odvedenců z lidu. Jestli je Weohstan mrtvý, pobijeme jeho vrahy a vrátíme se s jeho tělem, abys ho mohl pohřbít s úctou, jak si zaslouží.“

Ealdred se mohl mé domýšlivosti vysmát. Mohl ukázat na můj jediný náramek a zeptat se, jak může mladík, kterému sotva začaly růst vousy, vést wessexské muže, válečníky, kteří vybojovali za svého pána a za krále proti Walesanům spoustu bojů. Mohl se mě také zeptat, jestli nejsem opilý, nebo křiknout na některého ze svých bojovníků, aby mě proklál kopím za to, že v něm vzbuzuju falešnou naději. Avšak Ealdred nic z toho neudělal, jenom na mě hleděl jako na divé zvíře, jež nemůže chápat jeho svět. Byl jsem pro něho cizí bezbožný tvor, který nemá strach z tohoto ani z příštího života, a myslím, že jsem ho zaujal.

„Proč bys je měl vést ty?“ zeptal se mě s pohledem upřeným na havraní křídlo v mých vlasech. „Před chvílí jsi řekl, že mi nehodláš přísahat věrnost.“

„Tam někde je můj pán,“ odpověděl jsem. „Když najdu Weohstana, najdu i Sigurda. Najdu svého pána dřív, než se k němu dostane tvůj bůh,“ dodal jsem s úsměvem. Tohle jsem řekl

Ealdredovi, ale k tomu, abych se vrátil do Walesu, mě vedl ještě jeden důvod, který jsem si nechal pro sebe. Chtěl jsem přivést Weohstana zpátky do Wessexu kvůli Cynethryth.

Ten večer uspořádal Ealdred velkou hostinu na oslavu návratu své dcery a také, jak řekl, na oslavu toho, že unikla mercijskému barbarovi dřív, než stačila zakrvácet jeho lůžko. Nezmínil se o posvátné knize svatého Jeronýma, ale to mě nepřekvapilo. Člověk nebude vykřikovat, že vlastní takový poklad, pokud nechce, aby se našli závistivci, kteří ho budou chtít získat pro sebe.

Služebnictvo pokrylo zem novými rákosovými rohožemi, rozdělalo ohně a ealdormanova hodovní síň se naplnila jeho lidmi. Bojovníci, řemeslníci, všichni Ealdredovi blahopřáli k jeho shledání s dcerou a pak se začali cpát vařeným hovězím, pečeným vepřovým a pstruhy a lít do sebe pivo, víno a sladkou medovinu. Ealdredovi se dokonce podařilo tvářit se truchlivě, když četl pasáž z knihy vázané v obyčejné kůži k uctění památky otce Egfritha, „tak krutě sprovozeného ze světa neznabohy“. Pak dal pokyn kněžím, aby se pomodlili, a po nich jsme museli vyslechnout hru jednoho z jeho synovců na rákosovou píšťalu. Bylo to hrozné. Zvuky, jež mladík vyluzoval, připomínaly vrískání novorozence, a dokonce i na Ealdredovi byla vidět úleva, když skončil.

Neseděl jsem vedle Cynethryth, ale dostal jsem místo mezi muži, které jsem měl následující ráno vést. A nebylo jich čtyřicet, jak jsem žádal, ale jen třicet. Ealdred se bál, že by zůstal příliš oslabený, a rychle připomněl, že právě téhle chyby se dopustil král Coenwulf a umožnil tak Sigurdově vlčí smečce zmocnit se jeho pokladu a spálit jeho síň. Navíc ani všech třicet nebyli řádní bojovníci. Zjistil jsem, že dvacet z nich jsou obyčejní odvedenci, kteří právě plnili povinnost šedesáti dnů služby se zbraní, jak byli svému pánu zavázáni. A v ten večer, kdy nebyla nouze o medovinu, jim nechyběla odvaha, i když jsem věděl, že si na ni ráno ani nevzpomenou. Zbývajících deset byli staří prošedivělí válečníci, kteří vystavovali své jizvy a šrámy se stejnou hrdostí jako stříbrné náramky na pažích, a já jsem byl za ně vděčný. Připomínali mi Maugera a každý z nich dychtil získat v boji s Walesany další náramky. Napadlo mě, proti kolika z nich jsme před pár týdny v téhle síni bojovali.

Během večera jsem se mnohokrát snažil zachytit Cynethrythin

pohled, ale seděla mezi svými sestřenicemi, tetami a dalšími lidmi svého stavu, kteří na ni neustále mluvili, takže neměla čas si mě všimnout. V jednu chvíli jsem měl dojem, že se naše oči setkaly, ale Cynethryth vzápětí pohlédla jinam, takže jsem si nebyl jistý, jestli se mi to jen nezdálo. Začal jsem tedy rychle o čemsi mluvit se svým sousedem, abych na ni přestal myslet. Teprve když hostina vrcholila a hluk v Ealdredově síni připomínal vřavu boje štítových hradeb, vrhla ke mně Cynethryth plachý úsměv, pak něco zašeptala otci do ucha, zvedla se a zamířila ven.

„Musím se jít vychcat,“ řekl jsem svému sousedovi u stolu. Myslel jsem, že mi chladný noční vzduch vyčistí hlavu, ale v prvních okamžicích jsem měl spíš pocit, že se mi udělá zle. Neměl jsem tušení, kde Cynethryth hledat, a taky jsem pochyboval, že bych jí v opilosti dokázal říct něco rozumného. Zaklel jsem tedy a obrátil se zpátky. A v tu chvíli jsem zahlédl, že stojí u starého tisu, jehož temné větve se rýsovaly na pozadí záře strážních ohňů u hlavní brány pevnosti. Opírala se o kmen a hleděla do plamenů.

„Cynethryth!“ zavolal jsem tiše, abych ji nepolekal. Nepohnula se. „Cynethryth!“ zavolal jsem hlasitěji, neboť jsem myslel, že mě neslyšela. Teprve teď se ke mně obrátila, ale zakryla si oči rukama a já jsem poznal, že pláče. „Co je s tebou?“ zeptal jsem se, když jsem k ní přišel blíž. „Co se stalo?“

„Nic,“ odpověděla po chvíli chladným tónem. „Vůbec nic. Co by se mělo stát? Není snad hostina na to, aby člověk zapomněl, Havrane?“ ukázala k síni, z níž doléhal hluk. Ze škvír ve zdi a mezi dveřmi pronikalo do noční tmy žlutavé světlo a já jsem na okamžik pocítil, že se mě zmocňují mrákoty. Už jsem se chystal odpovědět, že jsem nikdy nebyl na skvělejší hostině, ale pak jsem si to rozmyslel.

„Nerozumím ti, Cynethryth,“ řekl jsem místo toho.

„A jak bys taky mohl?“ odsekla. „Jsi přece muž. Můj otec je ealdorman a všichni se mohou přetrhnout, aby ho nějak potěšili, zatímco on se opíjí do němoty.“ Potlačil jsem chuť říhnout a v duchu jsem uvažoval, kolik medoviny jsem už prolil hrdlem. „Nakonec se pozvrací a pomočí, vezme si do postele nějakou holku a ráno si vyjede s jejím otcem na lov.“ Odstoupila od stromu a otočila se ke mně. „A co můj bratr?“ vykřikla náhle. „K čertu s Ealdredem! Weohstan ještě ani nevychládl a on se cpe pečenými husami a

labutěmi a já nevím čím ještě.“

„Ealdred je šťastný, že tě má zase doma,“ řekl jsem. „Který otec by z toho neměl radost?“

„Ach, Havrane, protři si oči. Je šťastný, protože má tu prokletou knihu. To dnes oslavuje. A nenech se oklamat jeho zbožností!“ dodala s pohrdáním. „Bohem mého otce je stříbro. Dovedeš si vůbec představit, jakou má ta kniha cenu?“ Právě v tu chvíli se rozletěly dveře síně a do noci zazněl křik, kletby a smích. Jakýsi muž se vypotácel ven, padl na kolena a začal zvracet. Pomyslel jsem na zabitě Nory, jejichž mrtvoly jsme naskládali vedle sebe do bláta a pak je postupně házeli do příboje.

„Tvůj otec je významný muž, Cynethryth,“ řekl jsem. „Samozřejmě, že ho bolí srdce z toho, že přišel o syna. Ale je pán a nemůže před ostatními projevovat slabost, zvláště ne před bojovníky.“ Vybavil se mi prázdný výraz v Olafových očích, když se dozvěděl, že jeho syn Eric byl zabit vystřeleným šípem tři sta kroků od místa, kde jsem nyní stál. Nesměl dát najevo zoufalství, aby neoslaboval odhodlání svých mladších druhů. Přistoupil jsem k Cynethryth blíž a vzal ji za ruku. „Ealdred truchlí tak, jak je to jemu vlastní,“ dodal jsem.

Odtáhla se ode mě. „Kdyby vás neposlal do Coenwulfovy síně, nemusel truchlit vůbec,“ řekla. „Stejně jako kdybys ty nešel pro tu knihu. Kvůli tobě Weohstan zemřel, Havrane. Kvůli tobě!“ Nevěděl jsem, co na to odpovědět, a tak jsem jen pozoroval, jak ze střechy síně stoupá k obloze plné hvězd černý kouř. „Nejsem tak hloupá, za jakou mě máte,“ pokračovala rozhořčeně. „Hloupý jsi ty a můj otec, jestli si myslíte, že věřím vašim lžím.“

„Nerozumím ti, Cynethryth.“

„Řekl mi, že se ráno vydáš hledat jarla Sigurda.“

„Ale to je pravda.“

„Takže ti nejde o Weohstana?“ zeptala se. Čeho bych nebyl kvůli Cynethryth, krásné Cynethryth se zlatými vlasy a zelenýma očima schopen? Ale lhát jsem jí nedokázal, a tak jsem před jejím pohledem uhnul. „Vím, že chceš překročit val krále Offy a hledat mého bratra. Jsi hlupák.“

Weohstan je mrtvý a ty budeš brzy mrtvý taky. A protože jsi pohan, půjdeš rovnou do pekla a zůstaneš na věky prokletý.“ I když

tomu zřejmě věřila, zahlédl jsem v jejích očích svit podobný slabé záři posledního uhlíku v chladnoucím popelu. Věděl jsem, že ten svit je Weohstan. Nepřiznala by to, ale bylo zřejmé, že se nevzdala naděje, že ještě uvidí bratra živého. A to mi stačilo, abych šel třeba proti stovce waleských kopí.

Ale pak se náhle obrátila a odběhla do noci a já jsem osaměl. Dlouho jsem hleděl na oblohu a měl jsem pocit, že hvězdy na ní jsou jiné než ty, na které jsem byl zvyklý.

Za úsvitu jsem se probudil na podlaze Ealdredovy síně, v níž to páchlo potem, medovinovým dechem a oschlým jídlem. Vstal jsem, překročil jsem pár převalujících se těl, posbíral si zbroj a zbraně a vyšel ven. Zdálo se, že se chystá teplý den. Červnový větřík s sebou nesl vůně fialových zvonků, žlutých jestřábníků a kvetoucího jetele, slepice kvokaly a hrabaly v hlíně, psi pošťkávali, krávy bučely a kovádky zvonily. Protáhl jsem si tělo strnulé po noci na tvrdé zemi a u studny jsem se snažil vytřít si z očí ospalost.

Náhle mě kdosi uchopil za rameno. Otočil jsem se a uviděl jsem Pendu, jednoho z bojovníků Ealdredovy družiny, kterého jeho pán povolal zpět z průzkumné hlídky podél wessexského pobřeží. Penda vypadal jako někdo, kdo by dokázal zabít člověka jen tak pro zábavu. Neměl vous ani knír, možná i proto, že se mu přes levou tvář až pod bradu táhla hluboká nafialovělá jizva, z níž nevyrážely žádné vousy. Zato na hlavě mu trčely vlasy do všech směrů. Během hostiny mi dal jasně najevo, že mě nemá rád, i když neochotně připustil, že na šteně toho vypiju dost. Nevěděl, že jsem se pozdě v noci, když se mi začaly trámy střechy točit kolem hlavy, vypotácel ven a mezi keři hlohu jsem zvracel, až jsem hekal.

„Cítím se, jako by mi někdo nachcal do ucha, když jsem spal,“ zamumlal, mžoural do ranního světla a třel si vzadu bolavou hlavu. Paže měl pokryté obrazci svíjejících se oblud a pod prostou drátěnou košilí se mu rýsovaly napjaté svaly. Teď už bylo příliš teplo na prošívaný kabátec a tak si muži pod drátěnou košili oblékali kabátec tenčí, z tuhé kůže.

„Já se zase cítím čerstvý jako mrtvola,“ odpověděl jsem a zazubil se na něho.

Viděl jsem, že Penda sleduje pohledem rusovlasou dívku, která se vlekla od studny s dvěma těžkými vědry. „Vypadá to, že budeme mít

den jako stvořený pro zabíjení Walesanů, Havrane,“ poznamenal Penda a zívł. Pak našpulil rty a zapískal na dívku. „Vlastně na zabíjení Walesanů je dobrý každý den,“ dodal, aniž spustil z děvčete oči. Na obou pažích se mu blýskaly stříbrné a zlaté náramky, jílce meče měl omotaný zlatým drátkem a hrušku jílice zdobenou jantarem. Všiml si, že si jeho zbraň prohlíží. „Jestli chceš, můžeš si ho potěžkat, ale opatrně. Nerad bych, aby mi tvoje máma vrazila do zadku pohrabáč za to, že ses pořezal.“

„Krásná zbraň,“ pokýval jsem uznale hlavou, když jsem zkusil, jak je meč vyvážený, a švihl jím do vzduchu.

„Mám ho po jednom waleském vůdci.“

„Takže je to waleská čepel?“ zeptal jsem se a znovu jsem švihl mečem do vzduchu.

„Waleská?“ zasmál se. „Samozřejmě že ne, ty štěně. Ti bastardi mají meče jako z marcipánu. Buď jsou jejich kováři hlupáci a neumí kovat, nebo mají špatné železo. Ale co taky čekat od zlodějů? Ten, který proti mně máchal tímhle mečem, ho musel mít po nějakém bohatém Mercianovi. Skoro si myslím, že původně patřil samotnému králi Coenwulfovi. Bojovníků s takovým mečem nemůže být moc.“

„To není Coenwulfův meč,“ zavrtil jsem hlavou. „Coenwulf je velký chlap a nebojoval by s takovým párátkem, jako je tohle. Ale neměj strach, Pendo, až ti nějaký Walesan vrazí do břicha kopí, já se o tvůj meč postarám. Dokonce ho očistím od staré krve.“

Přistoupil ke mně blíž a mávl mi rukou před očima. „Copak jsi ještě pořád opilý, chlapče? Walesan, a vyřídít Pendu?“ Odplivl si a plivanec přistál těsně vedle mé boty. „Než tohle, tak to se spíš stane Nor králem Wessexu.“

„A proč by se jím nemohl stát?“ řekl jsem a představil si Sigurda, jak sedí v čele hodovního stolu krále Egberta.

„Ano, pořád jsi ještě opilý,“ zavrčel.

„Možná,“ připustil jsem. „Ale to nic nemění na tom, že už musíme vyrazit.“ Ukázal jsem směrem k síni. „Běž vzbudit všechny lenochy, co se tam válejí.“ Našel jsem ve vousu veš a rozmáčkl ji mezi nehty palců. „Pochybuju, že mě mají rádi,“ dodal jsem.

„Já nepochybuju, že tě nemají rádi,“ zasmál se Penda. „Ale předtím, než tě poslechnu, ještě přeříznu tu zblešenou waleskou dívku, co tady šla před chvílí s vodou.“ A s tím vykročil k síni, v níž

zmizela rusovlasá dívka. „Jestli jsi tak dobrý, že je chceš vést proti Walesanům, můžeš začít tím, že je vzbudíš a zvedneš ze země,“ zavolal, aniž se ohlédl.

Chopil jsem se tedy kopí opřeného vedle otevřených dveří a začal jsem jeho ratištěm budit opilé farmáře, řemeslníky a obchodníky, které jsem měl vést proti Walesanům s černými štíty. A přál jsem si, abych místo nich vedl Nory.

PATNÁCTÁ KAPITOLA

Lidé z Ealdredovy pevnosti se shromáždili, aby viděli, jak vyrazíme na cestu. Děti šermovaly dřevěnými meči a předváděly nám, jak bychom měli zvítězit nad Walesany, zatímco jejich rodiče nás sledovali s nedůvěrou. Odvedenci se snažili tvářit sebevědomě a hrdě ukazovali své zbraně a přilbice, i když jen pár jich mělo drátěnou košili. Ostatní se museli spokojit s kabátcí z tvrzené kůže. Těch několik skutečných bojovníků se nepředvádělo. Pro ně to byla jen další z mnoha válečných výprav, kterých už měli za sebou nespočet.

„Nevypadají nic moc, ale budou bojovat dobře,“ řekl Penda, když viděl, s jakou nedůvěrou sleduju přípravy na pochod. „Wessexští muži umí bojovat, Havrane. Mají to v krvi, dokonce i obchodníci,“ zazubil se. „Který obchodník by chtěl, aby mu kdekdo vykuchal střeva? Proto se naučili zabíjet.“

Mně se však jako zabijáci nejevili. „Až nás Walesané uvidí, poserou se strachy,“ zabručel jsem.

„Možná, ale spíš až uvidí to tvoje oko,“ odsekl Penda. „I waleští bastardi věří v hada svinutého a v peklo.“

„V jakého hada svinutého?“ zeptal jsem se.

„V ďábla. Nebo jestli chceš v satanášě, i když vy pohani tomu nejspíš říkáte jinak.“ Vzpomněl jsem si na Jörmunganda, obrovského hada, který obtáčí svět lidí Midgard – obludu, po níž Sigurd pojmenoval draka na přídi jedné ze svých lodí. „Už jsi měl někdy nějakou holku, chlapče?“ zeptal se Penda. „Jestli ano, tak ji potěš pánbůh, protože se musela klepat strachy při pomýšlení, co do ní strkáš!“

Právě v tu chvíli jsem zahlédl Cynethryth. Stála pod starým tisem, kde mě před pár hodinami opustila, a teď se dívala, jak na nás vycházející slunce vrhá ostré světlo. Měla na sobě dlouhý modrý plášť, který sahal skoro až k zemi, a pod ním žlutou halenu s rukávy zdobenými výšivkami modrou nití. Rozpuštěné zlaté vlasy jí volně splývaly na ramena na znamení, že není vdaná, a neměla ani žádnou sponu, jež by příslušela jejímu postavení. Místo ní jí visel napříč přes hrud' prostý stříbrný řetěz upevněný k plášti dvěma špendlíky s kulatou hlavou. Byla bledá, rty měla pevně sevřené a v očích výraz, z něhož jsem nedokázal nic vyčíst. A byla krásná.

Náhle na mě někdo zavolal, a když jsem se otočil, spatřil jsem Ealdreda. Měl na sobě zelený plášť lemovaný bílým hermelínem a pod ním se mu leskla skvěle vycíděná drátěná košile. Nebyla však nová a pamatovala boj.

„Bud' zdrav, pane,“ pozdravil jsem ho. Povytláhl jsem meč v pochvě, abych se přesvědčil, že nedrhne o hrdlo. To ráno mi jeden z Ealdredových kovářů čepel naostřil a jeho učeň nakapal do vlněného vyložení pochvy rozehřátý ovčí tuk. Ještě teď jsem ho cítil.

„Najdi mého syna, Havrane,“ řekl Ealdred. Díval se za mě na shromážděné bojovníky, a i když se snažil nedat své pocity najevo, přesto jsem v jeho tvrdých očích postřehl náznak pochybnosti.

„Ano, najdu ho, pane,“ odpověděl jsem. „A pak se vrátím pro stříbro jarla Sigurda.“ Ealdred mi chvíli hleděl do očí, potom přikývl, otočil se a zamířil ke své dceři.

„Na tu si nech zajít chuť, chlapče,“ řekl Penda, když si všiml, že se dívám na Cynethryth. „Kdyby se Ealdred dozvěděl, že jen sníš o její liliově bílé prdelce, podřízl by tě jako podsvinče.“ Ale já jsem se díval na Cynethryth dál, až si toho všimla a zatahala otce za rukáv, aby obrátila jeho pozornost jinam. Ale pak, když slunce nad východním obzorem vystoupilo výš a v jeho záři se zaleskly přílby, hroty kopí a puklice štítů, jsem už vyšel v čele třiceti wessexských mužů z brány pevnosti ealdormana Ealdreda.

Po několika prvních mílích se odvedenci dali do zpěvu pijáckých písní a to mi připomnělo Nory, kteří neustále zpívají. Přesto když slunce začalo sestupovat ze svého trůnu, doprovázel náš pochod pouze dusot bot, údery pochev s meči do lemu štítů, chřestění kovových části zbroje a vrzání kůže. Bylo teplo a pot ze mě jen lil.

Šel jsem v Glumově drátěné košili a přilbici, se štítem na zádech a mečem u pasu a modlil jsem se k bohu války Týrovi, abych tak skvělou zbroj nezneuctil, jako to udělal Glum. Ten bastard zradil svého pána a své druhy a já jsem si představil, jak jeho jednoruká duše bloudí světem posmrtného života, zavrhaná dokonce i vlastními předky. Nepochyboval jsem, že někdo takový nebude mít ve Valhalle v Odinově hodovní síni své místo. Ale i kdyby se přece jen dostal mezi vyvolené, co by se stalo, až by valkýry odnesly k Otcí veškerenstva Sigurda, syna Haraldova. A protože ani smrt nezahladí zradu a neukončí pomstu, budou se prastaré trámy Valhally třást a prach z nich bude padat na lidi dole jako suchý déšť.

Přebrodili jsme několik říček stále ještě rozvodněných po zimních deštích a táhli jsme přes lesy plné dubů, jasanů a jilmů, a dokonce napříč velkou ohrazenou oborou, v níž loví wessexští králové jeleny. A pak jsme pokračovali dál přes louky porostlé tak hustými koberci řeřišnice, že se zdálo, jako by tam napadl čerstvý sníh. Noc byla klidná, takže jsme se dobře vyspali a ráno jsme se probudili do dalšího pěkného dne plného křiku skřivanů a drozdů. Nad hlavami se nám honily vlaštovky lovící hmyz, zatímco pod nohama pasoucího se dobytka poskakovali konipasi, žlutí jako pampelišky. Den kypěl životem a nic nenaznačovalo, že by se blížila smrt.

Cítil jsem, že mě wessexští muži nemají rádi. Bylo to zřejmé z jejich pohledů a také se neskrývali s tím, že za svého vůdce považují Pendu. Ale to jsem očekával, protože jsem pro ně byl mladíček a cizinec, který s nimi nikdy nestál ve štítové hradbě. Navíc jsem byl pohan a Nor a obojími Angličané odjakživa opovrhují.

V průběhu třetího dne jsme opustili Egbertovo království, takže jsem se znovu ocitl v Mercii, zemi krále Coenwulfa. Už se pomalu smrákalo, když se stalo něco, co muselo přijít. Muž jménem Eafa se rozhodl dát mi jasně najevo, co si o mně myslí.

„Poslyš, Egriku, víš, že Norové šoustají se sousedovými prasaty?“ zeptal se nahlas svého souseda. „Ne se svými, protože to se podle nich nesluší, ale se sousedovými, to můžou. Věděl jsi to?“

„Nevěděl,“ opáčil na oko udiveně Egriku a pohlédl na mě. „A proč to dělají?“

„Protože prasata nesmrdí tak jako jejich ženy,“ odpověděl Eafa.

Nebylo to poprvé, co tenhle muž vedl proti mně podobné urážlivé řeči, ale až teď se to odvážil říct nahlas. Ostatní se rozchechtali, aby mi i oni dali najevo, jak mnou pohrdají.

„Ty dovolíš, aby z tebe ten bastard dělal hlupáka?“ zabručel Penda. Eafo byl sice mohutný chlap, ale pouhý výrobce šípů. Navíc jeho mohutnost spočívala v tloušťce, ne ve svalech.

„Myslíš, že bych mu měl prohnat kopí hrdlem?“ zeptal jsem se, aniž jsem přestal pozorovat kopce ozářené zapadajícím sluncem, jestli se tam neobjeví mercijští nebo waleští jezdci.

„Snažím se nemyslet, chlapče,“ zabručel Penda. „Ale řeknu ti, že nikdo z nich se nepostaví do štítové hradby vedle někoho, koho považuje za zbabělce.“ Věděl jsem, že Penda mluví i za sebe, a na chvíli jsem byl v pokušení vrazit Eafovi do břicha meč, abych dokázal, že nejsem zbabělec. Jenže místo toho jsem se prudce obrátil a Eafo stačil jen vytréstit oči, když jsem mu vrazil patku ratiště kopí do břicha. Zlomil se v pase, a jak se chytil za břicho, udeřil jsem ho znovu, tentokrát do hlavy. V tom okamžiku jsem myslel, že jsem ho zabil, ale naštěstí se zvedl, i když jen na ruce a na kolena. Chvilí jen kroutil hlavou a sténal.

„Je nás pár, Pendo,“ řekl jsem hlasitě, aby to slyšeli všichni. „Nemůžu si dovolit zabít ho, i když je to jen tlusté prase, a ne bojovník. Raději ho nechám Walesanům, ať se s ním špiní oni.“ Eafo byl natolik otřesený, že se už na nic nezmohl, i když jsem věděl, že tohle ponížení ho bude pálit jako řeřavé uhlíky a někdy v budoucnu se mi pokusí pomstít. Zaslechl jsem pár tichých nadávek, nepochybně na mou adresu, a dva muži pomohli Eafovi vstát. Nikdo se však proti mně neodvážil ani zvednout ruku a musel jsem si přiznat, že se mi ulevilo. Co jsem udělal, bylo riskantní, ale vyplatilo se to.

„Já bych mu naložil víc,“ řekl Penda, když jsme pak pokračovali v pochodu, a já jsem si později přál, abych to udělal i já, protože Eafovi má lekce nestačila a mumlal své řeči proti mně dál. Po dvou dalších dnech jsem si musel přiznat, že jeho fantazii obdivuju, alespoň pokud se týče těch prasat a Norů.

A pak jsme konečně dorazili k Offově valu, který vyznačoval západní hranici Mercie. V pásu před valem byly vymýceny stromy a keře, jež by mohly poskytovat nájezdníkům úkryt, a před hliněným

náspem završeným palisádou z naostřených dubových kůlů se táhl hluboký příkop.

„To budeme muset mávat rukama a přeletět to?“ zeptal se muž jménem Alric, když jsme leželi na břiše na vrcholu kopce, z něhož se otevíral pohled na val.

„No jasně, Alriku,“ odpověděl mu Penda. „To přece nebude nic těžkého, když jsme všichni učinění andělé. Anebo jen tak pro legraci můžeme počkat do tmy a přelézt. Slyšels to, Eafo?“ pohlédl na šípaře. „Myslíš, že přes to dostaneš ten svůj tlustý zadek?“ Eafo se jen ušklíbl a Penda se obrátil ke mně. „Doufám, že ho chytíš, Havrane, když spadne. Eafo je dobrý chlapík.“

„Dobrá jako prase na rožni,“ řekl jsem a pozvedl jsem kopí. „Tady je na nás odevšad vidět,“ obrátil jsem se znovu k Pendovi. „Musíme se někde ukrýt a vrátíme se sem za tmy.“ Penda přikývl a všichni jsme se začali plazit zpátky. „Pořád si myslíš, že bychom měli přejít v tomhle místě?“ zeptal jsem se Pendy, když jsme si posbírali odložené štíty a chystali se hledat úkryt na dobu, než se setmí. „Mohli bychom se přesunout na sever a přeplavit se přes řeku na lodích.“ O něco dál na sever totiž hliněný val končil a přirozenou hranici v tom úseku tvořila řeka Wye, která se tam stáčela k východu, ale pak se znovu vracela na waleské území. Teprve až v místě zvaném Magon se Offův val s palisádou opět zvedal jako důkaz mercijské nadvlády. To všechno jsem se dozvěděl na Ealdredově hostině předtím, než mi medovina zatemnila smysly.

Penda zavrtěl hlavou. „Ne. Musíme překročit val a zároveň řeku za ním v tomhle místě, protože to je nejtěžší úsek,“ prohlásil. Ozvalo se mumlání, ale Penda zvedl ruku a zjednal si ticho. „Nejtěžší a proto nejbezpečnější. Ti waleští ojebávači ovcí nepředpokládají, že si nájezdníci vyberou zrovna tenhle úsek, a proto ho nehlídají tak ostražitě.“ Všichni pochopili, že je to rozumné, a já jsem byl rád, že mám Pendu s sebou.

V tu noc se z nás staly stíny. Pomocí lan jsme přelezli palisádu z dubových kůlů, což nedělalo většině mužů problém, a pak jsme našli vhodné místo, kde jsme chtěli přebrodit řeku. To už tak snadné nebylo. Ealdred nám dal kožené měchy na víno a ty jsme teď nafoukli a pomocí nich jsme udrželi nad vodou hlavy, ale také meče a stočené drátěné košile. A když jsme pak vystoupili na bahnitý

západní břeh a chvěli se zimou, zašeptal jsem díky prohnanému Lokimu, že tam na nás Walesané nečekali s napřaženými kopími. Pak jsem si vzpomněl na muže, kteří nás přepadli v pastýřské chýši, nabral jsem si hrst bahna a rozmazal si ho po obličejích. „Takhle budu neviditelný jako duch,“ řekl jsem, když jsem viděl, jak na mě ostatní nechápavě civí. Někteří jen cosi zamumlali a jiní se pokřižovali, jako by to, co jsem řekl, uráželo jejich boha. Ale přesto mě po chvíli váhání všichni napodobili a i oni si pomazali tváře bahnem, takže nám v matném svitu hvězd svítila pouze bělma očí.

Věděli jsme, že když se budeme držet řeky, narazíme po nějaké době na osadu nebo vesnici, protože lidé se odjakživa usazují v blízkosti vodních toků. Ale jak se dozvědět, kam Walesané odvěkli Weohstana? Nakonec nám pomohlo, že jeden z mužů Ealdredovy družiny, chlapík jménem Oswyn, znal zdejší kraj lépe než ostatní.

„U příštího zákrotu řeky je pár chýší,“ řekl. „Dřív to byla velká vesnice, ale před třemi lety jsme ji vypálili.“

„Jo, vzpomínám si na to,“ přikývl Eafa a potěšeně se zašklebil. „Unesli z Hwicce pár malých děcek, myslím, že asi sedm nebo osm, pak jsme vypálili stejně tolik jejich vesnic. Jenže ti bastardi je postavili znovu a ještě rychleji, než jsme je tenkrát stačili srovnat se zemí.“

„Tak na ně teď zaútočíme,“ prohlásil Penda, „a jestli tam Weohstan nebude, půjdeme za tmy dál a zkusíme to v další vesnici.“

„Ne, Pendo,“ řekl jsem a chopil se Glumova silného jasanového kopí. „Když na ně zaútočíme teď, podaří se některým utéct. Tomu nemůžeme zabránit. A utečou ke svým příbuzným v dalších vesnicích, takže ráno se na nás pohnou ze všech stran.“

„Ano, a my budeme prchat zpátky do Wessexu,“ souhlasil Oswyn. „A to budeme mít ještě štěstí, jestli se dostaneme aspoň na půl cesty zpátky, než nás dohoní.“

„Tak co tedy navrhuješ, Nore?“ zeptal se mě Penda. Pohledy všech se obrátily ke mně, jako by wessexští muži přijali sudbu pohanských noren, která je svěruje do mých rukou.

„Chytíme jednoho muže z vesnice, o které Oswyn mluví, a zmáčkne ho,“ řekl jsem. „Pokud tu někde drží syna ealdormana Ealdreda, určité to už všichni vědí. Musejí přece svým lidem ukázat, že ztráta tolika mužů v boji s námi stála za to.“ Penda váhavě

přikývl. „Dozvíme se, kde Weohstana drží,“ pokračoval jsem, „a přinutíme toho bastarda, aby nás tam dovedl.“ Samozřejmě jsem si nemohl nevzpomenout na své první setkání se Sigurdem a Olafem a na strach, který mi svíral útroby, když mě přinutili, abych je vedl do Abbotsendu.

„Takže chceš jít do vesnice, vytáhnout někoho z postele a doufat, že nás jeho žena ani nikdo jiný z těch waleských bastardů neuvidí a nevzbouří ostatní?“ řekl Penda. Zazubil jsem se na něho a uviděl jsem, že ve tmě zasvítily jeho zuby jako vlčí tesáky.

Oswyn měl pravdu. Byla to malá vesnice, vlastně jen devět nebo deset chýší, i když kolem bylo dodnes vidět zčernalé pahýly starých trámů trčící se země jako sežehlé prsty. Pomyslel jsem si, že je tam možná Walesané nechali jako památku na mrtvé, i když je spíš neměli čas odklízet, protože se museli starat o své životy. Krčili jsme se ve tmě jako divocí psi a vybírali si svou kořist.

„Tamta chýše,“ ukázal jsem na hrubé stavení s neupraveným okolím a polorozpadlou hranicí dříví. „S tím líným bastardem, který tam žije, moc problémů mít nebudeme.“

„Ne, Havrane,“ ozval se Oswyn. „Lepší bude tamta,“ ukázal na jinou chýši blíž k vodě.

„Má pravdu,“ přidal se k němu Penda. „Šum řeky nás bude krýt.“ Přikývl jsem na souhlas. „Hlásí se někdo dobrovolně?“ zeptal se Penda. Ze tmy na něho zírala bělma očí a mě napadlo, jak asi vypadám já s jedním okem, které žádné bělmo nemá.

„Já půjdu,“ řekl jsem. Sundal jsem si ze zad štít a odložil pochvu s mečem. Věděl jsem, že se budu muset pohybovat tiše jako valkýry mezi zabíjícími bojovníky.

Penda přikývl a také on odložil štít a meč. „Takže půjdeme my dva, to bude stačit,“ prohlásil a předal svůj štít muži jménem Coenred. „Buďte připraveni, mládenci. Jakmile se s tím waleským bastardem vrátíme, musíme zmizet.“ A pak jsme oba vyšli do tmy a začali se plížit k vyhlédnutému stavení u řeky. Uvažoval jsem, co asi najdeme uvnitř.

Doplížili jsme se až k prasečímu chlívku spletenému z lískových prutů. Ucítil jsem čpavý zápach a slyšel tiché pochrochtávání, jak se některá prasata budila. Dveře stavení byly obrácené k severu, ale hned naproti se černala hromada trosek z vypálené chýše a já jsem

uvažoval, proč si ti lidé postavili nový domov tak, aby začínali každý den pohledem na zbytky zničených životů.

„Připomínají jim, že nás mají nenávidět,“ zašeptal Penda a kývl hlavou k troskám. „Dveře můžou být na závoru,“ dodal. „Nebude jednoduché dostat se dovnitř. Asi se přitom nevyhneme spoustě hluku.“

„Uděláme ho jen tolik, abychom je vzbudili, víc ne,“ řekl jsem a dál jsem si stavení prohlížel. Zevnitř nepronikalo žádné světlo ani nebylo vidět, že by ze střechy stoupal kouř. „Vzbudíme je, a až vyjdou ven podívat se, co se děje...“ Zbytek jsem vysvětlovat nemusel.

Penda se poškrábal na jizvě na tváři. „Máš pravdu, asi to bude lepší než vyrazit dveře,“ připustil. Vlezl jsem do prasečího chlívku a za chvíli jsem se vynořil se seletem, kterému Penda sevřel rypák, aby nekvičelo.

Snažil jsem se zablácené sele udržet, ale zmítalo se mi v rukou a bilo kolem sebe ostrými kopýtky. „Dělej, než mi vyklouzne,“ řekl jsem. Penda pustil rypák a bodl zvíře nožem do zadku. Sele začalo děsivě kvičet. „Proboha, zabij ho, nebo vzbudí i mrtvé na hřbitově,“ zasyčel jsem.

„Tak ho pevně drž!“ Penda se pokoušel podříznout seleti krk, ale zvíře se zoufale zmítalo a dál kvičelo, a tak mu Penda zabodl nůž do hrudí mezi předníma nohama a kvičení konečně utichlo.

Ze stavení se ozvaly hlasy a potom zablesklo světlo, jak někdo škrtl křesadlem. Hodil jsem sele, které sebou stále ještě šubalo, na zem. A právě v tu chvíli se otevřely dveře. Penda k nim skočil a srazil ženu dřív, než stačila vykřiknout. To už jsem vběhl dovnitř, a když jsem uviděl muže, udeřil jsem ho jílcem nože do tváře. Padl na zem a zůstal ležet.

Vše proběhlo v několika okamžicích. Penda pro jistotu kopl muže do hlavy, já jsem si přehodil bezvládné tělo přes rameno a rychle jsme se vraceli k čekajícím wessexským mužům, jejichž houf se ve tmě rýsoval jako val krále Offy. Znovu jsem zašeptal pár děkovných slov Lokimu, který pokládal za vhodné odměnit naši lest úspěchem.

A pak, vedeni matným leskem hladiny řeky, na níž se odrážel svit hvězd, jsme prchali podél břehu dlouhou trávou a rákosím k severu a doufali jsme, že šum plynoucí vody utlumí všechen hluk. Už předtím

jsem předal bezvládného Walesana Coenredovi, muži s nohama silnýma jako kůly palisády. Ten si ho přehodil přes rameno jako pytel mouky a já jsem zatím dohonil Pendu.

„Doufám, že se nám podaří přivést ho k vědomí,“ řekl jsem, když jsme běželi příkrčením přes mokřinu, která tam zůstala po řece rozvodněné v jarních měsících.

„Neboj se, nic mu není,“ odpověděl Penda. „Tihle parchanti waleští mají tvrdou náuru, ty jen tak snadno ze světa nesprovedíš.“

„Neměli bychom se pokusit přimět ho, aby mluvil?“ zeptal jsem se. Štít mi bouchal do zad a já jsem jen doufal, že se mi neotevře rána, kterou mi zašila Cynethryth. „Třeba je Weohstan zrovna v téhle vesnici.“

„Tady není, Havrane, to vím,“ odpověděl Penda v běhu. „Jestli je pořád živý, už ho určitě odvěkli někam dál, než je tahle díra. Dobře vědí, že to není jen tak někdo. Má pro ně velkou cenu jako rukojmí.“ Lekl jsem se, protože z rákosí vylétla s děsivým plácáním křídel lyska. „Budou za něj chtít takovou cenu, že se z toho poděláme,“ dodal Penda.

A pak už jsme běželi mlčky, jako by si všichni uvědomovali, před jakým úkolem stojíme. Weohstana zřejmě drželi v nějaké waleské pevnosti a nás bylo třicet – houfec mužů pomazaných blátem, prchajících po břehu řeky jako stíny. Byli jsme lovci i štvanci zároveň, kteří zřejmě měli blíž k posmrtnému životu než ke svým domovům. Aspoň pro mě to platilo určitě a vědomí toho ve mně vyvolávalo třes, z něhož mi bušilo srdce a chvěly se mi údy. Ale i když Penda předpokládal, že zemřeme s hroty waleských kopí v těle, já jsem přesto věřil, že pro mě norny utkaly jiný osud.

Konečně jsme se zastavili a wessexští muži, příkrčením k zemi, lapali po dechu a rozhlíželi se. Oswyn nabral do přilbice vodu a vyšplíchl ji na tvář našeho zajatce. Když se nepohnul, kopl ho mezi nohy. To už pomohlo, protože Walesan zasténal, zakoulel očima a začal se probírat. Oswyn ho kopl znovu, ještě silněji, a muž vykřikl bolestí.

Zvedl jsem ruku, abych zajatce uchránil od dalšího kopance. „Kde je ten wessexský muž, kterého jste odvěkli přes val?“ zeptal jsem se ho. „Vaši lidé ho zajali, když začal ubývat měsíc. Kde je teď?“ Muž sebou trhl, chytil se za oteklý obličej, pak vykřikl a

pokusil se vyskočit na nohy, ale Oswyn ho strhl dolů a zacpal mu ústa. Potom mu zopakoval moji otázku v jeho jazyce. Walesan však po něm plivl a zaklonil hlavu dozadu.

„Chce, abys ho zabil,“ řekl Oswyn a oplatil mu plivanec.

„Myslí si, že jsme zabili jeho ženu,“ obrátil jsem se k Pendovi.
„Nic nám neřekne.“

„Než s ním skončím, řekne nám všechno, i to, kdy naposledy sral,“ zavrčel Penda, sundal si přilbu a prohrábl si prsty vlasy. „Potřebuje jenom trochu přesvědčit.“ Vytáhl nůž, sklonil se k Walesanovi a přiložil mu čepel k rozkroku. Zajatec se jen vzdorně zašklebil. „Držte ho,“ vyštěkl Penda a rozřízl muži kalhoty. Ten se začal znovu vzpírat a zmítat sebou. „Drž ho, k čertu, jestli nechceš, abych ti ušmíkl prsty,“ zasyčel Penda na Oswyna. Navzdory své mohutnosti musel Oswyn s Walesanem doslova zápasit, aby mu udržel nohy na zemi. Penda pak vytáhl zajatci úd, přiložil k němu nůž a zpod čepele se vyřinul tenký pramének krve. Walesan začal cosi přerývaně brebentit. Penda zvedl obočí a podíval se na Oswyna. Ten se zazubil jako dítě, neboť se zdálo, že se Walesan přece jen rozhodl mluvit.

„Říká, že slyšel o nájezdu do Mercie, ale od nich se ho nikdo nezúčastnil,“ překládal nám Oswyn. „Jeho vesnice je zbídačená válkou a nikdo z jejich mužů nemá chuť bojovat s Angličany.“ Walesan mluvil dál a zjevně se snažil zachránit si kůži, i když jsem pochyboval, že se mu to podaří. „Prý neví, kam Weohstana odvěkli,“ dodal Oswyn a pohlédl na Pendu. Ten pokrčil rameny, znovu se sklonil nad zajatcem a přitlačil na nůž na jeho penisu. Walesan vykřikl. Penda pomalu zakroutil hlavou a nůž odtáhl. Oswyn zajatci něco řekl, zřejmě ho přemlouval, aby mluvil dál, jestli si chce zachránit život. A Walesan mluvil. „Když zajmou někoho, kdo je příliš cenný na to, aby ho prodali na trhu s otroky, odvěčou ho do Caer Dyffrynu,“ překládal Oswyn. „Je to malá pevnost v údolí na sever odtud.“ Několik wessexských mužů při tom jménu zaklelo.

„Znám tu pevnost,“ řekl Penda. „Většina našich lidí ji zná.“

„Přísahá, že víc neví,“ dodal Oswyn.

Penda se poškrábal na jizvě na bradě, pak sevřel levou rukou chumáč zajatcových vlasů, strhl mu hlavu dozadu a jediným prudkým pohybem mu prořízl hrdlo. Z rány vytryskl proud krve.

„Odinovy zuby, Pendo!“ zvolal jsem a zděšeně se díval, jak Walesan umírá. „Vždyť nám mohl prozradit ještě další věci. Mohli jsme se ho zeptat, kolik mužů je v Caer Dyffrynu nebo jak daleko je to odtud...“

Penda si utřel zakrvácený nůž do zajatcovy haleny a vstal. „Kdybychom se ho ptali dál, začal by nám lhát,“ řekl. „Namluvil by nám spoustu nesmyslů, aby nás odradil.“ Kývl směrem k wessexským mužům, kteří zírali do tmy, jako by čekali, že na ně každou chvíli začnou odevšad létat šípy a vržené kopí. „Tihle mládenci nepotřebují lži, Havrane. Stačí jim, co vědí, a i to je dost zlé.“ Díval jsem se na umírajícího – z rozšklebené rány na krku mu stále vybublávala tmavá krev. Jeho tělo se křečovitě zachvívalo a nohy sebou směšně cukaly. Teprve po další chvíli zůstal ležet bez hnutí.

Cítil jsem se zle. V tom, co jsme udělali, nebylo ani zbla čestnosti a já jsem se začal bát toho, jak se to bude líbit bohům. A pak jsem si vzpomněl na Glumova slova o tom, že jsme tady příliš daleko od našich bohů, a sevřel mě ještě větší strach. Co se mnou bude, jestliže v téhle zemi vládne křesťanský bůh? Zatřepal jsem hlavou, abych se těch myšlenek zbavil. Penda mě plácl po rameni. „Probud' se, chlapče,“ řekl. „Přece jsme ho nemohli pustit. Kromě toho ten bastard poznal, že je s ním tak jako tak konec, takže bychom se nemohli na jeho žvásty spolehnout.“ Ukázal na rozkrok mrtvého Walesana – i ve tmě jsem viděl, že má na kalhotách velkou skvrnu od krve. „Oswyn ho nedržel dost pevně,“ dodal Penda. „Prořízl jsem mu žílu. Stejně by vykrvácel.“ Pak dal pokyn Oswynovi a Coenradovi, aby hodili mrtvolu do řeky. „Pomalů by umíral a jen by nám lhal.“

Musel jsem uznat, že Penda má pravdu. Wessexští bojovníci nepotřebovali, aby Walesan ještě víc živil jejich obavy. Už tak jim strach hlodal v útrokách jako hladová krysa. Všichni si uvědomovali, v jaké jsme situaci, a strach bere odvahu i těm, kteří nejsou zbabělci.

Mrtvola zatížená kameny klesla ke dnu řeky a my jsme se vydali opět na sever. Oswyn nás vedl dál od řeky v obavě, že by nás mohl někdo zahlédnout ve světle, které se odráželo od hladiny. Přesto jsme její tok sledovali, i když s odstupem, a šlo se nám snadněji, protože dál od řeky byla půda pevnější. Zdálo se mi, že nejdeme dlouho,

když se obloha nad východním obzorem začala jasnít a pomalu zbarvovat do růžová. Zastavili jsme se, zabalili se do plášťů a do svítání jsme se mezi měkkým zeleným kapradím trochu vyspali. Vzbudilo nás hlasité cvrlikání, jako by se ptáci snažili všechny široko daleko před námi varovat. Dostal jsem strach, že to Walesané poznají a pobijí nás dřív, než vůbec spatříme palisády Caer Dyffrynu.

V to ráno zabil Eafa havrana. Pták seděl na pokroucené větvi staré vrby a pozoroval nás a Eafa ho sestřelil šípem.

„Viděli jste?“ zvolal radostně. „Mé šípy létají přesně tam, kam chci,“ chlubil se.

„Jsi hlupák, Eafu,“ řekl jsem. „Tlustý odporný hlupák.“

Šípař se zatvářil uraženě, ale pak se obrátil ke svým druhům a zasmál se. „Aha, už vím, proč se ti to nelíbí,“ zvolal. „Vy Norové věříte, že havran je kouzelný pták, co?“ Několik mužů se pohrdlivě zachechtalo, ale zároveň se pokřikovali. „Věříte, že havran vidí do budoucnosti, co?“ pokračoval Eafa. „Tak proč neuletěl, když jsem natahoval luk?“ Penda jen přihlížel, ale mlčel a já jsem uvažoval, jestli si přeje, abych proklál Eafu kopím já, nebo naopak Eafa mě.

„Jsi hlupák a nic o tom nevíš,“ řekl jsem Eafovi. „Havran se ničeho z tohoto světa nemusí bát, protože pochází ze světa jiného.“ Dotkl jsem se havraního křídla, které mi Cynethryth vsunula do vlasů, a šípař Eafa se znechuceně ušklíbl. Přesto jsem v jeho očích postřehl výraz nejistoty. „Vezmi si svůj šíp, ty prasečí hovno,“ řekl jsem. „Uvidíme, jak dobrý střelec jsi, až proti tobě půjde nějaký Walesan, aby tě zabil.“

Všichni mlčeli, neboť si uvědomili, že brzy budou muset bojovat. A věděli také, že nás je málo.

ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA

Žádného Walesana jsme nepotřebovali, aby nám řekl, že se blížíme ke Caer Dyffrynu. Luhy s množstvím květín přecházely v pastviny plné vysokých trsů bílých řebříčků, jimiž byl porostlý hlavně říční břeh.

„Vědí, že jsme tady,“ řekl Penda, když s rukou nad očima, aby ho neoslňovalo vycházející slunce, obhlížel kopce na severu a východě.

„Jak to můžeš vědět?“ zeptal se Saba, pomeňší muž s tváří poďobanou od neštovic. Věděl jsem, že Saba pracuje v jednom z vodních mlýnů ealdormana Ealdreda. Nebylo divu, že ho svíral neklid, když se nyní ocitl hluboko v nepřátelském území. Měl krátkou sekeru a kabátec z tvrzené kůže, ale neměl přilbici a místo ní nosil na hlavě koženou čapku, v níž vypadal ještě menší, než byl.

„Podívej se kolem sebe, Sabo,“ řekl Penda. „Zatímco tys spal a zdálo se ti o tom, jak meleš obilí, byla tahle louka plná zablešených waleských ovcí.“ Wessexští muži s tvářemi stále ještě pomazanými blátem se podívali na zem a uviděli, že všude kolem jsou v krátké spasené trávě lesklé ovčí bobky.

„Panebože!“ zvolal Eni. Oči měl vytřeštěné a vous se mu chvěl. „To je konec. Musíme se vrátit. Jestli se černé štíty dozvědí, že jsme tady, nemáme šanci se odsud dostat se zdravou kůží.“

„Eni má pravdu, Pendo,“ přidal se Saba. Snažil se tvářit nebojárně, ale moc se mu to nedařilo. „Měli bychom se vrátit. Jestli nás objeví...“ Odmlčel se, jako by chtěl říct, že si každý může představit svůj osud podle svého. Někteří muži zahučeli na souhlas, jiní se jen dívali na Pendu a čekali, co na to odpoví.

„A co řekneš svému pánovi, ealdormanu Ealdredovi, Eni?“ zeptal se Penda. „Tak co, poslouchám,“ pobídl ho, když Eni mlčel. „Ehmm..., pane,“ pomáhal mu posměšně, „neosvobodili jsme tvého syna a dědice z rukou waleských bastardů, protože... hmmm... nás uviděli. Tak jsme si řekli, že si ho můžou nechat, a pelášili jsme od těch zatracených pohanů pryč jako panny před Nory.“ Otočil se ke mně. „Promiň, pohane,“ dodal.

„Jen si posluž,“ zabručel jsem. „Penda má pravdu,“ obrátil jsem se k mužům a pohlédl jim do očí. Bylo mi jasné, že tohle Eniho nepřesvědčí, ale stačilo to získat pár statečnějších. Muselo to stačit. „Půjdemo dál a přivedeme Weohstana zpátky do Wessexu. Uvědomte si, že jednou bude ealdormanem a určitě nezapomene na ty, kteří překročili Offův val a vysvobodili ho z waleského zajetí.“

„A co když je mrtvý?“ zeptal se Saba.

„Pak je mrtvý,“ pokrčil jsem rameny. „S tím by se nedalo nic dělat. Ale jeho otec by jistě nezapomněl ani na ty, kteří mu umožnili uložit syna do země hlavou k východu.“

Oswyn plácl Sabu po zádech. „Nikdy nevíš, co tě čeká, Sabo,“ řekl. „Třeba ti Ealdred vyjádří vděčnost tím, že ti pošle mladou Cynethryth, aby ti zahřála postel.“ Vystrčil tlustý jazyk a zavrtěl jím ze strany na stranu. Zařal jsem zuby a všiml jsem si, že mě Penda pozoruje a šklebí se. Na druhou stranu jsem si uvědomil, že Oswyn je spíš pro to, jít dál. A to bylo důležité, protože patřil k mužům se srdcem bojovníka a kam půjde on, půjdou i ostatní.

Pokračovali jsme tedy dál po ovčích stezkách a někdy odpoledne jsme došli k ústí údolí, v němž ležel Caer Dyffryn. Svahy po obou stranách byly porostlé lesy, které směrem vzhůru řídly a ustupovaly pastvinám, a pod námi stála pevnost, do níž Walesané zahnali svůj dobytek. A kde zřejmě drželi Weohstana. Nebyla tak velká jako pevnost krále Coenwulfa v Mercii, ale útočit na ni s jedenácti bojovníky a dvaceti řemeslníky a kupci by nemělo nejmenší naději na úspěch. A co horšího, dosud jsme nezahlédli jediného Walesana, a z toho se dalo soudit, že nás od okamžiku, kdy jsme překročili Offův val a vstoupili do jejich země, sledovali a vědí o nás. A jestli to tak je, budou na nás také připraveni.

Zabodl jsem ratiště kopí do země a chvíli jsem pevnost pozoroval. Východně od ní protékala řeka Wye a na západní straně

se táhly směrem k severu vysoké svahy s pastvinami. Její opevnění sestávalo z příkopu a hliněného valu završeného palisádou ze špičatých kůlů.

„Podívej se tamhle, Pendo,“ ukázal jsem na vrchol kopce na severovýchodě, který čněl nad pevností. „To vypadá jako signální oheň. A možná i strážní věž.“

„Vidím, že ti to rudé oko slouží dobře, chlapče,“ řekl Penda a přimhouřil oči, jak se snažil rozeznat, k čemu stavba na vzdáleném kopci slouží. „Zdá se, že ti bastardi sledují každý náš krok. Budeme muset počkat do tmy, než se o něco pokusíme.“

„Do tmy?“ ozval se Eni a pohlédl k slunci, jako by doufal, že zůstane na obloze co nejdéle.

„Za tmy nebudou vědět, z které strany se k nim blížíme,“ řekl Penda. „Aspoň nějakou výhodu budeme mít.“ Zatímco to vysvětloval, jeden z mužů si všiml slabé stopy černého kouře, který stoupal z vrcholu kopce.

„Volají o pomoc,“ řekl Oswyn a ukázal tam kopím. „Nebude trvat dlouho a začnou se sem stahovat další.“

„Že volají o pomoc? Nebuď blázen, Oswyne,“ vyhrkl Coenred. „Žádnou nepotřebují, ty troubo. Dávají všem kolem na vědomí, že brzy smočí svá kopí ve wessexské krvi.“

Pomyslel jsem si, že Coenred má zřejmě pravdu. Za valy pevnosti z nás nemuseli mít Walesané žádný strach. Byla nás hrstka a mohli jsme je ohrozit stejně jako houf zajců medvěda v brlohu. Přesto se dalo čekat, že se tu brzy objeví další, aby si i oni pochutnali na zaječí pečínce. Protože tam, kde je boj a smrt, lze taky získat kořist a slávu.

„Nemůžeme čekat až do tmy, Pendo,“ řekl jsem, zatímco jsem dál pozoroval kouř, který vytvářel na modré obloze špinavou šmouhu. „Do té doby se tu sejdou všichni krvežízniví Walesané z širokého okolí. Navíc to tady neznáme jako oni a budeme ve tmě bloudit jako ovce.“

„Ten pohan má pravdu,“ ozval se Eafa, utřel si pot z čela a sevřel tisový luk.

Penda pokrčil rameny, jako by chtěl říct děj se vůle Boží. „Podle mě v tuhle chvíli nemáme moc šancí, Nore, ale jsi na omylu, jestli si myslíš, že ty zatracené černé štíty neztrestáme. Přisahám při Kristu a

všech jeho svatých, že zítra ti bastardi poznají, že jdou proti wessexským mužům. Mám pravdu, mládenci?“ Někteří přikývli a zamumlali na souhlas, ale ostatní se dívali do země a zřejmě mysleli na své ženy a děti.

„Můžeme na to jít ještě jinak,“ řekl jsem, když jsem si znovu prohlédl krajinu. „Přinutíme je, aby zaútočili oni na nás. Vylákáme je z pevnosti, abychom s nimi mohli bojovat tam, kde to pro nás bude výhodné.“ Ukázal jsem na černou šmouhu kouře, která se táhla vzhůru k nebi. „Najdeme si místo někde na kopci, připravíme se tam na ně a budeme čekat. Nakonec za námi přijdou. Přinutí je k tomu pýcha.“

Wessexští muži se začali přit. Někteří souhlasili se mnou a říkali, že je to naše jediná šance, zatímco jiní zastávali názor, že bychom měli zaútočit na pevnost a udělat to dřív, než přijdou Walesanům posily.

Dotkl jsem se Odina amuletu na krku. Teď už aspoň nikdo nemluvil o tom, že bychom se měli obrátit a prchat zpátky do Wessexu. Jestli jsem se ve svém životě něco naučil o bozích, tak to, že milují udatná srdce a pevné paže s mečem a že mají rádi muže, kteří se nebojí bojovat, když se zdá být vše proti nim.

Nakonec Penda zvedl ruku a muži ztichli. „Dobrá, Havrane,“ řekl a pohlédl na mě chladnýma očima, „vyber to své místo. A vyber ho dobře, chlapče,“ dodal varovně s rukou na jílci meče. „Protože budeme muset přivítat hosty.“

„Tam,“ ukázal jsem bez váhání na místo nalevo od nás, kde se terén zprvu mírně, ale potom strmě zvedal a asi po pěti nebo šesti stech krocích přecházel do roviny zarostlé borovým a březovým mlázím. V místech, kde byl svah nejstrmější, vyčnívala ze země skaliska a já jsem věděl, že jakákoliv překážka bude pro nás výhodou, pokud na nás nepřátelé budou útočit zdola, a navíc ve tmě. Člověk si v takových podmínkách může zlomit kotník i na malém kamenu.

„To by nemuselo být špatné, to mlází tam nahoře se bude hodit,“ zamumlal Penda a obrátil se k Oswynovi. „Vezmi deset mužů dolů k řece a podívejte se tam po vrších na ryby. Ovce před námi odehnali, ale pochybuju, že měli čas odnést i vrše. A nám se bude před bojem nějaké slušné sousto hodit.“ Oswyn se obrátil, aby splnil úkol, ale

Penda ho chytil za rameno. „A přineste tolik kamenů, kolik unesete, takových akorát do ruky,“ dodal a zvedl zařatou pěst. „Budeme jim rozbíjet lebky, až proti nám půjdou do svahu.“ Oswyn se usmál na znamení, že pochopil, a s deseti muži odešel k řece.

Pozoroval jsem waleskou pevnost, když mi Penda udeřil patkou kopí do přilbice. „Myslíš, že ji pouhým pohledem zboříš, chlapče?“ řekl. „Pojďme raději na ten svah a začněme se připravovat.“ Pustili jsme se tedy s těžkými štíty, kopími a meči vzhůru do svahu a hledali jsme místo, které by nám poskytovalo největší výhodu. Pozoroval jsem tlustého Eafu s lukem zavěšeným na rameni a doufal jsem, že s ním umí tak dobře střílet, jak se chlubí. Teď jsem byl rád, že jsem ho nezabil.

Strávili jsme nelehkou noc s myšlenkami na to, že každou další hodinu mohou přicházet do pevnosti noví waleští bojovníci, přivábeni jako můry k plameni svíčky září signálního ohně na kopci na severovýchodě. Oswyn se vrátil za soumraku se čtyřmi lipany, dvěma velkými lososy, jedním pstruhem a několika menšími ploticemi. Všechny ryby jsme vykuchali, upekli a snědli s tvrdým chlebem a sýrem, takže jsme si naplnili břicha a posílili se pro nadcházející boj. Rozdělili jsme velký oheň, protože teď už jsme neměli důvod se skrývat.

„Klidně přiložte, mládenci,“ ukázal Penda na oheň. „A zpívejte. Zpívejte o lásce ke Kristu, a pěkně nahlas, ať to ti bastardi slyší.“ Seděl v trávě a ostřil si dlouhý nůž s bílou kostěnou střenkou. „Možná je tak vyprovokujeme, aby se sem přihnali a zatrhli nám to. A třeba budou po tom běhu do kopce tak vysílení, že je pobijeme jako mouchy.“

Musel jsem se tomu usmát. Pochyboval jsem, že Penda ví, jaký má vliv na ostatní. Nebyl rozený vůdce jako jarl Sigurd ani nenaplňoval jejich srdce falešnou nadějí, a přesto ten večer wessexští bojovníci na temném kopci s chutí zpívali, když jim to řekl. Neboť všichni věděli, že Penda je chladnokrevný zabiják, a právě takového muže si přáli, aby je vedl do boje.

Za svítání jsem vstal, a když jsem ucítil na tváři příjemné teplo vycházejícího slunce, napadlo mě, jestli budu mít štěstí zažít tenhle pocit i příští ráno. Údolí dole zůstávalo v chladném stínu. Rozeznával jsem, jak se mezi domky pohybují drobné postavy, a

bylo mi jasné, že se tam chystají k boji. Ať přijdou, pomyslel jsem si. Jsme na ně připraveni. Kožené měchy na vodu jsme měli naplněné a před sebou měl každý hromádku oblých říčních kamenů. Bylo tam méně stromů, než se mi zdálo při pohledu zdálky, což bylo dobré, protože nám nezakrývaly výhled na svah, po němž budou muset Walesané při útoku stoupat vzhůru. A také bylo na vrcholu dost prostoru pro obrannou hradbu, kterou jsme se chystali vytvořit ze štítů a kopí.

„Líbí se mi to tady,“ řekl Penda, který za mnou přišel na okraj rovinky a spolu se mnou se díval dolů. „Klidně bych se sem vrátil a postavil si tady dům. Zrovna tady,“ ukázal na hromadu kamenů. „Myslím malý domek, jen tak, aby se o něj stačilo starat tak pět nebo šest sluhů.“ Zjizvenou tvář měl napjatou a já jsem nepoznal, jestli to myslí vážně, nebo žertuje. „Vrátím se sem v létě s tou rudovlasou holkou od nás. A pak jí budu vyprávět, jaká tam dole byla waleská pevnost.“

„To je tvá žena?“ zeptal jsem se, i když jsem si byl jistý, že není, protože byla moc hezká a já jsem si nedovedl představit, že by byl Penda schopný nějaké něžnosti.

„Ještě ne, Havrane, ale když tě něco svědčí, musíš si to poškrábat, chlapče.“ Zasmál jsem se, zatímco Penda si nepřítomně mnul jizvu na tváři. „Nevím, co je na tom tak legračního,“ zabručel. „Jestli ty sníš o tom, že budeš šoustat tu hubenou dceru ealdormana Ealdreda, můžu já snít o tom, že se vyválím v seně s tou zrzkou.“

„Vsadím se, že bys nebyl první,“ řekl jsem.

„Ani bych nechtěl být. Klidně si nech sladké mladé panny, nech si je všechny, já ti je přeju. Ty leží jako kus dřeva a člověk z nich nic nemá. Ne, Havrane, já chci ženskou, která ví, co ji rozparádí a po čem ji má vlhkou.“ Sehnul se, sebral menší oblázek a hodil ho téměř až do půli svahu. „Doufejme, že oba budeme mít šanci provést, o čem sníme,“ dodal stále s výrazem tvrdým jako kámen. A pak se mi náhle rozbušilo srdce. Protože hlavní brána pevnosti se otevřela. A Walesané vycházeli ven.

„Už jdou!“ zvolal jsem na ostatní, kteří si naposledy kontrolovali zbroj a ostřili zbraně. Mnozí přitom mumlali modlitby a křižovali se. I zkušené bojovníky potěžkávali kulaté štíty a zkoumavě prohlíželi dlouhá kopí, jako by s nimi nikdy předtím nebojovali a chtěli se

přesvědčit, že dřevo i kovový hrot bojovou řez vydrží. A ti nezkušení je pozorovali, napodobovali je a většinou odložili předstíranou hrdost a ptali se jich na rady. Osm mužů s luky už napnulo tětiny a vybíralo šípy pro první výstřely. Zřejmě si uvědomovali, že oni budou ze všech nejbezpečnější, aspoň zpočátku, protože budou stát za naší štítovou hradbou a vypouštět šípy proti postupujícím Walesanům. Ale až jim šípy dojdou, zařadí se i oni do *skjaldborg*, jak říkají Norové, aby zaplnili mezery po těch, kteří padli.

Sevřel jsem těžké jasanové kopí. Teď už nebylo Glumovo, ale moje, a jeho váha mi dodávala sebedůvěru. Představil jsem si ho jako prodlouženou část svého těla a věřil jsem, že tím získávám něco z magické síly stromu, z něhož je ratiště vyrobené. Nevěděl jsem, jestli to tak opravdu je, ale pomáhalo mi to potlačit strach, který mi hryzal v útrobách a rozechvíval srdce.

Sledoval jsem, jak se Walesané řadí do štítové hradby, a z nějakého důvodu jsem si vzpomněl na Griffina, bojovníka z Abbotsendu, a na to, jak se statečně bil, i když věděl, že nemá naději. Nebo další hrdina, Olafův syn, bělovlasý Eric, který nedokázal skrývat strach jako někteří muži a ještě ani nebyl pořádný bojovník, když položil život za své druhy. A naposledy jsem pomyslel na Ealhstana, na statečného starého Ealhstana. Byl slabý a němý, přitom měl víc odvahy než my všichni.

„Podívejte se, jak nedočkavě si jdou pro smrt!“ křikl jsem přes rameno, ale zachvěl se mi přitom hlas, a jistě jsem nebyl jediný, kdo si toho všiml. Penda už stavěl naši štítovou hradbu a dbal na to, aby každý třetí muž byl bojovník. Takhle budou mít odvedenci vedle sebe někoho zkušeného, kdo jim bude dodávat odvahu a udržovat řadu sevřenou.

„Dávejte pozor na to, aby se štíty překrývaly!“ hulákal Penda. „Každého, kdo udělá jen malou mezítku, vlastní rukou vykuchám. A budete stát jako skála. Slyšíte mě? Jako skála!“

„Jasně že budeme, Pendo,“ ozval se Oswyn. „Mám pravdu, chlapci?“ Odpověděly mu souhlasné výkřiky a jeden z mužů udeřil ratištěm kopí o štít.

„Jste teď duby!“ zvolal Penda. „Už nejste obyčejní wessexští bastardi, ale pevné wessexské duby, s kterými žádní pastevci pitomých ovcí ani nehnou!“

Všichni věděli, jaký úkol je čeká. Věděli, co musejí dělat, aby boj přežili. I řemeslníci a kupci byli cvičeni na boj ve štítové hradbě. Ale poslouchali Pendu a nechali ho, aby je jeho slova bodala jako vosy. A od Pendových úst odletovaly sliny, protože mluvil od srdce. Věděl, že je třeba, aby každý z wessexských mužů bojoval za dva a že jen ze záštity pevné hradby mohou bodat a sekat do nepřátel. A pak se jako jeden muž pohnou vpřed a budou krok po kroku postupovat, dupat po padlých nepřátelích a tlačit zbývající před sebou z bojiště. „Žádné mezery! Žádné trhliny! Žádné ustupování!“ křičel Penda, neboť věděl, že právě tohle rozdělí štítovou hradbu, jako když sekera rozštípné dubový špalek podél jádra. „Jestli se rozpadneme, zemřeme!“

„Vydržíme!“ zavrčel malý Saba.

„Teď už nemusíte šeptat, mládenci!“ hulákal Penda. „Vidíte? Ti bastardi se už probudili, tak jim dopřejte, ať vás slyší!“

„Za Wessex!“ zařval Oswyn a zvedl nad hlavu kopí. „Za Wessex!“ ozvali se ostatní. „Za Wessex! Za Wessex!“

Penda zachytil můj pohled a přikývl. „Waleští bastardi budou krutě litovat, že nezůstali doma v posteli!“ zvolal.

„Zůstali by tam, kdyby je z nich jejich ženské nevyhnaly!“ ozval se opět Oswyn a plivl směrem k nepříteli. Muži se rozchechtali a Penda Oswynovi poručil, aby přivázal praporec ealdormana Ealdreda k dlouhému kopí a zabodl ho do země. I když nevál nijak silný vítr, stačilo to, aby se korouhev rozevlála a co chvíli se na temně zelené látce objevil jelen ve skoku vyšitý zlatou nití.

„Dejte jim poznat, kde jsme, mládenci!“ křičel Penda. „Nechceme přece, aby nás museli hledat a nedej bože nás minuli!“ Muži se opět rozchechtali a začali bušit kopími do štítů a Walesanům se muselo zdát, že na ně na kopci čeká ne třicet, ale šedesát bojovníků. „Vpřed!“ zvolal Penda a wessexská štítová hradba se jako jeden muž pohnula k místu, kde jsem stál. A když její bojovníci uviděli na úpatí svahu nepřítele, jejich řev zesílil. Cítil jsem, že se mi vzrušením ježí chlupy na krku, svědí mě kůže na pažích a v ústech mám hořko.

Pak zazněl v údolí slabý zvuk rohu a Penda zvedl ruku, aby wessexské muže utišil. Walesanů mohlo být snad na sto padesát. Za jejich bojovou řadou vycházeli z pevnosti bělovlasí starci, ženy a

děti, aby sledovali boj. Dokonce s sebou měli i své psy. Znovu zazněl roh.

„Zdá se, že chtějí nejdřív mluvit, než poteče krev,“ řekl Oswyn.

„Chtějí nám říct, že budou dupat po našich střevech a naše oči hodí vránám,“ prohlásil Penda a vystoupil se zdviženým kopím dopředu. „Jenže já mám dobrý spánek a nepotřebuju poslouchat jejich pohádky.“

„Počkej,“ řekl jsem. „Třeba se od nich dozvíme něco o Weohstanovi.“ Penda ohrnul horní ret a přikývl.

Já, Penda a Oswyn jsme se tedy vydali dolů a zastavili se vpůli svahu. Zdola k nám vystoupili vůdci Walesanů. Byli dva, oba mohutní muži s dlouhým černým vousem a rozčuchanými vlasy, takže vypadali jako divoši. Jeden měl drátěnou košili, která mi připadala povědomá. Chvilí mi to vrtalo hlavou, až jsem si uvědomil, že původně patřila Thorleikovi, jednomu z Gramových druhů. Právě tento Walesan vystoupil dopředu a plivl mi k nohám. Druhý z waleských vůdců začal řečnit stejně zpěvavým hlasem, jakým mluvil zajatec, kterého jsme zabili den předtím u řeky.

„Prý se těší, až uvaří tvůj mozek a dá ho na snídani svým dětem,“ překládal Oswyn s lehkým úsměvem.

„Co jsem ti říkal, Havrane?“ zabručel Penda. „Pohádky před spaním pro děti, a to je teprve ráno.“

„Zeptej se ho, jestli Weohstan z Wessexu ještě žije,“ požádal jsem Oswyna. Ten sraštil čelo, jak se snažil najít slova, a když promluvil, Walesan v koženém kabátci se usmál a odplivl si.

„Žije,“ řekl Oswyn s rozzářenýma očima. „Prý za něj chtěli žádat výkupné, ale teď vidí, že to nebude třeba.“

„Proč?“ zeptal jsem se. I já jsem cítil radostné vzrušení ze zprávy, že Weohstan je naživu. „Proč za něj nechťejí výkupné?“ Zvedl jsem kopí a ukázal jím na Walesany dole v údolí. „Ještě pořád je čas zastavit prolévání krve.“ Oswyn přikývl a položil mou otázku Walesanům. Viděl jsem, že po jejich odpovědi zbledl jako stěna.

„Tak co?“ pobídl ho Penda popuzený tím, že musí čekat, až nám Oswyn každé slovo Walesanů přeloží. Bylo zřejmé, že by radši vyjednávání ukončil a začal bojovat. „Co ti bastardi říkají?“

Oswyn si odkašlal, jako by se snažil získat čas. „Teď už prý žádné výkupné nepotřebují, protože jsme jako houf ovcí určených na

porážku. Už jim prý přicházejí z okolních hor na pomoc, samí mladí muži dychtiví získat bojovou slávu. Říkají, že brzy budou obírat naše mrtvoly, jako když orel obírá maso z kostí uloveného králíka. Jediné bohatství, o které jim jde, jsou naše zbraně, naše meče, kopí a štíty. A taky říkají, že jejich starci, ženy a děti ještě dnes nevyprázdnili své útroby, aby se mohli vykálet na naše oči, až budeme ležet mrtví.“

„Tak dost těch žvástů!“ ozval se Penda vztekle, postoupil dopředu a zadíval se zblízka do očí Walesana s černými zuby. „Táhněte zpátky ke svým ženám, nebo ti vrazím tvé zkažené zuby do mozku!“ I když Walesan neuměl anglicky, přesto zřejmě pochopil, co Penda řekl, protože se ušklíbl, otočil se a spolu se svým druhem odcházel.

„Páchne jako prasečí sračky,“ prohlásil Penda. Obrátil se k Walesanům zády a zvedl kopí, jako by zkoušel, jak je vyvážené. „Nestojí za nic,“ zabručel. „Tímhle se nedá zabít ani mrtvý pes.“ Náhle se znovu otočil, několik kroků se rozběhl a vrhl kopí vysoko k modré obloze. Kopí stoupalo vzhůru, ale pak se obrátilo a jako jestřáb, který se vrhá na kořist, sletělo dolů, zabodlo se Walesanovi s černými zuby mezi lopatky a srazilo ho na kolena. Druhý waleský bojovník uskočil stranou, vykřikl směrem k nám kletbu, potom chytil svého druha za ruce a stále s kopím v zádech ho táhl dolů. A wessexští muži jásali nad první prolitou krví dnešního dne.

Penda překvapeně zamručel a chvíli se díval za umírajícím Walesanem. Pak se otočil a vrátil se ke svým druhům. „Zdá se, že to kopí nebylo zase tak špatné,“ poznamenal, když jsme došli nahoru.

SEDMNÁCTÁ KAPITOLA

Walesané proti nám stoupali v široké řadě, která se černala štíty potaženými kůží. Také přilbice měli z tvrzené kůže, ne ze železa, a pokud jsem viděl, jen málo jich mělo drátěnou košili a místo ní si chránili hruď a hrdlo pouhými pruhy drátěné tkaniny.

„Rozsekáme ty bastardy na kusy, Oswyne,“ řekl jsem a zařadil se na své místo uprostřed štítové hradby.

„Už slintám jako pes a nemůžu se dočkat, až tě uvidím bojovat, Nore,“ odpověděl a udeřil kopím o štít. „Tak se snaž, abys mě nezklamal.“ Přestože jsem byl mezi křesťany, zašeptal jsem modlitbu k statečnému Týrovi, který miluje boj, a k mocným Thorovi a Odinovi, abych se osvědčil jako bojovník a aby mé místo v štítové hradbě znamenalo pro Walesany smrt. Stále ještě byli dvě stě kroků od nás, ale už teď jsem jasně viděl na jejich tvářích s vyceněnými zuby nenávist a v jejich kroku odhodlání pobít nás do posledního muže. Pocítil jsem strach.

„Je čas, abyste jim poslali opeřený pozdrav na přivítanou, Eafo!“ zvolal jsem.

„Nepotřebujeme, aby nám nějaký zatracený pohan říkal, kdy máme vystřelit,“ zabručel Eafo. Usmál jsem se. *Tak je to správné, Eafo*, pomyslel jsem si. *Nenávist je v boji nutná. Nenávist pomáhá bojovníkovi zabít a žene ho proti nepříteli, i když mu do tváře stříkne krev muže po jeho boku a na chvíli ho oslepe.* Eafův první šíp se vznesl nízkým obloukem k obloze a pak se zabodl do jednoho z waleských štítů. Byl to skvělý výstřel, ale brzy ho napodobili i méně zkušené lučištníci, protože nepřátel, kteří stoupali vzhůru, bylo

mnoho. Nad mou hlavou se jako rořýsi míhaly další wessexské šípy a už také první Walesané padali, zasažení opeřenou smrtí. Když byli asi sto kroků od nás, chopili jsme se připravených kamenů a s kletbami jsme je po nich začali házet. Většinu jich odvrátily nastavené černé štíty, ale některé přece jen rozbily waleský nos nebo rozrazily waleskou hlavu.

„To stačí, mládenci!“ zvolal Penda. „A teď držte řadu a štíty nahoře!“ Také waleští lučištníci už začali vypouštět šípy, ale ty se buď zabodávaly do svahu pod námi, nebo nám létaly nad hlavami. Muži na obou stranách řvali a kleli, jako by doufali, že tím přehluší strach. Rozhlédl jsem se kolem sebe. Viděl jsem mlynáře, farmáře a řemeslníky, kteří vrčeli jako divé šelmy, aby zaseli do srdcí nepřátel hrůzu, a kteří se nechali ovládnout hněvem, jenž je změnil ve vražedné bestie lhostejné k vlastní bolesti. Saba zajásal, když kámen z jeho ruky rozrazil jednomu Walesanovi spánek. Muž padl jako podřatý a jeho druhové ho obcházeli.

„To je ono, Sabo!“ zvolal Oswyn. „Pošli jim ještě jeden takový!“ Ale další Sabův kámen dopadl před postupující řadu a z waleských hrdel se ozval posměšný řev. Teď už chybělo málo do okamžiku, kdy se obě řady do sebe zaklesnou a začne to pravé zabíjení. Od té doby jsem už mnohokrát stál ve štítové hradbě a vždy se mi útroby svíraly strachem. Ano, poznal jsem, co je strach, a věděl jsem, jak hořce chutná v ústech. Ale v ten den mě ovládl smrtelný klid a já jsem za to byl vděčný, neboť jsem věřil, že je to znamení nořen, které mi tak dávají najevo, že stále sprádají můj osud. A pokud by to byla pravda, tak jsem nemohl zemřít. Dnes se musím smát, když si na tu domýšlivost mládí vzpomenu. Mladí si myslí, že jsou nesmrtelní. Nosí své sebevědomí, tu dceru hrdosti, jako drátěnou košili a nepochybují, že je ochrání. Kdybych dnes potkal sám sebe ve své tehdejší podobě, dal bych si facku, abych se naučil pokoře. Na druhou stranu jsem šťastný, že jsem byl kdysi takový, jaký jsem byl, a že jsem poznal vzrušující pocit stát spolu s ostatním druhem na pokraji života a smrti. Protože když jsem se ten den střetl v boji s Walesany, byl jsem přesvědčen, že se Otec veškerenstva Odin bavil. Musel se smát mladíkovi s krvavým okem, který se vrhal proti nepříteli a proléval jeho krev na waleskou travu. Je dobré, když člověk bohy pobaví.

Naše štíty udeřily do štítů nepřátel, jako když narazí příbojová vlna na kolmou skálu. Do bojového řevu zazněl třesk zbraní, muži vráželi kopí do tváří protivníků, sekali meči a hekali námahou. Nos mi naplnil odporný pach nepřátel. Cítil jsem na svém štítu váhu celé štítové hradby Walesanů a musel jsem se pravou nohou zapřít za sebou, abych ji udržel. Muže, proti němuž jsem stál, jsem zabil snadno. Několikrát jsem bodl kopím přes horní okraj svého štítu, až jsem ho zasáhl. Vyrazil ze sebe ječivý výkřik, štít mu poklesl a já jsem uviděl, že v místě, kde měl oko, zeje krvavá černá rána. Neváhal jsem a znovu jsem ho bodl, tentokrát do otevřených úst, a kroutil jsem kopím a drtil mu zuby a prorážel hrdlo. Ale to už se pod ním podlomily nohy, zhroutil se k zemi a umíral. Nápor na naši řadu však sílil a tlačil nás zpátky. Utvořili jsme půlměsíc a naši lučištníci se přesunuli na křídla, aby odtud stříleli po Walesanech, kteří se nás snažili obejít a dostat se za nás. Zatím je Eafa a ostatní drželi v odstupu.

Penda bojoval svým dlouhým mečem a v divokém nelítostném rytmu rozbíjel štíty a hlavy před sebou. Oswyn stále tlačil proti nepřátelské řadě, zapřel se proti ní, zatímco ostatní kolem něho zabíjeli. Oswyn věděl, že nemůžeme ustupovat, protože by nás Walesané mohli zatlačit až na okraj rovinky na vrcholu a dál na protější svah, takže by získali výhodu vyšší polohy. A pak už by to netrvalo dlouho.

„Bijte je!“ křičel Eni. „Posílejte je Satanovi, bastardy!“ Malý muž bojoval jako ďábel, jako by v sobě našel schopnost zabíjet, o níž vůbec nevěděl. Jeho paže s mečem pracovala hbitě a kratší čepel nalézala snadněji cestu pod štítem a bodala do nepřátel dřív, než ji uviděli.

„Za Wessex!“ zvolal kdosi.

„Za Ealdreda!“ přidal se jiný. Všude stříkala krev a tráva byla krví kluzká. Muži hekali a křičeli, tlačili do nepřátel, sekali do nich a umírali, a přestože byla zem pokrytá mrtvolami Walesanů, stále jsme museli ustupovat. A pod nohama nepřátel zůstávali ležet wessexští muži, jejichž jména jsem se nikdy nedozvěděl, a jejich duše rychle opouštěly zkrvavená těla a odlétala do posmrtného života.

„Vlevo! Vlevo!“ vykřikl Egric. „Dostávají se nám do zad!“ Přikrčený za štítem jsem se odvážil vrhnout krátký pohled do strany,

kde už nyní Eafa zoufale bojoval mečem a štítem a luk měl pověšený na zádech.

Uviděl jsem, jak Walesané srazili dva wessexské muže a přinutili naše levé křídlo stáhnout se ke středu. Bylo jasné, že během chvíle se nepřátelé dostanou za nás a pak nás pobijí.

„Vydržíš, Havrane?“ zvolal Penda, aniž na mě pohlédl, protože právě rozsekl mečem tvář jednomu z nepřátel a vzápětí vyrazil štítem do uvolněné mezery. Muži kolem něj zařvali a udělali krok dopředu. Zmocnila se mě hrůza, neboť jsem viděl, že se naše štítová hradba vlní a objevují se v ní mezery. Přesto nám Pendův nápor dodal odvahy a další wessexští muži se snažili dostat na jeho úroveň, aby se řada vyrovnala. „Vydržíš, Havrane?“ zařval znovu Penda a na okamžik na mě upřel oči podlité krví.

Přikývl jsem. „Zatlačíme je zpátky k jejich děvkám!“ křikl jsem a i já jsem s novou energií tlačil štítem nepřátele před sebou. Penda v tu chvíli opustil řadu a s několika dalšími muži se přesunul doleva na pomoc ohroženému křídlu. Byl to rozený bojovník, silný, rychlý a dovedný s jakoukoliv zbraní, ale také divoký rozsévач smrti. Jenže bez něho ve středu řady nás nepřítel znovu neúprosňe tlačil zpátky. Rány na mě pršely zleva i zprava, protože mě moje skvělá zbroj označovala jako toho, koho stojí za to zabít. Po přilbici mi sklouzla rána mečem a udeřila mě do ramene a na holeni mě poznamenal hrot waleského kopí po ráně vedené pod štítem. Zařval jsem bolestí a vzedmul se ve mně hněv, do té doby spoutaný bojovou kázní štítové hradby.

Pro wessexské muže, kteří padli a zůstali ležet, jsme nemohli nic dělat. Nebyli jsme schopni zastavit převahu nepřátel a dál jsme neuspořádaně ustupovali. Walesané nás zatlačili až za naši korouhev a mně nezbylo než bezmocně zaklít, když jsem viděl, jak praporec s Ealdredovým jelenem ve skoku mizí pohlcen jejich řadou. Egrić vedle mě se pro něj ještě natahoval, jako by doufal, že korouhev vletí do jeho ruky.

„Nech to být, Egriku,“ houkl jsem na něj. O kopí jsem už dávno přišel a teď jsem bojoval mečem. Vzápětí mě zkropila horká krev z Egrićovy useknuté paže, která zmizela pod nohama postupujících nepřátel. Rvoucí Walesan pak zařal sekeru do Egrićovy hlavy a já jsem přes vřavu boje zaslechl děsivé křupnutí drcených kostí lebky.

Když se mě dnes zeptáte, na čem záleží v boji nejvíc, pokud si chcete zachovat život, odpovím, že na nohou a na tom, jestli vás dokáží donést z bojiště dost daleko, abyste mohli se svou ženou zplodit kupu dětí a prožít život v míru. Ale jestli jste nuceni bojovat, jestli milujete prolévání krve, nebo nemáte na výběr, pak je pro přežití nejdůležitější přilbice. Ne žádná kožená čapka, jakou měl na hlavě Egric, kterou waleský meč snadno rozsekl, ale pevná železná přilbice.

Muž vpravo ode mě padl a můj štít se otrásl pod těžkým úderem, po němž mi téměř zmrtvěla levá paže. Pevně držet štít, to bylo jediné, co jsem mohl dělat, a když na něj dopadl další úder a pak další, musel jsem pustit meč a štít, který se rozštípl, držet oběma rukama. A po celou tu dobu jsem spolu s ostatními ustupoval. V tu chvíli i bůh války Týr věděl, že je s námi konec. Naše štítová hradba byla rozbitá a začínalo to pravé zabíjení. Vložil jsem rameno pod štít a vrazil zahrocenou puklicí do nepřítele, pak jsem divoce vykřikl a vrhl mu štít do tváře, abych se mohl sehnout a sebrat meč. Kdybych zemřel bez meče v ruce, nemohly by mě valkýry odnést do Odinovy hodovní síně. Jenže než jsem stačil meč zvednout, jeden z Walesanů mě udeřil těžkým válečným kyjem do přilbice. Před očima mi vybuchla záplava bílého světla a oslepila mě a pak...

„Vstávej, chlapče!“ houkl na mě kdosi. Otevřel jsem oči a uviděl jsem nad sebou Pendu, jak zuřivě seká mečem a sráží všechny Walesany v dosahu kolem sebe. „Zvedej se, Havrane! Ještě není konec. Slyšíš mě, ty pohanský bastarde? Zvedej se!“ Zkrvavená tráva kolem mě byla posetá těly mrtvých wessexských mužů, ale další stále žili a bojovali do posledního dechu – už ne za slávu, ne za Wessex, ale za holý život, neboť to je nejcennější, co člověk má a nenechá si to vzít, dokud má sílu se bránit. Penda mě chytil za drátěnou košili a zvedl mě. „Bojuj, Nore, nebo tady zemřeš!“ zavrčel. „Bojuj, k čertu!“ Nevím, jak jsem to dokázal. Možná mi v tu chvíli sám Otec veškerenstva a bůh hněvu naplnil plíce svým dechem, protože jsem vzápětí stál vedle Pendy a znovu jsem divoce máchal mečem, aniž jsem vnímal krev, pot a špínu. „Tak se to musí, chlapče!“ křikl Penda a smál se, jako by zešílel. „To je ono, Havrane! Zabíjej jako správný pohanský bastard!“ Do tváře mi opět stříkla krev. Uši mi naplňoval křik a dýchal jsem pach hoven. A pak

ke mně dolehl jiný zvuk a bylo to jako hlas z jiného světa, z posmrtného života.

Byl hluboký, ale jasný a skutečný a prorážel si cestu bojovou vřavou jako hrot kopí pod okrajem štítu.

Zároveň jsem si uvědomil, že Walesané se zarazili, jako by je zasáhla nečekaná rána, a nad bojištěm zazněl jejich zmatený křik. Stále jsem byl ještě otřesený a hlava se mi točila, ale přesto jsem postřehl, že je kolem mě náhle prázdné. Zamrkal jsem, abych se zbavil potu v očích, a uviděl jsem, že se Walesané snaží znovu zformovat svou štítovou hradbu. Zmatek černých štítů couval přes znetvořené mrtvolky a zmítající se raněné a já jsem se otočil tam, odkud přicházely ty nové zvuky. V první chvíli jsem zavřel oči přesvědčený, že jakmile je zase otevřu, bude zázrak, který jsem uviděl, pryč. Ale nebyl pryč. Nezmizel. Naopak se jevil jasnější a skutečnější. V sílícím větru vlála červená korouhev s vlčí hlavou a kolem ní postupovali skvělí bojovníci v drátěných košilích s přílbicemi na hlavě, s kulatými malovanými štíty a s kopími, meči a sekerami. Walesané si museli myslet, že jsou to sami bohové, kteří sestoupili z Asgardu a přišli je pobít. Ale nebyli to bohové. Byli to Norové. Vyrazil jsem ze sebe výkřik bolesti a triumfu a padl jsem na kolena. Protože přišel Sigurd.

Norové přitáhli od východu. Bylo jich asi čtyřicet a jejich překrývající se štíty vytvářely neproniknutelnou hradbu dřeva a kovu, za níž nestáli žádní mlynáři a kupci, ale vycvičení bojovníci. Byla to smrtící vlna. A byla dokonalá. Přišli přes kopec se sluncem za zády, udeřili na ustupující nepřátele, a i když je Walesané stále mnohokrát počtem převyšovali, byli proti nim téměř bezmocní a museli vidět v chladných modrých očích severských bojovníků svou smrt.

„To jsou tví lidé, Havrane?“ zeptal se Penda, když sekal do krku padlého muže, aby ho dorazil. Chtěl na něho plivnout, ale měl tak sucho v ústech, že nesebral slinu.

„Odinovi vlci,“ odpověděl jsem. Nevnímal jsem bolest z ran a jen jsem zíral na masakr, který se odehrával na svahu pode mnou. Starci s šedivými vousy a děti, kteří přišli z Caer Dyffrynu, aby nás viděli umírat, nyní prchali zpátky do bezpečí pevnosti.

„Jeden Nor v okruhu sta kroků ode mě mi úplně stačí, chlapče,“

řekl Penda, když pozoroval, jak kančí klín Norů rozděluje už tak rozvrácenou štítovou hradbu Walesanů. „Ale bojovat pohané umějí, to se musí nechat,“ dodal. „Dobře se na to dívá..., dokud se neobráťí proti nám. Hrome, myslím, že toho mám dost. Sotva se držím na nohou.“

Většina wessexských mužů ležela mrtvá. Také tlustý Eafa byl mrtvý, i když stále svíral bílýma rukama zlomený luk. Kousek od něho leželi mrtví Coenred a Alric a níž na svahu se válela těla dalších, mlynáře Saby, Eniho, Hudy, Ceolmunda, Egrika i mohutného Oswyna, kterého jsem si oblíbil, ale jehož tvář byla teď změř zkrvaveného masa a roztrštěných kostí. Ti, a mnozí další, leželi propletení s mrtvolami Walesanů, jako by se s nimi chtěli smířit. Zemřelo celkem dvaadvacet mužů ealdormana Ealdreda a z těch, co zůstali naživu, bylo pět zkušených bojovníků a tři řemeslníci, kteří stáli ohromeni, jako by se jim podařilo vyškrábat se z pekla zpátky mezi živé. Tupě zírali a chvěli se. Na svahu leželo možná padesát mrtvých Walesanů se znetvořenými těly a vnitřnostmi napospas nebi a mouchám. A k těmto mrtvým se měli brzy připojit jejich druhové, kteří stále ještě bojovali pod svahem se Sigurdovou vlčí smečkou.

„Tak co, Havrane?“ ozval se Penda a ukázal na bojiště. „Mám tě tam dolů dovléct za vlasy?“ Otočil se ke zbývajícím wessexským mužům. „Pojďme, mládenci!“ zvolal. „Přece nedopustíme, aby dílo, které jsme začali, dokončili pohané!“ A wessexští, vyčerpaní a zkrvavení, se znovu chopili svých zbraní a beze slova Pendu následovali.

Sebral jsem ze země svůj rozbitý štít. „Pendo!“ zavolal jsem. „Počkej na mě!“

OSMNÁCTÁ KAPITOLA

Těm z Walesanů, kteří se stačili dostat do bezpečí opevnění Caer Dyffrynu, bylo jedno, že nechávají své druhy napospas norské vlčí smečce a zbylým wessexským mužům. Netrvalo to dlouho, přitom většina mužů, které jsem zabil, zemřela s mým mečem v zádech. Z palisády pevnosti mezi nás vletělo pár šípů, ale vystřelili je v panice nezkušení lučištníci a nenadělaly mnoho škody. Když jsme definitivně vzali Walesanům odvalu k odporu a až na pár všem dalším vyrvali život z těla, usoudil Sigurd, že je čas stáhnout se zpátky. Zvedli jsem štíty směrem k pevnosti a ustoupili jsme mimo dostřel luků, Norové a wessexští, bok po boku pohané a křesťané, sbratření společným bojem.

„Havrane!“ zvolal Sigurd a stiskl mě svým medvědíím objetím. Za ním jsem viděl Sveina, Bjorna, Bjarniho a další a všichni se na mě zubili s tvářemi zastříkanými krví. „To jsem mohl čekat, že se připleteš do nějaké války,“ řekl a ukázal na Caer Dyffryn. „Co ti ti bastardi udělali, že se nenechal na pokoji?“

Pak vystoupil z houfu mužů kolem nás Bjarni, plácl mě do bolavého ramene, až jsem zaskučel bolestí, a otočil se ke svému bratrovi. „Někdo by měl tomuhle mladíkovi vysvětlit, jaký je rozdíl mezi bohatou kořistí a hromadou hnoje,“ zvolal. Norové se rozesmáli.

Bjorn si sundal zakrvácenou přilbici a utřel ji o trávu. „Chvilí jsme vás pozorovali,“ řekl a ukázal na další kopec na východ odtud. „Jenom abychom si byli jistí, že se přidáme na správnou stranu.“

„Nikdy neškodí podívat se, jak umírají Angláni,“ zabručel Bram

norsky.

Také já jsem si sundal přilbici, roztřásl jsem si mokré vlasy a utřel si pot z čela. „Ale jak jste se tady objevili?“ obrátil jsem se na Sigurda. „Kde jste celou dobu byli?“ Přistoupil ke mně, dotkl se havraního křídla, které jsem měl stále vetknuté ve vlasech, a usmál se. I já jsem se smál radostí z toho, že pro mě můj jarl přišel. „Unesl nás Glum, pane,“ řekl jsem. „Tehdy v noci v lese...“

Sigurd si sundal přilbici a nechal své zlaté vlasy spleené potem spadnout na ramena. „Já vím, Havrane,“ přikývl. „Vím, že mě ten pes zradil.“ Znechuceně si odplivl, jako by mu bylo proti mysli byť jen vyslovit jméno svého někdejšího kapitána. „A mám vztek na Odina, že mi nedopřál, abych to byl já, kdo tomu zbabělci rozpáral břicho,“ dodal a zahrozil k obloze kopím.

„Važ slova, Sigurde,“ ozval se Asgot, pomazaný krví a děsivý, a zvedl varovně vztyčený prst. Sigurd povzdechl a bouchl patkou kopí do země.

„Bram má pravdu, možná bych měl těm Walesanům poděkovat, a ne je zabíjet. To, že tenkrát Glum a pár jeho poskoků unesli tebe s těmi dvěma anglickými spratky..., to nebylo nic tak hrozného,“ řekl a omluvně se usmál. „Horší bylo, že ten zrádce s sebou vzal i knihu Bílého Krista...“ Odmlčel se a poškrábal se ve vousu. „Byl jsem hlupák. Nepoznal jsem, že Glumovo srdce zčernalo chamtivostí. Jsem hrdý muž, Havrane. Nevěřil jsem, že by mě můj kapitán mohl zradit. Doufám, že si Otec veškerenstva vzpomene na jeho lepší skutky a dovolí mu zasednout ve své hodovní síni.“ Vyplivl chuchvalec krve a ušklíbl se. „Pak mi bude potěšením připravit o hlavu aspoň jeho stín.“

Náhle jsem si všiml, že jeden z Norů chybí.

„Kde je Floki?“ zeptal jsem se a rozhlédl se, jestli někde neuvidím jeho drsnou zamračenou tvář.

„To se brzy dozvíš, chlapče,“ ujistil mě Olaf a kývl směrem k Angličanům. Pochopil jsem to tak, že nechce říkat příliš moc pro případ, že by někdo z nich rozuměl norsky. Penda a zbývající wessexští muži stoupali do kopce, aby stačili oloupit mrtvé dřív, než se k nim dostanou Norové. „Viděli jsme v lese jezdce, pane,“ obrátil jsem se k Sigurdovi. „Bojovníky krále Coenwulfa. Mysleli jsme, že vás ve spánku přepadli a pobili,“ řekl jsem, třebaže teď, když jsem

měl vlčí smečku před sebou, mi připadlo nemožné, že by je Merciané mohli pobít. „Narazili jste na ně?“ zeptal jsem se a znovu si prohlížel tváře všech, jestli nechybí ještě někdo. „Došlo k boji?“

Sigurd se ušklíbl. „Floki je zvětřil dřív, než se dostali na sto kroků od našich ohňů, takže jsme měli čas připravit jim náležité přivítání. Ale byla tma a některým se podařilo uniknout. Potom jsme se skrývali jako hadi v listí,“ dodal a zasmál se. „Zdálo se nám, že i ten poslední zkurvysyn v Mercii touží po tom, aby si na dveře přibil naši kůži.“

„Žádný pořádný boj to nebyl, chlapče,“ mávl rukou Olaf a zadíval se na mou drátěnou košili, jejíž kroužky byly plné zaschlé černé krve. „Nelíbilo by se ti to.“

„Jsem rád, že tě zase vidím, Strýci,“ řekl jsem, přistoupil jsem k němu a objal ho.

„Já tě taky rád vidím, Havrane,“ odpověděl a poplácal mě po zádech.

„Byl jsem už moc dlouho mezi Angličany,“ zasmál jsem se.

„Takže z tebe udělali křesťana?“ zeptal se Bjorn. Sepjal ruce, jako když se křesťané modlí, a pohlédl na mě s vážným výrazem, který mi připomněl ubohého otce Egfritha, až na to, že otec Egfrith neměl vous a nebyl zabiják zastříkaný krví.

„Ještě ne, Bjorne,“ řekl jsem a musel jsem se zasmát, když jsem viděl, jak se zatvářil. „Ale možná bys byl překvapený. Všichni neklečí v jednom kuse na kolenou a nemodlí se.“ Podíval jsem se na kopeček, kde Penda spolu s ostatními obíral mrtvolky Walesanů o spony, nože a další cennosti. „Někteří jsou možná větší barbaři než vy.“ Z jeho pohledu jsem viděl, že o tom pochybuje, ale než stačil něco říct, vrzly veřeje brány pevnosti a Norové se otočili. Někteří si rychle nasadili přilbice, neboť čekali, že se z pevnosti vyřítí waleský útok. Ale brána se pootevřela jen tak, aby ti uvnitř mohli cosi vyhodit ven na udupanou zemi.

„Zdá se, že se zbavili toho Ealdredova spratka,“ prohlásil Bram.

„Pomož mi, Bjarni,“ řekl jsem a pak jsem zavolal na Pendu. Se štítů nad hlavou jsme doběhli k bráně, ale nepřiletěl na nás jediný šíp ani jediný kámen. Zdálo se, že Walesany přešla chuť zabíjet. Možná doufali, že Angličana sebereme a odtáhneme pryč. Ale Weohstan nebyl schopen postavit se na nohy, a tak jsme ho odtáhli mimo

dostřel šípů a tam se nad ním sklonili. Penda k němu poklekl, nalil mu vodu do úst a postříkal mu obličej plný podlitin. Weohstan nás stěží vnímal, ale byl živý a na Pendově zakrvácené tváři se objevil úsměv. Ani jsem to nečekal, když jsem si uvědomil, že Weohstanova svoboda musela být vykoupena životy tolika wessexských mužů.

„Je to skvělý mladík. Stálo zato za něj prolít všechnu tu krev,“ řekl Penda, jako by mi četl myšlenky, a dál se na Weohstana usmíval. „Kdyby nám dal ealdorman víc mužů, nebylo třeba o něj vůbec bojovat. Ale museli mu dát do těla, Havrane,“ dodal a zakroutil hlavou. „Pochybuju, že bude schopný vrátit se do Wessexu po svých.“ Podíval se na mě. Vlasy měl spleené zaschlou krví a ze špinavé tváře mu svítily oči, takže vypadal jako divá šelma.

„Tak mu dopřejte čas, aby se trochu sebral, Angličane,“ řekl Sigurd. Viděl jsem, že v něm po tom krátkém boji ještě nestačila vychladnout krev a dychtí po dalším zabíjení. „A my bychom si zatím mohli dopřát trochu zábavy s těmi divochy, než se vydáme zpátky do Wessexu.“ Penda zvedl hlavu a pohlédl na pevnost. Náhle se mi zdálo, že její kůlová palisáda není tak nepřekonatelná. „Dnes budeme spát ve waleských postelích!“ zvolal Sigurd a vlčí smečka mu odpověděla jásotem. Neboť to znamenalo, že na počest jejich bohů bude prolito ještě víc krve.

Odpoledne se zvedl čerstvý západní vítr, který vyčistil vzduch od pachů krve, výkalů a smrti, slunce příjemně hřálo a my jsme se připravovali na to, že vyženeme Walesany z jejich doupěte. Sigurd poručil wessexským mužům, aby nanosili z okolí tolik dřeva, kolik jen do setmění budou moci. Nebyli nadšení, že jim Nor poroučí, co mají dělat, a zvláště Pendovi se to nelíbilo, ale Sigurd vystupoval tak sebevědomě, že se mu nikdo neodvážil postavit na odpor. Ostatně co jim zbývalo? Někteří z Norů se k wessexským mužům přidali, zatímco ostatní stáli před bránou pevnosti, připraveni s meči a štíty pro případ, že by se Walesané odhodlali zaútočit.

„Pojď se mnou, Havrane,“ řekl mi Sigurd. Vzal jsem si zbroj a zbraně a Sigurd zamířil kolem východní strany pevnosti dál. Uvažoval jsem, co má v úmyslu s tím dřevem, protože jsme mohli těžko doufat, že se dostaneme k palisádě, abychom ho tam mohli navršit a zapálit, aniž bychom se vystavili dešti šípů a kamenů. „Myslíš, že v té věži tamhle sedí ještě i teď nějaký Walesan?“ ukázal

na kamennou stavbu na kopci, z níž předchozí den stoupal kouř.

Zavrtěl jsem hlavou. „Podle mě už dávno utekl. Aspoň já bych to udělal, kdybych viděl, co se děje tady dole.“ Sigurd přikývl.

Cestou na skalnatý vrch mi Sigurd vyprávěl, jak unikli Mercianům krále Coenwulfa a jak potom vedl vlčí smečku zpátky do Wessexu. Jakoby mimochodem poznamenal, že se cestou zastavili kvůli jídlu a odpočinku v jedné malé vesnici. Tak to řekl, zastavili... Neptal jsem se, co se tam dělo.

„Neměl jsem nejmenší chuť vracet se k Ealdredovi bez knihy Bílého Krista, Havrane, ale co mi zbývalo. Tohle není naše země, aspoň zatím ne,“ dodal s úšklebkem. „Doufal jsem, že se nám podaří dopadnout tam někde Gluma. Bylo mi jasné, že bude chtít předat knihu Ealdredovi, aby si naplnil truhlu mým stříbrem.“

„Glum zemřel správnou smrtí, pane,“ řekl jsem. „Až moc správnou pro takové, jako byl on.“

Sigurd přikývl. Viděl jsem, že je rád, že Glum zemřel tak, jak by měl zemřít Nor, i když to byl zrádce. „Mé lodě si Ealdred zatím nechal,“ řekl, když jsme přelézali vyčnělé skalisko, „ale vyklopil stříbro, které mi dlužil. Povím ti, že je to slušné bohatství,“ dodal a zasmál se. „V životě jsem takové neviděl, a to je jen jeho polovina.“

„A co Floki?“ zeptal jsem se.

„Co bys s takovým bohatstvím dělal, Havrane?“ řekl a kopl do měkké hlíny, aby získal oporu pro další krok. „Představ si, že jsi obklopený nepřáteli a chystáš se vytáhnout za jedním zatraceným mladíkem s krvavým okem, který nedokáže udržet meč v pochvě.“ Vrhł na mě potměšilý pohled. Nic jsem na to neřekl, i když jsem věděl, že si mě dobírá kvůli mému zájmu o Cynethryth. „Tak co bys dělal s takovým množstvím stříbra, že bys za něj mohl postavit celé vojsko?“

Chvilí jsem uvažoval. „Zakopal bych ho,“ odpověděl jsem.

Znovu se zasmál a přikývl. „Ano, to jsem taky udělal. Když jsem si byl jistý, že jsou Angličané v posteli, zakopal jsem ho nedaleko od pobřeží a nechal tam Flokiho, aby ho hlídal. Ten je beztak nejšťastnější, když může být sám.“

Zřejmě postřehl, že mě to zarazilo, protože se zastavil a pohlédl mi do očí. „Floki není Glum,“ řekl. „Já vím, je to mizera a otravný kumpán, ale o to, že by mě zradil, strach nemám. Floki by to

neudělal. Ten bude po mém boku až do chvíle, kdy si pro mě přijdou Odinovy temné služebnice. Tak to norny rozhodly a tak to bude.“

„On říká to samé,“ poznamenal jsem.

Sigurd přikývl a znovu se vydal vzhůru. „Ealdred mi prozradil, že Weohstan je jeho syn. To jsem nevěděl. Řekl, že jsi vyrazil s padesáti muži, abys ho osvobodil z rukou Walesanů.“

„S padesáti muži?“ vyhrkl jsem překvapeně. „Ten bastard mi jich dal jenom třicet, přitom jen deset z nich byli bojovníci. Ale i tak bojovali všichni dobře.“ Pomyslel jsem na Eafu, Sabu, Eniho a další. „A říkáš, že ti nevrátil loď?“ zeptal jsem se. „Vždyť už tu knihu má, sám jsem mu ji předal, takže už jsi měl mít *Serpenta* a *Fjord-Elka* a vyplout s nimi na moře.“

„A nechat tě v zemi Bílého Krista?“ zeptal se. Pokrčil jsem rameny. „Už jsem ti to řekl, Havrane. Stejně jako je Flokiho osud propletený s mým osudem, je zase můj propletený s tvým.“ Znovu se zastavil a upřel na mě tvrdý pohled. „Vždycky se pro tebe vrátím,“ řekl, „aspoň dokud mi bude proudit krev v těle.“ Pak ale jeho výraz změkkl. „Uvědom si, že teď už patříš k nám, chlapče. Mí muži o tebe měli strach. Dokonce i Asgot,“ dodal s úsměvem.

„Aslak taky?“ zeptal jsem se.

„Rozbil jsi mu nos, Havrane. Norové dokáží být pošetilí jako ženy. Ale myslím, že ti už odpustil.“

„To by měl,“ pokýval jsem hlavou. „Jemu Asgot nos narovnal, ale můj je teď křivý jako zkroucená plaňka obšívky. Podívej se.“ Otočil jsem k němu tvář tak, aby se o tom mohl přesvědčit.

„Vidím, Havrane, vidím,“ zasmál se a přikročil ke mně blíž. „Chceš, abych ti ho narovnal? Buď si jistý, že bych dokázal.“

Uskočil jsem a sáhl jsem po meči. „Při vší účtě k tobě, pane, bych s tebou raději bojoval.“ Sigurd se rozesmál ještě hlasitěji.

Strážní věž jsme našli opuštěnou. Uvnitř se na zemi povalovaly kuřecí a ptačí kosti a v kruhu poskládaném z kamenů stoupal kouř z bílého popela. U zdi bylo připravené březové proutí a zelené kapradí, aby bylo možné vyslat k obloze hustý žlutavý kouř, a o poleno ležel opřený buclatý měch s pivem. Toho jsme se však ani nedotkli, protože mohlo být otrávené.

„Byla tam ta hubená holka,“ řekl Sigurd. Stál na okraji srázu a díval se na pevnost a na postavičky za jižní bránou. „Ealdormanova

dcera.“

„Cynethryth?“ Při pomyšlení na ni se mi rozbušilo srdce.

„Ano,“ přikývl. „Ealdredova dcera. Nemysli si, že mě má nějak moc ráda.“ Usmál se a na chvíli vůbec nevypadal jako zabiják.

„Po tom všem jí to sotva můžeš mít za zlé,“ poznamenal jsem.

Sigurd našpulil rty a pokrčil rameny. „Nevím, proč se tváří, jako by se jí děla křivda. Přece jsi ji vrátil otci, tak co se jí nelíbí? A teď jsme přesvědčili ty smradlavé zkurvysyny,“ ukázal dolů na Caer Dyffryn, „aby nám vydali jejího bratra. Měla by nám projevít vděk, nemyslíš?“ Podíval se na mě a šelmovsky zamrkal. „Viděl jsem víc masa na hřebenu na vyčesávání vší, ale podle mě není taková křehulka, jak vypadá.“ Zamračil jsem se a Sigurd zvedl ruku. „Musím tě přece trochu poškádlit, Havrane. Neber to tak vážně. Přišla za mnou. Musel se jí jazyk kroutit, když mluvila s pohanem, ale přemohla se. Zkrátka jí náramně záleželo na tom, abych vytáhl za vámi a našel tě dřív, než se dostaneš do příliš velkých problémů.“

Opřel jsem štít o kamennou zeď, odzátkoval jsem měch a přičichl k jeho obsahu. „Beru to jako velkou poctu, žeš pro mě přišel, pane,“ řekl jsem.

„Chci zpátky své lodě a chci zbytek stříbra, který mi Ealdred dluží,“ prohlásil Sigurd. „Dal mi na to své slovo, jestli za něco stojí. Já jsem svůj závazek splnil tím, že jsem překročil val krále Offy a pomohl ti dostat jeho drahého syna zpátky.“ Podíval se dolů na Caer Dyffryn. „Mám sto chutí použít ho jako rukojmí. Spíš uvěřím tomu, že pes nebude honit zajíce, než bych věřil Ealdredovi. Co je to za člověka, když pošle na záchranu svého syna třicet farmářů a houf cizinců?“

„Někteří jsou opravdu dobří bojovníci,“ podotkl jsem znovu a ukázal na wessexské muže dole.

„To nic nemění na tom, že Ealdred je had,“ odsekl podrážděně Sigurd.

S lítostí jsem naklonil měch s pivem a díval se, jak pěnivý mok vsakuje do země. Sigurd utrl hrst trávy, vyhodil ji do vzduchu a sledoval, jak ji vítr unáší. Zapomněl jsem na rány a zhmožděnin na svém těle a zazubil jsem se. „Ty máš v zásobě víc triků než samotný Loki,“ řekl jsem a zakroutil jsem hlavou. Protože mi svitlo, co se Sigurd chystá Walesanům provést.

Pomalu se šelo, když jsem foukl na žhavé uhlíky pod chomáčem trávy a suchých větviček. Už jsem myslel, že budu muset oheň znovu vykřesat, ale pak přece jen vyšlehl plamínek a po chvíli začal z trávy stoupat hustý žlutavý dým.

„Už to sem dej, Havrane, než si spálíš své první vousy,“ řekl Svein, který dřepěl u velké hranice dřeva na okraji srázu kousek od strážní věže. Trvalo nám dlouho, než jsme vynesli dřevo na kopec, a já jsem padal únavou, když jsem vkládal podpal do vnitřku hranice naplněné suchou trávou. Jakmile bylo zřejmé, že dřevo chytilo, oba jsme o pár kroků ustoupili. Ostatní muži čekali připraveni k boji dole v údolí.

„Tohle mohl vymyslet jenom Sigurd,“ prohlásil Svein a zvedl měch na pivo, který jsem tam nechal. Když zjistil, že je prázdný, zklamaně ho odhodil, pak sáhl za drátěnou košili, vytáhl z kapsy haleny oschlý kus chleba a začal ho žvýkat.

„Myslíš, že to vyjde?“ zeptal jsem se po chvíli.

„To víš, že vyjde, chlapče,“ zamumlal plnými ústy. „A taky by to sem mohlo přitáhnout všechny ty parchanty waleské. Uvidíme.“

Naštěstí stále foukal vítr od východu a zakrátko odvál přes okraj srázu první jasně rudé uhlíky létající z ohně. Vypadaly jako světlušky, které poprvé zkoušejí křídla, a když slunce začalo sestupovat k západnímu obzoru, oheň už hučel a praskal a šířil se od něj takový žár, že jsme na něj museli házet nové větve z dálky, a ještě si stínit obličej rukama. Svein si svlékl drátěnou košili i tuniku a jeho svalnatá hrud' poznamenaná jizvami se mu leskla potem. Mohutný vous a vlasy měl rudé jako plameny šlehající do postupujícího šera. Pro mě byl Svein ztělesněním boha, kterého jsem si oblíbil nejvíc, mocného Thora, bojovníka s obry.

„Daří se to!“ vykřikl jsem a ukázal na dům v lese pod námi, z jehož doškové střechy vyšlehly první malé, ale hladové plameny.

Svein pohlédl vzhůru. Obloha byla plná létajících jisker a žhavého popela. „Jako černý sníh,“ řekl. Stál s rukama založenýma v bok a sledoval očima, jak tisíce uhlíků přelétávají přes okraj srázu. Bylo jasné, že než doletí k suchým doškovým střechám pod ním, většina z nich pohasne a žádnou škodu nezpůsobí, ale doufali jsme, že pár jich bude i potom žhnout a roznášet poselství ohně, v němž se zrodily. A právě ty teď začaly své zhoubné dílo. Viděl jsem, jak

Walesané běhají kolem zasažených domů jako šílení, snaží se na střechy chrstát vodu a házet proutěné hatě, ale jejich úsilí bránil dobytek. Ovce a krávy, zblázněné strachem z deště jisker, se rozbíhaly do všech stran a až k nám na kopec doléhal křik a hluk zmatku, který plameny způsobily. A my jsme nad tím vším jen stáli a sledovali to.

„Nepochyboval jsem, že se to podaří,“ řekl Svein nakonec a hodil do plamenů poslední náruč klestí. Žhavé uhlíky mu dopadaly na ramena, ale on si toho nevšímal. „Ale teď už je čas sejít dolů a připojit se k zábavě,“ dodal a sebral ze země halenu a kroužkovou košili. „Tady už nejsme nic platní a já si nechci nechat ujít pohled na to, jak ženské vybíhají ven s hořícími copy.“

„Neměli bychom tady ještě chvíli zůstat, Sveine?“ řekl jsem a rozhlédl se po ztemnělém kopci. „Oheň sem může přivést muže ze všech vesnic na téhle straně Offova valu. Každého musí napadnout, že se v Caer Dyffrynu něco děje.“

„To je napadne správně,“ zazubil se Svein.

„Takže nezůstaneme tady na hlídce?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou a začal se soukat do drátěné košile. Nejdřív z ní vykoukly rudé vlasy, pak se objevil široký obličej a nakonec huňatý ryšavý vous. „Jestli přijdou, pobijeme je,“ řekl prostě. Pustili jsme se tedy dolů, abychom se připojili k našim druhům před jižní bránou.

Caer Dyffryn zachvátil oheň, takže Walesané neměli jinou možnost, než vyjít ven a postavit se nám. A učinili to statečně, s mladíky a starci za muži seřazenými ve štítové hradbě. Přesto to byl masakr. Podruhé v ten den zkrápěla suchou trávu krev. Vůdce Walesanů, muž, který se před ranním bojem setkal s Pendou a se mnou mezi oběma bojovými houfy, byl zajat zkrvavený, ale živý, a po západu slunce na něm provedl starý Asgot rituál krvavého orla a poslal jeho křičící duši na onen svět.

Ale zoufalý křik a nářek v Caer Dyffrynu pokračoval i potom, zvlášť když bojovníci vlčí smečky začali honit a znásilňovat ženy. Ruce se mi stále ještě třáslly a svaly se chvěly bojovou vřavou, když mi Svein přivedl malou černovlasou dívku. Nemohlo jí být víc než čtrnáct let a v očích měla hrůzu. Byl jsem od hlavy až k patě postříkaný krví a v temnotě, v níž se stále ještě míhala zář ohňů, jsem

musel vypadat, jako bych právě vyšel z pekla.

„Vezmi si ji, Havrane,“ řekl Svein. „Už si na ni dělali zálusk jiní, ale já jsem jim řekl, že je to pro tuhle noc tvůj polštář,“ zasmál se. „Vypadáš jako pytel koňských koblihů. Dopřej si trochu potěšení, chlapče. Oslav štěstí, že pořád dýcháš a jsi celý. A až s ní budeš hotový, přijď za mnou. Opijeme se do němoty. To byl zase den, co?“ Postrčil dívku ke mně. Vzal jsem ji beze slova za ruku. Svein přikývl a usmál se, pak se otočil a vrátil se do vřavy vítězů uprostřed trosek Caer Dyffrynu.

U hlavní brány jsem našel boudu s doškovou střechou, která zřejmě sloužila strážím, a tam jsem tu dívku vzal. Nejdřív se bránila. Nekřičela, jenom se mlčky bránila, škrábala mě do tváře, a dokonce mě kousla. Byl jsem pomazaný krví jejích lidí a ona ji musela chutnat v ústech. Cítil jsem se špinavý na těle i na duši a surový jako zvíře, a přesto mě palčivý pocit hanby nezastavil. Naopak, slzy, které se řinuly po dívčině tváři, ještě zvyšovaly mou touhu. Když jsem skončil, převalil jsem se na špinavou zem a poddal se prázdnotě vyčerpání a ošklivosti. Cítil jsem se jako nějaký zlovolný stín ze Satanovy pekelné propasti.

Usnul jsem, a když jsem se probudil, byla dívka stále vedle mě. Chvěla se, zatímco nocí zněl křik jiných žen. Seděli jsme ve tmě a po chvíli jsem ji vzal za ruku. Možná ze strachu, že jí ublížím, mi ji pevně sevřela. Pomyslel jsem na Alwunn z Abbotsendu, s kterou jsem kdysi ležel, ale nedokázal jsem si vzpomenout na její podobu, třebaže Cynthyrythina tvář se mi vybavila.

Když hluk v pevnosti utichl, dal jsem černovlasé dívce kus uzeného masa a sýr a vyvedl ji tmou z Caer Dyffrynu. Jakmile jsme byli mimo dohled, řekl jsem jí, aby šla, ale ona mi nerozuměla, nebo možná neměla kam jít. Vytáhl jsem tedy tři stříbrné mince, které jsem vzal jednomu mrtvému Walesanovi, a vložil jí je do dlaně. Pak jsem se k ní otočil zády. Neslyšel jsem ji odcházet, ale když jsem se po chvíli ohlédl, už jsem ji neviděl.

Také Sigurd nechal ženy utéct do noci, jakmile s nimi jeho muži skončili, a já jsem uvažoval, kolik z nich si v sobě odneslo norské sémě. A pak mě napadlo, jestli jsem i já nezanechal své sémě v černovlasé dívce, a bylo mi z toho, co jsem udělal, zle. Navíc mě ještě začalo hrozně bolet zranění na holeni, i když to nestačilo, abych

na dívku přestal myslet. Asgot mi přiložil na ránu placku z bylin, potom ji pevně převázal kusem plátna, a když skončil, seděl jsem ve tmě a díval se na světélka pochodní ve waleských kopcích. Cítil jsem, že mě svírá strach, neboť jsem nevěděl, kým jsem se stal.

Spálili jsme těla tří Norů a dvou wessexských mužů zabitých Walesany v posledním boji a pak jsme zanesli Weohstana do pevnosti, jejíž palisády zůstaly z větší části ohněm nedotčené. Uvnitř jsme hledali jídlo a pivo a našli jsme spoustu obojího. Cpali jsme se vepřovým i hovězím masem a zanedlouho jsme klesli vedle dohořívajících ohňů s vousy mokkými od piva a ušima plnými zpěvu.

„Ať pohan nebo křesťan, muž je nejšťastnější, když si vyprázdní koule a pořádně se napije!“ zvolal Penda opile, třebaže i jemu už těžkla víčka. Pomyslel jsem si, že aspoň na pár hodin zapomene na své druhy, kteří zemřeli po jeho boku.

Nevím, jestli dal Sigurd tu noc postavit hlídky. Po Walesanech nebylo ani stopy a já jsem nevěřil, že by se mohli objevit, když ohně v pevnosti Caer Dyffrynu ještě hoří. Pokud šlo o waleské mrtvé, jestliže jejich duše stále dlely v tomto místě, hluché k volání příštího života, musely si myslet, že jejich vrazi jsou také mrtví. Taková apatie na nás dolehla. Byli jsme opilí, vyčerpaní a přemožení pocitem, že i když se nacházíme uprostřed nepřátelské země, nemůže se nám za pevným dřevěným opevněním nic stát.

Ráno po rozednění byl Weohstan natolik při sobě, že dokázal polknout pár lžic teplé husté polévky, kterou Penda objevil na jedné waleské peci. A třebaže mladík trpěl, byl nyní v bezpečí a mohl se těšit, že se brzy znovu shledá se svým otcem, stejně jako jsme se těšili my, že budeme brzy na palubách našich lodí. Představil jsem si *Serpenta* a *Fjord-Elka*, jak se houpají na vlnách obtížené anglickým stříbrem a jak vítr nadouvá jejich velké plachty a žene nás přes moře.

Bylo zvláštní vidět Nory a Angličany, jak si dělí kořist poraženého nepřítele, a tu noc jsem poznal, že i zabíjení a hrůzy mohou někdy lidi spojovat a vykovat mezi nimi neviditelná pouta. Uprostřed krve, strachu a zmatku tito muži zapomněli na vše, co je rozdělovalo, odložili stranou nesnášenlivost svých náboženství a sešli se. Ha! Možná říkám slova, která v tu dobu vůbec nebyla nablízku mému jazyku, nebo dokonce mé mysli. Tehdy jsem byl

mladý, zpupný a oslepený krví. Ale copak se nestává, že starý člověk, jemuž čas dopřál moudrost zkušeností, vrhne kopí získané pravdy do srdce vzpomínek? Jsem snad sám, kdo si přeje, aby tehdy věděl, co ví teď?

DEVATENÁCTÁ KAPITOLA

Probudili jsme se mezi dýmajícími troskami Caer Dyffrynu, drželi jsme si bolavé hlavy a protírali si oči zrudlé kouřem.

„Co tvoje noha, Havrane?“ zeptal se Sigurd. I on vypadal unaveně a vrásky kolem očí měl zvýrazněné černými sazemi.

„Během dvou dnů bude dobrá,“ odpověděl jsem.

Sigurd si prohrábl rukou vlasy, zavřel oči a nastavil tvář hřejivým paprskům ranního slunce. „Víš, vždycky mě překvapí, když po takové noci začne ráno nový den a svět se chystá jít dál, jako by se nic nestalo,“ řekl a trhl sebou, protože kousek od nás zapraskal doutnající trám. Upřel jsem na něho tázavý pohled, ale nechtěl jsem se ptát, jak to myslí, neboť jsem viděl, že je zahloubaný v myšlenkách. „Kolik mužů jsme včera poslali na onen svět?“ zeptal se po chvíli.

„Nevím, pane,“ řekl jsem. „Ale hodně.“

Přikývl. „Podívej se kolem sebe, Havrane,“ pokračoval. „Ptáci dál zpívají a psi dál zvedají nohu u stromu. I ty ženy, které jsme v noci znásilnili, si zase budou mýt tváře a připínat si ozdobné spony. Začnou nový den a zapomenou, co bylo..., jestli budou moct.“

Pomyslel jsem na černovlasou dívku a na to, co jsem jí v noci udělal. Při vzpomínce na to mě zamrazilo a jenom jsem doufal, že Sigurd mou hanbu nevidí. „Svět je silnější než kdokoliv z nás, pane, a proto pokračuje, jak je navyklý,“ řekl jsem a uvědomil jsem si, že totéž mi říkával svým němým způsobem Ealhstan.

„To je pravda,“ souhlasil Sigurd. „Proto musíme dělat velké věci. Nemyslím jen zabíjet. U všech bohů, musí přece být něco většího

než jen rozsévání smrti mezi nepřáteli. Pokud chceme získávat slávu, musíme být schopni činů, které jsou nad síly většiny lidí. Jenom když vykonáme to, co se zdá nemožné, si zajistíme, aby si lidé naše jména pamatovali po celé generace a zpívali o nich kolem ohňů, až budeme dávno mrtví.“ Položil mi ruku na rameno. „Něco v tobě vidím. Ještě nemůžu říct co, ale vím, že můj osud je svázaný s tvým osudem.“

„Svázaný?“ nechápal jsem.

S vážným výrazem přikývl. „Bohové tě poznamenali a můj meč bude cítit jejich přízeň.“ Odmlčel se a smetl lesklého černého brouka, který mu lezl po tváři. „Svět jde dál navzdory chaosu, který jsme udělali,“ pokračoval. „Možná nám Odin dopřeje čas k tomu, abychom v něm zanechali stopu, po níž půjdou i jiní.“

Dotkl jsem se amuletu s podobou Otce veškerenstva, který mi visel na krku, a zašeptal jsem modlitbu, aby to tak bylo.

Po snídani, když jsme se posilnili studeným masem, jsme se začali připravovat na cestu zpátky do Wessexu. Muži byli v dobré náladě, i když skoro každého bolela hlava, navíc pro wessexské muže s sebou nový den přinesl tvrdou skutečnost, že ztratili mnoho přátel a sousedů, před jejichž ženami a dětmi brzy stanou. Ze synů a učňů pak budou mlynáři, kováři, výrobci šípů a farmáři dřív, než by přišel jejich čas za normálních okolností. A možná i některé ženy budou muset převzít práci po svých mrtvých mužích, aby se uživily.

Weohstan byl bledý jako smrt a slabý jako moucha, ale odmítl jet na poníkovi, kterého mu Penda nabídl. Prohlásil, že půjde z Walesu pěšky, aby si pamatoval zem pod svýma nohama a mohl po ní jít, až se sem bude vracet s muži a meči. Mluvil málo, neboť šetřil dech na cestu, ale poděkoval mi za to, že jsem pro něho přišel. A pak se zeptal na Cynethryth. „Nikdy nezapomenu, co jsi pro mě udělal, Havrane,“ řekl pevným hlasem. Snažil se nedat na sobě znát vyčerpání a bolest a působil na mě dojmem jiného člověka, než byl ten, který mě překvapil v Coenwulfově kostele. Bylo to, jako by jeho duše ztvrdla všemi těmi útrapami, jimž byl vystaven.

„A nezapomněl jsi, že jsem špinavý pohanský divoch?“ zeptal jsem se, i když jsem mu zároveň sevřel paži na potvrzení našeho přátelství.

„Já vím, kdo jsi,“ odpověděl. „A uvědomuju si, že jsem naživu

díky tobě.“

I mě bolelo celé tělo, a nejvíc hlava po nočních pití, a tak se stalo, že když jsme se blížili k Offově valu, nevšiml jsem si osamělého jezdce, který stál na druhém břehu řeky Wye. Uviděl jsem ho, teprve když na něj Bjorn ukázal. Jezdec měl hnědý plášť a jeho kůň hnědou příkrývku, takže oba splývali s tmavým lesem a palisádou za nimi.

„To může být někdo z ealdormanových mužů,“ řekl jeden z wessexských bojovníků a zvedl ruku na pozdrav. „Zřejmě vyhlíží, jestli se už vracíme.“

„Anebo taky waleský lučištník, který ti přijel vystřelit oko,“ varoval Penda. Zdálo se však, že jezdec je sám, navíc plochá krajina bez lesů nenabízela tomu, kdo by měl nepřátelské úmysly, téměř žádnou možnost zmizet a někde se ukrýt. Blížili jsme se k řece a k hliněnému valu opatrně, ale beze strachu. První poznal koně i drobného jezdce s kápí na hlavě Weohstan.

„Cynethryth!“ zvolal a usmál se, i když to byl s vyraženými zuby a opuchlými očima spíš škleb. „To je Cynethryth!“ Klisna sklonila hlavu, zařehkala a začala se otáčet, ale Cynethryth ostře trhla uzdou a vrátila ji zpátky.

Weohstan se vzrušením a slabostí zapotácel. „Drž se, chlapče,“ řekl Penda a podepřel ho. „Už jsme skoro tam. Za chvíli se shledáš se svou sestrou.“

Měchy, které jsme použili při předchozím přechodu řeky, ležely stále pohozené na břehu. Cynethryth je zřejmě uviděla a doufala, že se budeme vracet stejnou cestou. Teď jsme už ale měchy nepotřebovali, protože Olaf měl na sedle zavěšené kolo svinutého lana. Přivázal na jeho konec menší kámen a hodil ho v nejužším místě řeky na druhou stranu, kde ho Cynethryth upevnila ke kořenům vyvrácené vrby. Pak jsme jeden po druhém vstupovali do řeky a za pomoci lana jsme se bez problémů dostali na druhý břeh. Offův val byl opuštěný. Teď už nám zbývalo pouze dostat se na jižní hranici Mercie, aniž bychom narazili na ozbrojence nějakého mercijského pána, a budeme ve Wessexu. Všichni cítili, že se blížíme k cíli naší cesty, a Norové začali mluvit o svých lodích, dychtivě vyplout po tak dlouhé době opět na moře. Jenže brzy jsme měli zapomenout na modravé moře, na Rániny bělovlasé dcery i na stříbro, které nám Ealdred slíbil.

Cynethryth Weohstana objala, přitiskla ho k sobě a po tvářích jí tekly horké slzy.

„Proboha, co tady děláš?“ zvolal Weohstan, aniž ji pustil. „Zbláznila ses? Copak nevíš, jak je to nebezpečné, když jsi tady sama?“

Poprvé od chvíle, kdy jsme ji našli, nebo spíš kdy našla ona nás, teď Cynethryth pohlédla na mě. Opět jsem pomyslel na černovlasou waleskou dívku, kterou jsem znásilnil, a hrud' mi sevřel pocit viny. Také Cynethryth vypadala, jako když něco skrývá, nebo aspoň hledá slova, jak nám něco oznámit. „Otec vzal knihu evangelií svatého Jeronýma a chce se s ní za pár dní vydat přes moře,“ řekla nakonec.

„A co zbývající stříbro, které mi dluží?“ zvolal Sigurd. Cynethryth mu neodpověděla, jako by nevnímala nic jiného než bratrovu tvář. „Tak co, děvče?“ naléhal Sigurd. „Nechal mi ealdorman, co mi dluží?“

„Máš snad uši plné žabince, pohane?“ vyštěkla Cynethryth. „Chce tě podvést. Má tu knihu a prodá ji. Žádné stříbro nemá, aspoň ne to, co ti slíbil.“ Sigurd zaklel a Cynethryth se znovu obrátila k Weohstanovi. „Ta kniha ho úplně zaslepila, bratře. Připravila ho o soudnost. Je přesvědčený, že se s její pomocí stane bohatším než kterýkoliv král v Anglii.“

„Tihle muži mi zachránili život?“ řekl Weohstan, ale výraz jeho tváře prozrazoval, že si je až příliš dobře vědom, co bude následovat – že Ealdred nebude chtít nechat Nory dychtivé po pomstě v srdci Wessexu.

„My své slovo dodržíme, Cynethryth,“ řekl jsem. „Mnoho mužů za to položilo život.“ Norové začali klít a křičet, když jim Olaf přeložil Cynethrythina slova, zatímco wessexští muži se neklidně rozhlíželi a jejich ruce hledaly jílce mečů, jako by čekali, že by mohli být za zradu svého pána na místě ztrestáni oni.

„Jela jsem celou noc, abych vás varovala,“ řekla mi Cynethryth. Byla bledá a unavená a v jejích očích se zračila bolest dcery, která zrazuje svého otce. „Moc času vám nezbyvá,“ dodala.

„Ealdorman se daleko nedostane,“ řekl jsem. Krev ve mně vřela, když jsem si uvědomil pravdu.

„Vezmu si jeho hlavu,“ zavrčel Sigurd norský a také jeho muži slibovali Ealdredovi smrt.

„Poslouchej mě, Havrane,“ obrátila ke mě Cynethryth prosebný pohled. Uviděl jsem, že se jí v očích zaleskly čerstvé slzy. „Poslal muže, aby tě zabili. Vyjela jsem hned, jak jsem se to dozvěděla. Proč myslíš, že dal Sigurdovi polovinu slíbeného stříbra? Protože ví, že ho brzy získá zpátky. Už jedou, Havrane. Musíš se před nimi ukrýt. Budou tady co nevidět.“

„Ale my máme Weohstana,“ řekl jsem. Sigurd se na dívku mračil, jako by uvažoval, čím mu ještě může pokazit dnešní den. „A co bude s nimi?“ ukázal jsem na Pendu a zbývající wessexské muže.

Sklesle pokrčila rameny. „Podle mě otec ani na chvíli nevěřil, že byste mohli uspět, Havrane.“ Na chvíli se odmlčela a sevřela bratrovi ruce. „Dokonce nevěřil ani tomu, že je Weohstan naživu. Proto ti dal tak málo mužů, navíc jen pár ze své družiny.“ Podívala se na Pendu, ale v hanbě, kterou cítila za svého věrolomného otce, před jeho pohledem uhnula. Penda si znechuceně odplivl, i když si musel uvědomit pravdu už předtím. Ealdred nechtěl obětovat své nejlepší bojovníky na bláhovou výpravu, v jejíž úspěch od počátku nevěřil. *Synové, učni a ženy se teď stanou mlynáři, kováři a výrobci šípů*, pomyslel jsem si. „Ti ostatní mají zajistit, že se Sigurdovi lidé už nikdy do Wessexu nevrátí,“ pokračovala Cynethryth. „Kněží otci namluvili, že je to Boží vůle. Řekli mu, že musí za každou cenu vyčistit zemi od pohanů.“

Sigurd na mě pohlédl a ušklíbl se. „Jak vidíš, Havrane, psi pořád ochcávají stromy a život jde dál,“ řekl a potřásl svým těžkým kopím. „A my se zase budeme dál snažit, abychom dostáli své pověsti.“

„Pobij Angličany, Sigurde!“ vykřikl ječivým hlasem Asgot norsky a bodl svým kopím směrem k jednomu z nich. Wessexští muži couvli a Penda si Sigurda vyzývavě měřil, jako by se už chystal na boj.

„Tihle muži se zachovali čestně, Asgote,“ řekl jsem a upřel jsem na něj své krvavé oko. „Chceš snad pobít každého, kdo není Nor?“

„Ano, to bych chtěl, Havrane,“ odsekl starý *godi* a ušklíbl se.

„Půjďme do Wessexu,“ prohlásil Sigurd a pohlédl nejdřív na Olafa a pak na kormidelníka *Serpenta* Knuta. Oba přikývli. „Vrátíme se do Wessexu a vezmeme si naše lodě dřív, než je Angličané spálí.“

„Ealdred je nechce spálit, pane,“ řekl jsem anglicky, aby tomu rozuměl i Weohstan. „Nechá si je. Kde by vzal lepší lodě na plavbu

přes moře?“

„Havran má pravdu,“ souhlasil Weohstan. „Otec má několik širokých obchodních lodí, ale mezi nimi není žádná, na kterou by mohl být hrdý a o níž by si mohl být jistý, že ji budou obdivovat vysocí páni nebo králové.“

Plní planoucího hněvu jsme sekerami prosekali průchod palisádou Offova valu, protože Cynethryth přebrodila řeku níž, kde žádná palisáda nebyla, a teď se nechtěla rozloučit se svou klisnou. Potom jsme zamířili na jih do hwicceského lesa a možná i do pasti, kterou tam na nás zrádný ealdorman Wessexu nastražil.

„Jsou blízko,“ prohlásil Bjarni po nějaké době a otočil se k Asgotovi, který tiskl ucho ke kmeni dubu rozštípnutého bleskem.

„Má pravdu, Sigurde,“ potvrdil *godi*. „Už to nebude dlouho trvat.“ Sigurd přikývl a políbil železný lem svého štítu. Zařadil posledních šest wessexských mužů doprostřed vlčí smečky, aby je mohli Norové pobít, kdyby se ukázalo, že je to nezbytné. Asgot a Olaf na Sigurda naléhali, aby je odzbrojil, ale on to odmítl. A stejně tak nedovolil Pendovi rozvinout korouhev ealdormana Ealdreda s jelenem ve skoku. Jeho vlastní praporec s vlčí hlavou visel zplihle na Hakonově kopí.

„Tihle Angličané v tom ještě mohou sehrát svou roli,“ řekl Sigurd Olafovi. „Dovolíme jim, ať si zatím nechají meče nadosah.“

Šli jsme v tichosti dál v drátěných košilích a nasazených přilbicích, s připravenými kopími a štíty, a každý z nás se uvnitř připravoval na boj. A pak k němu došlo. Protože jsme neznali zemi a Sigurd nedůvěřoval Angličanům natolik, aby se na ně obracel o radu, padli jsme do pasti. Z hustého porostu černého bezu a šípkových keřů se na nás z ničeho nic snesl déšť šípů, a než jsem se stačil vzpamatovat, uviděl jsem, že Hakon klesl k zemi s šípem zabodnutým ve tváři. A protože nesl Sigurdův praporec, byli ti kolem něho zasaženi nejhůř. Wessexské muže tedy zasypaly wessexské šípy, zatímco Norové utvořili kruh a zvedli své malované válečné štíty proti nepříteli, kterého stále nebylo vidět. Šípy létaly mezi stromy, srážely listí a zabodávaly se do lipového dřeva štítů nebo klouzaly po drátěných košilích. Pendovi muži jistě chtěli na své krajany volat, ale nikdo z nich se toho neodvážil, neboť věděli, že by je vzápětí Norové pobili. A pokud šlo o samotného Pendu, ucítil krev

a boj začal, a nic jiného ho nezajímalo.

Muži zasahovaní šípy hekali, a přesto byl les podivně tichý. Jeden z šípů sklouzl po okraji mého štítu a já jsem v duchu zaklel. Nebylo to tak dlouho, co jsem trávil na podobných místech celé dny, vybíral jsem stromy a Ealhstanovou sekerou je porážel. Teď jsem měl v ruce stejný nástroj, ale na porážení lidí, navíc žaludek sevřený strachem ze smrti, nebo z toho, že budu zmrzačen.

„Držte štíty nahoře, chlapci!“ zvolal jsem, ale vzápětí jsem si pomyslel, kdo jsem, že radím zkušeným bojovníkům. Dobře věděli, co mají dělat, a trpělivě čekali, až se budou moc zákeřným nepřátelům postavit. I wessexští muži kleli za štíty, do nichž se zabodávaly šípy, a já jsem uvažoval, jestli pozvednou meče proti svým krajanům, pokud budou mít příležitost. Bylo to možné, jestliže jim vzkypěla krev, a možná právě to měl na mysli Sigurd, když říkal, že v tom ještě mohou hrát roli. Po chvíli začaly šípy létat jen občas a pak střelba zcela ustala.

„Nemít drátěnou košili, už bych popíjel medovinu s Otcem veškerenstva,“ řekl Bjarni, když si vytahoval zlomený šíp z kroužků. I tak zůstalo ležet na zemi s šípy trčícími z těla několik Norů a až na tři všichni wessexští muži. Náhle se z lesa ozval řev, jako by se na nás hnala smečka divé zvěře. Strnul jsem a rozhlédl se kolem sebe. Po mé levici byl Bjarni a po pravici Penda. A pak Angličané konečně vyrazili z lesa. Vrhli po nás svá kopí a běželi dál a zasahovali štítovou hradbu ze všech stran ranami seker, mečů a zahrocených puklic štítů. Penda vrazil jednomu z nich meč do krku a tím se rozhodl, na čí stranu se dát. Ostatně neměl na výběr – mohl buď bojovat, nebo zemřít.

V řinčení zbraní a řevu náhle zazněl jako orlí skřek ženský výkřik. Odvážil jsem se ohlédnout a uviděl jsem Cynethryth postříkanou čerstvou krví, jak se sklání nad ležícím Weohstanem. Proklel jsem Angličany a v bezmezném hněvu jsem zasadil tak mocnou ránu mečem do štítu muže přede mnou, že jsem mu ho do poloviny rozštípl. A sekal jsem do něj znovu a znovu jako pominutý, až nakonec Bjarni proklál Angličanův krk skrz naskrz kopím. Kdosi strhl umírajícího zpátky a na jeho místo nastoupil další. Je to zvláštní, že i uprostřed boje štítových hradeb bojovníci mluví. Někdy je jen ticho jednotlivých soubojů, ale ne vždy. Penda a já jsme se

opírali do štítů a snažili se zatlačit Angličany zpátky, abychom na ně mohli použít meče.

„Vidíš toho bastarda tam... mezi těmi keři?“ zeptal se mě Penda přes zuby zaťaté námahou. Na krku my vystupovaly žíly jako provazy.

„Teď se tam nemůžu dívat,“ zamumlal jsem a uhnul jsem hlavou před ranou kopí, která šla nad horním okrajem štítu.

„Je to Mauger,“ vyštěkl Penda, „Ealdredův oblíbenec. Znáš ho, ne?“

„Znám. A zabiju ho, jestli se tady z toho dostanu.“

„Ten je můj, chlapče,“ zavrčel Penda.

Slyšel jsem, jak Sigurd povzbuzuje muže kolem sebe a křičí na Angličany urážky. Vyzýval vlčí smečku, aby donutila Angličany zaplatit za zradu krví, a když nás nepřítel přetlačoval, volal jména žen bojovníků doma v Norsku a burcoval je tím k většímu bojovému nadšení. Norové bojovali jako ďábli a jejich jarl nečekal nic méně, protože nebyli jen tak obyčejná horda ozbrojenců. Byli to nejlepší bojovníci, kteří kdy přepluli šedivé moře, každý z nich vybraný Sigurdem pro své bojové umění, statečnost a touhu po krvavé slávě.

Muž po Bjarniho pravici se zvrátil dozadu a z rány na krku mu stříkala krev. Dupl jsem na kopí, které mě bodalo do holeně, a zlomil ho.

„Ježka! Utvořte ježka!“ zařval Sigurd a několik mužů se stáhlo z řady, zatímco ostatní rychle zaplnili mezery dřív, než toho mohl nepřítel využít. Ježek bylo obranné seskupení, při němž se muži s kopími stáhli do vnitřního obranného kruhu a bodali přes ramena svých druhů Angličany do tváří. Sigurdův hlas hřměl jako bouře a jeho muži zabíjeli.

„Ten ale umí bojovat,“ zamumlal Penda, když jedno z kopí bodlo do krku muže, proti kterému stál. Vzduch ztěžkl pachy potu a krve, ale také jsem už ucítil výkaly, které se při umírání uvolňují. Ale i v mých útrobách to bublalo a na jazyku jsem cítil strach. Někde za mnou byla Cynethryth a muži bojovali i o její život, protože nás varovala. Nebylo těžké si představit, co by ji čekalo, kdybychom byli v tomto boji poraženi.

Náhle zazněl nad třeskotem zbraní a výkřiky zvuk rohu a Angličané se začali spořádaně stahovat zpátky do křoví, které je za

chvíli zpola pohltilo. Tam se zastavili a ze vzdálenosti, kterou by překonalo vržené kopí, křičeli urážky a výhrůžky. Zhluboka jsem oddychoval a srdce mi divoce bušilo jako meč o štít, až jsem měl strach, že by mohlo puknout.

„Kolik je ti let, Havrane?“ zeptal se Penda a utřel si hřbetem ruky pot z očí.

„Nevím,“ odpověděl jsem. „Šestnáct, možná sedmnáct.“

„Jsi rozený bojovník, chlapče,“ řekl a zazubil se na mě. Z jizvy na holé bradě mu kapal pot. „Ten, kdo ti dal jméno, viděl v tvém rudém oku mrtvolý.“

„Jméno Havran mi dal Sigurd,“ řekl jsem. Podíval jsem se na čepel meče a uviděl na ní hluboký vryp dlouhý jako prst, který se táhl od železné záštity. Zašeptal jsem modlitbu k bohu kovářské výhně Völundovi, aby mi čepel vydržela, dokud nebude boj rozhodnut.

„Hodí se k tobě,“ řekl Penda. Kopl do muže u svých nohou, aby zjistil, jestli je živý. Tělo se ani nepohnulo.

Rozhlédl jsem se kolem sebe. Asgot stál nezraněný, i když se vyčerpáním sotva držel na nohou, a já jsem uvažoval, kteří duchové starého *godiho* chrání, když se na zemi válí tolik mrtvol mladých mužů. Hakon, jenž nesl Sigurdův praporec, byl mrtvý a kolem šípů zabodnutých ve tváři a v krku už mu zasychala krev. A mrtví byli i Thormod a mladý Thorolf a věčný stěžovatel Kon sebou zmítal, zatímco se mu Olaf snažil strkat zpátky střeva vyhřezlá z děsivé rány v břiše. Před těžkou ránou sekerou ho drátěná košile nemohla ochránit a Olaf musel vědět, že jeho snaha je marná. Přesto to zkoušel. Pět wessexských mužů leželo mrtvých nebo umírali a ze všech tak zůstal jen Penda, který nyní své krajany proklínal, posílal je do horoucích pekel a vyzýval Maugera, aby vyšel z úkrytu a podíval se na wessexské muže, které zabil. Jenže když potom Mauger v dlouhé drátěné košili a s těžkým kopím v ruce vystoupil na otevřené prostranství, neudělal to proto, aby truchlil nad mrtvými Angličany.

„Sigurde!“ zvolal a Sigurd vystoupil z štítové hradby. Přílbici měl postříkanou krví a zlatavý vous spletený, což dodávalo jeho tváři vlčí výraz.

„Co chceš, Maugere?“ zeptal se. „Jsem tady, tak pojď a boj se

mnou. Na co čekáš, ty zrádný hade?“

Mauger se zasmál a o mrtvé wessexské muže, kteří leželi před štítovou hradbou Norů, ani nezavádil pohledem. „Proč bych měl odpírat svým bojovníkům potěšení posílat Nory do pekel, aby sloužili Satanovi?“ odpověděl. Angličané zahučeli a na potvrzení jeho slov začali bušit meči do štítů. „Rozhlédni se kolem sebe, Sigurde Šťastný. Tady tvé dobrodružství končí. Takhle sis to nepředstavoval, co?“ Mauger zvedl pohled ke korunám stromů a poškrábal se ve vousu. „Ale co jiného než smrt bys mohl čekat, když jsi zabil syna ealdormana Ealdreda?“ Sigurd se neobtěžoval na jeho odpornou lež odpovědět. Věděl, že všichni muži, kteří stáli za Maugerem, znají pravdu. Pořád jich bylo mnohem víc než nás. Jenom polovina jich měla drátěnou košili, ale zato měli všichni železnou přilbici, kožený kabátec a meč nebo kopí. Věděl jsem, že tenhle boj nemůžeme vyhrát.

„To je odpověď zbabělce, Maugere, která z tebe dělá muže bez cti,“ zavrčel pohrdlivě Sigurd.

„Ty jsi zase hnal své muže na jistou smrt, Sigurde,“ řekl Mauger a pokrčil širokými rameny. „Ale Bůh ví, že nikdo z nás není dokonalý. Složte zbraně a já přísahám, že zabiju tebe a tvé muže rychle. A udělám to sám.“

„Po tom, co jsi s námi byl, bys nás měl znát líp, Angličane!“ zvolal Olaf.

„Ano, Strýci, znám vás,“ odpověděl Mauger Olafovi jeho přezdívkou a usmál se, i když výraz jeho očí zůstal tvrdý. Pak se otočil a vrátil se mezi své muže.

Sigurd na nás zavolal norsky, zatímco jsme se připravovali a mumlali modlitby k bohu statečnosti Týrovi, k mocnému Thorovi a k bohu války Odinovi.

„Co tvůj pohanský pán říkal?“ zeptal se mě Penda. Vypadal vyčerpaně.

„Že na ně zaútočíme,“ odpověděl jsem a zkontroloval si, zda mi přilbice sedí pevně na hlavě. „Jestli se chceš připojit ke svým lidem, tak to udělej.“

„Můžou mi vylízat prdel,“ prohlásil a energicky si masíroval ruku, na které měl štít.

„Havrane,“ ozval se za mnou Bjorn, „Sigurd ti vzkazuje, že máš

vzít anglickou dívku a odejít s ní pryč.“ Z rány pod okem mu stékala do světlého vousu krev.

„Ne, zůstanu tady,“ odpověděl jsem. Podíval jsem se na Sigurda, a ten kývnutím potvrdil, že to myslí vážně. Angličané začali znovu se skandovaným pokřikem, který doprovázeli údery mečů do štítů. Vystoupil jsem ze štítové hradby, protáhl se kolem Bjorna a zamířil k Sigurdovi, přitom jsem zachytil Cynethrythin pohled. Stále klečela s Weohstanovou hlavou na klíně. „Zůstanu s vámi, pane,“ řekl jsem pevně. O kus dál stál Svein a vrčel jako šelma, takže i přes početní převahu se nikomu z Angličanů nemohla líbit představa, že proti němu bude muset bojovat. „Tenhle boj taky dokážeme vyhrát,“ dodal jsem, i když jsem věděl, že je to nemožné.

Sigurd se usmál a pod okrajem přilbice se mu zaleskly oči, v nichž se zračila modř širého moře. „Po celou dobu jsi mi byl věrný, Havrane,“ řekl, „a já nečekám, že se teď zachováš jinak. Udělej tedy, co jsem řekl.“ Zařal jsem zuby. „Nebo jsi pořád ještě Angličan?“ zeptal se a kývl hlavou směrem ke křičícím bojovníkům, kteří se připravovali k novému boji.

„Jsem Nor, pane!“ řekl jsem rozhořčeně. „Jsem vlk a jestli mám zemřít, jsem na to připravený.“

„A kdo bude potom vyprávět o těchhle statečných bojovnících?“ ukázal na své muže. „Kdo podá zprávu Norům, jak strávili poslední chvíle na tomto světě? Ty jednou *budeš* velký bojovník, Havrane, ale oni už jimi *jsou*. Podívej se na ně.“ Pohlédl jsem na Sveina, který stál pevný jako skála, na Brama vrčícího jako hladový medvěd, na starého Asgota, z něhož šel přes jeho chatrnost strach, a na bratry Bjorna a Bjarniho, bezstarostné a veselé muže, a přesto dokonalé zabijáky. Dokonce i Angličan Penda jako by mezi ně patřil. Sigurd měl pravdu. Všichni byli velcí bojovníci a ode mě to byla drzost a opovážlivost, když jsem si myslel, že patřím mezi ně. Výraz na Sigurdově tváři změkkl. „Běž za Flokim,“ řekl. „Je u našich lodí. Musíš odejít, abys mohl říct ostatním, jak tady ti –“ znovu ukázal na své muže – „bojovali. Jak sráželi Angličany, jako se kosí obilí. Nechtěj je kvůli chlapecké pýše připravit o jejich slávu.“ Ta poslední věta mě zvlášť zasáhla. Bojový pokřik Angličanů sílil a nyní k němu přidali Norové své Odin! Odin! Odin!

„Mysli na tu dívku, Havrane,“ zvolal Sigurd, aby ho bylo přes

hluk slyšet, a ukázal směrem k Cynethryth. „Jsou i jiné způsoby, jak dosáhnout nesmrtelnosti, chlapče. Vezmi si ji, vlož do jejího lůna své sémě a pak vychovávej děti. Žij, Havrane!“ Na okamžik se mi upřeně podíval do očí, ale potom se otočil a hlasem, který přehlušil vše kolem, zavolal na své muže. Sigurd vyrazil k útoku a vlčí smečka ho následovala. A já jsem se rozběhl k Cynethryth.

DVACÁTÁ KAPITOLA

Sekl jsem mečem přes vousatý krk a pak jsme najednou byli volní a prchali jsme, i když nám větve trnitých keřů rozdíraly ruce a tváře a drásaly nám oděv, jako by se proti nám spikly. Na to jsem však nebral ohled a táhl jsem Cynethryth dál. Sigurdův útok Angličany překvapil a náš útěk zakryla nová vřava boje. Jeden z jezdců za anglickou štítovou hradbou nás však přece jen zpozoroval a rozjel se lesem, aby nám zkřížil cestu. Naštěstí nás hřebec neviděl, a když jsme náhle vyrazili z trnitého houští, leknutím se vztyčil na zadní. Pustil jsem Cynethryth a vrazil mu štítem do břicha. Kuň zařičel, padl na bok a zalehl jezce a my jsme běželi dál a doufali jsme, že si už nikdo další našeho útěku nevšiml. Opět jsem se tedy ocitl s Cynethryth na útěku ve wessexských lesích.

Hluk bojové vřavy se vzdaloval a tlumený lesem utichal. Konečně jsme se zastavili u starého dubu, abychom nabrali dech. Náhle mě vyčerpáním, nebo spíš hanbou přepadla nevolnost, odvrátil jsem se a začal jsem zvracet. „Měl jsem zůstat s nimi!“ mumlal jsem a plival hořkost, která se tlačila ven. „Měl jsem bojovat.“

„Ssss, Havrane!“ zasyčela na mě Cynethryth a opřená o kmen dubu ztěžka oddychovala. „Otcovi muži tě uslyší.“ Byla celá od bratrovy krve a vypadala jako nějaká nestvůra.

„Ale já jsem jeden z nich, Cynethryth. Měl bych bojovat s nimi, a ne utíkat jako štvané zvíře. Jako zbabělec.“

Přistoupila ke mně a udeřila mě pěstí do hrudi. „A co jsem měla dělat já? Taky zůstat tam a bojovat? Copak jsem nějaký bojovník?“ O krok ustoupila a hleděla na mě. „Jaký to musíš být hrdina, když

netoužíš po ničem jiném, než abys bojoval jako hladová šelma?“ Utřela si obličej, ale jenom si tím rozmazala Weohstanovu krev po tváři. „Ale co já? Podívej se, jakou mám zbroj,“ ukázala na zakrvácené plátěné šaty, „a jaký meč, přilbici a koženou vestu. Podívej se, Havrane! Mám se vrátit a bojovat proti mužům, které jsem dnes zradila? A pak je prosit, aby mě neznásilnili?“

„Odin mě bude považovat za zbabělce,“ vedl jsem dál svou. Dokonce jsem plakal. „Bez nich nejsem nic.“ Hluk boje k nám doléhal už jen velmi slabě, ale občas k nám vítr přece jen donesl silnější výkřik nebo třesk kovu o kov.

„Pak jsem ale nemusela zrazovat svého otce,“ řekla Cynethryth trpce a otočila se ke mně zády.

Proč jsme my muži taková hlupáci? Freya ví, že se dokážeme chovat tak, že ovce vedle nás vypadají jako chytrá stvoření. Tahle krásná žena riskovala kvůli mně všechno, co má, včetně života. Sama se vydala na dlouhou a nebezpečnou cestu, na níž musela přebrodit i řeku Wye, aby mě varovala před zradou svého otce. A teď ležel její bratr, kterého nade vše milovala, mrtvý, a ona, stále ještě zmáčená jeho krví, musela poslouchat mé řeči o cti. My muži umíme zabíjet a myslíme si, že to nás proslaví a udělá velkými, ale ženy, které znají bolest, v níž se rodí život, pociťují jeho ztrátu mnohem silněji. Pohřbívají své muže a žijí dál, a tím jsou mnohem statečnější než my.

Přistoupil jsem k Cynethryth, a když se ke mně otočila, sundal jsem si přilbici. „Promiň,“ řekl jsem tiše. „Dokud budu živ a i potom nikdy nezapomenu na to, cos pro mě udělala. Cos udělala pro nás...“ Sevřelo se mi hrdlo a chvíli jsem mlčel. „Přisahám při Otci veškerenstva, že zůstanu s tebou, Cynethryth. Udělám cokoli mi řekneš, cokoli si budeš přát, i kdyby to znamenalo, že mi zůstanou brány Valhally zavřené.“

„Zrovna teď si přeju, abys přestal myslet na zabíjení a myslel víc na život,“ odpověděla a utřela si slzu, která jí skanula po tváři.

Mlčel jsem, neboť jsem věděl, že má pravdu. „Pojďme,“ řekl jsem potom. Nasadil jsem si přilbici, vzal Cynethryth za ruku a vedl ji k jihu. „Musíme zastihnout ealdormana ještě předtím, než se vydá přes moře.“

A protože i ona potřebovala odpovědi, nebo možná protože

neměla kam jít, šla se mnou.

Noc jsme strávili pod skupinkou bříz. Jejich hrubá bílá kůra vypadala suchá, ale v prasklinách kmenů se stále držela voda z předchozího deště. Od starého Asgota jsem se dozvěděl, že tyto stromy jsou prostoupené ženskou čistotou a nevinností, že je to něco jako *seidr*, magie vyhrazená ženám, která prý dokáže ochránit muže před zlými čarodějnicemi.

Snad nás ochrání i před Angličany, pomyslel jsem si, když jsme si připravovali úkryt z kapradí a větví habru, zatímco noc ožívala zvuky lesní zvěře. Spali jsem jen lehce a ještě před úsvitem nás probudily prázdné žaludky a bolavé nohy. Les byl vlhký a tichý a kdykoliv jsem se pohnul a zařinčela na mně zbroj, zdálo se mi, že to musí být slyšet na míle daleko. S tím se však nedalo nic dělat. Cynethryth byla ostražitá, a když jsem ji chvíli pozoroval, připomínaly mi její jemné rysy sokola. Stále na sobě měla Weohstanovu krev. A také mě stále pobízela dál a já, obtížený zbrojí a zbraněmi, jsem jí sotva stačil.

„Co uděláš, Havrane, jestli ještě ealdormana zastihneme?“ zeptala se mě v jednu chvíli. Neřekla otce. Spustil se studený déšť a z korun stromů na nás padaly těžké kapky. Vzduch to však osvěžilo a já jsem byl rád, že už necítím stále jen krev a smrt.

„Tak co?“ Chytila mě za ruku a zastavila mě. „Co uděláš? Chci znát pravdu.“

V prvním okamžiku mi přišlo na jazyk něco, co by nebyla pravda, ale pak, když jsem zachytil výraz jejích zelených očí a uviděl její sevřené rty, jsem řekl to, co ode mě čekala. „Zabiju ho.“

Nastalo tíživé ticho. Po chvíli na mě pohlédla. „Bude mít kolem sebe svou družinu. Nedostaneš se k němu ani tak, abys po něm mohl vrhnout kopí.“

„Ještě jsi mě vrhat kopí neviděla,“ zabručel jsem. „Něco už vymyslím.“

„Poslyš, Havrane,“ řekla a odhrnula si zlaté vlasy za uši. Vypadala křehce, ale já jsem věděl, že dokáže být tvrdá. „Já ho v tuhle chvíli nenávidím. Kvůli jeho chamtivosti je můj bratr mrtvý. Na mně mu nezáleží, protože jsem žena. A protože nejsem má matka,“ dodala a na tváři se jí objevil výraz hlubokého smutku. „Já nemůžu zdědit jeho moc, které byl ochotný obětovat dokonce i

Weohstana.“

„Obětovat?“

„Jeho smrt mu dává důvod k válce s Mercii – takový, který dokáže obhájit. Bratr byl přece pod Coenwulfovou ochranou, ne?“

„Přece nevěříš, že chtěl, aby jeho syn zemřel,“ namítl jsem a na mysli mi vytanuli všichni ti mlynáři a farmáři, které Ealdred poslal se mnou, aby přivedli Weohstana zpátky.

Cynethryth zaváhala. „Nevím,“ odpověděla a zavrtěla hlavou. „A kdybys měl příležitost ho zabít, nechci to vidět.“ Bylo těžké si představit, že je to tatáž dívka, kterou jsem poprvé uviděl, když jsem vylezl v Coenwulfově kostele z rakve. Tehdy se smála a radovala se ze života. Pořád byla krásná, ale nyní mi připadala jako hluboká propast, na jejíž dno nelze dohlédnout, a já jsem nevěděl, co jí mám odpovédět.

„Ealdreda musí za jeho zradu stihnout trest, Cynethryth,“ řekl jsem. „Jiná možnost není. Pokud má platit spravedlnost, musí zemřít.“

Zamrkala, aby se zbavila dešťové vody v očích, a kapky jí stékaly po tvářích jako slzy. „Je jiná možnost,“ hlesla tiše. „Mohli bychom vzít jeho stříbro a odejít. Ealdred je tou knihou jako oslepený, nenajde nás. Pomstíš se mu tak, že mu vezmeš jeho peníze, a my budeme bezpeční. Bezpeční, Havrane!“ opakovala a já jsem si musel přiznat, že mi to slovo zní sladce jako med. Vzpomněl jsem si na poslední Sigurdova slova předtím, než pozvedl meč a vyrazil do útoku proti Angličanům. Umožnil mi odejít s Cynethryth. Možná se do mě zamiluje a já budu moci vložit do jejího lůna sémě a vychovávat děti, které budou mít zelené oči jako ona, ne rudé. A možná spolu zestárneme a ti, které přivedeme na svět, na nás budou ještě dlouho vzpomínat.

Jenže já jsem byl Nor. A mé oko *bylo* rudé.

„Zabiju Ealdreda,“ řekl jsem a vykročil jsem dál. „A hodím knihu Bílého Krista do moře jako oběť Njordovi.“ Štít mě bouchal do ramene a kroužky drátěné košile cinkaly. Dcera mého nepřítele šla mlčky a s tváří zmáčenou deštěm hleděla k novému úsvitu.

Věděl jsem, že se blížíme k území ovládanému ealdormanem Ealdredem, a proto jsme se ještě víc snažili být nenápadní. Zastavili jsme se asi míli od říčky a já jsem zaplatil mlynáři dvě malé stříbrné

mince za prázdný pytel od mouky, do něhož jsem vložil zbroj a zbraně. Jenom štít jsem si nechal pověšený na zádech. Cynethryth si konečně smyla bratrovu krev a přetáhla si kápi přes hlavu tak, aby jí zakrývala i tvář. V prostých šatech z neobarveného plátna, navíc se skvrnami od krve, v ní nikdo nemohl poznat ealdormanovu dceru. Ale i tak pohled na můj otlučený štít stačil, aby se před námi měli lidé na pozoru, když jsme pokračovali po vyšlapaných cestách k Ealdredově síni. Místní lidé už viděli za poslední týdny spoustu bojovníků a museli cítit v teplém letním vzduchu pach krve, protože se na mě dívali podezíravě, a pokud to šlo, vyhýbali se nám na sto honů.

Šli jsme celou noc a ráno jsme dorazili před dřevěnou palisádu malé pevnosti ealdormana Ealdreda. S obavou jsem sledoval, jak Cynethryth prochází bránou sama, neboť jsem se bál, co by mohl udělat Mauger, jestliže přežil boj s Nory, aby jí zabránil říct Ealdredovi pravdu o Weohstanově smrti. Cynethryth mě však ujistila, že i kdyby se Mauger vrátil, neodvážil by se jí tady nijak ublížit. Stejně tak nevěřila, že by jí mohl jakkoli ublížit její otec. Slíbil jsem jí, že budu čekat, dokud se nevrátí a neřekne mi, jak se uvnitř pevnosti věci mají, a i když měla zřejmě pravdu, prosil jsem Lokiho, mistra intrik, aby se ke mně vrátila brzy a v pořádku. Nemodlil jsem se k Odinovi, protože jsem si nebyl jistý, jak se na mě dívá po tom, co jsem opustil své druhy v situaci, kdy bylo všechno proti nim. Sotva jsem dořekl modlitbu k Lokimu, stočil jsem si plášť pod hlavu a ve strouze pod lískovým keřem jsem usnul.

Probudila mě až Cynethryth. „Vstávej, Havrane,“ zatřásla se mnou. Byla zpátky dřív, než se mi stačilo něco zdát. „Probud' se. Ealdred je už na pobřeží a čeká jen na příhodný vítr. A stříbro má s sebou.“ Viděl jsem, že drží plátěný vak.

„Stříbro mého jarla,“ řekl jsem ještě rozespálý a protíral jsem si oči. „Ealdred je hlupák, že se chce vydat na moře lodí, s níž nikdy neplul, a ještě na ni vezme všechno své bohatství. Až Rániny bělovlasé dcery ucítí stříbro, vyklopí ho do moře a jeho s ním.“ Třel jsem si ztuhlý krk a snažil jsem se uvažovat.

„Pán Bůh způsobí, že ti zčerná jazyk za takové řeči,“ kárala mě. „A pak ti jednou upadne a budeš němý. Je v něm jídlo,“ dodala, když si všimla, že se dívám na vak, který přinesla. Přikývl jsem a jako na

potvrzení mi zakručelo v břiše. „Kuchařka Godgifu mi řekla, že Ealdred chce knihu evangelií svatého Jeronýma prodat velkému císaři Charlemagneovi.“

„Charlemagneovi? Víš to jistě?“

„Přece si to nevymyslela. Musíme si pospíšet, Havrane!“ Chytila mě za drátěnou košili a snažila se mě přimět, abych vstal.

„Takže tu knihu od počátku nechtěl získat pro krále Egberta?“ zeptal jsem se. Egbert byl tehdy wessexským králem po Beorthrikovi, a později se dokonce stal jako *bretwalda* vládcem celé Anglie.

„Nevím,“ odpověděla Cynethryth. „Ale nemyslím, že by o tom král něco věděl.“ Zvedla štít a podala mi ho.

„Samozřejmě že o tom neví,“ řekl jsem. Pověsil jsem si štít na záda a nasadil si přilbici. „Přece by nedovolil, aby se Sigurdovi Norové potulovali po jeho zemi. Jak by vypadal před svým lidem? A jak před vašimi kněžími?“

„A naši lidé s tím souhlasili, protože jim Ealdred řekl, že to dělá na přání jejich krále.“

„Ealdred hraje nebezpečnou hru,“ poznamenal jsem. „Nezná nic jiného než spřádat pikle ve svůj prospěch.“

Charlemagne byl tehdy slavný válečník a po papežovi nejmocnější muž v celém křesťanském světě, i když někteří říkali, že i sám Lev III. před ním poklekl. A taky se mezi křesťanským lidem tradovalo, že když neposlouchá Bůh, je třeba se modlit k Charlemagneovi.

„Doufám, že mu tenhle vítr chrstne do tváře jeho vlastní chcanky,“ řekl jsem na Ealdredovu adresu. Ucítíl jsem totiž vítr a pomyslel jsem si, jestli mu i ten nepůjde na ruku a neodnese ho pryč z mého dosahu. Cynethryth mi podala skývu chleba, kus sýra a něco nasoleného masa, a když jsem se najedl, vyrazili jsme dál, abychom se dostali na pobřeží dřív, než se vítr otočí.

Cynethryth měla ve vaku ještě hrášek, pórek, tuřín a dvě menší cibule a tohle skrovné jídlo nás udržovalo při silách v následujících dnech, kdy jsme mířili k jižnímu pobřeží Wessexu. Byl to však jiný hlad, který mi sevřel útroby, když jsem konečně ucítíl moře dlouho předtím, než jsem uviděl jeho nesmírnou šedivou rozlohu a uslyšel pravidelný hukot příboje.

„Chybělo ti, že?“ zeptala se Cynethryth. Zastavil jsem se, abych pomocí hrsti trávy, kterou jsem vyhodil do vzduchu, zjistil směr větru. Přikývl jsem a zhluboka jsem vdechoval vlhký slaný vzduch. Vítr stále vál od jihu a to znamenalo, že Ealdred pořád ještě nevyplul. Sigurd by se uměl plavit se *Serpentem* proti větru, jenže Ealdred nebyl Sigurd a já jsem doufal, že si uvědomuje riziko a neodváží se vyplout, aby nebyl vržen zpátky na pobřeží. Mohl samozřejmě veslovat, i když by to byla proti valícím se vlnám obrovská dřina, ale dostal by se tak pryč. Na druhou stranu se Ealdred těžko mohl obávat nějakého nebezpečí z pevniny, a tak jsme museli věřit, že opravdu čeká na příznivý vítr.

„Naučil jsem se milovat moře,“ řekl jsem a myslel jsem na Nory, na Sigurda, Sveina a Olafa. „Moře poví člověku hodně o tom, jaký je, i když se to neděje lehce, protože mu nejdříve musí svěřit svůj život.“

Cynethryth se zamračila. „Moje matka se moře bála. Říkala, že dychtí po lidských duších, a proto se tolik těch, co se ho snažili ovládnout, utopilo.“ Smutně se usmála. „Zní to, jako by to říkal pohan, že?“

Přikývl jsem. „Ale tvoje matka ti dala život, Cynethryth, a ty jsi statečnější než mnoho mužů, které jsem poznal.“ Díval jsem se na ni a náhle jsem pocítil tak silnou touhu ji políbit, že jsem se musel odvrátit. „Myslím, že strach může i zabít,“ řekl jsem tiše. „Drží člověka doma a pozoruje ho, jak předčasně stárne. A také ho vede k tomu, aby zrazoval přátele, když se zdá, že ho bohové opustili,“ dodal jsem a pomyslel jsem na Gluma. „Podívala ses někdy jarlu Sigurdovi do očí? Přímo do jejich temného středu? Anebo Bjornovi, Bjarnimu či Olafovi?“ Jenom pokrčila rameny. „Žije v nich moře, Cynethryth. Jsou divocí, jako je divoké moře, ale jsou svobodní. Žádný člověk nevládne vlnám.“

„Mé matce by ses nelíbil, Havrane,“ řekla. „Nedovolila by mi jít s tebou ani na trh, natož tohle všechno.“

„Ale tvému otci se budu líbit ještě méně,“ zazubil jsem se. Cynethryth však zůstala vážná.

„Mám pocit, že se už ve svém životě nevyznám,“ řekla. „Všechno se změnilo a teď jsem sama.“

„Nejsi sama.“ Cítil jsem, že se mi do tváří nahrnulo horko. Oba

jsme zmlkli a chvíli bylo slyšet jen hukot moře a doznívající křik vzdálených racků. Pozorovali jsme velkého černého kormorána, který se rozletěl do moře.

„Vítr zeslábl,“ řekla náhle Cynethryth a měla pravdu. „Musíme si pospíšet.“ Pohlédl jsem na moře a uviděl jsem vzdálený ostrůvek šedých skalisek. Věděl jsem, že norské lodě jsou dál na východ, kde jsme je zakotvili před mnoha týdny. A také jsem věděl, že štěstí, které nám dosud přálo, je u konce. Vítr se náhle otočil, vál nyní od západu a unášel k nám ze vzdálených útesů vůni žlutých pobřežních květů. Drželi jsme se v kopcích nad pobřežím a šli jsme dál k východu v naději, že obejdeme útes a uvidíme obě lodě, jak se pod námi houpají na vlnách stoupajícího příboje. Ale co uděláme pak? Jaký osud nám norny připravily?

Vytáhl jsem z pytle zbroj a zbraně, navlékl jsem si drátěnou košili, nasadil si přilbici a sevřel v ruce meč. Opět jsem byl bojovník, možná poslední, který z vlčí smečky zůstal. Napadlo mě, jestli už Sigurd a ostatní nesedí ve Valhalle u hodovního stolu s Odinem a nečekají, až se k nim připojím i já, abychom se pak spolu připravovali na Ragnarök, poslední boj bohů. Dotkl jsem se chladného kovu čepele a pomyslel jsem si, že je zvláštní, jakou jistotu poskytuje muži tohle vykované železo, i když v srdci ví, že to nebude stačit.

„Koně!“ zvolala náhle Cynethryth přes hluk příboje. „Poslouchej, Havrane! Musíme se někde schovat. Rychle!“ S přilbicí na hlavě jsem toho moc neslyšel, ale rozhlédl jsem v domnění, že pokud se k nám blíží jezdci, musejí být někde mimo dohled pod okrajem křídového útesu. A když jsem je uviděl, bylo už pozdě. Objevili se na hřebeni před námi a hnali se po travnatém vrchu k nám.

„To jsou muži tvého otce?“ zeptal jsem se a vzápětí jsem rozeznal praporec vlající na kopí jednoho z jezdců. Jelen ve skoku na zeleném podkladu. „Ano, jsou,“ zamumlal jsem. Sevřel jsem pevně meč, ale odolal jsem pokušení sundat ze zad štít.

„Nech to na mně, nepouštěj se s nimi do boje,“ varovala mě Cynethryth, jako by mě považovala za boha války, protože jezdců bylo dvanáct.

Zastavili se před námi a já jsem si všiml, že jejich koně nejsou zpěnění, takže Ealdred nemohl být daleko.

„Lady Cynethryth?“ zeptal se jeden z mužů a naklonil se ze sedla, aby si dívku lépe prohlédl. Všichni měli kožené odění, ale meče nechali v pochvách.

„Kde je otec, Hunwalde?“ řekla Cynethryth místo odpovědi a stáhla si kápi z hlavy.

„Ealdorman se chystá vyplout na moře s norskou lodí, paní,“ odpověděl muž a ukázal za sebe. „Ale co tady, proboha, děláš ty?“

„Musím mluvit s otcem,“ řekla. „Dovedte mě k němu.“

Hunwald se podíval na mě – prohlédl si mé zbraně a pak mu sklouzl pohled k mému krvavému oku. „Ty jsi pohan,“ řekl a vytáhl meč. Ostatní pobídli koně a obklopili mě.

„Ani se ho nedotknete!“ zvolala Cynethryth, když sesedli a vytahovali meče nebo na mě namířili kopí.

„Do toho se nepleť, paní,“ odbyl ji Hunwald. „Máme rozkaz zabít každého Nora, na kterého ve Wessexu narazíme.“ Byl to mladý muž, ale statné postavy.

„Budu se do toho plést!“ vyštěkla ostře Cynethryth. „Ten muž mi pomáhal. Zachránil mě před Nory.“ Zdálo se, že Hunwalda její tón zaskočil, ale pár dalších mužů se škodolibě ušklíblo. „A řekla jsem, abys mě odvedl k otci, než bude pozdě.“

„Nejdřív ho musíme odzbrojit,“ prohlásil Hunwald a přikrčil se s mečem, jako by čekal můj útok. Cynethryth na mě kývla a já jsem zdráhavě podal nůž a meč jednomu z mužů. Pak, protože jsme neměli jinou možnost, jsme každý nasedli za jednoho wessexského jezdce a ti se s námi rozjeli po pobřeží.

Srdce se mi rozbušilo, když jsem uviděl *Fjord-Elka*, jak s Angličany u vesel vyplouvá ze zálivu. Místo dračí hlavy se na přídi vypínal kříž, jako by zdravil jižní oblohu. Sjeli jsme po vyšlapané stezce dolů na pobřeží, kde se mezi oblázky rozlévaly zpěněné vlny, a tam jsme sesedli. Díval jsem se kolem sebe, ale Flokiho jsem nikde nezahlédl. Na chvíli jsem si pomyslel, že možná uzavřel s Ealdredem obchod a teď už z příde *Fjord-Elka* vyhlíží na moře, zatímco jeho truhlice přetéká stříbrem.

Hunwald si přiložil ruce k ústům a zavolal k lodi. Sigurdův milovaný *Serpent* se pohupoval na kotevním lanu a bezmocně sledoval, jak *Fjord-Elk* odplouvá, zatímco on zůstával připoutaný k pevnině a svým nepřítelům. Hunwald zavolal znovu a zdálky jsem

rozeznal ealdormana Ealdreda. Přišel na zád' a s rukama na okrajiníku stál a hleděl na pobřeží. Vedle něho se tyčila mohutná postava Maugera. Těžko říct, jestli Ealdred zaslechl ve větru Hunwaldova slova nebo poznal svou dceru, ale pokud ano, nedal to na sobě nijak znát.

„Nemá to smysl,“ řekl Hunwald. „Oni neslyší nás a my neslyšíme je.“

„My je nepotřebujeme slyšet,“ ozval se jeden z jeho mužů. „Podívej se na Maugera.“

Ealdred se otočil, jako bychom ho přestali zajímat, a ztratil se mezi postavami ostatních na lodi, ale Mauger zůstal na zádi a něco ukazoval. Zprvu jsem si nebyl jistý, co jeho gesto znamená, ale když ho pořád opakoval, náhle mi bylo jasné. Jednou rukou ukazoval na nás a v druhé ruce něco držel. Nůž, kterým si přejížděl napříč přes hrdlo.

DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

„Toho norského bastarda zabijeme, ale ji ne. To je celé,“ řekl Hunwald a zvedl ruku, aby ostatní utišil. Wessexští muži stáli mezi několika přístřešky z volské kůže, postavenými na travnaté solné bažině v místě, kam už nezasahoval příliv, a přeli se, co jim chtěl Mauger na dálku říct. Já a Cynethryth jsme seděli s rukama a nohama svázanýma zády k sobě na oblázcích plných mořských řas a já jsem se proklínal za to, že jsem jim odevzdal meč. Takhle jim nedalo žádnou námahu mě přemoct, i když si z toho jeden z nich odnesl po mé ráně pěstí zkrvavený ret.

„Já si myslím to, co Cearl,“ řekl jiný muž. „Mauger nám ukazoval, že máme zabít oba. Proto se Ealdred otočil zády. Chtěl, abychom s nimi skoncovali.“

„Jestli si tím jsi tak jistý, Hereriku, tak vraž meč do Cynethryth ty,“ řekl jiný muž. „Já si nechci vysloužit to, že mi pak Ealdred uřízne koule a nacpe mi je do krku za to, že jsem zamordoval jeho dceru.“

„Taky si to myslím, Hereriku,“ přidal se Hunwald. „Jestli zabiješ i ji a ukáže se, žeš to pochopil špatně...,“ odmlčel se, aby si všichni kolem mohli uvědomit důsledek, „byla by to poslední chyba, kterou jsi v životě udělal. Když podřízneme toho Nora, nemůžeme tím nic pokazit. Ale Cynethryth se nikdo ani nedotkne. Proboha, vždyť je to ealdormanova dcera!“ Ostatní zahučeli na souhlas a pak znovu pohlédli za vzdalující se lodí, jako by doufali, že dostanou od svého pána ještě nějaké znamení.

Všiml jsem si, že před jedním z přístřešků je ohniště, a to mi

potvrdilo, co jsem si pomyslel už předtím – že tihle muži tady zůstali, aby hlídali *Serpenta*. Uvažoval jsem, že Ealdred nemá dost námořníků, aby se mohl vydat přes moře s oběma loděmi, a *Fjord-Elka* si zřejmě vybral proto, že byl méně poškozený ohněm. A teď byl pryč. Proklel jsem norny, ty zatracené děvky. Nebýt těchhle Angličanů, kteří se mě teď chystali zabít, mohl jsem se pokusit dát dohromady posádku, vyplout se *Serpentem* za Ealdredem a někde na moři ho dostihnout. A tam bych ho zabil a jeho mrtvolu hodil rybám. Jenže nic z toho jsem nemohl udělat, protože k nám mířil Hunwald se třemi muži a všichni měli v rukou meče.

„Lady Cynethryth, máme rozkaz a musíme ho splnit,“ řekl Hunwald. „Ten Nor nesmí zůstat naživu.“ Poklekl k ní, aby jí přerezal pouta, takže zbývající tři se mohli věnovat mně.

„Ty za to nemůžeš, Hunwalde,“ řekla Cynethryth, vstala a třela si otlačená zápěstí. „I když se nedivím, že tě otec nechal tady. Potřeboval s sebou muže, kteří dokáží myslet samostatně, ne červy, kteří se bojí vlastního stínu.“

Hunwald na urážku nereagoval, i když bylo zřejmé, že tvrdě zasáhla jeho hrdost. „Vrať se do otcovy síně, děvče,“ řekl neuctivě, „a buď mi vděčná za to, že s tebou pošlu jednoho ze svých mužů. A teď běž. Nebo chceš zůstat a dívat se, jak tady tomu psovi rozpáráme břicho?“ ukázal na mě. Zoufale jsem napjal pouta na rukou a srdce mi sevřel ledový strach, protože jsem měl v příštích chvílích zemřít potupnou smrtí beze zbraně, takže si mě Odinovy temné služebnice ani nevšimnou. Měl jsem takový strach jako nikdy předtím, a abych ho zakryl, chrлил jsem na ty, kteří se mě chystali zabít, nejhorší urážky, jaké mi přišly na jazyk.

„Jste synové waleských děvek!“ křičel jsem. „Jste špinaví prasečí rypáci! Jste bastardi a psi!“ Ale právě ve chvíli, kdy jsem měl zemřít, Cynethryth vykřikla, vrhla se zezadu na Hunwalda a sevřela ho kolem krku. A on ji nesetřásl, neboť ucítil, že mu tiskne k hrdlu nůž.

„Odstupte od něj!“ vykřikla na ty, kteří se už nade mnou skláněli. „Odstupte, nebo podříznu Hunwalda jako podsvinče!“ Všichni tři zůstali bez hnutí stát.

„Opatrně, Cynethryth,“ řekl jsem, když jsem uviděl, že pod čepelí nože vytryskl tenký pramének krve. „Nesmíš ho zabít dřív, než budu volný.“

„Řekla jsem odstupte od něho!“ vykřikla znovu na tři muže nade mnou, a tentokrát už poslechli a s rukama zvednutýma couvli. „Hod' svůj nůž Havranovi, Hunwalde!“ poručila.

„Ty děvko!“ zasyčel přiškrceným hlasem. „Za tohle zaplatíš smrtí.“

„Hod' mu svůj nůž!“ vyštěkla. „Už to nebudu opakovat!“ Hunwald vytáhl z pochvy nůž a hodil ho na oblázký vedle mě. Natáhl jsem se k němu, a když se mi po chvílce úsilí podařilo pouta přerezat, vstal jsem, sevřel jsem jednou rukou Hunwalda kolem pasu a druhou uchopil nůž na jeho hrdle, který do té doby držela Cynethryth. Cítil jsem, jak se Hunwald pod koženým kabátcem chvěje.

„Vezmi jeho meč,“ řekl jsem Cynethryth. Udělala to a pak ho musela do mé pochvy vtlačit, protože byl o něco větší. Potom sebrala ze země dvě odložená kopí a můj meč a zůstala stát vedle mě. Viděl jsem, že svírá zbraně, až jí zbělaly klouby.

„To tam budeš takhle stát až do soudného dne, Nore?“ zeptal se s úšklebkem Hereric. Byl to ošklivý chlapík s obličejem poďobaným od neštovic a já jsem doufal, že budu mít možnost ho zabít. „Já to klidně vydržím, protože se už těším, co bude dál. Až se unavíš, dostaneme tě a pak tvá smradlavá střeva hodíme rackům. A tvoje taky, děvko,“ obrátil se k Cynethryth.

„Ale ještě předtím tě ušoustáme k smrti,“ přidal se další a zazubil se. Podle vzhledu byl z nich nejmladší a hledal pohledem souhlas ostatních. Ti však na něj nedbali.

„Odhoďte zbraně!“ řekl jsem a zvedl jsem nožem Hunwaldovi bradu.

„Nedělej to, chlapče,“ zamumlal Hunwald přes zaťaté zuby. Věděl, že ho ostatní sledují, a zoufale se snažil nedat na sobě znát strach.

„Nechceš, abych ti podřízl hrdlo, Angličane?“ zasyčel jsem.

„Ty to nechceš,“ odpověděl za něho Hereric. „Protože víš, co by se pak stalo s tou čubkou. Nebo si myslíš, že nás zmůžeš všech dvanáct?“

Pár mužů se zasmálo, ale většina na mě hleděla nenávistně a ozvaly se výhrůžky. Kdyby mohli, rozsekali by mě na kusy.

A tak jsme stáli a čekali. Wessexští se zatím neodvažovali

zaútočit, neboť měli strach, že bych mohl Hunwalda zabít, ale zároveň věděli, že je jen otázkou času, kdy dosáhnou svého. Ale já jsem si sliboval, že někteří z nich dostanou víc, než chtějí. Že zemřou.

Západní obloha plála rudými a oranžovými barvami a zlatila valící se vlny, když začali být Wessexští netrpěliví. Ruka, kterou jsem držel nůž na Hunwaldově hrdle, mi už trnula, ale stále jsem nevěděl, jak z téhle situace ven. Navíc jsem viděl na tvářích některých mužů, že ztrácejí trpělivost a chystají se po mně skočit, i kdyby to mělo znamenat Hunwaldovu smrt. Jednou jsem slyšel, jak Bjarni říká, že nuda bojovníka zabíjí, a skoro jsem se při vzpomínce na to usmál, protože teď mohla nuda zabít Hunwalda, a zřejmě nejen jeho.

Cynethryth zabodla můj meč do písku, aby ho mohla kdykoliv snadno uchopit, a s kopím v ruku sledovala Wessexské. *Můj sokol*, pomyslel jsem si. Ani jednou se nepokusila nějak si je naklonit nebo v nich vzbudit soucit. Naopak zvedla svůj praporec a stála pevně jako ten nejstatečnější bojovník. Pomalu se však smrákalo a zapadající slunce vrhalo na solnou bažinu dlouhé stíny. Jako všichni lovci viděli Wessexští v blížící se noci svého spojence. Uvažoval jsem, jak dlouho bude trvat, než se setmí úplně a budou se na nás moct vrhnout ze všech stran. Věděl jsem, že bych pak stačil kromě Hunwalda zabít nanejvýš jednoho dalšího. Ale Hunwald by zemřel v každém případě. Ať pro mě norny připravily jakýkoliv osud, tohle už by změnit nemohly.

Náhle se ozvalo zaržání. Podíval jsem se na wessexské koně přivázané ke kolíkům zaraženým do písku na vyvýšeném místě pobřeží, kde se mohli pást na trsech trávy. Jenže teď měli všichni zvednuté hlavy, jako by něco věřili. Znovu se ozvalo zaržání a také Wessexští se už začali neklidně rozhlížet.

„Běž se podívat, čeho se lekají,“ řekl Hereric jednomu z mužů. Ten přikývl a zamířil ke koním. „Wyberte, běž s ním.“

Hunwald sebou náhle trhl dopředu, ale já jsem mu sevřel krk ještě pevněji, až zachrčel.

„Už to podruhé nezkoušej,“ zasyčel jsem. Ruka se mi chvěla a chytaly mě do ní křeče, ale Hunwald musel vědět, že propásl poslední příležitost, aby se mi vytrhl.

„Kam se při vousu svatého Aidana poděli?“ zvolal náhle Hereric a nervózně těkal pohledem mezi mnou a svahem, kde měli uvázané koně. Vzpomněl jsem si, že k nim před chvílí odešli dva muži, jenže už se setmělo natolik, že z temného pobřeží vystupoval jen pruh světlých oblázků omývaných vlnami. Koně teď byli klidní.

Jeden z mužů kolem nás ukázal ke koním, jako by žádal o souhlas, a když Hereric přikývl, sebralo několik Wessexských štíty a rozběhli se do svahu. Ostatní zůstali, dívali se na nás a čekali, až jim Hunwald nebo Hereric řeknou, co mají dělat.

„Že by jarl Sigurd?“ řekla polohlasně Cynethryth. Neodpověděl jsem, neboť jsem se soustřeďoval jen na to, abych udržel nůž na Hunwaldově krku.

„Nejsou tady!“ zavolal z temného svahu jeden z těch, co právě odešli.

„Co to říkáš?“ křikl Hereric. V jeho hlasu už jasně zazněl strach.

Kousek od nás dopadl kámen, a když se Wessexští otočili, cosi se mihlo vzduchem, ozval se tlumenější zvuk a vzápětí jsem postřehl, že Hererikovi trčí ze zad kopí. Padl na kolena, pak na břicho a na zemi křičel a zmítal sebou. Ostatní muži také padli k zemi, protože v tu chvíli nikdo neměl připravený štít. Kdosi z nich křikl na Hererika, co s ním je, jako by neviděl, že se válí na zemi s kopím v zádech. Všechny v tu chvíli ovládla panika a nikoho nenapadlo, že musejí postavit štítovou hradbu. Znovu někdo z nich vykřikl. Ze tmy zíraly vyděšené tváře na Hunwalda, ale ten jim nemohl říct, co mají dělat, protože jsem mu stiskl krk, že sotva dýchal.

„Jdeme, Hrothgare!“ zasyčel jeden z mužů. Vzápětí se zvedly dvě postavy a rozběhly se ke mně, ale než jsem se stačil rozhodnout, co udělat, Hrothgar zavrával, chytil se za tvář a padl k zemi. Viděl jsem, že svírá v rukou cosi, co mu trčelo z úst. Poznal jsem, že je to střenka nože. Hrothgar chrčel a zmítal sebou podobně jako Hereric. Ten druhý se znovu skrčil k zemi a stáhl se.

„Kdo to udělal, Havrane?“ zamumlala Cynethryth. Sevřela kopí a udělala krok směrem ke Hrothgarovi.

„Nech ho,“ řekl jsem jí. Uvědomil jsem si, že oba svíjející se a křičící muži děsí ostatní, a ti se ve strachu nezmůžou na nic rozumného. A jejich strach byl oprávněný, neboť k nim přes solnou bažinu kráčela tichá a krutá smrt.

Jejich druhové se už vraceli, ale tak, že ustupovali v sevřené formaci s překrývajícími se štíty. Když tři zbývající uviděli štítovou hradbu svých druhů, pomalu vstali.

„Musíme se pohnout,“ řekl jsem. Cynethryth přikývla. Ustoupil jsem dozadu, ale Hunwalda jsem táhl s sebou. A pak jsem znovu zahlédl, že se ve vzduchu cosi mihlo, a další z wessexských mužů se bez výkřiku skácel k zemi.

„Floki,“ zašeptal jsem, a přestože proti nám postupovala štítová hradba, musel jsem se usmát.

„Jsi připravený pokleknout před svým bohem, Hunwalde?“ zeptal jsem se, a aniž jsem čekal na odpověď, jediným rychlým pohybem jsem mu prořízl hrdlo a pustil umírající tělo na zem. Vzápětí jsem tasil meč a postavil se před Cynethryth. „Kopí!“ křikl jsem na ni a ona mi ho podala. Vrhл jsem ho po jednom z mužů, ale stačil uhnout a kopí ho minulo.

Vtom se vedle mě objevil Floki, bez štítu a postříkaný krví. Byl bosý a zřejmě proto se mu podařilo přikrást se mezi Angličany jako duch a srážet je.

„Co je se Sigurdem?“ zeptal se, ale stále sledoval blížící se Wessexské.

„Nevím. Došlo k boji a on mě poslal s Cynethryth pryč.“ Floki na mě pohlédl, i když jsem viděl jen jeho svítící oči a černý vous. „Díky, Floki,“ řekl jsem. Neodpověděl, jenom naklonil hlavu na stranu. „Mohl jsi zůstat dál jako duch a střežit Sigurdovo stříbro,“ dodal jsem.

„A dívat se, jak zabíjejí jednoho z nás?“ opáčil a ve vousu mu zablýskly zuby.

Vzal jsem Cynethryth za ruku. „Máš nějaký nápad?“ zeptal jsem se Flokiho.

Plívl směrem k Angličanům, kteří konečně viděli, kdo je napadl, a to jim dodalo odvahy. „Zeptej se Cynethryth, jestli umí plavat.“

Otočil jsem se a pohlédl jsem na moře. Cynethryth to musela pochopit sama, protože mi stiskla ruku. „Jsem připravená,“ řekla. Wessexští byli dvacet kroků od nás.

„Teď!“ křikl jsem. Otočili jsme se, vběhli jsme do příboje a prodírali se vodou dál, až nám sahala po hrud'. Já i Floki jsme měli drátěnou košili, a kdybychom se pustili o pár kroků dál, hrozilo by

nám, že se utopíme. Chtěl jsem to Flokimu říct, ale do úst mi vnikla slaná voda a začal jsem se zalykat a plivat.

Kousek od nás špláchlo do vody kopí. Floki ukázal na nízké skalisko, které vyčnívalo nad hladinu.

„Dokážeš to?“ zeptal jsem se Cynethryth, aniž jsem si byl jistý, jestli to dokážu já. Přikývla. Mokrý vlasy jí splývaly na ramena a bělmo očí jí svítilo.

„Doufejme, že Rán spí,“ zamumlal jsem. Cynethryth mi pomáhala víc než já jí, ale maličký ostrůvek se blížil, i když pomalu.

Vylezli jsme po kluzkých kamenech, padli jsme na skálu a chvíli jen vyčerpaní leželi, zatímco kolem nás se tříštily vlny příboje. Všiml jsem si, že Cynethryth má od pout na zápěstí a na nohou do krve rozedřenou kůži. Pohlédl jsem zpátky na pobřeží, ale viděl jsem jen bělavou linii zpěněného příboje, všechno ostatní halila tma.

„Aspoň nás nevidí,“ řekl jsem a znovu jsem vzal Cynethryth za ruku. I přes hukot vody jsem zaslechl výkřiky Wessexských, naštěstí nešfířily, takže se k nám zřejmě nikdo z nich nesnažil dostat.

„Kdyby se pokusili doveslovat k nám v člunech, museli bychom vymyslet něco jiného,“ řekl Floki. Nechal přílbici na pobřeží a teď si opatrně uvolňoval copy a vytlačoval z vlasů vodu, zatímco Cynethryth a já jsme seděli ve tmě a chvěli se zimou.

„Po tom, co jsi jim udělal, Floki, za tebou rozhodně nebudou moc spěchat,“ řekl jsem.

„Ale pěkně jsem to s nimi skoulel, co?“ zasmál se a já jsem si uvědomil, že je to snad poprvé, co slyším jeho smích.

„Tak, že si nachcali do kalhot,“ odpověděl jsem a poplácal ho po mokré drátěné košili na rameni. Cynethryth se stále chvěla. „Je ti zima, že?“ řekl jsem a položil jí ruku na záda. „Můžu?“ Přikývla. Začal jsem jí tedy třít záda a potom paže, abych ji zahřál.

„Musíme se dostat na suchou zem, ještě než vyjde slunce,“ prohlásil Floki. Měl pravdu, protože kdybychom tady zůstali do rozednění, Wessexští by nás uviděli a doveslovali by k nám v člunech. Navíc se dalo čekat, že až nastane příliv, zalije náš malý ostrůvek moře a zřejmě bychom se utopili.

Chvíli jsme tedy sbírali síly a odhodlání a pak jsme znovu vklouzli do chladné vody. Zpola jsme plavali, zpola se brodili směrem k pobřeží a pak, když jsme zřetelně slyšeli, jak se vlny

příboje rozlévají po oblázcích, jsme se začali prodírat vodou podél pobřeží, až jsme takhle obešli malý útes a světla pochodní Wessexských nám zmizela z dohledu. Teprve potom jsme se vyškrábali zpěněným příbojem na oblázkový břeh a začali stoupat výš, kde jsme chtěli najít úkryt.

„Tam?“ ukázala Cynethryth na dunu porostlou trsy pobřežní trávy, která mi připomínala Pendovy vlasy.

„To bude možná dobré,“ mínil Floki. Vylezli jsme tedy na dunu, našli na ní nejskrytější místo a tam jsme rukama vyhloubili v písku jámu. Stále foukal nepříjemný vítr, ale to bylo dobré, protože jsme si slibovali, že nám aspoň brzy vysuší oblečení. A tak jsme seděli ve tmě mokří, hladoví a unavení, ale živí.

„Ten se taky suší,“ ukázal Floki na kormorána, který seděl sotva tři kroky od naší skrýše. Velký černý pták nás pozoroval, i když já jsem ho mezi trsy trávy sotva viděl. „Trochu se tady vyspíme a pak uvidíme, co nám přinese ráno,“ řekl Floki, vstal a vytáhl meč z pochvy, aby se usušil. „Za nějakou dobu tě vzbudím, Havrane,“ dodal a chystal se pryč.

„Kam jdeš?“ zeptal jsem se. Také já jsem vytáhl meč a položil ho do trávy vedle sebe.

„Podívat se, co dělají ti angličtí mizerové.“

A taky se přesvědčit, že je Sigurdovo stříbro v bezpečí, pomyslel jsem si.

Nechal jsem si drátěnou košili na sobě pro případ, že by nás Angličané našli, takže jsem byl i po rozednění a východu slunce stále ještě mokrá. Cynethryth ležela s hlavou na mém stehnu. Byl jsem rád, když se konečně pohnula, protože jsem měl nohu strnulou a skoro jsem ji necítil.

„Kde je ten Nor?“ zeptala se. Posadila se a prohlížela si strupy na ráně na noze.

„Nevím,“ odpověděl jsem a taky jsem vstal. Floki se nevrátil a nevzbudil mě na noční stráž. Vylezl jsem na vrchol duny a pohlédl jsem k východu, kde ležel tábor Wessexských. Výhled na to místo však zakrývalo několik dalších pahorků, a tak jsem se vrátil, zastrčil do pochvy odložený meč a vzal Cynethryth za ruku. „Pojďme,“ řekl jsem a vedl jsem ji přes dunu.

Po Angličanech nebylo ani vidu ani slechu. Jejich přístřešky

pořád stály, ale koně byli pryč. Také mrtví zmizeli. Zato *Serpent* byl stále na svém místě.

„Díky Odinovi, že ho nezapálili,“ řekl jsem a hltal jsem pohledem štíhlou dračí loď, která se houpala na klidném moři.

„Ale to znamená, že s ní mají nějaké plány,“ poznamenala Cynethryth. „Zřejmě se vrátí do Ealdredovy síně, aby naverbovali další muže.“ Uvědomil jsem si, že má pravdu. Angličané věděli, že s lodí, jako je *Serpent*, dva muži nic nesvedou, a přijdou v mnohem větším počtu, aby s námi skoncovali.

„Havrane!“ ozvalo se náhle z pobřeží. „Krásné ráno, co?“ Pohlédl jsem dolů a uviděl Flokiho, jak táhne po oblázcích směrem k lodi okovanou truhlu. „Budeš na mě jen civět, nebo mi pomůžeš?“

„Se stříbrem jarla Sigurda?“ zvolal jsem a aniž jsem čekal na odpověď, rozběhl jsem se po svahu dolů. „Ale sami dva se *Serpentem* odplout nedokážeme.“

„Podívej se tam, rudooký,“ řekl a napřáhl ruku k západu.

Zastavil jsem se a zíral jsem směrem, kterým ukázal, ale nic jsem neviděl. Vrátil jsem se tedy výš a pak jsem je spatřil. Bojovníky. Muže s přilbicemi na hlavách a se štíty. A jeden z nich nesl rudý praporec, který zplihle visel na žerdi kopí.

„To je Sigurd!“ vykřikl jsem. „Floki, ty bastarde, to je Sigurd!“

„Samozřejmě že je to Sigurd!“ odpověděl a i na tu dálku jsem poznal, že se směje. „Kdo jiný by to mohl být, chlapče!“

Doběhl jsem k Cynethryth, chytil ji do náruče a zatočil se s ní. Křičel jsem radostí, protože přicházel můj jarl.

„Řekl jsem ti, abys šel a vychovával děti!“ křikl na mě Sigurd, když scházel z duny porostlé trávou na solnou bažinu. A za ním sestupovali Norové s meči a kopími a oči jim zářily radostí, neboť znovu dýchali opojný mořský vzduch a viděli svou loď.

„Nech ho, Sigurde,“ ozval se Olaf a z huňatého vousu mu svítily zuby, jak se usmíval. „Ještě uplyne spousta času, než se z nás stanou boháči.“ Chytil mě za ramena, přitáhl si mě k sobě a políbil mě na čelo. „Díky, že ses postaral o *Serpenta*, Havrane,“ řekl.

„Za to poděkuj Flokimu, Strýci. Já jsem měl dost starostí s tím, abych se postaral sám o sebe,“ zasmál jsem se.

„Smích, to je balzám na duši,“ ozvalo se z hloučku mužů kolem nás.

„To jsi ty, otče Egfrith?“ zvolal jsem, i když jsem si vzápětí uvědomil, že to nemůže být on, protože je mrtvý. Ale pak se Norové rozestoupili a mezi nimi se skutečně objevil otec Egfrith. Opíral se o žerď zlomeného kopí a hlavu měl ovázanou zakrváceným plátnem. „Ale vždyť jsem viděl, jak tě Glum zabil,“ řekl jsem užasle. Někteří z mužů se dotkli svých amuletů nebo jílců mečů, aby od sebe odvrátili zlo. To už se ale k mnichovi vrhla Cynethryth a objala ho.

„Tys viděl, že je mrtvý?“ zeptal se mě Bjarni a upřel na mnicha zvláštní pohled.

„Zdalo se mi, že musí být mrtvý. Byl samá krev.“

Bjarni mávl rukou, jako by chtěl říct, že krev s tím nemá nic společného. Věděl jsem, co si myslí a co si myslíjí všichni – že mnich v sobě musí mít zvláštní moc. Anebo že tu moc musí mít jeho bůh.

„Mrtvý nebo živý, v každém případě je to on, i když s hlavou jako nakřáplý tuřín,“ prohlásil Bjorn.

Zdalo se, že Egfritha těší, jak se o něho všichni zajímají. Udělal na Cynethrythině hrudi znamení kříže, pak zavřel oči a začal mumlat modlitbu.

„Glum mu musel vyrazit z hlavy polovinu mozku,“ řekl Arnvid a ukázal na mnicha kopím. „Ten bastard je snad větší cvok než starý Asgot.“

„Dej si pozor na jazyk, Arnvide, nebo ti ho vyříznu, až budeš spát, a hodím ho šnekům,“ ozval se *godi*.

„Ale měl bys být mrtvý, otče,“ obrátil jsem se k Egfrithovi. Stále jsem nemohl uvěřit, že může být naživu, když jsem viděl, jak mu Glumův meč téměř rozpoltil hlavu.

Egfrith náhle nechal modlení a pohlédl na mě.

„Myslíš?“ Opatrně se dotkl obvazu na hlavě, zčernalého zaschlou krví. „Jenže jak vidíš, nejsem. A může být snad jasnější důkaz toho, že si mě náš Pán na nebesích vybral, abych na zemi konal Jeho dílo a učil tyhle pohany pravé víře?“ Malá očka měl vypoulená jako pulec. „Pochyboval jsem, že je to možné, ale kdoví, třeba *je* jistá naděje, že jednou dojdete spasení i vy. Možná jen potřebujete bolestnější zkoušky, abyste k domu dospěli. Už víš, že celý Wessex oslavuje?“ obrátil se znovu ke mně. „Ano, muži i ženy děkují Bohu a zapalují na kopcích ohně. *Pohané odešli*, říkali mi. *Vrátili se na moře*, *zpátky*

do hlubin pekelných, aby sloužili Satanovi. Ale já jsem věděl, že je to jinak, Havrane. Že ještě neodešli. Tužil jsem, že vás najdu tady na pobřeží. Cítil jsem dech Pána na tváři a věděl jsem, že ještě není pozdě.“

Norové jeho řečnění nerozuměli, proto si ho přestali všímat a pokračovali v přípravách na vyplutí. Cynethryth se vděčně dotkla Egfrithovy ruky, pak se otočila a zamířila k moři.

„Že by tě uhranul svými kouzly, Havrane?“ ozval se Sigurd. Přistoupil ke mně a zarazil patku kopí do oblázků. Na rtech mu pohrával lehký úsměv, ale v jeho očích jsem zahlédl stín podezření.

„Jestli se o něco takového pokusí, přísahám, že dokončím, co začal Glum,“ řekl jsem anglicky, aby tomu Egfrith rozuměl.

„Věřím, že bys to udělal,“ přikývl Sigurd a usmál se.

„Věř spíš tomu, že tě pokřtím a spasím tvou duši, jarle Sigurde,“ prohlásil Egfrith pevně. „Staneš se člověkem pravé víry. A ty, Havrane,“ obrátil se ke mně, „budeš následovat po něm.“

„Chceš říct, otče, že hodláš zůstat s námi?“ zeptal jsem se a pohlédl jsem tázavě na Sigurda.

„Můj pán Ealdred, Bůh buď milostivý jeho duši, přišel o rozum,“ řekl Egfrith a znovu se podíval na mě, jako bych tím byl vinen já. „Kniha evangelií svatého Jeronýma patří sem, do anglického stánku Božího!“ vyštěkl hněvivě. „To není žádná tretka, s kterou je možné kupčit, a to ani tehdy, když je tím kupcem Charlemagne, jemuž patří Boží chvála za to, jakou nenávist chová k pohanům.“ Zvedl ruce dlaněmi vzhůru, pak zavřel oči a pokřičoval se. Zřejmě si uvědomil, že řekl příliš moc, protože pokud chtěl vrátit Kristovu knihu do Wessexu, nemohl připustit, aby se pohané dozvěděli její cenu ve stříbre. „Ukážu Sigurdovi svaté světlo, Havrane. Světlo, které rozehrěje jeho duši obalenou škraloupem ledu a prolezlou odpornými červy.“ Podíval se na Sigurda, ale ten na urážku nijak nereagoval. „Všichni víme, jaká odměna čeká v ráji bohabojné duše, které se do něj z vůle Pána dostanou. A možná mezi nimi bude i tvoje, Havrane,“ dodal, jako by mi nabízel celý svět.

Zavrtěl jsem hlavou. „Moje ne, otče. A chci být u toho, až budeš křtít starého Asgota.“ Otočil jsem se a uviděl jsem *godiho*, jak se brodí s rukama zdviženýma k obloze k lodi. „To bych si nechtěl nechat ujít za nic na světě.“ Sigurd se na nás díval a zdálo se, že se

tím vším dobře baví. „Ty souhlasíš, aby plul s námi?“ zeptal jsem se ho. Nemohl jsem uvěřit, že by s sebou jarl vzal na palubu *Serpenta* Kristova služebníka, který nám nebude k ničemu dobrý.

Sigurd přikývl. Egfrith na mě vrhl triumfální pohled. Zakroutil jsem hlavou a podíval jsem se na pobřeží. Cynethryth stála obrácená k moři a splétala si vlasy do tlustého copu. Náhle se mi sevřelo srdce, neboť jsem si uvědomil, že brzy se svými druhy vypluju na moře a ji už nikdy neuvidím.

Později mi Sigurd pověděl o boji v lese proti Ealdredovým mužům. Jeho útok, prudký jako zimní bouře na moři, Angličany překvapil a rozrazil jejich řadu jako rozštípne úder palicí na klín dubový špalek.

„Ten zkurvysyn Mauger tam nezůstal do konce,“ řekl Sigurd, nebo ta slova spíš vyplivl, jako by byla otrávená. „Neumí vést muže do boje. Bjarni viděl, že nasedl na koně a ujížděl pryč, jako by mu za zadkem hořelo. Angličané bojovali statečně, ale bez vůdce upadli do zmatku a my jsme je sráželi, až nebylo pro mrtvolu kam stoupnout. Zbývající se pak obrátili na útěk do lesa. Bylo to velké vítězství, Havrane,“ řekl a sevřel jílec meče u boku. „A bohové se na nás dívali,“ dodal. „Cítil jsem to.“

Vlci se tedy vrátili potraní a zkrvavení, ale vítězní. V boji padlo celkem sedm Norů a jeden z Wessexských, kteří s nimi zůstali, ale mnozí utrpěli těžká zranění, která se snažil Asgot vyléčit.

„Mnoho skvělých mužů už sedí u Odinaova hodovního stolu, Havrane,“ řekl Sigurd a já jsem poznal, že se mu do očí tlačí slzy.

„Odin bude hrdý na jejich společnost,“ odpověděl jsem, protože jsem nevěděl, co říct.

Vlčí smečka tedy byla opět pohromadě – třicet sedm mužů, kteří se zavázali jarlu Sigurdovi přísahou věrnosti. Ráno bylo jasné, slunce hrálo a Norové začali prohlížet loď, jestli je schopná plavby. „Jsem rád, že se tvůj přítel rozhodl jít s námi,“ řekl Sigurd a ukázal na Pendu, který seděl opodál a přejížděl brusným kamenem ztupenou čepel svého meče. „Mám dojem, že má rád stříbro stejně tak jako pobíjení nepřátel. Zvláštní Angličan, bojuje jako ďas. Možná byl jeho otec Nor, co říkáš?“

„Možná.“

Sigurd si prohrábl světlé vlasy, ale pak náhle zvedl obočí a klepl

do jednoho z mých copů, v němž jsem měl stále ještě zapletené havraní křídlo. „Hrome, chlapče, ty vypadáš jako Floki,“ zvolal. „Dokonce se mi zdáš ještě ošklivější než on.“

Podíval jsem se na Flokiho, který právě popichoval Sveina. „Ošklivější než Floki už nikdo být nemůže,“ řekl jsem. „Je mi líto, že jsem nesrazil Ealdredovi hlavu, pane.“ Pohlédl jsem na jiskřící hladinu moře a dál až k okraji světa. „Má tu Kristovu knihu a ta z něj udělá boháče.“

„A má *Fjord-Elka*,“ zavrčel Sigurd, pak mě chytil za rameno a sledoval Sveina, jak kráčí po prkně vzhůru na palubu *Serpenta* s pytlím potravin přes rameno. Takových pytlů jsme našli v přístřešcích na pobřeží několik. Uvažoval jsem, jestli mám říct Sigurdovi o kříži, který dal Ealdred na příď *Fjord-Elka* místo našeho draka, ale pak jsem se rozhodl, že ho tím nebudu popuzovat.

„Je čas, abychom se opět rozletěli po Rániných dcerách, Havrane,“ řekl Sigurd a oči mu svítily nedočkavostí. „Vezmeš s sebou tu dívku?“ zeptal se náhle. Neodvažoval jsem se doufat, že by Sigurd dovolil, aby s námi byla na palubě *Serpenta* žena. Na druhou stranu proč ne, když s námi bude mnich.

„Ano, pane,“ odpověděl jsem a téměř se mi tou náhlou nadějí zatočila hlava. „Jestli bude chtít.“ Cynethryth seděla na balvanu co by kamenem dohodil od lodi a dlouho hleděla na moře jako by čekala, že tam něco uvidí.

„To víš, že bude chtít, chlapče,“ zazubil se Sigurd a odhrnul si vlasy, které mu vítr foukl do tváře.

Stál jsem tam a stejně jako Cynethryth jsem se dlouho díval přes moře k jihu. Severní vítr hnal bílé vlasy Rániných dcer od pobřeží a sliboval, že se plnou silou opře do velké čtvercové plachty *Serpenta*.

A norny, ty pradeny lidských osudů, spřádaly dál.

EPILOG

Přiloží někdo na oheň dalších pár bukových polen? Moje staré kosti už nesnášejí chlad jako dřív. Ano, tak je to lepší. V plápolajícím ohni je cosi magického. Člověk může oheň číst, jsou-li jeho oči jasné a ohniště otevřené. I kouzla starého Asgota byla tehdy nová v porovnání s tajemstvím tančících plamenů. Takže kde jsem to zůstal? Aha. Vlčí smečka tedy znovu vyplula na šedé moře a dračí hlava Jörmunganda na špici přídě, s vybledlýma rudýma očima, klesala a zase stoupala s tím, jak nás příznivý vítr unášel od anglické pevniny. Opět jsme tedy mohli dýchat slaný vzduch, houpat se na Rániných dcerách a nechat daleko za sebou pach krve v půdě, na níž padlo tolik statečných bojovníků.

Můj příběh tam neskončil, ale vidím, že někteří z vás jsou už unavení. To jsou ti dnešní mladí muži, nic nevydrží. Cože? Že je ráno? Možná už dnes opravdu skončím. Všichni dobří vypravěči vědí, kdy nechat posluchače odpočinout, aby dostali chuť dozvědět se, co bylo dál. A co ty, Odine? Ještě pořád posloucháš? A ty, Thore? Je příběh, který vyprávím, pro vás stále tak nový, jako se mně zdá starý? Ne, dnes už jsem dovyprávěl. Přijďte znovu zítra a já budu pokračovat. Statečný Týre, ty znáš zbytek stejně dobře jako všichni ostatní ve Valhalle. A také víš, že jsem vždy mluvil pravdu – že jsem se já, Havran, plavil se Sigurdem, nejmocnějším jarlem a nejlítějším bojovníkem, jakého jsem kdy poznal. A i když mě čerstvý vítr zbavil pachu krve, mělo jí v mém životě téct ještě hodně. Protože jsem Nor.

HISTORICKÁ POZNÁMKA

Havran krvavé oko je samozřejmě románový příběh, ale k jeho napsání mě z větší části inspirovaly skutečné události, jako byl třeba nájezd seveřanů na klášter v Lindisfarne roku 793, o němž historické záznamy píší jako o prvním vpádu pohanských seveřanů na britské ostrovy. Tato událost vyvolala zděšení v celém západním křesťanském světě a má se za to, že se stala počátkem takzvané vikinské éry. Přesto se mi zdá nepravděpodobné, že by se křesťané na britských ostrovech nedostali do kontaktu s pohany ze zemí dnešní Skandinávie (s Dány, Nory a Švédy) ještě před vypleněním Lindisfarne. A některá ze setkání těchto dvou světů musela být, aspoň na počátku, pokojná. Za příznivých podmínek mohly lodě, jež byly schopné plavby na moři, překonat Severní moře za čtyřiaadvacet hodin, a i když taková cesta s sebou nesla nemalé riziko, našli se ctižádostiví obchodníci, kteří byli ochotní ho podstoupit, aby prodali své zboží tam, kam se jejich méně odvážní konkurenti nedostali.

Nicméně tehdejší společnost byla stále z velké většiny negramotná, přičemž číst a psát uměli téměř jenom duchovní. Bylo v zájmu církve líčit setkání mezi křesťany a pohany jako něco hrůzostrašného. Nedávno zesnulý Magnus Magnusson říká ve své knize *The Vikings*, že northumbrijský mnich a filozof Alcuin využil vyplenění Lindisfarne jako základu ke svým kázáním, i když ne proti Vikingům, ale proti Angličanům. Alcuin tvrdil, že útok na klášter byl Boží trest za hříchy Angličanů, k nimž počítal smilstvo, cizoložství, incest, hrabivost a lakotu, zlodějství, kruté rozsudky, touhu po přepychu, dlouhé vlasy, okázalé oblékání a mnoho dalších. Církev

byla tehdy všemocná instituce a její pohnutky byly různé. Stručně řečeno, když pohlížíme do minulosti, vždy stojí za to zvednout špinavý lem politiky a podívat se, co je pod ním – nebo spíš co pod ním do dnešní doby zůstalo.

Přesto nelze říct, že Vikingové byli mírumilovní obchodníci. To v žádném případě. Většinou šlo o násilnické bojovníky, které plodila násilnická doba, a jejich lhostejnost ke křesťanské víře nepochybně vyvolávala ve světě spoutaném náboženskými zákony strach a odpor. Nemyslím si, že jsem to v této knize opominul. Musím se však přiznat, že bylo mým záměrem ukázat, jak norští bojovníci uměli držet při sobě v prostředí, jež jim bylo nepřátelské. Není pochyb, že dokázali být nesmírně krutí, ale můžeme obdivovat jejich odvahu a odhodlání, které možná nejlépe ilustrovala jejich ochota vydat se v otevřených lodích o malém výtlaku přes Severní moře, a dokonce přes Atlantský oceán.

Oba králové, Coenwulf a Egbert, jsou skutečné historické postavy a boje mezi Wessexem, Mercii a Northumbrií neustále měnily hranice Británie. Wales byl trnem v oku všech tří království, i když mám pocit, že jsem ve své knize vylíčil Walesany až v příliš negativním světle. Z dnešního pohledu se zdá, že v těch dobách byly všechny národy stejně násilnické a ochotné využívat každé příležitosti k tomu, aby pro sebe urvaly, co se dá, takže o nějakých morálních ohledech lze sotva mluvit.

Záměrně jsem se ve své knize vyhýbal slovu Viking, o jehož původu se dodnes vedou pře. Někteří vědci jsou přesvědčeni, že je odvozeno od staronorského slova *vik*, které znamená záliv, takže by Vikingové měli být ti, kdo se drželi se svými loděmi v zálivech. Jiní se zase domnívají, že slovo pochází ze staroanglického *wic*, odvozeného z latinského *vkus*, které znamená tábor nebo obchodní místo. A z toho by zase vycházel Viking jako někdo, kdo obchodoval. Ať už je však etymologie toho slova jakákoliv, myslím si, že je dnes příliš zatížené předpojatostmi. Někteří lidé si při jeho vyslovení nedokáží představit nic jiného než obrázek barbarského bojovníka s přilbicí opatřenou rohy. Vzhledem k mému původu (moje matka byla Norka) je tedy zřejmé, proč jsem se tomuto slovu vyhýbal a místo něj používal například označení severan, jehož význam je zcela jasný.

Ve skutečnosti těmi seveřany, kteří vyplouvali k nájezdům na východní a jižní pobřeží Británie, byli mnohem pravděpodobněji Švédové a Dánové. Norové spíš tíhli k „návštěvám“ Skotska, západního pobřeží Británie a Irska. Já však nevidím jiný důvod, proč by dračí lodě nemohly překonat Severní moře z Norska a obeplout britské východní pobřeží, než ten, že by byly do značné míry vydány napospas větru a mořským proudům. Nicméně za to, že jsem si za hrdiny příběhu vybral skupinu norských dobrodruhů, mohou nepochybně mé kořeny. Jsou to moji Norové a já jsem na ně hrdý. A tyto průkopníky, které touha podnikat daleké plavby zanášela všude tam, kam se mohli se svými loděmi dostat, můj příběh *Havran krvavé oko* připomíná. Plavci jako Sigurdovi muži byli první. Ale neměli být poslední.

Rozhovor, v němž Giles Kristián vypráví o tom, co ho inspirovalo k napsání trilogie o Havranovi.

***Havran krvavé oko* je váš první román a první díl plánované trilogie. Jak vás tento námět napadl? Začal jste s postavou hlavního hrdiny a k ní jste vymýšlel příběh, nebo byl prvotní příběh, případně historický rámec, v němž se odehrává?**

Jsem po matce Nor a v Norsku jsem hodně pobýval, většinou na chatě v blízkosti fjordů u Bergenu. Každé ráno jsem se probouzel s pohledem na ně a jejich hluboké chladné vody, na jejichž hladině se zrcadlí velkolepý ledovec Folgefonn, zbarvený domodra po tom, co do sebe po celá tisíciletí vstřebával samu podstatu oblohy. A to je součást kouzla, jímž na mě Norsko působí. V této zemi se mohu ponořit do krajiny, která se téměř nemění a jeví se mým očím stejně, jako se jevila po staletí očím mých předků. I v dnešním nestálém

světě, řízeném technologickým vývojem, tam mohu položit ruku na chladnou skálu a představovat si, že takhle se jí dotkl před tisíci lety nějaký Viking. Je to krajina, v níž vzduch neotravují výfukové plyny a uši vám nezahluje dopravní hluk, takže můžete vnímat pouze minulost, jež se třísť o skaliska a doznívá v křiku racků. Jako spisovatel jsem nemohl doufat v silnější inspirační zdroj. Už v dětském věku jsem si představoval neohrožené muže s dobrodružnou duší, kteří vyplouvají na lodích s klinkerovou obšívkou ze zálivu a vydávají se na velrybí cestu, jak říkají autoři severských ság.

Román *Havran krvavé oko* se utvářel v mé fantazii od chvíle, kdy jsem do sebe poprvé nasál norský vzduch. Nejsem si jistý, co bylo dřív, jestli příběh, nebo postava hlavního hrdiny, ale myslím, že je to jedno a totéž. Tím, že sám pocházím ze smíšeného manželství, bude se příběhem Havrana neustále proléhat osudové vlákno identity a příslušnosti. A ještě jedna věc. Mám za sebou kariéru zpěváka populární hudby se vším, co to s sebou nese, a proto jsem uvažoval, že by bylo zajímavé podívat se na podstatu slávy a naznačit, že touha po ní je odvěká. Dokonce si myslím, že je u hrdinů mé knihy silnější než u těch dnešních mladých, kteří se chtějí stát stejně slavnými hvězdami popu, jakými jsou jejich idoly. V dobách, kdy byl život krátký, tvrdý a plný hrůz, mohla pověst muže představovat všechno, co měl. Proto byl odhodlaný udělat cokoli, aby jméno, které po sobě zanechá, přežilo v hrdinských ságách a příbězích, jež se vyprávěly za zimních večerů u domácích ohnišť. Pro bojovníky, jako byli Havran a jeho druhové, se staly sláva a pověst nejvyšším cílem a jejich cestou k nesmrtelnosti.

Myslím, že každý spisovatel vkládá vědomě či nevědomě do postavy svého hrdiny cosi ze sebe, zvlášť když je příběh vyprávěný v první osobě, jako je tomu u Havrana. Přesto jsem si uvědomoval, že nechci, aby byl Havran totožný se mnou. Já jsem měl štěstí, že jsem vyrostl v prostředí milující rodiny, která mě vždy podporovala, a tak jsem chtěl, aby byl Havran mým opakem aspoň v tomhle. Aby byl vyvrženec, ztracená duše. V jeden letní den v roce 2004 jsem si napsal do poznámkového bloku: „Nevím, kde jsem se narodil. Jako malý chlapec jsem sníval o skalních stěnách, které se tyčí tak vysoko nad mořem, že se sluneční paprsky nikdy chladné černé vody pod nimi nedotknou... Nevím také nic o svém dětství ani o rodičích,

bratřech a sestrách. Dokonce nevím ani to, s jakým jménem jsem přišel na svět.“ Tehdy jsem cítil, že mám začátek.

Jak jste se na psaní této knihy připravoval? Jako poloviční Nor jste musel mít k dispozici spoustu písemných pramenů o vikinských nájezdnících.

Jediné písemné prameny o vikinských nájezdnících pocházejí od křesťanských mnichů, a proto je lze těžko považovat za objektivní. Kromě těchto zpráv, poznamenaných předpojatostí, vypovídají o tehdejší době už jen ságy, z nichž ale většina vznikla mezi lety 1190 a 1320, tedy dávno po tom, co vikinská éra skončila. Díky velkému časovému odstupu od událostí, které ságy líčí, je však nelze brát jako důvěryhodné historické prameny, třebaže mnohé z nich se skvěle čtou. Takže při přípravě na psaní knihy, jako je *Havran krvavé oko*, se musíte obrátit na historiky a archeology. Během let jsem shromáždil spoustu knih o historii, jež se většinou týkají období středověku, přitom asi čtyřicet jich pojednává pouze o vikinské éře. Některé zůstaly zastrčené v polici a sedá na ně prach, ale jiné jsou mými stálými společníky, jako například skvělá kniha Magnuse Magnussona *The Vikings* nebo *The Viking Art of War* od Paddyho Griffitha.

Pokud jde o vlastní přípravu na psaní knihy, je těžké říct, kolik jsem jí věnoval času. O historii Vikingů jsem se dychtivě zajímal už od dětství a většinu vědomostí o tomto tématu jsem tedy již měl v hlavě z dřívější doby. Musím podotknout, že předtím, než jsem se do psaní pustil, jsem dokončil studium medievalistiky na Londýnské univerzitě, a to mi samozřejmě pomohlo osvěžit si své znalosti a prohloubit si je. S psáním historického románu souvisí i jisté morální závazky, z nichž vyplývá pro autora povinnost podat věci podle svého nejlepšího vědomí pravdivě. V dnešní době je tendence učit se světovou historií právě prostřednictvím historických románů, a proto je důležité, abychom si my spisovatelé dělali domácí úkoly. Samozřejmě román není učebnice a sem tam nějaké zkreslení nebo příkrášlení v zájmu rozvíjení příběhu lze autorovi odpustit. Jsem si také vědom toho, že nemá smysl zatěžovat čtenáře všemi fakty, která

jsem se dozvěděl. Prvořadý musí být příběh a historický kontext slouží k jeho obohacení, ne k tomu, aby nad ním převládl.

Havran je skvělý hrdina. Jak jste tuto postavu vytvořil a jaké vlastnosti jste jí chtěl dát? Je založená na někom, s kým jste se setkal, ať už v životě nebo v nějaké knize?

Havran je tak trochu ztracenec, člověk, který zcela nezapadá do prostředí, v němž se ocitl. Myslím, že takoví jsme svým způsobem všichni, aspoň o mně to platilo vždy. Kdybych někdy žádal o normální práci a musel napsat svůj životopis, bylo by v něm – zřejmě na rozdíl od všech jiných na hromádce –, že nejsem týmový hráč. Rád pracuju sám, rád dělám věci po svém, a bylo to tak vždy. Ve své hudební kariéře jsem byl vždycky vedoucí zpěvák a předtím jsem hrál poloprofesionálně fotbal jako brankář – obojí jsou to individuální posty. Také jsem závodně šermoval, plaval a věnoval se kickboxu, což jsou opět všechno individuální sporty. Kromě hudby jsem zkoušel i kariéru v modelingu, psal jsem reklamní slogany a teď píšu knihy – samé sólové aktivity.

Havran je vyvrženec, mladík, který neví, kam patří a kam se zařadit. Osud ho však vrhne mezi vikinské plavce a nájezdníky, a tak se z něho stává bojovník, jako jsou oni, a žije, jak žijí oni. Přesto zůstává do jisté míry stranou, jako by hledal něco jiného a snažil se o něco víc. Nemyslím, že jsem založil jeho postavu na nějaké skutečné osobě, kterou jsem poznal, ani na jiném románovém hrdinovi. Aspoň ne vědomě. Navíc Havran je ještě mladý a stále se bude rozvíjet a dospívat. Bude tedy zajímavé sledovat, jestli se mu podaří najít si svou vlastní cestu.

Doba, do níž jste děj knihy zasadil, představuje fascinující období britských dějin. Zmínil jste se, že králové Coenwulf a Egbert byli skutečné historické osobnosti. Jsou také některé další postavy vaší knihy založené na lidech, kteří opravdu žili? Mělo například každé hrabství svého ealdormana?

Vybral jsem si Británii devátého století jako dějový rámec své knihy, protože je to doba, kdy tam přistávaly první lodě s norskými nájezdníky, muži, jimž svítila v očích touha drancovat a kořistit. Británie tehdy ještě nebyla ucelenou zemí, ale spolkem znesvářených království, v němž získávalo nadvládu vždy to mocnější. Proto nebyly Northumbrie, Mercie ani Wessex připravené čelit nájezdníkům připlouvajícím přes moře ze severu a stávaly se pro ně zdrojem bohaté kořisti. Teprve koncem devátého století se pozvedlo wessexské království natolik, že pod vládou Alfreda Velikého zaujalo vůdčí postavení. V knize *Havran krvavé oko* je však Británie stále ještě řídké osídlená země, v níž dosud nenastal čas pro velká vojska Alfredových časů.

Coenwulf se stal králem Mercie v roce 796, kdy zemřel král Offa. Coenwulf potlačil vzpouru v Kentu, získal znovu nadvládu nad královstvím Východní Anglie, vedl několik tažení proti Walesanům a bojoval s northumbrijským královstvím. Kromě toho měl ovšem co dělat, aby si udržel vliv ve Wessexu. V roce 802 se stal králem Wessexu Egbert a má se za to, že strávil většinu z prvních dvaceti let své vlády snahou zajistit svému království nezávislost na Mercii. Vedle toho však Egbert pokračoval v upevňování wessexské moci, a dokonce dosáhl titulu *bretvoald*, vrchní král anglosaské Anglie, i když tato jeho nadvláda nad celou zemí trvala jen krátce. Museli to být v tvrdých časech tvrdí muži, ale mě vždy chaos této doby přitahoval – stejně jako Skandinávce.

Ealdorman (doslova *elder man*, tedy starší muž) byla hodnost vysokého státního úředníka ve funkci správce hrabství, která se používala někdy od devátého století až do dob krále Knuta. K povinnostem ealdormana patřilo mimo správních činností také velet oddílu domobrany hrabství, takzvanému fyrdu, a svolávat ho k potřebám krále. V mé knize je ealdorman Ealdred vyličen jako úskočný člověk, jemuž nelze věřit, i když jsem ho obdařil výsadou toho, že přežije.

Z postav, které v *Havranovi* vystupují, jsou historickými osobnostmi pouze králové Coenwulf, Egbert a Eardwulf, ostatní nemají předlohu v žádném skutečném člověku. Říkám to s vědomím, že jsem při jejich líčení mohl do jejich vlastností vědomě či nevědomě promítnout něco z lidí, které jsem během svého života

poznal. V následující knize, jež se bude jmenovat *Synové hromu*, se Havran setkává s dalšími historickými postavami, jako byl Alcuin z Yorku, mnich, učenec a představený dvorské školy Karla Velikého (Charlemagne), franckého krále a zakladatele dynastie Karlovců, muže, jenž patří k největším postavám evropských dějin vůbec.

Říkal jste, že jste velký obdivovatel mnoha nejlepších spisovatelů historických románů, zvláště Bernarda Cornwella a Conna Igguldena. Můžete čtenářům doporučit nějaké další méně známé autory, kteří vás ovlivnili, případně jejich knihy?

Jedním z mých oblíbených vikinských románů je *The Sea Road* od Margaret Elphinstonové. Není to příběh plný bojů a drancování (můj běžný šálek kávy), ale zato je to krásná a zajímavá kniha. Je to vyprávění o průzkumné plavbě do Severního Atlantiku, líčené z pohledu neobyčejné ženy Gudrid z Islandu. Dalším autorem historických románů, kterého velmi obdivuji, je Robert Low. Jeho série *The Oathsworn* ukazuje autorovu svrchovanou schopnost vládnout jazykem a mistrovsky ho používat k tomu, aby zavedl čtenáře do prostředí svých hrdinů. Je to skvělé čtení, a tak si umíte představit, jaké vzrušení se mě zmocnilo po tom, co Robert Low ocenil *Havrana krvavé oko*. Dalším mým oblíbeným historickým románem je *Pride of Carthage* od Davida Anthonyho Durhama. Tato krásná kniha vypráví o legendárním kartágském vojevůdci Hannibalovi a jeho tažení proti Římské říši. Je to rozsáhlý epický příběh se spoustou skvěle vyličených postav a dostatkem bojů (pro mě), napsaný přesvědčivým způsobem. Možná je to kniha, která vyvolává rozporné názory, ale já ji miluju.

Povězte něco o tom, co můžeme očekávat od dalšího dílu *Synové hromu* vaší trilogie.

Ealdorman Ealdred pluje s *Fjord-Elkem* do země Franků s cílem prodat knihu evangelií svatého Jeronýma císaři Karlovi a Havran se spolu se Sigurdem a jeho Nory vydává za ním, aby se mu pomstili za

jeho zradu a vzali si zpátky svou loď. Na rozdíl od Británie, rozdělené na několik soupeřících království, je Frankie impozantní říše, jíž vládne nejmocnější muž křesťanského světa Charlemagne. Proto musejí být Norové velmi opatrní, chtějí-li přežít. Havran se už zcela přizpůsobil svým norským druhům a i nadále prokazuje svou zchytralost, jež ho označuje za Odinova oblíbence. Ale tato přízeň je i nevýhodou, neboť krev, která poznamenala jeho oko, jde všude s ním a může mu přivodit zkázu.